COLIN FALCONER

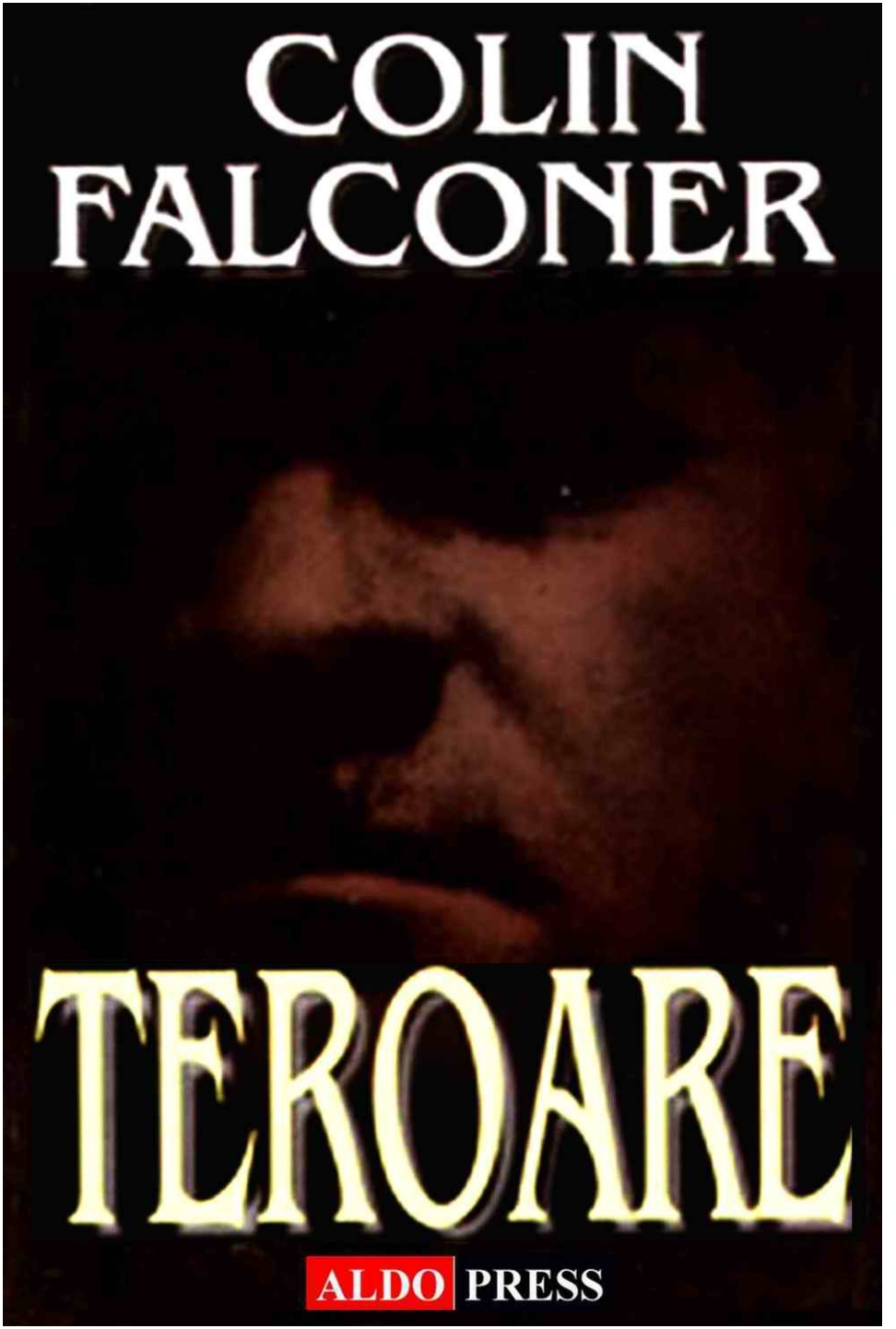

TEROARE

ALDO PRESS

COLIN FALCONER

TEROARE

(Disappeard 1997)

Traducere Cristian Banu

Pentru Cynthia şi Guillermo
Şi pentru toţi cei care au îndurat şi nu au dispărut

Mulţumiri

Aceasta este o operă de ficţiune. Nu trebuie să se înţeleagă în vreun fel că instituţiile menţionate în această carte ar fi în realitate implicate în activităţi ilegale, aşa cum se sugerează în această carte. De asemenea, nici personajele acestei cărţi nu reprezintă persoane reale.

Totuşi, fundalul acestei poveşti este real, un coşmar poate uitat de restul lumii, dar încă viu în minţile celor norocoşi care i-au supravieţuit. Ei nu-l vor uita niciodată. Am făcut tot ce mi-a stat în putinţă pentru a rămâne fidel evenimentelor reale, fiind ajutat de un număr de persoane. Vreau să-i mulţumesc lui Andrew Graham-Youll de la *Buenos Aires Herald*. De asemenea, trebuie să-i mulţumesc prietenei mele de la Londra, Anthea Morton-Saner, pentru cunoştinţele sale din Argentina, care mi-au fost de mare ajutor, însă doresc să rămână anonime. Mulţumirile mele lui John Challis pentru ajutorul acordat la Roma. De asemenea, mulţumiri lui George Lucas, editorul meu de la Londra; lui Tim Curnow, agentul meu de la Sydney, care m-a ajutat enorm de această dată şi pe care îl preţuiesc enorm ca prieten, în ciuda faptului că este suporter al „Lebedelor”.

Şi îi sunt recunoscător soţiei mele Helen, care mă ajută şi mă iubeşte mai mult decât merit. Mulţumesc.

Prolog

Buenos Aires, Argentina martie 1976

„Credința în originea supranaturală a răului este inutilă; oamenii sunt singuri capabili de cele mai mari mișelii.”
Joseph Conrad

Atât de multă moarte. Cu toate acestea, a început şi s-a terminat cu viaţă. Două vieţi.

Doctorul se uita la ele pe deasupra ochelarilor, strâmbându-se.

— Trebuie să fiţi pregătiţi pentru ce e mai rău. Are probleme respiratorii acute şi am observat şi o aritmie cardiacă. Rugaţi-vă pentru ea.

Rosa se uită la el. Îşi simţea trupul de parcă cineva i l-ar fi scobit cu unghiile. Îşi privi buricul şi scoase un ţipăt scurt.

Reuben o luă în braţe. Se uita la copilul din mâinile ei. Avea strălucirea roză a oricărui nou-născut, ochi mari, căprui, umezi. Începu să plângă, de parcă ar fi înţeles sentinţa la moarte dată sorei ei gemene. De parcă, chiar din primele ei clipe de viaţă ar fi înţeles că lumea vrea s-o despartă de sora ei.

Reuben încercă s-o liniştească. Îi simţea pălmuţa strângându-i tare degetul. Atât de mică şi delicată. Dumnezeu îl avertiza. Riscase viaţa celor pe care îi iubea şi acum El îi arăta că ceea ce-i fusese dat i se putea lua la fel de uşor.

Era vina sa.

— Nu este nici o speranţă? se auzi el spunând.

— Întotdeauna există speranţă, dar am făcut tot ce se putea face. Acum este în mâinile Domnului.

Nu voia să-l privească în ochi. Era tânăr, aproape de vârsta lui Reuben. Încercă să se detaşeze, ca să poată trece la un alt pacient.

— Cel puţin mai aveţi o fiică.

— Pot s-o văd? întrebă Rosa.

*

Eva avea guşă, iar pielea îi atârna. Arăta ca un pui de iepure care nu făcuse încă ochi. Reuben îi putea număra coastele, iar firul de identificare legat de gleznă era cu puţin mai

subţire decât degetul ei mare. Un tub de oxigen îi fusese înfipt în obraz. Ţipa; era un ţipăt straniu, ascuţit, la fel ca cel al unui pescăruş.

— Eva, murmură Rosa.

Părea atât de mică, chiar şi pentru incubatorul pierdut în vasta lume albă a spitalului. Membrele i se zbăteau, iar faţa i se strâmba ca la o maimuţă.

Rosa i-o dădu pe cealaltă fetiţă, Simone. O privea pe soţia sa cum o mângâia pe Eva, din instinct, presupuse. O luase în braţe şi o legăna, dar micuţa îşi arcui spatele şi începu să ţipe şi mai tare, faţa înroşindu-i-se de durere şi supărare. Se înecă şi buzele i se făcură vinete.

— Las-o jos, spuse Reuben.

Eva se zbătea şi mai tare. Gura lipsită de dinţi căuta aer; ochii îi erau strâns închişi.

— Las-o jos!

Rosa începu să tremure. Părea la fel de înspăimântată şi neajutorată ca fetiţa. Se supuse, lăsând-o pe Eva jos în leagăn, apoi se dădu înapoi, cu pumnul strâns la gură şi ochii plini de lacrimi.

Reuben nu ştia ce-l apucase. Poate că intuia, simţindu-se pentru o clipă în locul Evei, în adăpostul cald al pântecului Rosei, simţind atingerile moi şi îmbrăţişarea surorii gemene. Din momentul concepţiei, şi-a dat seama el, nu fusese o parte întreagă, ci doar jumătate.

Acum, în faţa primei sale lupte, îi era frig şi era singură.

O puse pe Simone cu faţa lângă sora ei în leagăn. Imediat, fata se strânse lângă ea şi, conştient sau nu, îşi puse braţul stâng în jurul ei. Aproape imediat ţipetele groaznice încetară.

Simţi cum îi îngheaţă transpiraţia.

Ochii Rosei îl priveau ţintă. Reuben ridică din umeri. Cine poate explica de ce facem anumite lucruri?

*

Doctorul îi găsi pe soţii Altman încă veghind asupra gemenelor.

— Eva răspunde bine la tratament. O veţi putea lua acasă în câteva zile.

Reuben nu-şi putea lua ochii de la fetele sale. Stăteau cu degetul mare una în gura celeilalte.

— Mulţumesc, doctore.

Acesta zâmbi.

— Cu trei zile în urmă mi-aţi spus că va muri. Este un miracol.

— După experienţa mea, copiii, chiar şi cei mai mici, sunt foarte încăpăţânaţi.

— S-a oprit din plâns imediat ce am pus-o pe Simone în pătuţ cu ea.

Doctorul zâmbi îngăduitor.

— Da, desigur.

Reuben se aplecă deasupra pătuţului. Gemenele adormiseră. Reuben, ateul, spuse o rugăciune către Dumnezeul în care nu mai credea şi jură că nu le va mai pune vreodată în primejdie.

Un jurământ pe care ştia încă de pe-acum că nu va putea să-l ţină.

I
Argentina, 1974-1976

1

Buenos Aires, martie 1976

Dintre cele peste cincizeci de persoane care participau la botezul din catedrala San Isidro, Julio Castro era singurul care se culcase cu mama celor două fetiţe ce intrau astăzi în sânul bisericii. Îi era greu să se concentreze asupra cuvintelor preotului care enumera îndatoririle naşilor. Se uita fix la Rosa şi nu putea să se gândească decât că „te iubesc încă”.

Zâmbetul îi îngheţase.

Încă te iubesc.

Gemenele fuseseră îmbrăcate în cămăşuţe albe, ale căror trene atârnau din braţele părinţilor până pe podea. Imnurile se ridicau spre cupola înaltă a catedralei, iar paşii preotului erau amplificaţi de marmura masivă.

Rosa arăta minunat. Părul des ce-i ajungea până la umeri îi încadra faţa angelică. Mândria unei fete sărace. O învinovăţeşti, Julio? Ai ştiut întotdeauna că va reuşi mai bine decât tine, dar de fiecare dată când se uita la ea simţea o arsură puternică în stomac, ca un ulcer.

Păşi în faţă împreună cu fratele lui Reuben pentru a accepta îndatoririle de naş. Privi la Rosa. Ea îi răspunse cu un zâmbet rece. Se întreba dacă ea măcar ghicea suferinţele pe care i le provoca.

Au făcut poze pe treptele catedralei. Rosa purta o rochie albă cu umerii întăriţi şi avea mănuşi lungi care îi accentuau bronzul braţelor. Julio încercă să şi-o imagineze goală, dar această amintire pălise, părea ireală, ca un parfum îndepărtat. Reuben stătea alături de ea, în costumul său Gucci asortat cu bronzul de Mar del Plata, relaxat şi satisfăcut.

Toată lumea zâmbea. Chiar şi Julio: *aceşti copii ar fi trebuit să fie ai mei.*

2

Septembrie 1974

Istoria Buenos Airesului poate fi reconstituită din cartea de telefon: Calderón, Rosetti, Mason, Muller, Levi. Valuri succesive de imigranţi din Spania, Italia, Marea Britanie, Europa de Est şi Siria au creat un hibrid mai cosmopolit decât în orice alt oraş din America de Sud. În Argentina se spune că mexicanii provin din azteci, peruanii din incaşi, iar argentinienii din vapoare.

Locuitorii din Buenos Aires îşi spun *porteños*, oamenii portului, iar un *porteño* este un italian care vorbeşte spaniola, locuieşte într-o casă franţuzească şi se crede britanic. Influenţa britanică este evidentă. Ceasul din faţa gării Retiro este o replică a Big Benului, cadou din partea guvernului britanic. Cutiile de poştă roşii sunt identice cu cele de pe Oxford Street; de fapt, fuseseră importate din Anglia cu decenii în urmă. Apoi erau instituţiile britanice tipice: cluburile; erau cluburi de polo, de rugby şi, desigur, cluburi britanice. La sfârşitul anilor şaptezeci, comunitatea micuţă a expatriaţilor încă mai lua ceaiul de după-amiază, bea gin roz şi vorbea engleză cu accentul de-acasă.

Dar asta era doar patină, fiindcă dedesubt, realitatea era întunecată şi înspăimântătoare. Majoritatea *porteñoşilor* aveau dublă cetăţenie, spaniolă ori italiană, iar codul lor era bazat pe machism. Unei femei frumoase i se făceau propuneri sexuale directe pe stradă. Era considerată o formă de artă şi i se găsise chiar un nume: *piropo*. Temperamentul argentinienilor nu venea de la Westminster, ci de la conquistadorii şi nisipul însângerat al

Coloseumului. În pieptul jucătorului elegant de polo bătea o inimă de sălbatic.

Dar oraşul nu era doar un loc; era şi o eră. Pentru Buenos Airesul anului 1974 se apropiau vremuri tenebroase.

Perón, marele general Juan Domingo Perón, murise. Corpul său fusese expus pentru ca poporul să-l jelească atât de mult timp, încât trebuise să li se dea oamenilor să mai sărute cadavrul descompus. Cea de-a treia soţie a sa, o fostă cântăreaţă de bar, cunoscută sub numele de Isabelita, devenise preşedinte. Ţesătura fragilă care ţinuse ţara până atunci începuse să se destrame.

Vreme de doi ani ţara fusese zguduită de greve, revolte ale studenţilor şi terorism. Montoneros, cea mai radicală aripă a partidului peronist, declanşase o campanie de atentate cu bombe. Pentru a-şi finanţa activităţile au început să răpească oameni bogaţi şi cetăţeni străini pentru a obţine răscumpărările. Până în primăvară, ajunseseră la patruzeci şi trei de milioane dolari.

Ca răspuns, ministrul protecţiei sociale a organizat Alianza Anticomunista Argentina, tripla A, nişte bandiţi cu ochelari de soare şi cămăşi cu gulere răsfrânte care bântuiau suburbiile în Forduri Falcon verzi, fără numere de înmatriculare, cu mitraliere, care aveau propriul program de răpiri pentru răzbunare sau pentru obţinerea de răscumpărări. Ţara se îndrepta spre anarhie.

Nimeni, bogat sau sărac, nu era ferit de teroare. La Munro, o suburbie muncitorească, soţiei unui muncitor i-a fost smuls copilul din mână pe când intra într-un magazin. Pentru a şi-l recăpăta, ea a fost silită să-şi golească conţinutul sărăcăcios al poşetei pe trotuar. În aceeaşi zi, proprietarul unei ferme de armăsari a fost răpit de către ofiţeri ai armatei. Răscumpărarea nu a fost plătită cash, ci prin transferul actelor de proprietate asupra unor cai, care a oferit răpitorilor accesul la prestigiosul Tatersal Ring, administrat de Jockey Club.

Acesta era Buenos Airesul anului 1974 în primăvara în care Julio Castro a întâlnit femeia care îl va costa viaţa.

O văzuse pentru prima oară într-unul din acele băruleţe întunecoase de pe Reconquista. Era de departe cea mai frumoasă femeie de acolo, îmbrăcată într-o rochie roşie strălucitoare şi cu pantofi de piele neagră. Fuma o ţigară, pe care o ţinea între degetul mijlociu şi inelar, mâna stângă odihnindu-i-se pe obraz. Unghiile erau vopsite stacojiu şi avea privirea de oţel. Chiar dacă trăia într-o lume bărbătească, ea o

strângea de coaie.

Era împreună cu o altă femeie, care, în alte condiţii, ar fi putut trece drept atractivă, dar alături de Rosa era plată.

Cântăreaţa lălăia un tango în lunfardo, dialectul hispano-italian care se utiliza în Buenos Aires. Era acompaniată de un bărbat ce cânta la bandoneón, legat cu piele de pantalonii săi negri. Ca toate tangourile, şi acesta vorbea despre un bărbat născut sub o stea nefericită, despre trădare şi suferinţă dintr-o dragoste neîmpărtăşită.

Julio observă cum un număr de tineri ca şi el încercaseră să o abordeze pe Rosa, dar ea îi ignorase, neoferindu-le nici măcar onoarea unei priviri. Mai văzu şi cum, cu fiecare abordare, prietena ei devenea din ce în ce mai nervoasă, ascunzându-şi dezamăgirea printr-o înghiţitură.

Nu arăta aşa rău, decise Julio. Purta o fustă mini neagră, iar bluza decoltată dezvăluia o frumoasă pereche de bolsas.

Julio se privi în oglinda ce atârna deasupra barului. Era înalt şi subţire, cu părul revărsându-i-se peste gulerul cămăşii. I se spusese că seamănă puţin cu tenismanul Ilie Năstase. Îşi trecu mâna prin păr şi se declară satisfăcut de ce vedea. Cămaşa îi era deschisă şi la al doilea nasture.

Îşi luă paharul şi traversă încăperea.

— Pot să vă ofer ceva de băut?

Prietena Rosei îşi ridică privirea surprinsă şi pentru o clipă crezu că-şi va vărsa restul de tinto peste acele lucruri promiţătoare.

— Mie?

Privirea ei plină de dorinţă îl întristă. I se părea că dezamăgirea care va urma va fi prea mare.

Nu acordă nici măcar o privire frumuseţii care stătea la doar câţiva centimetri, de partea cealaltă a mesei.

— Desigur, spuse el zâmbind.

Îi luă un pahar de vin tare, tăiat cu sifon după obicei, şi se aşeză la masa lor.

Numele ei, descoperi el cu o ironie amară, era Carmen. Era o fată drăguţă, dar foarte timidă. Avea o faţă plină şi ceea ce Julio numea o gură flămândă, senzuală. Părul deschis era tăiat în dreptul umerilor. Crucifixul care îi atârna între sâni îl făcu să se gândească la sex şi la biserică. Avea transpiraţie pe buze.

Îi spuse că lucrează la o bancă în centrul Buenos Airesului şi stă într-un apartament împreună cu prietena ei. Julio îi auzi pentru prima dată numele: Rosa. Carmen făcu prezentările, iar

Julio se înclină, zâmbi şi-şi întoarse imediat atenţia către uimita Carmen, dar în timp ce vorbeau nu o scăpa din colţul ochiului. Îşi simţea inima bătând gata să-i spargă pieptul. Se temu ca nu cumva să fi calculat greşit.

Într-adevăr, toţi ceilalţi bărbaţi din bar gândeau aşa, considerând că, o dată ce prietena ei îşi găsise un partener, Rosa ar fi mai binevoitoare faţă de avansurile lor, dar ea tratã încercările lor cu aceeaşi răceală.

Acum o simţea privindu-l, probabil curioasă cum, dintre toţi bărbaţii din încăpere, el era insensibil la farmecele sale. Femeile frumoase sunt atât de vanitoase, se gândi Julio. Chiar şi atunci când nu te plac, vor ca tu să le placi pe ele.

După o jumătate de oră, Rosa se uită la ceas şi-i şopti ceva lui Carmen.

— Prietena mea vrea să mergem, spuse ea. Mâine trebuie să se trezească devreme.

— Când ne mai putem vedea?

Chiar şi atunci Carmen părea surprinsă că îi cere asta.

— Uite numărul meu de telefon. Scoase un pix din poşetă şi scrise un număr pe un şerveţel.

Se ridicară să plece şi Julio o sărută apăsat pe obraz. Cum cele două femei părăseau barul – bărbaţii uitându-se la Rosa ca nişte câini la o bucată de carne – el se gândi că toţi bărbaţii îl considerau orb. Se ura pentru asta, dar îşi zise că nu făcuse rău nimănui. Carmen avusese parte de o seară plăcută, iar Rosa primise o lecţie de umilinţă.

Cât despre el, se considera un geniu.

3

Café Tortoni era o instituţie în Buenos Aires. De-a lungul zidurilor placate cu lemn şi cu oglinzi erau înşirate fotografii alb-negru ale vizitatorilor faimoşi, scriitori şi foşti preşedinţi, ca Jorge Luis Borges şi Pedro Arumburu. Cafeneaua era străbătută de murmurul conversaţiilor, vâjâitul ventilatoarelor şi ţăcănitul biliardului din camera din spate.

Reuben citea La Nación. Guvernul oprise ziarul montenerişţilor, *La Causa Peronista*, iar liderul lor, Mario Firmenich, anunţase într-o conferinţă de presă specială numai cu jurnaliştii străini că va continua mişcarea în ilegalitate. Era o

veste proastă; însemna creşterea violenţelor. Deja săptămâna aceasta fuseseră omorâţi doi poliţişti la Rosario şi Quilmes.

Îl văzu pe Julio şi-i întinse mâna. Îl chemă pe chelner şi-i ceru două cafele espresso.

Julio se lăsă să cadă în scaun. Avea pungi negre sub ochi.

— Uită-te la tine. Arăţi ca dracu'. Ce-ai păţit? Eşti îndrăgostit?

— Mai rău. Sunt falit.

— Unde ai fost noaptea trecută?

— Într-un bar de pe Reconquista. Era o femeie trăsnet.

Reuben râse. Cu Julio întotdeauna era vorba de o femeie trăsnet. Nu era nimic nou în asta.

Chelnerul le aduse cafelele şi aroma acestora îl trezi pe Julio la viaţă. Prietenia sa cu Reuben îl surprindea. Cu toate că au fost colegi de facultate, circumstanţele vieţilor lor nu puteau fi mai diferite. Julio era sărac, inteligent şi dăruit; tatăl lui Reuben avea o bancă şi tot ceea ce au găsit bun de spus despre el în facultate este că juca bine rugby. Părul blond îl datora mamei sale, o poloneză, şi nu se observa imediat că este evreu. Ochii săi albaştri erau ieşiţi din comun într-o ţară în care predominau cei căprui criollos şi latinii cu tenul măsliniu.

Reuben avea douăzeci şi trei de ani şi avea lumea la picioare. Julio avea un an mai puţin şi locuia într-un apartament sărăcăcios, având restanţă chiria pe două luni.

Reuben se insinuase în rândul colegilor săi mai puţin privilegiaţi cu farmecul şi încrederea pe care ţi le conferă banul. Atrăgea femeile fără efort. Banii au un parfum care intră şi se ţine de haine precum aurele de sfinţii din biserici, se gândea Julio.

Îl compătimea. Reuben Altman nu trebuise vreodată să-şi câştige existenţa ca ceilalţi, fiindcă tatăl său îi oferea o sumă de bani suficientă şi-i cumpărase chiar o maşină, un Chevrolet roşu. Julio lucra noaptea ca ospătar şi mergea cu autobuzul.

Dar, fiindcă Reuben nu era nici arogant nici lăudăros, era greu să nu-l placi. Se autoironiza; îşi spunea „mormolocul din Barrio Norte" sau Reuben Getty. Era chiar generos cu banii săi. Julio îşi spunea lui – şi oricui voia să asculte – că doar vrea să cumpere prietenie, aşa că făcea cinste prin cârciumile studenţeşti. Îl trata pe Reuben cu un dispreţ cinic.

A fost nevoie de un nas spart şi două coaste rupte pentru a-şi schimba părerea.

Pasiunea lui Julio, în afară de femei, era rugbyul. Juca extremă în echipa universităţii. Anul acela ajunseseră în finala campionatului universitar unde întâlneau pe Rosario. În seara dinaintea meciului, fundaşul lor făcuse apendicită şi fusese dus la spital. Reuben Altman a fost ales să-l înlocuiască.

Julio nici măcar nu-i vorbise în vestiar înainte de începerea meciului.

Curând a devenit clar că planul celor din Rosario era să atace pe partea noului fundaş. La primul lor atac, linia de trei sferturi a trimis un şut puternic spre Reuben, care stătea la linia de douăzeci. Nu a scăpat din ochi balonul. După ce l-a prins, trei atacanţi de la Rosario l-au izbit cu putere şi a fost înghiţit de grămadă.

A păţit-o fătălău', s-a gândit Julio cu o satisfacţie perversă.

Câteva clipe Reuben a zăcut întins pe gazon, apoi s-a ridicat şi a revenit la locul său în echipă. Tribuna l-a aplaudat.

Încă de două ori au mai atacat cei de la Rosario. Încă de două ori a muşcat Reuben pământul. Niciodată nu s-a uitat la atacanţii care alergau spre el şi niciodată nu a scăpat mingea. De fiecare dată a dispărut sub greutatea atacanţilor adverşi. Ultima oară însă s-a ridicat mai încet, din nas curgându-i sânge.

Fără voie, Julio a început să-l admire pe băieţelul răsfăţat.

În repriza a doua, Julio a primit o pasă lungă şi a reuşit să marcheze un eseu. Echipa lor a câştigat cu 17-12 şi ei doi au fost declaraţi eroii meciului. Aşa s-a creat între ei o relaţie bazată pe curaj şi reuşită.

Apoi, când Julio a aflat că „mormolocul" de la Barrio Norte jucase aproape tot meciul cu două coaste rupte şi nasul spart, dispreţul i-a dispărut complet. Când Reuben a făcut cinste, a acceptat. S-au îmbătat împreună şi au adormit pe scările unui bar de pe Reconquista.

— N-ai fost astăzi la cursuri, îi spuse Reuben.

— Am avut treabă.

— Cum ai de gând să termini şcoala dacă-ţi pierzi timpul prin baruri? Vrei să-ţi iei diploma în *cumbia*?

— Nu ştiu. Ce cursuri trebuie să urmezi ca să capeţi una?

Au mai vorbit o vreme despre universitate şi rugby, apoi conversaţia a alunecat spre femei, ca întotdeauna.

— Mă văd diseară din nou cu ea, spuse Julio şi făcu un semn ca să-i dea de înţeles că era o femeie specială.

Toate erau speciale.

— Unde o duci?

— Nu ştiu. Sunt falit.

Reuben se căută în buzunar şi scoase nişte bancnote.

— Distracţie plăcută.

Julio ezită pentru o clipă înainte de a lua bani.

— Mulţumesc, murmură el.

Ar fi trebuit să se simtă prost. Reuben îl salvase întotdeauna în timpul crizelor financiare, dar el era un băieţel bogat, răsfăţat. Îşi putea permite.

Vreme de două săptămâni Julio i-a făcut curte asiduă lui Carmen. O ducea în barurile de pe Reconquista sau în cluburile de tango din San Telmo, trăind peste mijloacele sale, împrumutând bani de la prieteni, mai ales de la Reuben. Fără să pară prea interesat, află multe lucruri despre Rosa. Nu a fost dificil, fiindcă lui Carmen îi plăcea să pălăvrăgească. Îi spuse că Rosa lucrează în birourile unei companii de asigurări din Florida. A mai aflat că fuseseră colege de şcoală şi veniseră împreună în capitală din suburbiile sărăcăcioase ale Córdobei, sperând într-o viaţă mai bună. Părinţii Rosei muriseră amândoi. Avea un frate în Avellanada, care era căsătorit şi lucra într-o fabrică din Boca. Singurul ei prieten în oraş era Carmen.

Erau într-un fel nişte rebele, fiindcă majoritatea tinerilor din Argentina locuiesc cu părinţii până târziu şi, chiar şi când pleacă de acasă, nu o fac prea departe de familiile lor. Dar familiei mele nu-i pasă de mine, spunea Carmen, iar părinţii Rosei sunt morţi.

De câteva ori, când sosise mai devreme în apartamentul lor pentru a o lua pe Carmen, putuse s-o vadă pe Rosa şi inima îi bătea mai tare.

Într-o seară, când se aflau într-un bar de pe Reconquista, Carmen îi spuse.

— Nu pari foarte interesat când îţi povestesc despre Rosa.

Julio se mulţumi să dea din umeri.

— Nu sunt.

Carmen părea uimită. Nu-l credea, desigur.

— Majoritatea bărbaţilor nu mă văd dacă intru cu ea undeva.

Julio îşi trecu mâna prin părul ei.

— Am ieşit cu o mulţime de femei frumoase. Sunt foarte vanitoase. Acum nu mai contează pentru mine decât ce e în sufletul unei femei.

Se surprinse cât de sincer a putut să pară. Era o minciună,

dar era minciuna pe care Carmen voia s-o audă.

4

Într-o seară, când ieşea din banca din San Martin unde lucra, o văzu aşteptându-l pe trotuar.

— Julio!

Şi faţa i se lumină de un zâmbet în timp ce-l îmbrăţişa. Julio se simţea prost. Nu-i plăcea această minciună şi nu se imaginase vreodată atât de crud, dar bărbaţii sunt sclavii dorinţelor. Pasiunea este ceva ce nu poate fi controlat. Ce altceva să facă?

— Carmello, nu putem să cinăm împreună diseară.

Zâmbetul îi păli.

— Dar ai promis.

— Am o recuperare. Este vina ta. Am petrecut atâta timp împreună, încât am rămas în urmă cu studiile.

Imediat îi apăru acea mimică de neîncredere.

— Când ne mai putem vedea, atunci?

— Am o idee mai bună.

— O idee mai bună?

— De ce nu vii la mine? Am putea petrece ceva timp împreună chiar acum.

Carmen înţelese invitaţia. Şi acceptă imediat.

Apartamentul lui era într-un bloc dezafectat cu şase etaje, construit în primele zile ale lui Perón. Cada din baie era maronie din cauza ruginii, iar fereastra de la bucătărie dădea spre un bloc nou construit. Avea o masă, un poster cu Che Guevara şi două scaune şchioape. Patul era o saltea întinsă direct pe podea.

Dar Julio nu-i dădu timp lui Carmen să analizeze încăperea. Imediat ce închise uşa o propti cu spatele la perete şi o sărută pe gât.

— Carmen, gâfâi el, ard de dorinţă.

Se temea ca nu cumva Carmen să se dovedească o catolică cu principii provinciale, dar ea nu-l dezamăgi. Începu să-i desfacă nasturii cămăşii.

— Fute-mă, îi şopti. Am vrut asta încă de când te-am văzut.

Chiar şi Julio, care fusese odată băiat de altar la o biserică, fu şocat.

Zgomotul autobuzelor făcea apartamentul să se cutremure, iar prin fereastră se auzea un meci de fotbal transmis la TV. Julio se ridică gol din pat, făcu un duş, se rase şi-şi dădu cu after shave. Se întoarse în dormitor şi îşi luă o nouă pereche de blugi şi o cămaşă albă. Poate că nu-şi permitea un alt apartament, dar hainele îi erau totdeauna curate şi călcate, aşezate cu grijă în vechiul şifonier.

Carmen era ascunsă sub cearceaf. Fusese mult mai energică decât şi-ar fi imaginat. Cu talentele sale ar fi putut face faţă oricărui *gaucho* din pampas.

— Te găteşti cam mult pentru un curs.

Julio ignoră comentariul.

— Lipsesc doar două ore. Ai mâncare în frigider şi poţi să te uiţi la TV.

Îngenunche lângă pat.

— Când mă întorc vom avea timp să facem dragoste ca lumea.

— Credeam că te-ai descurcat bine prima dată.

Îl sărută şi încercă să-l tragă lângă ea, dar el râse şi se îndepărtă.

— Ai telefon?

— De unde să aibă un student sărac ca mine bani pentru un telefon?

— Ar trebui s-o sun pe Rosa să-i spun unde sunt.

— Dar ce, e maică-ta? De la uşă îi trimise o sărutare. Ţine patul cald până mă întorc.

Rosa deschise uşa apartamentului, având pe ea doar un prosop de baie. Julio stătea în faţa uşii ca şi cum ar fi fost pălmuit. Privea picăturile de apă de pe pielea ei.

— Julio, spuse ea cu un ton pe care l-ai folosi faţă de un frate mai mic şi mai prost. Îşi puse o mână pe uşă, cu cealaltă strângând nodul prosopului.

— Carmen e acasă? Avem întâlnire.

— Nu a venit încă.

Pentru o clipă se temu că-i va închide uşa, dar se pare că se răzgândi şi se dădu deoparte.

— Intră s-o aştepţi.

5

Acum stătea şi se întreba ce să facă. Planul său nu mersese mai departe de acest moment, decât cu ideea vagă că o dată ce ajungea singur cu ea o va copleşi cu declaraţiile sale de dragoste. Ba chiar încercase să se convingă că ea ar fi fost impresionată în secret de eforturile făcute pentru a o cuceri, dar acum se simţea doar neliniştit şi vulnerabil.

— Vrei o cafea? Bucătăria e acolo.

Ea intră în baie, lăsându-l baltă în mijlocul camerei. A lăsat uşa întredeschisă şi el observă un fragment de piele prin deschizătură. Apoi se auzi draperia duşului trasă în vreme ce Rosa îşi relua baia. Julio se simţi ofensat că ea lăsase uşa deschisă, de parcă ar fi fost eunuc.

Nu aşa îşi imaginase. Se gândise că ea îi va oferi o cafea, că vor vorbi şi că el o va câştiga încetul cu încetul. Nu crezuse că ea îl va lăsa singur şi-l va trata… ca pe prietenul lui Carmen.

Se uită prin apartament. O harababură: ceşti cu urme de ruj zăceau în chiuvetă, câteva reviste de modă erau împrăştiate pe sofa. Fereastra oferea o panoramă asemănătoare cu cea de la el: aparate de aer condiţionat şi ferestrele unui bloc învecinat.

Se duse spre dormitoare. Îl recunoscu pe cel al lui Carmen după o rochie aruncată pe patul nefăcut. În contrast, al Rosei arăta de parcă nu se dormise niciodată acolo, ca un decor de film. Patul fusese făcut cu precizie. Ascultă iarăşi ca să audă apa duşului şi, satisfăcut că nu putea fi prins, desfăcu uşa şifonierului, trecu peste rafturile cu haine şi găsi rochia roşie pe care o purtase în noaptea când o văzuse pentru prima oară în Reconquista. O duse la nas ca să-i simtă parfumul.

Nu erau poze de actori sau cântăreţi, aşa cum au de obicei fetele, nici fotografii ale vreunui prieten; doar o poză a unui cuplu îmbrăcat în hainele anilor patruzeci-cincizeci, părinţii ei probabil. O carte romanţioasă era pe noptieră. Nici un alt indiciu al secretului ei.

Auzi duşul oprindu-se şi se întoarse repede în sufragerie. Uşa băii era încă întredeschisă. Îşi usca părul în oglinda aburită din baie. Prosopul era foarte scurt.

Deodată se înfurie; pe ea, dar mai ales pe el. Crezuse că este şmecher şi acum văzuse că nu este decât arogant şi prost. Se gândi să plece, trântind sugestiv uşa. În loc de asta rămase acolo lângă fereastră paralizat de furie, dorinţă şi umilinţă.

În sfârşit, reuşi să se întoarcă spre baie. O mai putea vedea, aplecându-se spre oglinda înceţoşată, dându-şi cu ruj pe buzele-i în formă de inimă. Îşi imagina cum arată fără prosop.

Traversă încăperea şi dădu uşa băii la o parte cu piciorul.

Rosa se întoarse.

— Ce faci?

Dar nu era teamă în vocea ei, era… ce? Dispreţ?

— Sunt nebun după tine. De două săptămâni nu mă gândesc decât la tine. Nu mai pot să dorm. Singurul motiv pentru care m-am dat la prietena ta ai fost tu!

Ea stătea acolo, cu picături de apă ca nişte diamante pe umerii frumos sculptaţi.

— Te iubesc.

— Ieşi afară.

Se uita fix la ea.

— Eşti un măgar. Insulta îi răsuna în cap. Carmen este prietena mea. Căută în cutia din spatele ei şi aruncă în el cu o perie. În timp ce arunca, prosopul îi alunecă.

Ar fi trebuit să plece în clipa aceea. Se va blestema apoi pentru slăbiciunea asta de multe ori, mai ales în clipele fierbinţi şi întunecoase dinaintea morţii, dar în momentul acela îşi spusese că nici un alt bărbat n-ar fi reacţionat altfel.

Ochii i se plimbau flămânzi pe trupul ei. Sfârcurile maronii i se întăriseră, din cauza răcorii.

— Ieşi afară, repetă ea.

Dacă ar fi ţipat, dacă ar fi fost mai puţin mândră, ar fi plecat. Poate, dar ea stătea acolo, respirând atât de agitat, încât îi putea vedea coastele prin piele.

Se îndreptă spre ea, închizând uşa în spatele lui cu piciorul.

6

Momentul după care tânjise, pe care îl visase, a durat doar o clipă, o succesiune rapidă de imagini, stângăcie, violenţă şi confuzie.

O apucă de păr şi o sărută apăsat. Ea încercă să-l îndepărteze.

O trânti jos, pe dalele reci ale băi, chinuindu-se să-şi desfacă blugii. Penisul îi era întărit, cu capul umed deja. Se forţă

s-o pătrundă, aproape dintr-o dată. Ea se chinuia să-l împingă, aşa că o apucă de încheieturi şi-i ridică braţele în sus.

— Mă doare, strigă ea.

Nu se putea controla. Era prea frumoasă şi o dorise prea mult. A durat doar o clipă, atinsă prea devreme. Gâfâia cu putere.

Când ea văzu că a terminat a încetat să se mai zbată şi s-a aşezat lângă el pe podea. Julio se simţea trădat. Trădat şi ridicol.

Aproape imediat regretă. Mintea îi începuse deja să lucreze pentru a se dezvinovăţi, dar cum să se apere? Carmen va afla adevărul, nu avea cum să pretindă că ce se întâmplase nu fusese planificat cu grijă. Nu numai că devenise o brută, ci se făcuse de râs. Încercase să joace rolul seducătorului, dar fusese nevoit să obţină ce voia prin forţă.

— Îmi pare rău.

Îi dădu drumul la mâini şi se îndepărtă. Aşteptă să-şi recapete răsuflarea. Nu putea să se mai uite la ea.

— Îmi pare rău.

Nu putea să se gândească. Era prea copleşit de ceea ce făcuse. Putea ajunge la închisoare pentru asta.

Se ridică. Rosa nu se mişcă. Avea spermă pe buric şi între picioare.

Îşi trase fermoarul la blugi. Fire de păr de-ale ei mai erau încă lipite de mâinile sale.

— Îmi pare rău, mai spuse încă o dată.

Nu ştia ce să facă. Plecă, închizând cu grijă uşa apartamentului după el. Dintr-o dată devenise un străin.

Când s-a întors în apartamentul său, Carmen stătea întinsă în pat, răsfoind unul din romanele lui Eduardo Mallea.

— Julio! strigă ea din dormitor. Cum a fost cursul?

— Bun. Am învăţat o grămadă de chestii.

Se duse direct în baie şi închise uşa. Baia era în dezordine. Carmen făcuse duş în lipsa lui, lăsase apă pe podea, folosise săpunul şi şamponul fără a le mai pune capacele. Acum aştepta să facă dragoste. Se rezemă cu spatele de uşă şi închise ochii.

Se va duce Rosa la poliţie?

Când deschise ochii, din oglindă îl privea un străin. Buzele îi erau muşcate şi sângerau şi avea zgârieturi de la unghiile Rosei. Primul lucru care trebuia făcut era să nu afle Carmen. Se curăţă de urmele sexului. Nu se putea duce în pat astfel.

Nu sunt un violator, îşi spuse. Cum să-şi controleze un bărbat impulsurile când este singur cu o femeie frumoasă goală? Asta este pasiune, nu viol. Să lase uşa deschisă... A cerut-o. Descoperi că o doreşte din nou, întrebându-se cum poate întoarce situaţia în favoarea sa.

— Julio, ce faci?

— Trebuie să fac duş. Profesorul fumează pipă. Duhnesc a tutun.

Îşi dădu jos hainele şi intră în baie.

Ieşi tremurând de sub duş şi căută un prosop uscat. Carmen le udase pe toate. Tipic pentru o provincială. N-au nici un fel de maniere. Doar pentru că eşti sărac nu trebuie să renunţi la demnitate.

Îşi trase un halat şi, încă ud, intră în dormitor. Îşi repetase povestea, cum căzuse pe treptele Universităţii şi-şi julise buza, dar Carmen stinsese deja lumina. Nu va avea loc nici un interogatoriu. Stătea învelită în cearceaf, cu capul pe coate.

— Ai lipsit cam mult. Vii în pat?

— Îţi promisesem o cină. Este un restaurant chiar după colţ.

— Am o idee mai bună. Te mănânc pe tine.

Altul ar fi căutat nişte scuze, dar atunci ar fi crezut că este prea femeie pentru el. Neliniştit şi obosit cum era, Carmen trebuia satisfăcută.

Aşa că străinul urcă în pat şi se aşeză lângă ea, un bărbat a cărui privire nu trăda nimic, care lua tot ce voia fără să se gândească la consecinţe. A fost o corvoadă, care nu i-a adus nici o plăcere. Şi când ea tremură şi dădu semnele orgasmului ştiu că a câştigat încă o dată. Se forţă să termine, fiindcă un bărbat nu poate imita orgasmul fără dovadă.

Este ultima dată. Nu pot să-i fac asta ei şi mie însumi. Un bărbat trebuie să aibă demnitate.

Carmen stătea pe-o parte, adormită. Julio se sculă şi se duse la baie unde îşi trase blugii şi cămaşa. Găsi nişte monede în buzunar şi se strecură tiptil afară din apartament. Vizavi era un telefon.

Formă numărul Rosei.

7

Se uită la ceas. Aproape miezul nopţii. De undeva se auziră focuri de armă, al doilea fiind parcă doar ecoul primului. Devenise un sunet obişnuit, aşa că îl ignoră.

Răspunse după al patrulea apel. Nu adormise.

— Rosa.

Ea nu spuse nimic.

— Rosa, te rog, îmi pare rău pentru cele întâmplate. Trebuie să te văd. Trebuie să-ţi vorbesc.

Trebuia să ţipe ca să acopere zgomotul restaurantului. Locul era încă aglomerat. Un *porteño* nu mânca decât după ora zece seara.

Altă tăcere. Se gândi că va închide. Poate că poliţia era deja acolo, ascultând.

— Mâine, şopti ea. La Café Dorengo. La zece jumătate. Nu-i spune nimic lui Carmen.

Şi închise.

Era o dimineaţă neobişnuit de caldă, iar ferestrele înalte fuseseră lăsate deschise. Ventilatoarele de lemn din tavan produceau un curent agreabil; câţiva studenţi stăteau la mese, citind, scriind sau doar căscând gura, scrumierele dădeau peste margini cu mucuri de ţigări şi pacheţele de zahăr. De-a lungul anilor, clienţii îşi scrijeliseră iniţialele pe mesele de lemn ori chiar pe bar. Sticle prăfuite erau puse de-a lungul zidurilor, sub postere cu Gardel, Marilyn Monroe şi Chaplin.

Rosa era deja acolo. Părul îi era strâns cu o eşarfă, avea ochelari negri şi un costum albastru cu o fustă până la genunchi. A fost nevoie de câteva clipe până s-o recunoască. Aceasta era o altă Rosa decât cea cunoscută.

Avea o ceaşcă de cafea în faţă şi mesteca lent în ea cu o linguriţă.

Se aşeză şi comandă o *café con leche*. Au stat aşa câtăva vreme, ca doi străini, fără să-şi vorbească.

— Vreau să-ţi spun că-mi pare rău.

— Îţi pare rău că m-ai violat?

El îşi plecă privirea.

— Sigur că da.

— Înţeleg. Ţi-e frică să nu mă duc la poliţie. Îşi bătea joc de el?

— Dacă ai fi vrut să anunţi poliţia, ai fi făcut-o deja.

Nu răspunse. Linguriţa se mişca fără încetare. Se aplecă spre ea.

— N-am vrut s-o fac. Mi-am pierdut controlul. Crede-mă. Te iubesc.

— Te dispreţuiesc.

Îşi întoarse capul şi privi spre fereastră. În piaţă, porumbeii se strânseseră în jurul unei femei care le arunca firimituri de pâine. Apoi zise:

— Carmen te iubeşte. Dacă îi spun, îi voi zdrobi inima.

— Nu, Carmen nu trebuie să ştie.

— M-am gândit să chem poliţia, după ce ai plecat. Am o prietenă care a fost violată. O fată amărâtă din provincie, ca şi mine. Poliţistul care a făcut raportul s-a întors a doua zi şi i-a cerut să se culce cu el.

— Te iubesc.

Era doar un text, pe care-l repetase de nenumărate ori până acum. De data aceasta credea că este adevărat.

Ea îşi scoase ochelarii de soare. Avea o vânătaie mică sub ochiul drept. Nu-şi amintea să i-o fi făcut. Se aplecă spre el şi-şi coborî vocea, dulce ca o amantă:

— Într-o zi ţi-o voi plăti. Să nu te mai prind pe la mine vreodată. Am un frate care te-ar omorî imediat dacă ar afla ce mi-ai făcut. Înţelegi?

Îi aruncă ceaşca de cafea în poală şi plecă.

8

— Ai citit ziarul? spuse Julio.

Îi întinse exemplarul din *La Prensa* peste masă. Reuben îl luă. Era fotografia unui cadavru dezmembrat, alături de o maşină explodată. Fusese găsit într-o pădure în apropiere de Ezeiza. Corpul era ciuruit de gloanţe. De asemenea, erau semne de tortură, mai spunea ziarul.

— Oameni lui Rega, spuse Reuben, referindu-se la Tripla A.

Violenţele se agravaseră, iar viaţa de student devenise insuportabilă. Rectorul universităţii îşi pierduse copilul de cinci ani într-un atentat cu bombă, în care soţia sa fusese grav rănită. Săptămâna trecută, poliţia se instalase în campus.

Montos începuseră şi ei propria campanie. Cu câteva zile în urmă, un poliţist orbise şi-şi pierduse mâinile şi picioarele, încercând să dezamorseze o bombă. Fata lui avea patru ani.

Oamenii începeau să nu se mai simtă în siguranţă nicăieri. *La Prensa* mai scria despre un elev de şcoală de şaptesprezece ani care fusese împuşcat în timp ce dormea în patul său din Barracas din suburbiile de sud. Tatăl său era un om de afaceri, aşa că nu se putea şti dacă erau responsabili cei de la Montos sau Tripla A.

— Ţara nu poate rezista în felul ăsta, spuse Julio.

— Ai dreptate, dar ce putem face?

— Să scăpăm de Isabela, pentru început.

— Şi pe cine să punem în loc?

— Este vremea ca poporul să aibă un cuvânt de spus.

— Asta tot spunem de la Evita.

— S-a măritat cu unul din popor. De data asta avem nevoie de cineva complet diferit, dar de ce-ţi spun toate astea? Mâine o să fiu arestat.

Reuben ştia că dincolo de glumă era un sâmbure de adevăr. Asta era mai dureros decât violenţele: nimeni nu mai putea avea încredere în nimeni.

— Nu sunt peronist, Julio.

— Tu reprezinţi inamicul, că-ţi place sau nu.

Julio luă un pumn de alune sărate, le înghiţi şi le udă apoi cu o înghiţitură de bere. Îşi aprinse o ţigară. Mâinile îi tremurau. Nu doar politica, nu doar ce citise în ziare îl adusese în starea aceasta, se gândi Reuben.

— S-a întâmplat ceva?

Julio dădu din cap.

— Probleme cu femeile.

— Te descurci?

— Nu am nevoie de ajutorul tău. Un zâmbet nervos îi trecu pe faţă pentru o clipă, apoi dispăru.

— Isuse, femeile.

— De data asta cine e?

— N-o cunoşti.

— Femeile sunt ca autobuzele, Julio. Întotdeauna mai vine altul.

— Mersi, Reuben, dar nu de platitudini am nevoie.

Reuben se strâmbă, dar se abţinu.

— Hai să bem. Mai fac cinste cu una.

Şi ar fi trebuit să se încheie aici. Numai că soarta a făcut ca Reuben şi Rosa să se întâlnească într-o noapte într-un bar din Boca.

Restaurantul era plin de fum de ţigară, zgomot de scaune, conversaţii zgomotoase şi scrâşnet de farfurii. Pe o scenă mică dintr-un colţ, o cântăreaţă acompaniată de un bărbat cu un bandoneón se luptau cu zgomotele.

N-o să mai vii niciodată la mine.

Era ziua lui Carmen şi ea insistase ca Rosa să vină cu ei să sărbătorească în acest restaurant italian din La Boca. Ştia? se întreba Julio. Acceptase explicaţia lui pentru buza zgâriată şi zgârieturile de pe braţ. Totul era ca înainte. Scăpase.

Dar încă o mai dorea.

Julio îşi sorbea vinul, deranjat de privirile pe care bărbaţii din restaurant i le aruncau Rosei. Rosa atrăgea astfel de priviri oriunde se ducea. Tot ceea ce putea face era ca el să nu se uite. Amintirile celor întâmplate erau prea proaspete. Acum stătea între Rosa şi Carmen, escorta şi paznicul lor. Ironia sorţii.

— Eşti tăcut astăzi, îi spuse Carmen.

— Da?

— De-abia ai vorbit cu mine toată seara. Te plictisesc?

— Sigur că nu. Scutură scrumul ţigării. Acum ce-ai vrea, să mă comport ca un puber tot timpul?

Privi în jur. Rosa se uita la el cu răceală. Totul e la fel ca înainte, se gândi Julio. Şi mai stau încă alături de Carmen, fiindcă mă agăţ de speranţa că se va răzgândi, chiar dacă ştiu că sunt un prost.

O umbră apăru pe masă. Julio privi în sus.

Dacă era o persoană pe care Julio nu se aştepta s-o vadă vreodată în La Boca era Reuben Altman; Reuben, elegant în costumul său italian şi cu o cămaşă albastră, cu un Rolex de aur la mână.

— Pentru majoritatea bărbaţilor, o femeie frumoasă este de ajuns.

Julio îi întinse mâna surprins.

— Reuben!

— Ai de gând să mă prezinţi?

— Reuben, ea este o bună prietenă a mea, Carmen Lazzeri.

Reuben zâmbi şi-i luă mâna.

— Deci tu eşti secretul lui Julio. Am auzit multe despre tine.

Carmen roşi de plăcere. Jigodia.

— Iar această domnişoară este Rosa Gonsalvez. Prietena lui Carmen.

Ochii Rosei sclipeau de interes. Julio îşi simţi stomacul întors.

— El este Reuben Altman, student mizerabil şi un trântor fără pereche, dar din când în când îl suport.

Reuben râse, se aplecă peste masă şi o sărută pe Rosa pe obraz.

— Julio s-a înconjurat dintotdeauna de femei frumoase, dar de data asta s-a întrecut pe sine.

Julio se forţă să zâmbească. Avu un moment de ezitare, după care îl invită pe Reuben să li se alăture, sperând ca el să-l refuze.

— Nimic nu mi-ar plăcea mai mult, dar am întâlnire cu tatăl meu pentru cină aici. Nu-i place să fie făcut să aştepte. Aduce nişte bancheri din São Paolo.

Julio era în acelaşi timp uşurat şi surprins.

— Aici?

— Vor să vadă culoarea locală. În plus, e cel mai bun restaurant italian din Buenos Aires.

Apoi, întorcându-se zâmbitor către femei:

— Mă bucur că te-am cunoscut în sfârşit, Carmen. Şi pe tine, Rosa. Sper să ne mai vedem. Ne vedem mâine la universitate, spuse el, bătându-l pe umăr pe Julio.

Ochii Rosei îl urmăreau cum dispărea în fumul gros din restaurant.

— Se îmbracă bine pentru un student.

— Tatăl lui e proprietarul unei bănci, spuse Julio şi imediat vru să-şi muşte limba.

— Care?

— Ei, nu Banco de la Nación. Un grup financiar, cred că se numeşte Grupul Altman.

Ea ridică sprâncenele.

— Grupul Altman? Am auzit de el. Compania pentru care lucrez face afaceri cu ei.

Julio şi-a dat seama că a pierdut-o, cu toate că, desigur, n-o avusese niciodată şi nici nu avusese vreo şansă. Pentru o fată săracă, dar sensibilă, din Córdoba, farmecele limitate ale lui Julio erau prea puţin pentru frumuseţea ei.

— Acum ne caută femeile la birou, strigă Jacopo Altman la telefon.

— Ce?

— O femeie a lăsat un mesaj secretarei mele. Spunea că e

de la o companie de asigurări. Vrea s-o suni pentru o clauză de invaliditate.

— O ce?

— O clauză de invaliditate!

Reuben clipi, bătând cu degetele în birou.

— Cum se numeşte?

— Gonsalvez. Rosa Gonsalvez. De la o companie numită Asigurarea Argentiniano-Britanică. Dacă ai ceva să notezi îţi dau numărul ei.

9

— Cu Rosa Gonsalvez, vă rog.

— La telefon.

Reuben ezită. Şi-o amintea, desigur, dar ce trebuia să spună?

— Sunt Reuben Altman.

— M-aţi sunat în legătură cu clauza de invaliditate.

— Da, dar nu am nimic. Rosa râse.

— Cred că suferiţi de orbire.

— Orbire?

— Ne-am întâlnit noaptea trecută în La Boca, şi n-ai făcut nici o încercare de a-mi afla numărul de telefon. *Trebuie* să fii orb.

Reuben zâmbi.

— Putem renunţa la clauză, señorita Gonsalvez. Cred că tocmai m-am vindecat. Putem lua prânzul împreună?

Calle Lavalle şi Florida erau supermarketurile cele mai importante din oraş, pline de pizzerii, kioscos şi restaurante. Îndrăgostiţii treceau ţinându-se de mână, copiii mâncau îngheţată pe băncuţe, iar bătrânii îşi citeau ziarele şi jucau *truco* sau canastă. Peste tot scamatori, cântăreţi, mimi îşi ofereau talentele pentru câţiva bănuţi.

— Rosa Gonsalvez, prietena lui Carmen. M-am întâlnit cu ea.

Julio dădu din cap, încercând să pară interesat, dar nepreocupat. Deodată simţi o durere puternică în tot corpul.

— Îţi place?

Un zâmbet apăru în colţurile gurii lui Reuben.

— Este cea mai frumoasă femeie pe care am văzut-o vreodată.

— Da? Credeam că e o javră.

Nu vrusese să spună asta. Îl văzu pe Reuben ridicând sprâncenele surprins de veninul din vocea prietenului său.

— Cred că e de fapt foarte timidă. Nu te aştepţi la aşa ceva din partea unei astfel de femei. Ştii, pentru o fată din provincie, cred că este foarte serioasă. Cred că mă place.

— Te-ai culcat cu ea?

Nu reuşise să pară atât de accidental precum dorise. Mâinile îi tremurau.

Reuben dădu din cap. Ochii li se întâlniră. Se culcase, desigur. Nici o femeie nu poate rezista farmecului lui Reuben, banilor săi. Banilor tatălui său.

Un artist se opri la masa lor, cu faţa vopsită în alb şi negru. Jongla cu mingi de tenis.

— Pleacă de-aici, ori îţi bag mingile pe gât, strigă Julio.

Jonglerul se îndepărtă cu o mină jignită. Julio se uită iar la Reuben şi-i văzu mutra.

— Am avut o noapte grea.

— Încerca şi el să câştige un ban.

— Sunt un prăpădit de student, de unde dracu’ să-i dau bani?

Reuben se aplecă peste masă.

— Tu ce ai de gând să faci când termini şcoala?

Julio încercă să se concentreze asupra noului subiect, dar singurul lucru la care se putea gândi era Rosa, goală, cu membrele sale lungi încolăcite în jurul prietenului său.

— Habar n-am. Să-mi iau o slujbă la unul din ziare, poate. Dacă am noroc. Dacă nu, va trebui să merg în provincie, la Córdoba sau Rosario.

— Te-aş putea ajuta.

— Cu o slujbă?

— La *La Prensa*. Cunosc pe cineva, pe unul dintre redactorii şefi. E prieten cu tata. Îl cheamă Albrecht, Jorge Albrecht. Am vorbit cu el despre tine. A spus să-i dai un telefon. Poate iese ceva.

Gratitudinea era amestecată cu amărăciune. Se gândea la Rosa, la rochia roşie ce-i flutura pe coapse, cu părul lung plutind, elegantă, răpitoare, plecând din viaţa sa. Se gândea la Reuben şi simţea o mânie neputincioasă. Totul era atât de uşor pentru jigodia asta: seducţie, bani, femei.

— Mulţumesc Reuben. Rămân dator.

— Prietenul la nevoie se cunoaşte.

Avea dreptate. Potoleşte-te, Julio. E doar ego-ul care-ţi este zgândărit. Acum ai o slujbă la *La Prensa*, când ai putea fi în închisoare pentru viol. Nu este vina lui Reuben. Îi eşti dator.

Uită. După două săptămâni nici nu vei mai şti cum arată.

Martie 1976

La un an şi jumătate după, stătea alături de Reuben pe treptele catedralei, zâmbind pentru fotografie. Lucra la *La Prensa* şi Reuben era angajat la banca tatălui său, ducând o viaţă confortabilă alături de frumoasa sa soţie şi fetiţele gemene. Totul fusese atât de uşor pentru el.

Dar acum era uşor şi pentru el, probabil. Mulţumită lui Reuben. Trebuia să uite obsesia pentru Rosa.

Dar chiar când pozau zâmbitori pe treptele catedralei, umbre negre soseau asupra lor, ca un nor în jurul soarelui. Zilele Coloneilor se apropiau.

10

Au sărbătorit botezul la Giorgio’s, un restaurant italian din Recolecta. Sunetele chitarei şi ale unui *bandoneón*, dimpreună cu vocea răguşită a cântăreţei ieşeau pe uşile franţuzeşti în aerul fierbinte de afară.

Afară, sunetele localului erau atenuate de geam, fumul gros al ţigărilor înlocuit de parfumul florilor.

Reuben se întorcea de la toaletă şi o văzu pe Carmen stând singură într-unul din scaunele de fier forjat, cu o ţigară într-o mână şi un pahar de vin în cealaltă. Era îmbrăcată într-o rochie de seară neagră decoltată, cu umerii goi. Drăguţă, planturoasă, uşor ameţită de băutură.

Reuben se opri zâmbitor.

— Unde este Julio?

Carmen dădu din cap, arătând spre fereastră. Îl văzu pe prietenul său dansând cu o roşcată cu rochie verde. Îi ţinea mâna pe mijloc şi râdea.

— Mi-am rupt un toc, spuse Carmen.

— Îţi pierzi vremea cu el.

— Pantofii sunt practic noi.

— E prietenul meu, aşa că ştiu ce vorbesc. Nu-i plac femeile. Nu individual.

Carmen se uită la el. Se gândi că va izbucni în plâns, dar ea spuse:

— N-am avut nici o şansă cu el. O voia pe Rosa.

— Pe Rosa?

— N-ai ştiut?

Reuben nu-i răspunse imediat.

— Da, ştiam.

Zâmbi amar.

— Nu-l învinovăţesc.

— Aşa e el.

Ea trăgea din ţigară, uitându-se fix la el.

— Nostim, nu? Întotdeauna te-am dorit, dar nu obţinem mereu ce vrem, Rosa însă da.

Era beată. *Întotdeauna te-am dorit*. Reuben ştia că ar fi trebuit să plece.

— Julio nu ştie cât de norocos este.

— Eşti drăguţ.

— Aşa este.

Se aplecă înainte, cu coatele pe genunchi, părul fiindu-i învăluit în fum.

— Reuben, dacă vrei să urci vreodată, nu trebuie decât să suni.

Gura i se uscase dintr-o dată. Privi peste umăr. I-ar putea vedea cineva. Îşi imagina ce-ar însemna asta.

— Uită-l pe Julio, mai zise el, după care intră.

O furtună apăruse dinspre Atlantic, spălând capitala cu o ploaie rece, făcând străzile lucioase ca burta unui şarpe. Picăturile de ploaie băteau puternic în fereastra sălii de naşteri în care Francesca Angeli era în chinurile naşterii.

Când contracţiile se opriră, ea se întinse pe spate transpirată. Deschise ochii şi-l văzu pe doctor uitându-se la un monitor. Clătina din cap.

— Copilul meu, strigă ea.

Doctorul se aplecă spre ea. Faţa lui apărea şi dispărea din raza ei vizuală.

— Señora Angeli. Copilul dumneavoastră este în pericol. Trebuie să-l operăm imediat.

Nu ştiuse ea asta, nu le spusese? Simţise că ceva nu este

în regulă săptămâna trecută, sentimentul acela pe care îl au toate mamele. Iar doctorii zâmbiseră şi o asiguraseră că totul este în regulă. Acum privea neoanele fluorescente şi tavanul alb şi feţele nervoase şi transpirate ale doctorului şi asistentelor, ţipând de furie şi frustrare.

Copilul meu.

Strânse în mână crucifixul de la piept şi începu să se roage.

Simţi cum cineva îi înfige un ac în braţ şi auzi un bâzâit. Cădea într-o baie caldă. Totul pălea, devenind roz, apoi negru.

*

Când se trezi, soţul ei stătea lângă pat, şoptindu-i numele. Afară furtuna continua. Durerea trecuse, dar nu simţea nici o uşurare, fiindcă apăruse o răceală, o durere interioară pe care nici morfina pe care i-o administraseră n-o putea atenua.

— Copilul meu, şopti Francesca.

Angeli se aplecă asupra ei.

— S-a terminat. Trebuie să te odihneşti.

— Copilul meu.

Îşi amintea acum durerile cumplite ale naşterii, feţele nervoase ale doctorilor, răceala.

— Unde este copilul meu? auzi o voce, dar nu putea vedea a cui este.

— Señora Angeli, îmi pare rău. Am făcut tot ce se putea. Din nefericire, copilul a murit *in utero*. Nu se mai putea face nimic.

La început nu înţelese cuvintele doctorului. Se încruntă, încercând să le pătrundă sensul. Ce voia să-i spună?

— Trebuie să te odihneşti, şopti Angeli.

— Unde este copilul meu?

— Ne pare foarte rău, repetă cealaltă voce, şi ea îşi aminti frica, sentimentul pe care îl avusese în timp ce năştea. Căuta durerea, disperată, aşa cum ar căuta în portofel anii pierduţi; dar nu mai era, doctoriile îi furaseră dreptul de a simţi. Nu mai era decât un loc gol, o cameră pustie în care în imaginaţia ei se jucase copilul. Acum era goală, bântuită doar de fantome.

— Vreau să-mi iau adio, suspină Francesca. Daţi-mi copilul.

Dar simţi iar înţepătura unui ac şi lumea din jurul ei se dezintegră pentru câteva ore.

Francesca nu şi-a văzut niciodată copilul mort. Nici măcar Angeli. Un preot a fost chemat să ţină slujba şi corpul a fost incinerat în crematoriul spitalului alături de alte organe. Tot ceea ce i se spusese a fost că era fetiţă.

De-abia după două zile i-au spus întregul adevăr; motivul naşterii premature a copilului a fost o problemă genetică a Francescăi. Pentru a salva viaţa mamei, chirurgii au trebuit să facă o histerectomie. Ea şi soţul ei trebuia să se împace cu gândul că nu vor mai avea vreodată copii.

Francesca a suportat totul cu stoicism, fără să plângă. Angeli credea că este un semn bun. Se înşela.

11

Rosa stătea la măsuţa de toaletă, mătasea cămăşii de noapte lucindu-i în lumina blândă a veiozei. Reuben se ridicase în cot şi o privea. Sânii îi erau încă uzi de lapte. Îi admira carnea roză în timp ce se pieptăna.

Trase plapuma.

Ea se urcă în pat şi stinse lumina.

— Nu stinge lumina, spuse el. Vreau să te privesc.

— Nu vreau, sunt grasă.

— Nu-i adevărat.

— Dar aşa mă simt.

O sărută pe ceafă, ţinând-o strâns de mână.

— *Cara*, îi şopti el.

Poate că dorinţa era prea mare. Durase prea mult, dar când ea nu-i răspunse s-a înfuriat. Avusese răbdare cu ea. Ce se întâmplase? Era ţeapănă în mâinile sale, rece, nesimţitoare. Ca un manechin de ceară.

Se îndepărtă de ea.

— Reuben? Reuben, ce s-a întâmplat?

— Dacă nu vrei, de ce nu spui aşa?

— Nu este asta. Nu te supăra.

— Nu sunt supărat.

Se întinse în pat, privind în tavan.

— Îmi pare rău. Sunt obosită.

— Tot timpul eşti obosită.

— Nu e uşor să ai grijă de gemene, Reuben.

— Nu suntem săraci. Ia o femeie.

— Nu vreau să-mi crească altcineva copiii. Acolo unde am crescut eu nu se făcea aşa ceva.

— De unde vii tu… spuse el în şoaptă.

— Ce vrea să însemne asta?

Una dintre gemene începu să plângă în camera cealaltă.

— Simone, spuse Rosa.

— Las-o să plângă. Nu trebuie să te ridici din pat la fiecare sunet pe care îl scoate.

Dar Rosa se şi ridicase şi plecase în camera copiilor. Când se întoarse, Reuben adormise.

O dată pe lună venea Domingo.

Nu avea nimic din farmecul sau frumuseţea Rosei. Era un individ mic, cu ochi răi şi un ten negricios. Arăta ca un *mestizo*. Întotdeauna pentru aceste vizite îşi punea cel mai bun costum, ceea ce îl făcea să apară, se gândea Reuben, şi mai ponosit. Deseori, cravata îi era strâmb legată şi mânecile prea lungi ale cămăşii îi ieşeau de sub haină. Stătea ghemuit pe marginea fotoliului, deranjat de lucrurile înconjurătoare, părând mereu gata să fugă. Avea mâini mari, neîndemânatice, pe care şi le ţinea ascunse între genunchi, de parcă ar fi fost pantofii murdari de noroi pe care şi-i scosese la intrare şi nu ştia unde să-i pună.

Vorbea puţin, răspunzând doar întrebărilor Rosei despre membrii familiei. Nu o aducea niciodată pe soţia sau copiii săi, cu toate că fusese invitat de multe ori să-i aducă. Reuben era conştient de distanţa care îi separa, iar prezenţa lui era o aducere aminte a faptului că lumea lui şi cea a soţiei sale erau complet diferite.

Reuben îşi amintea prima dată când venise Domingo la ei. Băuseră ceai pe balcon, iar acesta se uita neîncetat la mobilă, covoare persane, canapelele de piele. Ca un vizitator care a plătit biletul de intrare la un muzeu şi nu voia să piardă nimic.

Reuben se simţea incomodat de aceste vizite, jenându-se în faţa propriei bogăţii şi bunăstări.

Rosa se ridică, anunţând că va aduce nişte maté.

— Reuben, şopti ea, făcându-i semn că vrea să-i spună ceva.

Se duse după ea în bucătărie.

— Ar avea nevoie de nişte bani, spuse ea.

— Pentru ce?

— Contează?

Reuben se simţi încolţit.

— Cât?

Ea nu răspunse. Expresia ei îl făcu să se simtă meschin. Dădu din cap şi se duse în studio şi-şi luă carnetul de cecuri. Scrise unul pentru cincizeci de mii de pesos, se întoarse în bucătărie şi i-l dădu soţiei. Îl luă fără un cuvânt, îl împachetă cu grijă şi-l puse în buzunarul bluzei.

O văzu dându-i-l în timp ce pleca. Mâinile lor se atinseră pentru o clipă şi bucata de hârtie dispăru.

El şi Domingo îşi strânseră mâinile. Avea mâna aspră, de muncitor.

— La revedere, Domingo.

Observă că noul său cumnat nu ştia cum să-i spună. Señor Altman era prea oficial, Reuben sugera însă egalitate şi prietenie. Aşa că doar zâmbi şi înclină din cap.

După ce plecă, Rosa începu să strângă ceştile. Nu au mai vorbit niciodată despre cei cincizeci de mii de pesos, dar în fiecare lună ritualul se repeta. Reuben acceptă acest aranjament tăcut de a întreţine două familii.

Domingo nu era singurul vizitator din viaţa anterioară a Rosei. Într-o zi, înainte de botezul gemenelor, a găsit un preot catolic care-şi bea cafeaua în bucătărie.

Rosa se ridică în picioare.

— Reuben, el este părintele Salvatore. A fost preotul nostru în La Boca.

Reuben întinse mâna şi preotul i-o strânse. O strângere la fel de puternică şi fermă ca a lui Domingo.

Era un individ mic, cu prea mult păr pentru un trup atât de mic. Începea de pe mâini şi se încheia imediat sub bărbie, de unde fusese defrişat cu lama de ras. Avea ochi negri, strălucitori, care ardeau ca nişte cărbuni.

Reuben se uita la soţia sa, întrebând-o din priviri: *ce mai caută şi ăsta aici?*

— A aflat adresa de la Domingo. A traversat tot oraşul ca să mă vadă… ca să ne vadă.

— Drăguţ din partea lui.

Aveau privirea aceea vinovată a amanţilor. Dacă nu ar fi avut haina neagră a preoţilor, s-ar fi simţit gelos. Reuben ştia că preotul nu voia corpul soţiei sale. Voia lucruri de o cu totul şi cu totul altă natură.

— Nu sunteţi creştin?

— Când te numeşti Altman?

— Nu e relevant.

— Ce cauţi în Bario Norte? Nu intri pe terenul altuia?

Trebuia să fie o glumă, dar a ieşit mai ironic decât ar fi vrut.

— Dumnezeu nu trasează graniţe.

Reuben se întrebă de ce se simţea atât de iritat. Probabil că avea legătură cu faptul de a fi evreu. Nu se prea preocupa de acest aspect, dar acum, având în faţă un preot catolic, ceva apărea din adâncurile fiinţei sale, ca un reflex al strămoşilor.

— Vorbeam cu Rosa despre fetiţe. V-aţi gândit în ce credinţă le veţi creşte?

Discutaseră. Rosa se ducea la slujba de duminică la catedrala San Isidorie, iar el o lăsase să facă ce vrea, în ceea ce priveşte religia, dar ceva îl făcu să spună:

— Nu ne-am decis încă.

Preotul zâmbi enigmatic, ca şi cum nu i-ar fi păsat.

— Este problema ta şi a Rosei. Trebuie să plec.

După ce a plecat, Rosa i-a spus:

— Nu trebuia să fii atât de nepoliticos.

— Ce căuta aici?

— Este un om minunat. În La Boca era singurul prieten pe care îl aveam.

Reuben tăcu.

— Voiam să vorbesc cu el despre botezul fetelor.

— Nu mă interesează.

Dar îl interesa, şi se întrebă de ce. O lăsase mereu pe Rosa să facă ce voia duminicile dimineaţa, ca un hobby. Ce mai conta acum? Poate faptul că-i aducea aminte că nu era asemenea celorlalţi. În ciuda pretenţiilor sale, era un evreu într-o ţară catolică. Un intrus.

Dar nimănui nu-i păsa. Nu aici. Nu în Argentina.

Toate acestea erau de domeniul trecutului.

12

În toamna aceea frica s-a instaurat pe străzile Buenos Airesului; devenise palpabilă. Asemenea duhorilor cadavrelor pătrundea în case, apartamente, birouri, devenind o parte din viaţa fiecăruia, asemenea dormitului şi mâncatului.

Guvernul Isabelitei trecea din criză în criză. Fuseseră valuri de greve şi costul vieţii crescuse de trei ori şi jumătate într-un

singur an. Sângele îşi făcuse apariţia pe străzi. În fiecare zi ziarele anunţau noi şi noi atrocităţi, despre soţii şi copii de militari aruncaţi în aer în incinta bazelor, corpuri mutilate descoperite în gropile de gunoi ori în pădurea de lângă aeroport. Asasinatele erau atribuite fie montenerişţilor – extrema stângă, fie escadroanelor morţii – extrema dreaptă.

Apoi, la sfârşitul lui martie, tancurile pătrunseră încă o dată în Plaza şi o junta militară condusă de general-locotenentul Jorge Videla a preluat puterea. La început, oamenii s-au simţit uşuraţi. Când armata a dizolvat legislativul şi a impus legea marţială *porteños* au sperat că lovitura va aduce întoarcerea la stabilitate şi bun simţ, cum se întâmplase cu un deceniu în urmă.

Dar Procesul Reorganizării Naţionale – *El Proceso* – nu s-a dovedit panaceul la care sperase toată lumea. Asasinatele au continuat. Corpuri ciuruite de gloanţe apăreau peste tot. În vreme ce guvernul îi blama pe extremiştii comunişti, violenţa a luat un alt aspect şi mai sinistru: dacă până atunci victimele mureau în văzul lumii, acum unele pur şi simplu dispăreau.

Oricine era câtuşi de puţin legat de mişcarea de stânga era căutat. Generalul Iberico Saint Jean, noul guvernator al Buenos Airesului, a făcut cât se poate de clară poziţia militarilor: „Mai întâi îi omorâm pe toţi indivizii subversivi, apoi pe colaboratorii lor, apoi pe simpatizanţi, apoi pe cei care sunt indiferenţi. La sfârşit îi vom omorî pe timizi.”

Buenos Aires, oraşul care nu dormea niciodată, locul în care oamenii cinau rareori înainte de nouă sau zece seara, a devenit dintr-o dată tăcut. Autobuzele nu mai circulau după lăsarea întunericului, fiindcă nu mai era nimeni pe străzi ca să justifice prezenţa lor. Oamenii se încuiau în case, aşteptând înfrigurați noaptea.

Curând aproape fiecare *porteño* putea să povestească despre un prieten sau o rudă care fuseseră răpiţi în toiul nopţii, fără să mai fie văzuţi. Li se găsise chiar şi un nume: *los desparecidos*, „dispăruţii”.

După ce se căsătorise cu Rosa, Reuben cumpărase un apartament în Recolecta, una dintre cele mai scumpe zone rezidenţiale ale oraşului. Nicăieri gloria apusă a Buenos Airesului nu era mai evidentă decât în acest loc în care se îmbinau *fin du siècle* francez cu goticul victorian, acolo unde coloniştii bogaţi şi aventurierii îşi construiseră case, departe de fluviul cu şobolanii şi frigurile sale. Un străin ajuns din întâmplare aici s-ar fi putut crede la Paris sau Madrid. Apartamentul era la etajul patru al

unei clădiri care părea a fi smulsă pe de-a-ntregul din Cartierul Latin. Balcoane de fier pline de flori supravegheau o străduţă liniştită, umbrită de sicomori şi tipuana.

Rosa şi Carmen îşi beau cafeaua lângă fereastră. Gemenele dormeau. Oraşul transpira sub soarele puternic al dimineţii.

— Cum merg lucrurile între tine şi Julio? întrebă Rosa.

— Ne-am despărţit.

— Iarăşi?

Carmen dădu din cap şi sorbi din cafea, privind pe stradă. Rosa se gândi din nou la noaptea aceea. Îi fusese mereu teamă să-i spună lui Carmen, teamă că nu o va crede, că va considera că ea este de vină. Asta ar fi spus el. Asta ar fi crezut poliţia.

— Ce s-a întâmplat de data asta?

— Ca de obicei. Am aflat că se culca cu alta. I-am spus că s-a terminat. Nu mai vreau să-l văd.

Carmen se despărţise de Julio de nenumărate ori. Întotdeauna îl primea înapoi.

— E mai bine aşa.

Rosa văzu că avea ochii înlăcrimaţi. Problema lui Carmen era că îl iubea. Întotdeauna dragostea se împotriveşte bunului simţ.

— Cred că ai dreptate. Sunt o mulţime de bărbaţi pe lume. Trebuie să-mi găsesc şi eu unul. Unul ca Reuben.

Rosa se forţă să zâmbească şi-şi îndepărtă privirea.

— O, spuse Carmen. Sesizase privirea Rosei. Probleme în paradis?

Rosa ar fi vrut să spună multe, dar ezita, temându-se. Oftă.

— O să fie bine.

Carmen nu zise nimic. Rosa o iubea pentru delicateţea ei.

— N-am mai făcut dragoste de luni de zile.

— Crezi că… are pe altcineva?

Rosa fu şocată de idee.

— Nu, nu e asta.

Îşi dădea seama că nu este crezută.

— De când am rămas însărcinată s-a schimbat totul. Spunea că-i e teamă să nu-mi facă rău.., dar cred că… de când m-am îngrăşat… nu mă mai vrea, dar apoi, după ce s-au născut gemenele, eram obosită şi, ştii, după ce ai copii, nu te mai simţi la fel imediat.

— O să fie bine.

Rosa dădu din cap.

— Te iubeşte, Rosa.

Să-i spun acum? Rosa era măcinată de temeri şi incertitudine. Trebuia să spună cuiva, altfel simţea că înnebuneşte, singură în casă, doar cu gemenele, cu Reuben venind din ce în ce mai târziu acasă, extenuat, abia vorbind cu ea, mâncând şi adormind imediat. Toţi prietenii lor erau prietenii lui. Niciodată nu fusese atât de singură, sau la fel de înspăimântată.

— Nu e vorba numai de copii. Nu-mi place să mă atingă, spuse ea după un oftat lung.

Carmen aştepta cu ochii măriţi.

— S-a întâmplat ceva. Înainte de a ne căsători. Înainte chiar să-l cunosc. Nu cred că am reuşit să depăşesc momentul.

Îşi luă faţa în mâini. Carmen o luă în braţe.

— Rosa?

— Am fost violată.

A urmat o tăcere lungă, chinuitoare. Carmen o legăna ca pe un copil. Când deschise gura, îşi măsură cuvintele cu grijă.

— I-ai spus lui Reuben despre asta?

— N-am putut.

— De ce?

Când ea nu răspunse, Carmen zise:

— Julio.

N-a mai fost nevoie de cuvinte. Se ţineau una pe alta în braţe. Totul era altfel acum.

13

Limuzina neagră trecea în grabă pe străduţele tăcute din Palermo, unul dintre cele mai luxoase cartiere din Buenos Aires, o zonă cu şcoli particulare şi ambasade, în care mulţi ofiţeri aveau locuinţe bogate. Mercedesul 450 pătrunse pe o poartă din fier forjat a unei vile coloniale cu grădină îngrijită. Şoferul, un căpitan de poliţie în uniformă, se dădu jos şi deschise portiera pentru pasager. Colonelul César Angeli se dădu jos şi urcă scările spre uşa care era deja deschisă de un servitor cu o livrea albă.

Angeli avea o faţă de estet şi mâini de pianist. Arăta mult mai tânăr decât cei patruzeci de ani pe care îi avea. Întreaga sa înfăţişare sugera un om care are mare grijă de igiena personală.

Unghiile aveau manichiura făcută cu grijă, iar cărarea era parcă trasă cu rigla, dar cea mai puternică trăsătură a sa erau sprâncenele, lungi, groase şi negre ce subliniau ochii săi albastru deschis.

O femeie în uniformă de servitoare îl aştepta în hol. Purta o bluză neagră de bumbac, o fustă cu un şorţ alb, cu guler şi mâneci de dantelă. Era Antonia, şefa servitoarelor.

Îi întinse mănuşile şi cascheta şi privi în jur.

— Unde e señora?

Din expresia ei îşi dădu seama că fusese încă o zi din acelea. Simţi cum i se încordează muşchii. Nu aşa ar fi vrut să se întâmple. Nu ajunsese până aici ca edificiul pe care îl construise cu atâta grijă să fie năruit.

— Este sus, señor.

Dădu din cap şi începu să urce scările câte două.

*

O găsi pe soţia sa stând pe un fotoliu la fereastra dormitorului, încă îmbrăcată în cămaşa de noapte, legănându-şi capul. Storurile erau trase şi în cameră era întuneric. Pe Angeli îl cuprinse furia. Mii de femei din *villas miserias* făceau copii în fiecare zi. De ce trebuia să fie altfel pentru o fată de bancher?

— Francesca.

Se trezi brusc şi îşi duse degetele la gulerul cămăşii de noapte. Clipi uimită, apoi îi oferi un zâmbet chinuit.

— *Caro*. Te-ai întors.

Părul îi era în neorânduială. Arăta de parcă începuse să se machieze, cândva mai devreme, apoi renunţase, creând astfel un efect bizar. Faţa îi era gri în lumina palidă a încăperii şi arăta mult mai bătrână decât cei treizeci şi doi de ani pe care îi avea.

Nasul lui protestă la mirosul închis din cameră.

— E aproape seară.

Acuzaţia rămase nerostită. Francesca încuviinţă, ca şi cum ar fi înţeles, apoi se întoarse să se uite la ceasul de pe noptieră. Numerele străluceau roşiatic, asemenea unor cărbuni aprinşi.

El se duse la fereastră şi trase jaluzelele. Soarele sfârşitului după-amiezii inundă camera cu o lumină gălbui-roşiatică, patul încă nefăcut şi ceştile de cafea rămase de dimineaţă pe masă.

Francesca tresări din cauza luminii.

— Trebuie să hrănesc copilul, spuse ea.

Se ridică încet în picioare şi se duse în camera copilului. Angeli o urmă.

Cu câteva luni înainte, Francesca angajase un decorator scump pentru camera copilului. Tavanul fusese pictat în albastru pastel de un profesionist, care adăugase şi nişte norişori albi, astfel încât copilul să privească întotdeauna un cer perfect. Jucării de dimensiuni uriaşe fuseseră cumpărate tocmai din Florida şi fuseseră puse înăuntrul pătuţului de mahon. Pătuţul însuşi era ca un leagăn, astfel încât copilul să poată fi legănat în fiecare zi înainte de culcare. Aşternuturile şi plăpumioara roz fuseseră puse după întoarcerea Francescăi de la spital.

Francesca se aşează lângă pătuţ. O lună de jucărie fusese atârnată de lustră. O coardă era agăţată de colţul ei. Francesca trase de ea şi luna începu să cânte un cântec de leagăn. Francesca îngâna şi ea cântecul, în timp ce legăna pătuţul.

Angeli simţea cum i se zbârleşte părul pe ceafă.

— E moartă, Francesca.

Ea îl privi cu ochii dezorientaţi, ca şi cum nici nu l-ar fi auzit.

— Sssst! O s-o trezeşti.

— Pe cine? strigă el. Pe cine să trezesc?

Crezuse că-şi va reveni. Sigur, era de aşteptat să fie deprimată o vreme, dar se întorsese de la spital de o lună şi pe zi ce trecea se îndepărta din ce în ce mai mult de el.

Slăbiciune. Era ultimul lucru la care se aştepta de la soţia sa. De când se căsătoriseră o considerase distantă, chiar rece. O *criolla* înaltă şi frumoasă fusese un premiu neaşteptat de mare pentru un ofiţer inferior imigrant. Fiica unui bancher, cu zece ani mai tânără ca el, era sofisticată, bine educată, aparent extrem de deosebită faţă de el, dar ea ghicise în el o ambiţie la fel de mare ca a ei. Când a devenit soţia lui viaţa i-a devenit ordonată şi somptuoasă. Acum soarta îşi cerea plata.

Francesca se uită la el, cu un zâmbet beatificat.

— A adormit.

Îi luă mâna şi îl conduse cu grijă afară din camera copilului.

14

Mar del Plata

Argentina posedă forme de relief extraordinare, unice în lume, cum ar fi Cascada Iguazu sau Anzii Patagonezi, dar cei mai mulţi *porteños* le consideră cumva străine. În fiecare an ei îşi petrec vacanţa de vară în acelaşi loc, într-una din staţiunile de pe coasta Atlanticului, cel mai adesea Mar del Plata.

Spre sud se aflau staţiunile exclusive, plajele private, acolo unde bogătaşii îşi construiseră vile şi case de vacanţă pe la începutul secolului. Acoperişurile de ţiglă roşie sunt umbrite de palmieri şi jacarandas, proprietarii bându-şi cocktailurile la ferestre, privind strălucirea de oţel a Atlanticului.

Jacopo Altman îşi cumpărase o bucăţică de paradis cu zece ani în urmă, valoarea proprietăţii sale crescând cu un milion de pesos pe săptămână în perioada Isabelitei. Cu mai puţin de treizeci de ani în urmă, bunicul său venise în Argentina din Ucraina. Venise la fix, fiindcă imediat după aceea naziştii invadaseră satul, dăduseră foc sinagogii şi omorâseră toţi evreii pe care îi găsiseră. Toate rudele sale muriseră atunci.

Nu arăta ca un evreu. Cu părul său argintiu şi mustaţa lungă părea mai degrabă un gigolo italian îmbătrânit, decât stâlpul unei bănci.

Acum stătea cu picioarele încrucişate într-un fotoliu, alături de fiul său, bând un pahar de Bodega Lopez 1971. Urmărea zborul pescăruşilor. Viaţa era frumoasă, ceea ce făcea primejdia în care se puseseră şi mai pregnantă.

Soarele apunea în spatele copacilor. Aerul se răcea. Ascultau greierii în iarbă.

— Un prieten de-al meu s-a „înceţoşat” ieri.

Vocea lui Reuben era înceată, abia auzibilă. „Înceţoşat” era o expresie recentă. „A pieri în ceaţă” – a dispărea.

— Am fost la universitate cu el. L-au bătut, în faţa casei sale din San Isidro, dinaintea întregii sale familii. L-au aruncat într-o maşină şi au plecat cu el. Soţia sa n-a mai auzit nimic de el de-atunci. Apoi, aceeaşi oameni s-au întors şi-au scotocit toată casa. Au luat totul. Chiar şi maşina de spălat.

Jacopo tăcea. Ce mai era de zis?

— Era avocat. A încercat să ajute o femeie să obţină o hotărâre judecătorească *habeas corpus* după ce fratele ei dispăruse. Asta a fost crima lui.

— Lumea a înnebunit.

— Nu lumea. Noi. Argentina.

Din bucătărie venea miros de busuioc şi roşii, cald,

contrastând cu răcoarea brizei, amestecându-se cu mirosul sărat al mării. Bucătarul pregătea paste cu midii proaspete. Auzi una din gemene plângând, apoi vocea Rosei încercând s-o liniştească. Erau doar ei cinci. Fratele mai mic al lui Reuben rămăsese la Buenos Aires împreună cu soţia sa însărcinată. Mama lor murise în urmă cu cinci ani.

Dacă ea ar fi trăit, nu i-ar fi lăsat să rişte atât de mult.

— Trebuie să ne oprim, spuse Reuben.

Jacopo se întoarse, instinctiv, pentru a se asigura că nu sunt ascultaţi. Rosa o fi fiind soţia lui Reuben, dar nu era din familie. Fiul lui o iubea, aşa că o acceptase, dar în sinea lui ştia că este doar o profitoare şi nu trebuie să te încrezi în ea.

— Este prea periculos, insistă Reuben.

— Este prea periculos să ne oprim. Dacă îi abandonăm acum, ne vor trăda.

De ce se lăsaseră convinşi să accepte această afacere? Ce îl obligase pe Jacopo să accepte? Reuben suspecta că este sentimentul de vinovăţie. Fugise de fascişti în 1937 şi supravieţuise în timp ce toţi ceilalţi muriseră. Acum îşi marcase teritoriul.

— Sunt doar nişte terorişti.

— Şi Menachem Begin este numit terorist. Britanicii au pus un premiu pe capul său. A fondat statul Israel. Lucrurile s-au schimbat aici.

— Sunt de acord, dar…

Auzi că intrase cineva în cameră şi se opriră. Rosa apăru în balcon, ţinând gemenele în braţe. Jacopo zâmbi şi întinse mâna spre ele. Reuben turnă soţiei sale un pahar cu vin şi începură să vorbească despre copii.

Cât ştii? se întrebă Jacopo, privind-o pe Rosa. Oi fi tu mama nepoţelelor mele, dar n-am încredere în tine. N-am încredere deloc.

Luminile se aprinseră şi intrară râzând, discutând până târziu. Clinchetul paharelor se amesteca cu mirosul mării şi sunetul valurilor. Undeva, în întuneric, furtuna se apropia de ei cu paşi repezi, gata să măture toată lumea lor, a bogăţiei şi a privilegiilor.

15

Într-o duminică s-au dus în Avellaneda să-l viziteze pe fratele ei. Reuben conducea pe nişte străzi murdare, trecând pe lângă prostituate obosite ce patrulau pe trotuare, agăţând motociclişti şi şoferi de camion. Aproape de blocul în care locuia Domingo trecură pe lângă un maidan, unul din multele *villas miserias* ale oraşului.

— Opreşte, spuse Rosa. Reuben trase pe dreapta.

— Ce faci?

Rosa privea la copiii aproape goi care jucau fotbal cu o minge de cârpe. Chiar şi de unde stăteau puteau mirosi jegul.

— Părinţii mei s-au născut în *villas*, spuse ea, cu voce calmă.

— Ştiu asta, zise el nerăbdător.

— Da, dar tot nu înţelegi.

— Ce vrei să spui?

— Tatăl tău mă dispreţuieşte.

El se uită în altă parte.

— Vorbeşti prostii.

Avea dreptate, desigur.

— Sigur, are compasiune pentru săraci în general, dar nu-i plac luaţi individual.

— Nu vorbi aşa despre tata! Nu-l cunoşti. Nu ştii nimic despre el!

— Ştiu mai multe decât crezi tu, spuse ea.

Reuben o privi şi începu să se întrebe. În ciuda avertismentelor tatălui său, cât putea să se ferească de soţia sa? Cât ghicise şi cât auzise? Dar spera că se înşală. Spre deosebire de tatăl său, îi ascundea adevărul nu pentru că nu avea încredere în ea, ci fiindcă ştia cât de periculos este.

Erau trei şi toţi aveau pistoale mitralieră. Au intrat în redacţia ziarului *La Prensa* cu puţin înainte de trei după-amiază, zbierând şi ţinând armele cu ambele mâini.

Toţi din birou au îngheţat, paralizaţi la vederea armelor. Julio îşi simţea genunchii tremurând. Nu se putea mişca. Îl voiau pe Jorge Albrecht.

Jorge era un individ chelios, micuţ, care întotdeauna părea învăluit într-un nor de fum de ţigară. Haina şi pantalonii îi erau arşi de scrum. Era la *La Prensa* de douăzeci de ani şi avea reputaţia de a fi neînfricat, dar în această zi, frica sa era imposibil de ascuns.

Se ridică de la biroul său, cu ochii măriţi de frică. A

încercat să fugă, dar doi indivizi îi tăiară calea. Unul dintre ei îl lovi cu patul puştii în ceafă, iar celălalt îl prinse din cădere şi începu să-l târască spre ieşire.

— Jorge Albrecht este arestat pentru crime împotriva statului! spuse al treilea individ şi porni şi el spre lift.

Erau poate douăzeci de persoane în birou. Nici una nu a făcut vreo mişcare. Nimeni nu a sărit în ajutor.

Ce puteau să facă? se întreba Julio apoi. A fost prima dată când a simţit cu adevărat ce înseamnă frica. Nu-i venea să creadă cât de repede îţi poate paraliza mintea şi muşchii. Când totul s-a terminat, a fugit la toaletă şi a vomitat.

16

Uşa de sticlă era întărită cu fier forjat. Lângă uşă era un şir de butoane, fiecare dintre ele având gravat un număr. Julio apăsă pe unul din ele şi auzi vocea Rosei.

— Rosa, sunt eu, Julio. Vreau să vorbesc cu Reuben.

Se auzi un ţăcănit şi uşa se descuie. O împinse şi intră. Scările urcau în spirală, în jurul cutiei liftului. Julio preferă liftul. Reuben şi Rosa locuiau la etajul patru. Rosa îi deschise uşa.

Naşterea o schimbase. Era mai plină, nu grasă, dar nu silfida pe care o cunoscuse în Reconquista. Nu era machiată şi fusta îi era mai lungă. Avea un ac de siguranţă în gură şi un copil în braţe.

— Julio.

— Rosa.

Chiar şi acum Julio mai simţea durerea. Deşi îşi spusese c-o va uita în două săptămâni.

— Reuben nu a sosit încă.

— Trebuie să vorbesc cu el. E urgent.

— Intră. Se va întoarce curând.

Mai fusese în apartamentul lor de multe ori şi întotdeauna se simţise gelos. Un hol lung te conducea pe lângă dormitor, camera copiilor şi un studio către salonul uriaş. Jaluzelele fuseseră trase şi soarele galben al înserării învăluia încăperea într-o lumină aurie. Erau două sofale de piele şi mahon cu o măsuţă de cafea. Julio analiză noile achiziţii, o servantă cu încrustaţii spaniole şi o combină suedeză. Mai mult decât i-aş fi putut oferi eu. Mult mai mult.

Privi în jos. Jucăriile copiilor erau împrăştiate peste tot. Julio se simţi dintr-o dată ca un intrus, ca un hoţ.

Rosa puse copilul lângă celălalt. Când se întoarse în cameră, se studiară pentru câteva clipe. Faţa îi era aspră.

— Vrei să bei ceva?

— O cafea.

O urmă în bucătărie. Îşi puse mâinile în buzunar, apoi şi le scoase. Greu să respiri, greu să te relaxezi. Imaginea feţei lui Jorge când a fost arestat.

— Arăţi minunat.

— Mulţumesc.

— Pe bune.

— Trebuie să mă simt flatată?

O urmări cum pregăteşte cafeaua. Părea nervoasă, la fel de nervoasă ca şi el. În cealaltă cameră, unul dintre copii începu să plângă. Se repezi pe lângă el, fără un cuvânt, şi dispăru.

Julio se învârti prin bucătărie, apoi se duse pe balcon. Minunată privelişte, Reuben. Ai totul. Bani, o casă frumoasă, copii frumoşi. Păcat că nu ai şi băieţi, dar, desigur, mai ai timp. Şi o ai pe Rosa. Mai presus de toate o ai pe Rosa.

Se întoarse în casă. Privi rafturile cu cărţi: Shakespeare, Guiraldes, Dickens, Mailer, Cortázar, Mallea, Capotte, Frost, Lugones. Atenţia îi fu atrasă de câteva fotografii înrămate. Una a lui Reuben cu Rosa şi gemenele la botez, cealaltă a XV-lui universităţii, care câştigase campionatul cu trei ani în urmă. Julio văzu o versiune mai tânără a sa zâmbindu-i din primul rând.

Rosa se întoarse în cameră împreună cu una din fetiţe. Julio se gândea la ziua aceea, încercând să-şi amintească cum arăta atunci când îi căzuse prosopul. Se întrebă dacă ea se mai gândea la asta. El se gândea tot timpul. Era clar pentru el că Rosa voise, altfel nu l-ar fi invitat înăuntru, n-ar fi lăsat uşa deschisă la baie.

— De ce te uiţi aşa la mine?

— Cum?

— Eşti prietenul lui Reuben. Voi fi politicoasă cu tine, dar să nu te prind că mai pui mâna pe mine.

O clipă mai târziu se auzi cheia în uşă şi Reuben intră.

Părea obosit. E greu să numeri banii, se gândi Julio. Părul-i deschis îi trecea peste gulerul fâşului. Avea o geantă de piele într-o mână şi un exemplar din *La Prensa*. Îl văzu mai întâi pe Julio, apoi se uită la Rosa.

— Julio. Ce faci?

— Trebuie să vorbesc cu tine.

— Sigur.

Julio arătă spre studio.

— Vrei să trecem dincolo?

Reuben ezită, se întoarse spre Rosa care îşi făcu de lucru cu o fetiţă. Dădu din umeri, luă o cană şi două pahare de pe servantă şi îl conduse spre studio.

Julio sorbi grăbit din pahar.

— Ziarul a fost călcat astăzi de trei indivizi. Aveau pistoale automate, pentru numele lui Dumnezeu! Îl căutau pe Jorge Albrecht.

Reuben îşi trecu mâna peste faţă, dar nu spuse nimic.

— În urmă cu opt zile, *montos* au pus o bombă pe calea ferată spre Mar del Plata. Linia a fost închisă vreme de trei zile. Motivaţia oficială a fost că s-a produs o cădere a liniei electrice. Jorge a aflat adevărul şi a scris un articol. Redactorul şef nu a vrut să-l publice, dar Jorge a ameninţat că demisionează. Aşa că a fost publicat pe răspunderea lui Jorge.

Mai luă o înghiţitură de whisky.

— Şi uite ce a păţit.

— Ştii unde a fost dus?

Julio clătină din cap.

— După raid, redactorul şef ne-a trimis la toate secţiile de poliţie din oraş. Pe toţi ziariştii. Oriunde am fost ni se spunea că nu au auzit de el. Am fost şi la Ministerul de Interne. Ne-au spus că nu au fost anunţaţi de arestarea lui.

— Şi ce ai de gând să faci?

— Ziarul va solicita o hotărâre judecătorească habeas corpus, dar va fi inutil. Numai luna asta au fost făcute două sute de astfel de cereri. Au fost refuzate toate, fiindcă atât poliţia, cât şi armata au spus că nu au nici o evidenţă a arestărilor.

Soarele dispăruse la orizont. Reuben aprinse lumina şi se aşeză pe marginea biroului.

— N-am crezut că se va ajunge aici.

— Ăştia sunt ca naziştii. Marţi, toţi jurnalştii de la marile ziare au fost chemaţi la Casa Ronda. Ni s-a oferit o bucată de hârtie. Ştii ce spunea? „Este interzis, începând cu data de astăzi, să se facă orice referire în articolele de ziar la cadavre, la victimele răpirilor sau la persoanele dispărute.” Atât. Nici o semnătură, nici un antet. Zic că nu este cenzură, ci o măsură de siguranţă.

Julio mai sorbi o înghiţitură.

— De aia l-au luat pe Jorge, ca să arate că vorbesc serios.

— Şi ce vrei să fac eu?

— E prietenul tău, Reuben. Aşa mi-ai făcut rost de slujbă. Credeam că tu ştii.

Reuben se uita pe fereastră.

Nu asta era reacţia pe care o aştepta de la el. Julio simţea cum îl cuprinde panica. Jorge Albrecht nu era singurul motiv pentru care venise.

— Ai cunoştinţe, Reuben. Cel puţin tatăl tău are. Pentru numele lui Dumnezeu, unchiul tău e ministrul de finanţe al lui Larusse. Trebuie să poţi face ceva.

Generalul Alejandro Larusse fusese preşedinte la începutul anilor şaptezeci. Julio ştia că astfel de oameni dispar din lumina reflectoarelor, dar nu şi din apropierea puterii.

Reuben îşi trecu mâna prin păr.

— O să văd ce pot face.

— Pentru numele lui Dumnezeu, e aproape război! Nu poţi să stai pe bară.

— Nu stau pe bară.

— Nu? Totul a fost uşor pentru tine! Acum, când oamenii suferă şi mor, ai de gând să stai tot aşa în apartamentul tău luxos, numărându-ţi banii?

Julio regretă cuvintele imediat. Frica, băutura pe stomacul gol, faptul c-o văzuse iar pe Rosa, toate contribuiseră la izbucnirea asta prostească.

— Căcat. Îmi pare rău.

Reuben ridică din umeri.

— Nu contează. Probabil că ai dreptate.

Luă cana şi-i umplu din nou paharul lui Julio.

— Dar să ştii că ştiu mai multe despre ce se petrece pentru unul care stă pe bară. Ştiam despre Jorge. Tatăl meu a dat telefoane toată după-amiaza. Dacă am şti unde este ţinut, poate că am putea face ceva, dar sunt atâţia descreieraţi în libertate care bântuie prin oraş. Cine a fost? Armata? Marina? Poliţia orăşenească? Chiar dacă am vorbi cu Videla însuşi nu am putea să-l eliberăm dacă a încăput pe mâna celor de la marină ai lui Massera.

Amiralul Emillio Massera era o altă figură-cheie a juntei militare.

— Ştiai?

— Nu e prea rău pentru cineva care stă pe bară în apartamentul său luxos numărându-şi banii.

Ciufuli părul lui Julio.

— Hai, nu te mai uita aşa la mine. Am pielea bătucită, şi nu e ăsta cel mai urât lucru care s-a spus despre mine.

Se întoarse la fereastră. Luminile clipeau peste tot în oraş.

— Crede-mă. Facem tot ce putem, Julio. Dar salvarea lui Jorge Albrecht poate fi peste puterile noastre. Există războaie în războaie.

Julio mai bău o înghiţitură şi simţi primele semne ale beţiei. Se simţea singur şi nesigur pentru prima dată în viaţa sa.

— Mi-e frică.

— Tuturor ne e frică.

— Voi fi următorul.

Reuben era încă întors cu spatele la el şi nu păru să observe tremurul din vocea prietenului său.

— Oricare dintre noi poate fi următorul. Ăştia sunt nebuni. Nimeni nu e în siguranţă.

— Tu eşti. Nimeni nu te poate acuza de subversiune. Reuben se întoarse şi veioza de pe birou arunca o umbră ciudată pe faţa sa.

— Da, sunt în siguranţă. Şi vei fi şi tu dacă nu faci vreo prostie.

— E prea târziu pentru asta.

— Ce vrei să spui.

— Ţi-aduci aminte în studenţie? N-aveam niciodată bani. Am scris nişte articole. Credeam că voi câştiga nişte bani şi mă va ajuta să-mi găsesc o slujbă după ce termin.

— Voiai să salvezi lumea, ca noi toţi, de altfel.

— Câteva au fost publicate în *L'Opinión*, altele în ziarele de extremă stânga.

— N-or să te aresteze doar pentru atâta lucru.

— Cine ştie? E de-ajuns să pomeneşti numele lui Karl Marx şi te pomeneşti cu un escadron al morţii la uşă.

Julio oftă. Se simţea copleşit de dorinţa de a se descărca. Aproape ca la spovedanie, numai că era ceva care n-ar fi putut să-i spună niciodată unui preot. Părintele Monserat era un fascist mai mare decât Videla.

— Mai ţii minte *Nuevo Hombre!* Era unul din ziarele independente. Guvernul l-a acuzat de subversiune şi i-a sistat apariţia.

— Au publicat vreun articol de-al tău?

Julio dădu din cap.

— Da.

— Ce fel de articole?

— Politice. Despre corupţia din armată. Am menţionat numele lui Massera, chiar şi pe-al lui Videla.

Julio îşi luă capul în mâini. Se credea şmecher. Păstrase cecurile multă vreme înainte de a le încasa pentru a se putea lăuda pipiţelor cu activitatea sa. Se îndoia că mai mult de cinci-şase persoane din Buenos Aires citiseră vreunul din articolele sale, dar acum, după trei ani, acele articole aveau o altă semnificaţie.

— *Mierda*, murmură Reuben.

Julio ar fi vrut să plângă. Cum putuse să fie atât de prost?

— Ce mă fac?

— Eşti un idiot.

Julio se uita la el. Da, da, idiot. Dacă ar putea întoarce timpul înapoi.

— Or să mă omoare.

Simţea cum încep să-i curgă lacrimi. Nu dădea doi bani pe Videla sau Massera, voia doar să fie lăsat în pace.

— Crezi că vor veni după mine?

— Nu ştiu.

— E de-ajuns să verifice, nu?

— N-ai folosit un pseudonim?

— Mi-a plăcut să-mi apară numele în ziar.

Reuben îi puse mâna pe umăr.

— *Sic transit gloria mundi*. Nimeni nu e interesat de *Nuevo Hombre*, cu excepţia nenorociţilor de poliţişti.

— Ce să mă fac?

Reuben se gândi.

— Dacă eşti îngrijorat, ar trebui să pleci din ţară.

— Cum?

— Cere azil în Mexic.

Julio se uită la el. Mexic. Cuvântul părea să nu aibă nici un înţeles.

— Mexic?

— Au o ambasadă la Belgrano. Trebuie să ajungi acolo seara târziu. Odată înăuntru, guvernul nu te mai poate atinge.

— De unde ştii?

Reuben îi oferi un zâmbet care putea să însemne orice.

— Mexic, repetă Julio.

Stătu vreme îndelungată uitându-se în pahar.

— Poate nu vor găsi articolele.

— Poate.

Reuben nu părea foarte convins.

— Sunt un mare idiot.

Începu să plângă. Reuben îl îmbrăţişă şi rămaseră aşa multă vreme.

— Ce voia? întrebă Rosa după ce Julio a plecat.

— Un sfat.

— Nu-mi place să vină aici.

Se uită la ea surprins.

— De ce?

— E un *chanta*.

Chanta. Un individ care se crede mai important decât este.

— Julio e băiat de treabă.

— Sigur. Să fie de treabă în altă parte.

Reuben dădu din umeri, uimit de vehemenţa Rosei. De ce trebuia să suporte el familia ei, preotul ei, dar prietenii săi nu puteau veni să-l viziteze? Dar spuse doar „bine” şi totul fu lăsat baltă. Era prea obosit ca să se certe cu ea acum.

Prea obosit şi prea speriat.

17

După ce Julio ieşi de la Reuben se plimbă fără ţintă vreme îndelungată. Se trezi lângă Florida, cel mai vestit centru comercial din America de Sud. Dădu cu şutul într-un maldăr de gunoaie adunat în faţa unui magazin italian. *Contradicţiile ţării mele*. Se uita la vitrina elegantă în care se aflau costume Calvin Klein şi Christian Dior, o lume iluzorie într-o ţară iluzorie unde totul era la îndemână, dar majoritatea oamenilor nu puteau face decât să se uite cu nasul lipit de geam. Inflaţia ajunsese la trei sute la sută, iar cei din *villas miserias* nu aveau ce să mănânce, dar aici, în inima Buenos Airesului bogătaşii îşi protejau privilegiile cu o armată sălbatică împotriva comunismului, aducând la tăcere orice voce.

Dar Julio nu mai putea să-şi recapete furia studenţească împotriva inechităţilor sistemului. Acum, cel mai preţios lucru din toată Florida era viaţa lui. Se gândi că până la urmă el şi Reuben nu erau chiar atât de diferiţi. În clipa aceea ar fi dat oricât să fie din nou în sânul cald al clasei mijlocii.

Rătăci ore-n şir, trecând dintr-o *whiskería* în alta bântuit de fantoma morţii; un Ford verde aşteptând în întuneric; trei oameni târându-l pe o masă cu chingi de piele; glonţul final în ceafă. Nici măcar Reuben nu-l mai putea salva. Lumea era un loc teribil şi întunecat şi el nu ştia unde să fugă pentru a se salva.

18

Doctorul Eduardo Artime ieşi din dormitor şi închise cu grijă uşa în spatele său. Traversă holul spre studioul unde Angeli stătea la fereastră, privind spre piscină.

— Bei ceva, doctore?

— Mulţumesc.

Artime se aşeză pe fotoliul de piele şi-şi întinse picioarele lungi în faţă. Fusese doctorul Francescăi încă de pe când era doar o copilă, doctorul întregii familii: era de încredere. Luă o sticlă de Chivas Regal şi turnă două degete într-un pahar pe care i-l oferi doctorului.

— Mulţumesc.

Angeli se aşeză la biroul său. Era conştient de dezavantajul pe care îl avea. Nu-i plăcea să vorbească cu cineva, şi cu atât mai mult pe un subiect atât de delicat, fără să-i cunoască în profunzime dosarul. Îşi notă în agendă să solicite dosarul lui Artime.

— Doctore?

Artime începu să vorbească în modul lui tipic, ponderat.

— Din punct de vedere fizic, n-are nimic.

— Mi-am dat seama de asta.

Artime oftă.

— A suferit o mare pierdere. Plânge nu numai după copilul pierdut, ci şi după feminitatea ei. Mă tem că asta depăşeşte competenţele mele. Pot să vă recomand pe cineva specializat în aşa ceva. Poate fi tratată cu maximă discreţie.

— Un psihiatru?

Artime sorbi din pahar, apoi dădu din cap.

— Nu cred.

Angeli îşi înghiţi furia. Psihiatri! Nişte subversivi! Toţi împrăştie învăţăturile evreului ăla, Freud!

— Soţia dumneavoastră are nevoie de ajutor. Această tragedie i-a tulburat echilibrul mental.

— Nu poţi să faci nimic?

Artime clipi de câteva ori.

— Nu există soluţie medicală, nici un medicament nu o poate readuce la starea în care a fost înainte de această nefericită întâmplare, dacă asta este ce doriţi de la mine. Pot să-i ofer nişte sedative, dacă are probleme cu somnul, dar asta este doar o soluţie temporară.

— Sedative? Dar doarme toată ziua.

— S-ar părea că nu prezintă nici o ameninţare. Dacă totuşi…

— Continuă.

— Dacă devine prea deprimată… ei bine, ar fi recomandabil să cereţi servitorilor s-o observe cu atenţie.

— Te gândeşti la sinucidere?

Artime căută în buzunar, scoase un stilou şi scrise un nume şi un număr de telefon în carneţelul său. Rupse apoi foaia şi o puse pe măsuţa dintre ei.

— O cunosc pe femeia asta de multă vreme. Dacă te răzgândeşti asupra… terapiei… face o treabă excelentă. Îi voi spune să aştepte telefonul tău. Pot să te asigur de discreţia ei.

Angeli luă foaia. *Dr. Mercedes Barrington*. O adresă pe strada Paraguay şi un număr de telefon.

Artime îşi termină paharul, se ridică şi se îndreptă spre uşă.

— Antonia te va conduce, spuse Angeli.

Artime dădu din cap şi o clipă mai târziu uşa se închidea în spatele lui. Angeli se ridică şi se înapoie la fereastră, strângându-şi şi desfăcându-şi pumnii într-o descărcare de furie. Luă paharul gol lăsat de Artime, se jucă o vreme cu el, apoi, rotindu-l ca pe o minge, îl zdrobi de perete.

Julio petrecu toată dimineaţa în faţa unei pagini goale de hârtie la maşina de scris. La vremea prânzului, articolul despre pregătirile pentru Campionatul Mondial din 1978 era la fel ca dimineaţă. Cu toate că nu era fumător, îşi luase un pachet de ţigări în pauza de masă şi îl fumase toată după-amiaza. Privea pe fereastră cu mintea golită, încerca să nu se gândească la nimic.

Când se întoarse acasă deschise televizorul şi se uită în neştire până la încheierea programului. Apoi bău până la unu, după care se puse în pat.

Dar nu reuşea să adoarmă. Cearceafurile îi erau ude de transpiraţie şi îl durea capul. Nu putea să respire, simţea o

greutate uriaşă apăsându-i pieptul. Se gândea când vor veni: escadroanele morţii, în toiul nopţii, scoţându-te din pat şi aruncându-te gol şi tremurând de frig şi frică în Fordurile lor verzi. Auzi eşapamentul unei maşini şi se ridică în picioare.

Inima îi bătea nebuneşte, atât de repede, încât efectiv îl durea.

Poate că fugise prea târziu. Poate că deja era mort.

O bucată de carton scrisă cu pixul anunţa că „LIFTUL ESTE DEFECT”. Reuben se înfurie. Nu avea chef să urce patru etaje. Nu astăzi. Luă cartonul şi-l rupse în bucăţele pe care le împrăştie nervos pe tot holul. Totul era de căcat în ţara asta.

Când ajunse în faţa apartamentului o auzi pe Eva plângând de partea cealaltă a uşii. N-am răbdare pentru asta. Înainte de naşterea gemenelor s-ar fi dus în biroul său, şi-ar fi turnat un pahar şi s-ar fi lungit în fotoliu. Rosa îl cunoştea şi-n astfel de momente îl lăsa în pace, dar acum nu mai avea linişte nici acasă.

Când intră, Rosa era îngenuncheată pe covor cu un ac de siguranţă în gură, schimbând scutece. *Totul era căcat*.

Aruncă geanta pe podea.

Rosa privi peste umăr.

— *Buenas tardes*, zise ea ironică.

— Am spus bună. Nu m-ai auzit.

— O zi proastă.

Nu-i răspunse. Ar fi vrut să-i facă pe copii să tacă din gură. Se duse la servantă, luă sticla de whisky şi-şi turnă un pahar. Bău jumătate dintr-o înghiţitură.

Dacă fuseseră vreunele îndoieli despre scopurile juntei, ele fuseseră împrăştiate de ceea ce văzuse la chioşcul de unde cumpăra în fiecare zi *L’Opinión* şi *Buenos Aires Herald*. Revistele neo-fasciste ca *Odal* şi *Militia* se vindeau acum pe faţă. Asta într-un oraş care se lăuda cu faptul că are a şaptea cea mai mare comunitate evreiască din lume. Nu mai pusese piciorul într-o sinagogă de la *bar mitzvah*, dar înţelesese că se depăşise linia. Numele său era Altman, ceea ce îl făcea ţintă sigură a noului val de violenţă, ca şi cum n-ar fi avut motive suficiente de îngrijorare.

Rosa îl privi îngrijorată. Puse fetele deoparte.

— Ai tu grijă de fete? Pregătesc mâncarea imediat.

— Nu vreau să mănânc.

Trecu pe lângă ea şi se lăsă să cadă pe sofa. Ochii îi

căzură pe un ziar aflat pe măsuţă, o foaie murdară de patru pagini multiplicate cu litograful, *La Voz de La Razón*. Se uită la ea ca şi cum ar fi fost vorba de o glumă proastă.

— Ce-i asta?

Vocea Rosei era senină.

— Un ziar.

— Ce caută aici?

Eva sesiză asprimea din vocea tatălui ei şi începu să plângă. Rosa o ridică şi începu s-o mângâie.

— Nu e nevoie să ţipi.

Reuben se ridică, ţinându-i ziarul în faţă.

— Eşti nebună? De unde ai asta?

— L-am găsit pe un scaun în cofetăria de la Florida. Am vrut să-l citesc.

Reuben nu putea să-şi creadă urechilor. Ea nu ştia ce se petrece? Credea că ei sunt protejaţi de teroarea care pusese stăpânire pe oraş?

— Cum poţi fi atât de proastă? Nu ştii ce se-ntâmplă celor care sunt prinşi citind aşa ceva?

Luă ziarul în bucătărie, aprinse aragazul şi-l ţinu deasupra flăcărilor.

Rosa îl urmărea. Eva încă ţipa în braţele ei.

— Nu poţi s-o faci să tacă? strigă el.

— Ce se-ntâmplă cu tine?

— Ce se-ntâmplă *cu tine*? Crezi că poţi să aduci toate căcaturile în casa noastră?

Luă bucăţile de hârtie şi le puse în chiuvetă.

— Vrei să fim căutaţi de poliţie în toiul nopţii?

Nu şi-a imaginat că ar fi interesat-o politica. Atâta timp cât stătea într-un apartament frumos, era bine îmbrăcată şi avea copii de îngrijit credea că este fericită. Era doar o fată din *villas*, nu-i aşa?

Flăcările licăreau în jurul degetelor sale. Aruncă rămăşiţele în chiuvetă şi dădu drumul la apă. Apoi se ţinu de chiuvetă, obosit.

Eva se linişti şi Rosa se apropie. Îi puse mâna pe spate.

Reuben îşi trecu mâna prin păr.

— Nimic. Sunt obosit. Şi se îndepărtă de ea, ducându-se în studio, închizând uşa în urma sa.

Nervii îi erau întinşi la maximum. Nu ştia cât o să mai reziste.

19

Două dimineţi în fiecare săptămână Rosa lăsa copiii cu o femeie pe care o angajaseră şi petrecea câteva ore la cumpărături sau bând o cafea la *confitería* cu prietenele, ori, ca în dimineaţa asta, la un club de aerobică de pe Esmeralda şi Alvear. Citroënul ei era parcat pe o stradă alăturată.

Era o dimineaţă rece de toamnă. Julio îşi ridică gulerul jachetei. Se aplecă pe balustradă şi o aştepta.

După o jumătate de oră îşi făcu apariţia. Era îmbrăcată într-o jachetă neagră şi pantaloni, iar în mână avea o geantă sport. Avea pete de transpiraţie pe tricou, iar părul îi era ud.

Îşi căuta în poşetă cheile de la maşină când îl văzu.

— Julio?

— Bună, Rosa.

— Ce s-a întâmplat?

Deodată se îngrijoră.

— Reuben?

— Reuben e bine.

Făcu semn către un bar aflat ceva mai încolo.

— Vrei să mergem să vorbim?

Faţa îi redevenise de piatră.

— Nu cred că e cazul.

— E important. Te rog.

Căldura *whiskeriei* era binevenită după răcoarea de afară. Apropierea ei îl tulbura. Jacheta îi era deschisă şi îi putea vedea decolteul.

Ea îi văzu privirea şi-şi trase fermoarul până la gât.

— Ce vrei să-mi spui?

— Trebuie să-ţi vorbesc.

Chelnerul aduse două cafele şi două pahare cu apă. Rosa scoase pachetul de ţigări din geantă şi-şi aprinse una. El zâmbi.

— Ce-i atât de amuzant?

— Ai petrecut toată dimineaţa făcând gimnastică şi acum aprinzi o ţigară.

Ea dădu fumul afară pe nas şi-şi puse coatele pe masă. El se uita la unghiile stacojii, lungi şi îngrijite în ciuda copiilor. Ochii îi erau machiaţi.

— Gata cu joaca, Julio. Ai zis că ai ceva să-mi spui.

El se dădu mai aproape. Mirosul transpiraţiei îl îmbăta mai tare decât un parfum franţuzesc.

— Eşti fericită cu el?

Un oftat scurt.

— Mă străduiesc.

Îşi strânse ţigările de pe masă şi le puse în geantă. Mâinile îi tremurau.

— Dacă mai îndrăzneşti să apari la noi acasă îi spun totul lui Reuben. Înţelegi?

— Nu te ambala. De poimâine nu mă vei mai vedea.

Asta o opri.

— Pleci?

— Am probleme cu autorităţile. Unele articole pe care le-am scris în studenţie. Voi cere azil politic în Mexic.

Poza. Chiar şi acum voia s-o impresioneze.

— Aşa că ai făcut alegerea cea mai potrivită. Reuben va da de bucluc. Ştie care-i mersul treburilor, poate sta liniştit în apartamentul său, privind pe fereastră cum noi ceilalţi fugim de escadroanele morţii.

— Te înşeli asupra lui.

— E el în stare să se opună guvernului?

Aşa cum am făcut eu, spunea tăcerea lui Julio.

Ea se aplecă spre el. Feţele lor erau acum la doar câţiva centimetri. Vru să spună ceva, dar se răzgândi.

— Oricum, am vrut doar să-mi iau la revedere.

— Şi crezi că-mi zdrobeşti inima dacă pleci?

— Îmi pare rău, Rosa. Pentru ce s-a întâmplat.

Bău conţinutul ceştii dintr-o sorbitură, apoi luă o gură de apă.

— Sper să te gândeşti din când în când la mine.

— Doar în coşmarurile mele.

Se ridică.

— Trebuie să plec. La revedere, Julio. Nu-ţi urez noroc, fiindcă nu meriţi.

Se îndreptă spre ieşire, apoi se întoarse şi spuse:

— E prietenul tău.

— Ştiu. Şi asta mă omoară.

— *Cretino*, zise ea.

După ce ea plecă, Julio se aşeză la loc şi-şi comandă un whisky, cu toate că nici nu era vremea prânzului. La dracu' cu ea, la dracu' cu Carmen, la dracu' cu Reuben. La dracu' cu prietenii, la dracu' cu femeile. O să mai bea câteva pahare pentru a sărbători despărţirea de Buenos Aires. La noapte va cere azil la ambasada mexicană.

20

Reuben stătea la fereastră, bând o *café crema*. Privea pe stradă. Un director executiv de la fabrica Ford stătea vizavi şi doi bodyguarzi fuseseră angajaţi să-l păzească.

— Diseară s-ar putea să întârzii, spuse el. Mă întâlnesc cu nişte bancheri de la Indamex. Probabil o să merg cu ei la restaurant.

Îşi ţinea faţa întoarsă ca să nu se vadă că minte.

— Abia te văd zilele astea.

— Am de condus o bancă.

Rosa stătea pe sofa, hrănind-o pe Eva.

— Mă suni?

— Sigur. O să încerc să nu întârzii.

Intră în dormitor pentru a termina cu îmbrăcatul. Îşi luă servieta şi se întoarse în sufragerie.

Rosa îi zâmbi ironic. Ştie? Bănuieşte ceva?

— O zi bună.

O sărută pe obraz.

— La revedere, *cara*.

Coborî scările şi intră în maşină. Porni motorul şi oftă. Nu era în firea lui să mintă.

Miros de sex, de corpuri transpirate, umbre rotindu-se pe pereţi, culori explodându-i în cap. Îl lăsa să facă ce voia. Corpul ei îi era la dispoziţie. Strânse în pumni cearceaful şi conduse bătălia. Pentru o clipă nu se mai temea de nimic. Nu era la fel de frumoasă ca Rosa. Era pământească, rotundă, fără graţia de felină a soţiei sale, dar era ceea ce avea nevoie acum.

După ce termină o dori din nou şi o posedă cu disperarea dată de vinovăţia şi frica sa. Ea atinse orgasmul o dată cu el, corpurile lor zvâcnind împreună. Apoi, el se cufundă într-un somn negru.

21

Gemenele o treziră pe Rosa înainte de ora trei. Se ridică din pat pe jumătate adormită. Deseori se ridica noaptea din pat,

dădea de mâncare fetiţelor, fără a-şi mai aduce aminte a doua zi, dar astăzi ceva o făcu să aprindă veioza de pe noptieră.

Locul lui Reuben era gol.

Gemenele plângeau acum şi mai tare. Rosa se forţă să rămână calmă. Se ridică şi se duse să încălzească biberoanele. Eva îl luă pe al ei şi aproape imediat adormi la loc. Avusese febră şi doctorul îi dăduse un medicament pentru a-i opri temperatura şi a o ajuta să doarmă. Simone, ca de obicei, era cea care nu se liniştea.

Rosa se aşeză cu ea pe sofa, legănând-o ca să adoarmă.

Încearcă să nu te gândeşti la Reuben. Încearcă să nu te gândeşti la ce a făcut.

Auzi scrâşnet de frâne pe stradă. Se ridică speriată şi Simone se trezi şi începu să plângă iar.

— Sst, fata mamii, sst.

Câteva clipe mai târziu auzi explodând uşa de la intrarea în bloc. O făcu să ţipe şi se ghemui de frică.

Se ridică şi se duse la fereastră. Erau două maşini, cu farurile aprinse. Ford Falcon. Maşinile poliţiei. Un bărbat înarmat stătea lângă una din maşini.

Simţi fiori de gheaţă pe spinare. Nu, veniseră pentru altcineva.

Auzi cizme pe scări.

Privi la ceas. Trei fără zece.

Cineva bătea la uşă. Simone ţipa şi mai tare. Rosa puse mâna pe telefon, cu mâinile tremurânde.

*

Reuben fu trezit din somn de ţârâitul supărător al telefonului. Carmen mormăi şi se sculă din pat. O auzi împiedicându-se prin camera cealaltă.

Reuben o auzi spunând:

— Drace! E Rosa!

— Ce?

Se întoarse spre veioză. Avu nevoie de câteva clipe pentru a-şi aminti unde este.

Por Dios! Cât e ceasul?

— E Rosa! repeta Carmen cu vocea tremurându-i.

Rosa? Dar ea nu ştia că e aici.

Sări din pat, smulse receptorul din mâinile ei. Auzi vocea Rosei şi plânsetul uneia dintre fetiţe.

— Rosa? zise el.

Vocea însă părea a altcuiva.

— Reuben! Poliţia e aici!

Îşi trecu mâna prin păr. Poate că visa.

— Ce?

Se auziră ţipete şi zgomote puternice, spărsese uşa. Apoi a venit tonul.

22

În hol intraseră trei oameni. Erau înarmaţi cu pistoale automate şi aveau veste antiglonţ de culoare verde ca ale armatei deasupra hainelor civile. Odată pătrunşi în apartament, nu mai făcură zgomot. Unul dintre ei înaintă către ea, punându-i pistolul în faţă. Avea mustaţă şi purta o jachetă neagră cu fermoar.

— Îl căutăm pe Reuben Altman.

Rosa nu putea să rostească un cuvânt.

— Unde este?

Se simţea de parcă cineva ar fi încercat s-o sugrume.

— Nu este aici, reuşi să îngaime.

Individul făcu semn colegilor săi. Unul dintre ei verifică dormitorul, studioul şi camera copiilor. Îl auzea cum trântea uşile. Celălalt intră în bucătărie şi deschise uşa balconului.

Simone ţipa în braţele ei cu faţa înroşită, dar Rosa se gândea la Eva. Instinctul îi spunea s-o scoată de sub pătură şi s-o ia în braţe pentru a o proteja, dar ceva înăuntrul ei îi zise că dacă Eva nu făcea vreun zgomot poliţiştii n-o vor observa. Era un singur leagăn şi ea ţinea în braţe un copil. Dacă ea va fi arestată, unde va fi mai bine pentru Eva: aici, singură; sau într-o celulă?

Ezita.

Unul dintre poliţişti se întoarse:

— Nu e aici.

Celălalt se întoarse şi el, clătinând din cap.

Cel cu mustaţă încuviinţă tăcut. I-a fost pusă pe cap o cagulă, iar Simone i-a fost smulsă din braţe. Rosa ţipa. I-au legat mâinile la spate şi au târât-o afară.

— Simone! ţipă Rosa încontinuu.

Unul dintre soldaţi îi trase un pumn în stomac, după care tot ce reuşea să facă era să respire cu greu. Au târât-o pe scări şi

apoi au aruncat-o într-o maşină.

Stephen Barrington fu trezit de o explozie. Sări din pat, dar fu oprit de mâna soţiei sale.

— Ce s-a întâmplat, Stephen?

— Eşapamentul unei maşini, spuse el, fără convingere.

Îşi trase un halat şi se duse la fereastră.

— Stephen?

— Sunt două maşini pe stradă. Un om stă lângă una din ele. E înarmat.

Auziră zgomot de cizme pe scări şi Stephen cunoscu pentru prima oară ce înseamnă frica. Auzise ca toată lumea de escadroanele morţii, despre dispariţii, dar asta se întâmpla într-o altă Argentina. Departe de Recolecta. Cel puţin aşa crezuse.

Cineva bocănea în uşa de vizavi. Mercedes ţipă şi îl chemă. Stephen se întoarse la pat şi o luă în braţe. Ascultară zgomotele unei lupte.

— La familia Altman.

Ar trebui să mă duc acolo, se gândi. Ar trebui să-i ajut. O auzi pe Rosa ţipând şi, instinctiv, se ridică în picioare.

Mercedes îl apucă de braţ şi-l trase înapoi în pat.

— Nu te duce acolo.

— Trebuie să facem ceva.

Dar descoperi că nu se poate mişca.

— Nu poţi face nimic. Au arme. Te vor lua şi pe tine!

Luke începuse să plângă în camera alăturată. Stephen se duse şi-l luă şi-l puse în pat lângă soţia sa. Ezită din nou, prins între teamă şi datorie.

— Are copii mici.

— Şi noi.

Dar totul se termină, la fel de brusc precum începuse. Auzi ţipete în stradă, se duse la fereastră şi văzu cum pleacă una din maşini. Un alt bărbat aruncă două pungi de plastic în cealaltă maşină. Apoi şi aceasta demară.

Urmă o tăcere mormântală.

Mercedes închise ochii şi murmură o rugă Fecioarei. Luke încă mai plângea.

— Mă duc să văd ce s-a întâmplat.

— Stephen!

— Mă întorc imediat.

Uşa apartamentului soţilor Altman era deschisă. Toate luminile erau aprinse. Telefonul fusese smuls din perete, dar

altfel nu mai exista nici un semn al unei lupte pe hol sau în sufragerie. Stephen se uită după pete de sânge şi fu bucuros că nu văzu niciuna.

Apoi se duse în dormitorul principal. Fusese răscolit. Aşternuturile erau împrăştiate pe podea, uşile şifonierului fuseseră date la perete, iar rafturile răsturnate. Poate căutaseră ceva; sau poate doar era un act de frustrare, fiindcă nu găsiseră ce căutaseră.

În studio făcuseră o treabă şi mai bună. Sertarele biroului erau aruncate pe jos alături de toate dosarele. Dar nu mai rămăsese nici o filă din ele. Stephen se gândi că acesta era conţinutul pungilor de plastic ce fuseseră băgate într-una din maşini.

Se duse în camera copiilor. Un iepuraş roz se uita la el, parcă speriat. Alături, o adevărată grădină zoologică de pluş. Imaginile lui Mickey Mouse şi Donald Duck zâmbeau de pe perete. Frica îi fu înlocuită de furie. O realitate crudă intrase în teritoriul acesta al inocenţei. Răul îşi lăsase amprenta peste tot.

Leagănul părea gol şi se pregătea să plece, dar atunci văzu plăpumioara mişcându-se.

Dumnezeule.

Respiră adânc. Se duse la pătuţ şi dădu pătura la o parte.

Copilul se ghemuise cumva, astfel că pătura îl acoperise complet. Purta un scutec de flanelă. Obrajii îi erau roşii din cauza febrei şi îşi ţinea degeţelul în gură. Guriţa fără dinţi i se deschidea şi închidea abia perceptibil la fiecare respiraţie. Stephen rămăsese blocat, încercând să înţeleagă circumstanţele descoperirii sale.

Luă cu grijă fetiţa adormită. Auzi un zgomot în spate şi se întoarse. O văzu pe soţia sa, stând palidă în uşă.

— Dumnezeule, murmură ea. Dumnezeule.

23

Ambasada mexicană era pe strada Arcos, o clădire în stilul colonial spaniol. La colţurile străzii erau poliţişti. Reuben îi văzu şi se trase în umbră, aşteptându-şi şansa. Aproape când se întunecase îndrăzni să fugă spre poartă. Sună, ţinându-se tot timpul în umbra zidului pentru a nu fi văzut. După câteva clipe, poarta se deschise. Reuben ţâşni înăuntru.

Camera era luminată de un bec ce atârna din tavan. Angeli stătea lângă masa de tortură fumând un trabuc.

— Rosa Altman.

Rosa îşi întoarse capul spre el. Fusese legată la ochi.

— Unde este… Simone?

Buzele îi sângerau.

— Unde mi-e copilul?

Mai bine s-o lase să se întrebe. Poate mai târziu, dacă se încăpăţânează, ar putea utiliza copilul pentru a o şantaja.

— Unde este soţul tău?

— Nu ştiu… unde… este.

Angeli oftă uşor.

— Señora Altman, nu sunt un om brutal, nu sunt un monstru. Nu-mi face deloc plăcere să vă chinui. Trebuie doar să-mi spuneţi unde este soţul dumneavoastră.

Încercă să-l scuipe, dar nu avu puterea, iar limba îi era prea uscată. Scuipatul îi alunecă din gură pe gât. El o apucă tare de păr.

— Ascultă, Rosa Altman. Nu vrem să-ţi facem rău. Îl vrem pe soţul tău, nu pe tine. Spune-ne unde este şi totul se va termina. A comis crime împotriva statului. Ştim că face parte din conspiraţia sionistă împotriva Argentinei, ţara ta. În condiţiile acestea nu-i mai eşti datoare cu loialitatea unei soţii. Înţelegi? Acum, te mai întreb o dată. Unde este soţul tău?

Rosa îngână ceva.

— N-am auzit, señora Altman.

— … Simone?

Îi dădu drumul la păr şi capul îi căzu pe masă. Într-o cameră alăturată cineva ţipa.

Angeli se uită la Turturro.

— Continuă, spuse el, şi ieşi din celulă, trântind uşa masivă de metal.

24

— Nu putem s-o ţinem aici.

Era o dimineaţă răcoroasă. Mercedes stătea la fereastră, ţinând copilul în braţe. Stephen era încă în pijama, plimbându-se încolo şi-ncoace prin cameră. Luke adormise târziu, în patul lor.

— Ce altceva vrei să facem? Trebuie să avem grijă de ea până când va veni cineva din familie.

— S-ar putea ca ei să nu ştie că este aici.

Stephen se duse la bar şi-şi turnă un pahar. Mâinile îi tremurau. Buenos Aires era cel mai britanic oraş din America de Sud; căile ferate fuseseră construite de ingineri britanici, infrastructura dezvoltată de specialişti britanici, dezvoltarea ţării se făcuse cu ajutorul oamenilor de afaceri şi al băncilor britanice. Pentru o perioadă existase în Patagonia o puternică comunitate de galezi; existase şi un Harrods pe strada Florida. Acum se întâmpla asta. Era ca şi cum naziştii ar fi cucerit Londra. Citea în fiecare zi despre asta în *La Naçión* şi *Buenos Aires Herald*, cunoscuse oameni care aveau rude care fuseseră răpite de indivizi neidentificaţi, dar asta nu-l atinsese personal până acum.

— N-avem ce să facem, spuse Mercedes.

Stephen ştia că are dreptate, dar îi era frică. Dacă se vor întoarce şi vor căuta copilul?

— Ce crezi că s-a întâmplat cu familia Altman?

— Nu ştiu. Poate că au dispărut – ca cei despre care am citit în *Herald*.

— Săracu' copil.

— Trebuie să aibă rude.

Mercedes se aşeză pe sofa. O rază de lumină de la veioză cădea pe faţa ei şi a copilului pe care îl ţinea în braţe. Părea imposibil ca aşa ceva să se întâmple aici, într-un apartament din cartierul exclusivist al Buenos Airesului.

Stephen se decise să se întoarcă în apartamentul Altmanilor pentru a lua haine de copil, scutece şi jucării. Abia revenise când auzi zgomote pe scări. Se întorseseră.

De data asta apartamentul soţilor Altman fu scotocit sistematic. Tot ce era de valoare a fost luat. Stephen îi urmărea de la fereastră cum încărcau televizorul şi combina muzicală într-un Ford Falcon verde. Au luat totul, chiar şi conţinutul dulăpiorului cu medicamente.

Soţii Barrington au aşteptat să apară cineva din familia Altman. Până spre prânz nu apăru nimeni. Stephen coborî. Uşa de la intrare era dată la perete. Încuietoarea fusese desfăcută cu explozibil. Văzu doi bărbaţi care urmăreau apartamentul dintr-o maşină.

După-amiază, administratorul blocului, un bărbat în vârstă de cincizeci de ani, veni să repare uşa de la apartamentul 401. Fu instalată şi o nouă uşă la intrare. Nici un locatar nu mai

menţionă vreodată numele soţilor Altman, de parcă n-ar fi existat vreodată.

Ideea îi veni spre sfârşitul zilei, în timp ce se pregătea să se întoarcă acasă. Se întrebă cum de nu se gândise mai devreme. Probabil că fusese prea preocupat de afacerea Altman, cam cum te-ai lăsa furat de un puzzle pe care nu reuşeşti să-l pui cap la cap. Oamenii săi percheziţionaseră birourile Grupului Altman şi încă nu reuşiseră să analizeze mormanul de documente pe care îl luaseră, care făceau legătura între grup şi Monteneros.

Era clar că informaţia primită era adevărată şi că aceşti evrei îşi trădaseră ţara de adopţie. Grupul Altman era o organizaţie respectată şi foarte profitabilă, care acţiona în domeniul asigurărilor, transporturilor maritime şi deţinea două fabrici de conserve. De asemenea deţineau patruzeci de procente din două estaçiones de lângă Córdoba şi obţineau împrumuturi şi facilităţi de creditare pentru un număr de companii mixte, strâns legate de actualul guvern militar.

Tot ei se ocupaseră şi de cei douăzeci şi unu de milioane de dolari strânşi din jefuirea băncilor şi răscumpărări de către Monteneros. Jacopo Altman investise aceşti bani în numele lor în proprietăţi situate în Miami şi Tampa. Luna trecută Grupul Altman transferase 142.000 dolari printr-un număr de conturi, de la Banco de Guadalajara în Insulele Cayman spre Havana, acolo unde se afla cartierul general al moneteneriştilor.

Aflaseră multe lucruri de la Jacopo şi Arturo Altman care fuseseră interogaţi de mai multe ori.

Angeli îşi privi ceasul. Era târziu şi era obosit. Lucrase mai bine de şaisprezece ore la acest caz. Îşi luă geanta de piele şi coborî scările spre subsol.

Camera de gardă consta doar într-o masă, un rând de fişete de metal şi o băncuţă cu o masă. Aici îşi luau masa oamenii săi, dar, atunci când era aglomeraţie, era folosită ca masă de tortură.

Turturro era la masă, scriind un raport. Avea sânge pe cămaşă. Un altul făcea cafea.

Se ridicară când Angeli intră în cameră.

— Rosa Altman, lătră Angeli.

— Da, domnule colonel, răspunse Turturro.

— Când aţi percheziţionat apartamentul, aţi găsit un copil?

— Da, domnule colonel, era…

— Unde este?

Sergentul se întinse după chei şi ieşi grăbit pe uşă. Angeli îl urmă. Turturro deschise uşa uneia din celule. Pe podea erau împrăştiate tot felul de haine, bărbăteşti şi femeieşti; masa din mijlocul celulei era murdară de sânge. Era camera în care erau aduşi suspecţii pentru primul interogatoriu.

Copilul fusese aşezat pe o pătură într-un colţ. Ţipa şi dădea nebuneşte din picioare. Era îmbrăcată doar cu un scutec de pânză – ud leoarcă – şi o vestuţă albă.

— Idiotule, urlă Angeli.

— Domnule colonel?

Angeli îl luă pe Turturro de guler şi îl îmbrânci în perete. Îl pălmui puternic peste faţă.

— Copilul n-are nici o vină.

— Dar noi…

— În faţa lui Dumnezeu este nevinovat! Nu contează ce au făcut părinţii ei, ea nu are nici o vină. Şi tu o tratezi în halul ăsta?

Sergentul clătină din cap. Un firicel de sânge i se scurgea din buza de sus.

— N-ai nici un pic de milă?

Se duse în colţ, se aplecă şi luă copilul în braţe.

— Dă-mi o pătură.

Turturro fugi pe uşă.

Angeli se simţea ciudat cu copilul în braţe. N-avea nici o idee cum s-o facă să înceteze. Ştia că în primul rând trebuie hrănită şi spălată. Puţea îngrozitor.

— Deci ea este Simone.

Se uita la faţa fetiţei, măslinie şi ridată ca a unei maimuţe, cu un smoc de păr negru. Poate că într-o zi va fi la fel de frumoasă ca mama ei.

Turturro se întoarse cu o pătură cazonă maronie. Avea pete de sânge pe ea.

— Poftiţi, domnule colonel.

Angeli o luă furios. Era suficientă, pentru moment.

— Ieşi afară.

Turturro fugi.

Angeli se uită la micuţa creatură din mâinile sale.

— Simone, murmură el.

25

— Señora Angeli este încă în camera sa?

Antonia dădu din cap.

— Da, señor, nu a…

— Copilul ăsta trebuie hrănit şi spălat.

Antonia privea uluită la mogâldeaţa care se zbătea în braţele stăpânului ei.

— Dar, señor, nu avem…

— Nu mă interesează. Fă-o.

Arătă spre senatorul bătrân care stătea lipit de uşă.

— Trimite-l pe Jorge să cumpere tot ce ai nevoie. Când copilul este gata mi-l aduci. Şi fă ceva să nu mai plângă…

Antonia clipi de câteva ori şi dădu din cap.

— Voi fi în biroul meu. Şi, Antonia…

— Señor?

— Nici o vorbă despre asta. Ştii ce ţi se va întâmpla ţie şi lui Jorge dacă aflu că nu v-aţi ţinut gura?

Antonia păli.

— *Si*, señor Angeli.

Ieşi în grabă.

Aşteptă în studio, lucrând la dosarele pe care le adusese în geantă. Când Antonia se întoarse, afară era întuneric şi trebuise să aprindă lumina.

Auzi o bătaie în uşă.

— Intră.

Antonia apăru în pragul uşii, mândră ca o proaspătă mămică.

— Este gata, señor Angeli.

Se ridică şi ocoli biroul. În lumina blândă a veiozelor, înfăţişarea copilului se schimbase radical. Acum, că era încălzită şi sătulă, pielea îi redevenise roz, iar faţa recăpătase înfăţişarea angelică de copil. Angeli mirosea parfumul păturii în care era învelită.

— Jorge a cumpărat scutece, hăinuţe şi pături. Şi nişte lapte praf. A trebuit să…

— Mulţumesc, Antonia.

Îi luă copilul din braţe.

Părea să nu-i placă să fie despărţită de Antonia.

— Asta e tot.

Antonia dădu din cap şi ieşi.

Angeli oftă. Ţinând copilul în braţe, ieşi din studio şi se duse în dormitorul soţiei sale.

Dar Francesca nu era în dormitor. Patul nu fusese făcut şi hainele zăceau împrăştiate pe covor. Auzi vocea soţiei sale cântând în camera alăturată. Privi la Simone şi îi aranjă pătura, ca şi cum ar fi pregătit-o pentru o apariţie pe scenă. Apoi se duse în camera copilului.

Francesca stătea lângă pătuţul gol în cămaşă de noapte, murmurând un cântec de leagăn. Cu o mână legăna pătuţul, cu alta se juca cu gulerul cămăşii.

Umbra lui Angeli trecu peste faţa ei. Ea ridică privirea.

— Micuţa Simone s-a trezit, dragostea mea. Plânge după tine.

Se aplecă şi puse cu grijă copilul în braţele soţiei.

Îşi ţinu respiraţia, aşteptând să vadă ce se va întâmpla.

Francesca tresări uimită apoi faţa i se transformă într-un zâmbet.

— Mulţumesc, César.

Continua să cânte, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

Angeli o urmări câteva momente, apoi plecă, închizând cu grijă uşa în urma sa. Timpul va decide.

Rosa fusese agăţată de tavan cu capul în jos. Braţele îi erau legate la spate. Avea vânătăi negre pe spate şi pe coaste şi sânge închegat pe nas şi la gură. Angeli o auzea horcăind din capătul celălalt al încăperii.

Abia o mai recunoştea.

Turturro stătea într-o parte împreună cu doctorul. Dădu din cap.

— E încăpăţânată.

— Nu mai contează. Am aflat de la Ministerul de Interne că soţul ei a cerut azil la ambasada mexicană. Nu-l mai putem ajunge.

Angeli îşi scoase pistolul din buzunar şi îl duse la tâmpla ei.

Rosa murmura ceva. Se dădu mai aproape. Poate o ultimă dorinţă?

— Señora Altman? Vreţi să spuneţi ceva?

Era greu să înţeleagă. Abia la a treia încercare reuşi „Simone”.

— Simone va avea o viaţă mai bună. La fel şi tu, draga mea.

Trase. Sunetul pistolului răsună în celulă ca o lovitură de tun. Corpul Rosei tresări pentru o clipă, apoi rămase inert.

26

O săptămână mai târziu apartamentul fu închiriat altui cuplu.

Era considerat prea periculos să pui întrebări despre cei care dispăruseră. Stephen raportase incidentul la ambasada britanică, dar funcţionarul cu care vorbise nu păru interesat. Soţii Altman nu erau cetăţeni britanici, aşa că nu exista nici un motiv de preocupare pentru Guvernul Maiestăţii Sale.

Scandalul în care fusese implicat Grupul Altman nu apăru în presa argentiniană, dar la câteva zile apăru o notiţă în ziarul de limbă engleză *Buenos Aires Herald*. Se spunea că întreaga familie Altman dispăruse. Guvernul spunea că erau implicaţi într-o fraudă majoră şi că fugiseră din ţară.

Nimeni nu venise să întrebe despre soţii Altman sau copiii lor, de parcă Reuben şi Rosa trăiseră în vid.

Din dimineaţa dispariţiei părinţilor săi, fetiţa plânsese încontinuu. Nimic nu părea s-o liniştească. Mercedes o duse la un doctor, spunând că este copilul ei. Doctorul nu găsi nimic. Îi prescrise doar nişte sedative.

Soţii Barrington explicară servitoarei lor ce se întâmplase şi o puseră să jure că va păstra secretul, dar deşi avea ajutor, Mercedes insista să aibă grijă ea de copil.

Stephen acceptă, ştiind că aici este vorba de mai mult decât simpla milă creştinească. Într-o zi, cam după o săptămână, o văzu pe soţia sa aplecată deasupra pătuţului improvizat, schimbându-i hăinuţele. Se oprise din plâns şi Mercedes îi cânta un cântec.

Voiseră dintotdeauna încă un copil, dar acum Luke avea şase ani şi de-atunci soţia sa fusese silită să întrerupă trei sarcini. Doctorul le spusese că Mercedes nu va mai putea duce o sarcină la capăt.

Era periculos. Stephen ştia că soţia sa se va ataşa prea mult de copil. În fiecare zi, legătura dintre ele creştea. Luke era îngrijorat mai ales de Maria; poate fiindcă apăruse atât de repede în viaţa lor, Mercedes îl luase ca atare. Acum timpul nu mai avea răbdare cu ea, iar sentimentele ei faţă de fetiţă nu veneau numai din instinctul matern, cât din disperare. Mercedes nu scăpa copilul din ochi nici măcar pentru o clipă.

Dar devotamentul ei dădu rezultate. Copilul se linişti şi, deşi plângea des, sunetul vocii lui Mercedes o liniştea totdeauna. Şi, fiindcă nu-i ştiau numele, Mercedes o boteză Gabriella, numele pe care ar fi trebuit să-l poarte fetiţa lor.

După două săptămâni Stephen îi spuse că lucrurile nu puteau continua astfel.

— Trebuie să aflăm dacă soţii Altman mai au vreo rudă.

— Nu ştim nimic despre ei. Dacă începem să punem întrebări putem da *noi* de necazuri.

— Trebuie să informăm autorităţile despre această situaţie. Ceea ce facem este ilegal.

— Şi ceea ce li s-a întâmplat părinţilor ei a fost legal? Gândeşte-te. Gândeşte-te la copil. Ce s-ar întâmpla cu ea dacă vom anunţa poliţia?

Stephen se scărpină în cap. Ştia că are dreptate.

— Dar nu este a noastră.

— Trebuie să fie a cuiva.

Are dreptate. Ce putem face?

Ridică privirea şi-l văzu pe Luke ascultând la uşă.

— Ea este noua ta surioară.

27

Primăvara se întorsese. Soarele cald scosese în piaţa mamele şi copiii.

Mercedes stătea pe o bancă la umbra unui *ombú*, privind jonglerii şi pe cei care plimbau câinii *paseadores*, care veneau aici pentru a antrena ogari afgani şi airdale în parc. Luke privea la doi bărbaţi în costume negre care cântau *milongas*.

Mercedes se uita la copilul de lângă ea. Un miracol. Un dar de la Dumnezeu exact când îşi pierduse orice speranţă.

Îl iubea pe Luke, desigur, dar voia cu disperare o fată. Băieţii cresc şi pleacă, fetiţele erau ale tale pentru totdeauna. Gabriella se uită la ea şi mârâi. Voia s-o ia în braţe. Era uşor să uite că nu era a ei. Fusese surprinsă cât de uşor obţinuseră un certificat de naştere falsificat. Familiei şi prietenilor le spuseseră că o adoptaseră.

Gândul de a o da acum i se părea de neconceput.

Smocul de păr negru din creştet i se transformase într-o chică neagră. Avea ochi mari, căprui, piele măslinie şi o

minunată gură în formă de inimă. Era un copil frumos, un îngeraş, fiica la care visase dintotdeauna. Primul cuvânt pe care îl rostise, într-o dimineaţă, când venise s-o ia din pătuţ a fost: „Mama”.

Mercedes întinse mâna şi fetiţa îi luă un deget şi îl băgă în gură. Avea un dinte.

Mercedes simţi cum îi dau lacrimile.

— *Chiquita*, şopti ea. Eşti a mea. Nu voi lăsa pe nimeni să mi te ia. *Niciodată*.

Domingo Gonsalvez ezită. În faţa blocului Edificio San Martín era o plăcuţă cu butoane verzi cu numerele apartamentelor gravate pe ele. Apăsă pe cel de la numărul 402.

O voce cu accent englezesc îl întrebă cine este şi ce vrea.

— Sunt Domingo Gonsalvez. În legătură cu sora mea, Rosa Altman. Locuia în apartamentul 401.

Urmă o tăcere lungă. Apoi vocea spuse:

— Mai bine vino sus.

Auzi un ţăcănit şi uşa se deblocă. O împinse şi intră.

Stephen simţi cum îl iau fiorii. Aşa deci. Aşteptase acest moment de aproape şase luni. De curând începuse să creadă că nu va mai veni vreodată.

Aşteptă la uşă, inspiră adânc, îşi verifică ţinuta în oglindă, luptându-se cu valul de panică ce-l cuprinsese. Şase luni, şi încă nu era pregătit. Ar fi vrut să fi fost un avertisment, astfel încât să se poată decide ce să facă, cum să se comporte. Ar fi vrut ca Mercedes să fie aici.

Se uită la cel din oglindă, un englez înalt, mai degrabă slab, cu un măr al lui Adam foarte proeminent, ce i se zbătea cu putere atunci când era nervos. Ca acum.

Un ciocănit la uşă. Maria, servitoarea lor, îl conduse pe vizitator în sufragerie. Stephen îi ieşi în întâmpinare.

Avea probabil treizeci de ani, se gândi Stephen. Avea tenul închis, de *mestizo*, şi mâini butucănoase, mari, ca de muncitor. Avea o cămaşă albă, desfăcută la guler, pătată de sudoare. În picioare avea adidaşi. Costumul maroniu era cu o mărime mai mic. Deasupra ochiului stâng avea o cicatrice proaspătă.

— Stephen Barrington.

— Domingo Gonsalvez, señor.

Privea în jur stânjenit.

— Doriţi să vă ajut? spuse Stephen, preluând imediat

avantajul.

— Da, señor. Este o problemă personală. Sper că nu vă deranjez. Sora mea şi soţul ei locuiau în apartamentul de vizavi, 401. Îi cunoşteaţi?

— Nu foarte bine.

Celălalt ezită din nou, privind la draperiile de catifea şi la mobila luxoasă, la fotografiile înrămate reprezentând scene de vânătoare. Stephen nu-şi putea ascunde expresia, invidie sau resentiment? Poate amândouă.

Stephen nu avea nici o idee cum să procedeze. Îl conduse pe vizitator spre unul din fotolii şi-l invită să ia loc. Domingo se aşeză pe marginea acestuia, de parcă s-ar fi aşteptat ca din clipă în clipă să i se ceară să se ridice în picioare.

Stephen îi spuse Mariei să aducă ceai. Se aşeză.

— Soţia mea nu este acasă. În fiecare duminică iese cu copiii în parc.

Domingo dădu din cap şi se uită la mâini.

— Locuieşti în Buenos Aires?

— Da, señor. În Avellaneda, dar m-am născut la Córdoba.

— Da.

Urmă o tăcere stânjenitoare. Domingo se uita la o fotografie de pe pereţi.

— Bunicul soţiei mele, explică Stephen, cu Prinţul de Wales. A vizitat *estanción*-ul lui, când a venit aici, în anii treizeci.

Celălalt dădu din cap, fără să pară că a înţeles. Cu fiecare clipă ce trecea, lui Stephen i se făcea din ce în ce mai multă ruşine. Se întrebase deseori cum va reacţiona în această situaţie. Acum îşi dădu seama că nu era dispus să spună de bună voie adevărul şi că va oferi doar atâtea informaţii câte i se vor cere.

— Sora mea a… dispărut.

O altă pauză. Era un subiect de conversaţie periculos zilele acestea, se gândi Stephen, chiar şi în particular. Îşi drese vocea.

— Ştiu.

— Eraţi aici?

Stephen dădu din cap.

— Aţi văzut?

— Am auzit… zgomote. Erau două maşini… şi nişte indivizi înarmaţi. Asta a fost acum şase luni, zise el după o pauză. De atunci nu a mai venit nimeni. Apartamentul a fost reînchiriat.

Domingo dădu din cap.

— Un prieten de-al Rosei mi-a dat telefon a doua zi şi mi-a spus ce se întâmplase. Aşa că am venit aici. Am fost arestat în

hol. M-au bătut şi m-au băgat în închisoare. De ce? Nu ştiu nici acum. Nici măcar nu ştiu ce se presupune că a făcut sora mea. Nu avea nici o legătură cu *comunistas*, jur.

Sosi ceaiul, adus în nişte căni de porţelan chinezesc cu motive florale englezeşti. Pe tăviţă mai erau plăcinţele de orez şi un borcănel cu gem de mure. Domingo privea uluit la oferta stranie care i se făcea, neştiind cum s-o primească.

Maria turnă două ceşti, apoi adăugă lapte şi zahăr, după care oferi o ceşcuţă lui Stephen şi una lui Domingo, care rămăsese pe marginea fotoliului. Acesta îşi puse ceaşca în echilibru pe genunchi.

— A fost o lovitură tragică pentru familia mea. Nimeni nu-mi spune ce s-a petrecut cu sora mea şi cu soţul ei. Avea două fetiţe mici. Ştiaţi, señor?

— Da. Din când în când auzeam un copil plângând.

— Părinţii noştri sunt amândoi morţi. Rămăseserăm decât noi doi, dar de când s-a mutat în centru n-o vedeam prea des. Cred că-i era ruşine, ştiţi? Se măritase cu un barosan şi probabil că voia să uite de Avellaneda.

Stephen nu ştia ce să mai zică. Tăcerea putea să continue la infinit.

— De ce ai fost arestat?

— Voiau să ştie unde îl pot găsi pe señor Altman. Îl cunoaşteţi pe Reuben? Soţul surorii mele?

— Am vorbit o dată sau de două ori pe hol.

— De ce nu a fost acasă în noaptea aceea? se întrebă Domingo cu voce tare. L-aţi văzut, señor Barrington?

— Amintirile mele sunt cam vagi, îmi pare rău.

Auzi uşa de la intrare deschizându-se. Ridică privirea. Era Mercedes. Se ridică în picioare şi Domingo se grăbi să-l imite, aproape vărsând ceaşca de ceai.

Zâmbetul soţiei sale dispăru când îl văzu pe Domingo. Se uită la Stephen. Prin codul tăcut al cuplurilor căsătorite de multă vreme el îşi avertiză soţia.

Mercedes o luă pe Gabriella din cărucior şi i-o dădu Mariei. Luke intră în fugă în sufragerie, iar Stephen îl conduse ferm afară.

— Du-l în camera lui, te rog, îi spuse Mariei.

Fu păcălit, promiţându-i-se ciocolată.

Stephen o prezentă pe soţia sa lui Domingo, care îi luă solemn mâna şi se înclină.

— Señor Gonsalvez este fratele Rosei Altman, îi spuse în

spaniolă. Speră să afle ce s-a petrecut cu ea şi cu familia ei.

Deci trebuia s-o dea înapoi pe Gabriella. Ştiuseră că această clipă va veni odată.

— Înţeleg.

— Trebuie să-i spunem adevărul, adăugă el apoi în engleză în şoaptă.

Mercedes nu răspunse, dar intră imediat în pielea unei gazde perfecte. Era o femeie formidabilă, soţia sa. Avea un comportament de politician conservator şi vorbea cu puternice inflexiuni englezeşti, chiar şi când utiliza limba spaniolă. Înfăţişarea latină şi statura micuţă ascundeau o voinţă puternică.

Se aşeză cu eleganţă alături de Stephen pe sofa şi-şi turnă o ceaşcă de ceai. Îi oferi lui Domingo zâmbetul prietenesc, dar distant, utilizat pentru vizite sociale, cum ar fi cele ale profesorului de muzică al lui Luke sau ale asociaţilor lui Stephen.

— Señor Gonsalvez mi-a spus că a venit aici a doua zi după dispariţie şi a fost arestat şi el jos, în holul de la intrare.

Mercedes sorbi din ceai.

— Îţi dai seama că ne supunem la un risc enorm vorbind cu tine, îi spuse ea lui Domingo. Am putea pur şi simplu să negăm că am văzut sau auzit ceva. Aşa ar face *majoritatea* oamenilor.

— Înţeleg. Sunteţi foarte amabili.

Stephen o auzi pe Gabriella plângând!

— Dar am fost aici, spuse. Şi am văzut şi am auzit. Ce vrei să ştii?

— Orice m-ar putea ajuta. Tot ceea ce ştiu este că sora mea şi familia ei au dispărut.

Mercedes se uită la soţul ei, apoi se întoarse spre Domingo.

— Am fost treziţi de zgomotul unor maşini. Au folosit explozibil plastic pentru a deschide uşa de la intrare. Apoi am auzit paşi pe scări. Îţi dai seama că mie şi soţului meu ne-a fost tare frică. Nu puteam face nimic.

Domingo dădu din cap.

— La ce oră s-a întâmplat?

— Puţin după trei noaptea.

— Şi apoi?

Gabriella plângea şi mai tare.

— Puţin după aceea am văzut maşinile plecând. Am mers în apartamentul surorii tale să vedem ce s-a întâmplat.

— Şi? Ce aţi găsit?

O tăcere lungă. Aici e aici. Trebuie să-i spunem. Nu contează cât de mult ne doare. Era gata să răspundă când, spre marea sa surprindere, soţia sa preluă iniţiativa.

— Uşa de la intrare fusese scoasă din balamale. Am intrat, dar apartamentul era gol. Biroul şi fişetul fuseseră golite complet, iar în dormitor totul fusese aruncat pe jos. Era… groaznic.

— Îi luaseră pe toţi?

— Da, *pe toţi*.

Stephen o privea, surprins de perfidia ei. Nu crezuse că soţia sa putea fi altfel decât cinstită şi nu minţise până atunci vreodată. Nu este corect. Trebuie să-i spună. Trebuie să-i spunem adevărul.

— Nu, nu pe toţi, spuse Domingo. Nu i-au luat pe toţi.

Vezi? se gândi Stephen. Ştie! Nu putem face asta! Noi, care avem atâtea, nu-l putem lipsi pe acest biet ţăran de cineva din familia sa.

— Nu l-au luat pe Reuben.

— Reuben? repetă Stephen.

— Pe soţul surorii mele. Reuben Altman. Când am fost arestat, poliţia mă tot întreba „Unde este Reuben Altman?” La ora trei noaptea ar fi trebuit să fie acasă cu soţia şi copiii lui, nu?

— Poate era plecat într-o călătorie de afaceri.

— Şi nu s-a mai întors vreodată.

Umilinţa lui Domingo dispăruse, făcând loc unei uri teribile.

— Şi-a abandonat soţia şi copiii.

— Nici un bărbat nu face asta deliberat.

— Credeţi că ar mai fi luat-o pe sora mea dacă el ar fi fost aici? Ei îl voiau pe Reuben.

Domingo se opri şi ridică privirea. Maria stătea cu Gabriella în braţe.

— Îmi pare rău, señora. Am făcut tot ce am putut. Nu vrea să se oprească din plâns.

Mercedes se ridică.

— E în ordine, Maria. O iau eu.

O luă pe Gabriella din braţele ei şi imediat fetiţa se linişti.

— Cum o cheamă?

— Gabriella, spuse Mercedes. O cheamă Gabriella.

28

— Gabriella, spuse Domingo. E un nume frumos. Câţi ani are?

— Are opt luni.

— Nepoatele mele ar avea cam aceeaşi vârstă. Dacă mai trăiesc.

Este nepoata ta. Dar Stephen nu putu să rostească aceste cuvinte cu voce tare. Se uită la soţia sa. Ochii îi erau ca nişte flăcări. Cunoştea această privire. Isuse, nu-mi vine să cred că facem asta.

— Aveţi alte fete?

— Mai avem un fiu, Luke. El a fost tornada care a măturat sufrageria când am intrat. Şi pe Gabriella. Atât.

— Doar o fetiţă, deci, murmură el.

Se uită la Stephen şi privirile lor se întâlniră pentru câteva clipe. La ce Dumnezeu se gândeşte? O fi ghicit?

— Eu am şase copii. E prea mult. Nu pot să le dau de mâncare la toţi. Viaţa este al dracului de grea.

Stephen nu voia să continue minciuna. Se mândrise întotdeauna cu integritatea sa. Acum îşi simţea obrajii arzându-i de ruşine.

— Sunteţi englez, señor Barrington?

— Da. Sunt cetăţean britanic. Reprezint o editură. Cărţi, manuale, chestii din acestea.

— Vorbiţi foarte bine spaniola.

— Mulţumesc. Sunt aici de foarte mult timp. Familia soţiei mele este aici de patru generaţii.

Se uită la Mercedes, conştient de schimbarea nuanţelor conversaţiei. În mintea sa, făţărnicia lor îi oferise lui Domingo un avantaj moral. Acum se simţea ca la un interviu pentru o slujbă. Pentru ce? Pentru funcţia de părinte adoptiv? Mercedes o mângâia pe Gabriella. Îl privi, cerându-i astfel să continue minciuna.

— Aveţi un apartament minunat. E mai mult decât aş putea visa eu vreodată.

Ce vrea? Bani? Încearcă să mă şantajeze? Domingo zâmbi fetiţei care acum adormise în braţele lui Mercedes.

— E ceva la o femeie cu un copil. Este aproape sfânt, nu-i aşa, señor Barrington? O legătură care n-ar trebui stricată vreodată.

Se ridică în picioare.

— Trebuie să plec. Vă rog să mă iertaţi că v-am răpit atât de mult timp. Aţi fost foarte amabili.

Stephen se ridică, uluit. Lovitura nu căzuse. Domingo n-o ceruse.

— Nu ţi-ai băut ceaiul, spuse.

— Nu trebuie să-l ţinem pe señor Gonsalvez, spuse Mercedes. Poate vrea *să plece* altundeva.

Domingo se apropie şi o atinse pe Gabriella cu un deget.

— Fiica dumneavoastră este foarte norocoasă. Va avea o viaţă frumoasă. Dorim atâtea pentru copiii noştri, dar mă tem că fetele mele nu pot spera la prea mult.

Stephen nu putu decât să ridice neajutorat din umeri. Ce poţi face în faţa unei astfel de filosofii?

— Trebuie să plec. Señor. Señora Barrington.

Se întoarse spre uşă.

— Stai. Ai suferit o pierdere îngrozitoare. Putem să te ajutăm cumva?

— Nu dumneavoastră aţi luat-o pe sora mea. Nu puteţi s-o aduceţi înapoi.

— Nu sunt un om sărac, după cum ai spus. Poate o... compensaţie?

— Compensaţie, señor? Pentru ce să mă compensaţi?

Ochii lui Domingo străluceau. Furie şi mândrie. Stephen se înjură. Omul voia doar să-şi păstreze demnitatea şi el, din cauza inabilităţii şi vinovăţiei, îi luase până şi acest lucru.

— Mulţumesc fiindcă m-aţi primit. Îmi pare rău că v-am deranjat.

Stephen îl urmărea de la fereastră cum se îndepărta pe stradă. Nu privea înapoi. Se simţea în acelaşi timp bucuros şi ruşinat. Privi la soţia sa.

Ea îşi muşca buza.

— Credeam că ne vom pierde copilul, spuse şi o lacrimă îi alunecă pe obraz.

Cerul albastru de primăvară făcu loc norilor albi ai verii. Străzile capitalei fierbeau, vânturile *pampero* aducând cu ele briza fetidă şi fierbinte a Ecuatorului. În ianuarie locuitorii aşteptau cu nerăbdare să plece pe coastă, lăsând în urmă frica şi grafittiurile care întrebau: *„Unde sunt cei dispăruţi?”*

Stephen era în Argentina de peste un deceniu, dar nu se acomodase încă cu căldura şi cu inversarea anotimpurilor. Corpul îi spunea că de Crăciun trebuie să fie frig, dar în fiecare

ianuarie, împreună cu o mare parte din Buenos Aires pleca pe coastă, acolo unde familia sa avea o vilă micuţă la Nicochea.

Familia lui Mercedes făcea parte din enclava britanică. Numele de fată era Devereux. Bunicul ei venise în Argentina înainte de primul război mondial ca inginer şi rămăsese, căsătorindu-se cu o *criolla*. Tatăl lui Mercedes fusese membru fondator al Consiliului Comunităţii Britanice în 1939 şi rămăsese toată viaţa fidel ginului cu tonic şi monarhiei, cu toate că nu fusese în Anglia decât de câteva ori. În casa lui Mercedes nu se vorbea spaniola şi ea trebuise să înveţe limba naţională la şcoală.

Familia Devereux era mândră de ţara lor adoptivă, dar rămânea cumva depărtată de politică, păstrându-şi o superioritate care nu se diluase cu generaţiile. Când junta a dat o lege care impunea educaţia catolică în şcoli, nu a reuşit decât să-i facă să ridice o sprânceană. Mercedes nu vedea cum profesia ei putea fi considerată o ameninţare, fiindcă militarii considerau freudianismul străin de catolicism şi de cruciada lor sfântă.

Aşa că a fost un şoc pentru toată familia, mai ales pentru Stephen, când, imediat după Anul Nou, după ce puseseră acoperitoare pe mobilă, pregătindu-se pentru plecare, Mercedes a fost răpită de doi bărbaţi înarmaţi de la cabinetul său de pe strada Paraguay.

29

O aşteptaseră. Când a ieşit pe uşă, doi bărbaţi au apărut şi au apucat-o fiecare de câte o mână şi au dus-o spre un Ford Falcon verde ce aştepta cu motorul pornit.

N-ar fi putut să fugă nici dacă ar fi încercat. Şocul îi înmuiase muşchii picioarelor şi dacă ei nu ar fi ţinut-o ar fi căzut jos. Era prea neaşteptat, prea bizar. Văzu cum oamenii se uitau la ei, fără ca vreunul să mişte un deget pentru a o ajuta. Îşi aminti propria teroare în noaptea în care fusese vizitat apartamentul soţilor Altman. Tot ceea ce reuşi să facă a fost să strige cât putea numele şi adresa, în speranţa vagă că cineva din mulţime va raporta dispariţia ei.

O înghesuiră în spate şi o împinseră pe podea, apoi aruncară peste ea o pătură. Zăcu acolo, prea înspăimântată să

se mişte.

Trebuia să fie o greşeală. Soţul ei era cetăţean britanic iar familia ei era una puternică. Nu vor îndrăzni să-i facă rău.

Simţea opririle şi demarajele maşinii la stopuri, auzea claxoanele şi zgomotul traficului. Apoi ieşiră la drum drept şi ea ghici că au intrat pe autostrada construită recent spre aeroport.

Chiar şi atunci, nu credea că va muri. Prin cine ştie ce joc al minţii, nu se gândea decât la durerea din spate, pricinuită de o lovitură de cizmă; asta şi imperioasa nevoie de a merge la toaletă.

În final, maşina încetini şi auzi nişte porţi grele deschizându-se. În timp ce merseseră pe autostradă începuse să se calmeze, ameţită de zgâlţâiturile maşinii; acum, acel iraţional sentiment de siguranţă dispăru.

Pătura fu dată la o parte şi ea fu trasă afară din maşină. Văzu că se află în interiorul unei baze, dar imediat i se puse o cagulă pe faţă. Mergea împleticindu-se orbeşte. La un moment dat îşi pierdu pantofii. Sub tălpi simţea ciment. O uşă bubui în spatele ei.

O voce de bărbat îi ceru numele şi ea bâigui ceva semiinteligibil drept răspuns. Apoi i se ordonă să-şi scoată hainele.

30

— A fost ridicată de pe stradă, în plină zi, în mijlocul oraşului de către indivizi înarmaţi. Doar nu te aştepţi să cred că guvernul nu ştie unde este?

Tânărul care stătea la birou îi oferi un zâmbet rece. Freza sa parcă fusese trasată cu rigla. Avea un aer stânjenit.

— Nu ştim dacă cei care au răpit-o pe soţia dumneavoastră au vreo legătură cu guvernul Argentinei. Poate că erau extremiştii de stânga. Putea fi oricine.

Stephen se aplecă în faţă.

— A fost luată cu un Ford Falcon verde. Oricine din ţara asta ştie ce înseamnă asta.

— Faptul că a fost văzută într-un anumit tip de autovehicul nu înseamnă nimic, din păcate. Nu poate constitui o dovadă într-un proces.

— Poate nu ai observat, dar în Argentina nu se mai aplică

de mult legea.

Faţa tânărului căpătă o expresie mai degrabă stranie – putea fi un zâmbet sau o grimasă – şi-şi ridică tacticos ceşcuţa de ceai şi sorbi o înghiţitură.

— Guvernul Maiestăţii Sale face tot ce poate pentru a vă ajuta, dar…

— Au trecut trei zile şi n-aţi făcut nimic.

— Cu tot respectul, dle Barrington, nu putem face prea multe. Am contactat Ministerul de Externe şi ei au făcut o anchetă exhaustivă în numele nostru. Ne-au spus că Ministerul de Interne nu are absolut nici o informaţie despre locul în care s-ar afla soţia dumneavoastră. Conform înregistrărilor ministerului, nu a fost consemnată arestarea soţiei dumneavoastră, fie de armată, fie de poliţie.

— Bineînţeles că nu există. Asta nu înseamnă însă că nu s-a întâmplat.

— Mă tem că avem o situaţie *no locus standi* – nu avem motive suficiente pentru ca ambasada noastră să întreprindă ceva.

Stephen ar fi vrut să sară peste birou şi să-l ia de gât. Micii funcţionari, descoperise el, erau la fel pretutindeni. Dă-i puţină putere unui tânăr abia ieşit de pe băncile şcolii şi imediat capătă o atitudine de dictator.

— Înţeleg ce simţiţi, desigur…

— Nu, nu înţelegi! N-ai cum! Abia ai ieşit din şcoală, mucosule! Nu eşti însurat şi mă îndoiesc că ai avut vreodată o prietenă! Cum ai putea şti ce simt eu? Aşa că nu mai spune că înţelegi, fiindcă nu înţelegi, şi nici măcar nu vrei să înţelegi!

Urmă o tăcere îndelungată. Tânărul mai sorbi o înghiţitură de ceai. Obrajii i se înroşiseră. După câteva clipe deschise un dosar aflat pe masă.

— Văd că nu aţi anunţat ambasada despre schimbarea adresei dumneavoastră. Nici nu aţi înregistrat căsătoria dumneavoastră. Să vedem, asta a fost acum… opt ani? Poate că este timpul să rezolvăm aceste formalităţi. Dacă doriţi…

— Du-te dracului, spuse Barrington. Se ridică şi plecă.

Luminile reflectoarelor se aprinseră pe pluşul cortinei de la Teatro Colón în acordurile grandioase ale uverturii lui Puccini. Angeli se aşează în fotoliu şi cortina se ridică descoperind capela Attavanti din biserica San’Andrea della Valle din Roma. Era decorul pentru primul act din Tosca, o operă ce prezenta

povestea romanţioasă a unor rebeli republicani împotriva unui guvern represiv din secolul şaptesprezece. A fost surprins că Videla lăsase spectacolul să continue. Îl urmărea iritat şi agitat, muzica lui Puccini nemaiemoţionându-l ca pe vremuri.

Francesca se aplecă pe umărul său. El se îndepărtă cu delicateţe. Închise ochii, simţindu-se în siguranţă aici, în întuneric, gândindu-se însă la baza de la Ezeiza. Descoperi că putea să alunge secretele sale numai prin puterea imaginaţiei. Pe frunte îi apărură broboane de sudoare.

Deschise ochii. Nu, nu aici. Francesca, nebănuind neliniştea ce-l cuprinsese, îi luă mâna şi-i zâmbi prin întuneric. Îi zâmbi şi el şi-şi îndreptă atenţia către operă.

Pentru al doilea act acţiunea s-a deplasat din capelă către palatul Farnese. Şeful poliţiei secrete, Scarpia, suspecta că un artist pe nume Cavaradossi cunoştea ascunzişul unui rebel republican care îi scăpase.

Ţipetele lui Cavaradossi din timpul torturii se auzeau din culise. Angeli se mişca agitat în scaun, cu ochii ţintă la Tosca, iubita lui Cavaradossi, care asculta agonia. Angeli simţea cum sudoarea i se prelinge pe tâmple. Constată că are o erecţie.

În final, Tosca nu mai rezistă şi destăinui ascunzişul rebelului pentru a-şi scăpa iubitul. Angeli zâmbi pentru el. *Da. În cele din urmă, toţi cedează*. Îşi şterse palmele de catifeaua fotoliului.

Apoi Scarpia şi Tosca fură lăsaţi singuri pe scenă. Ştia, desigur, ce se va întâmpla. Văzuse opera de nenumărate ori. De fiecare dată, însă, ar fi vrut un alt final.

Scarpia duse cupa de vin la gură. Nu vedea cuţitul ascuns în mâna Toscăi? Cum putea un om atât de nemilos să fie atât de inocent?

Ce voia să spună cu figura asta? Durere? Dezamăgire? Îngrijorare? Dar expresia dură doar câteva clipe.

Îşi ridică privirea spre tavan plictisit şi frustrat de sentimentalismul lui Scarpia. Când îşi coborî privirea pe scenă, Scarpia era mort, iar Tosca stătea lângă el cu cuţitul în mână.

Îşi spălă sângele de pe mâini într-un lighean, îşi aranjă părul în oglindă, apoi stinse luminile de pe masă. Mai rămăseseră două lumânări pe biroul lui Scarpia. Puse câte una de fiecare parte a cadavrului, apoi luă un crucifix de pe perete şi i-l puse pe piept.

Reflectoarele se stinseră şi cortina căzu, sfârşind actul doi.

Francesca se uită la el cu faţa fericită.

— Este frumos, nu-i aşa?

Angeli se duse în pauză să cumpere cafea. Când cortina se ridica pentru actul trei se decise că trebuie să vorbească cu Videla pentru suspendarea spectacolului. Această operă era subversivă.

*

Când se întoarseră de la operă, Simone dormea. Angeli crăpă uşa dormitorului şi o privi. Părul îi era transpirat, buzele desfăcute parţial, având o formă de inimă. Angeli se duse lângă pătuţ şi-i aranjă pătura.

— Prinţesa mea.

O sărută uşor pe frunte, stinse veioza şi ieşi. Francesca îl aştepta în capul scărilor, încă îmbrăcată în rochia de seară.

— Vii la culcare, *caro*?

Dădu din cap.

— Nu sunt obosit.

Rămase la parter, uitându-se pe fereastră. Căută pachetul şi-şi aprinse o ţigară.

Antonia apăru în pragul uşii.

— Doriţi să serviţi masa, señor? Angeli dădu din mână.

— Nu, mulţumesc, Antonia. Noapte bună.

— Noapte bună, señor Angeli.

Plecă, închizând uşa după ea.

Îşi şterse faţa cu palmele, apoi trase un fum din ţigară. Privi la podeaua proaspăt curăţată, la mesele cu blaturi de marmură. Nimic nu-i făcea plăcere. Era ca un mausoleu.

Se duse la bar şi scoase o sticlă de Chivas Regal. Turnă într-un pahar de cristal. Ar trebui să fie obosit. În ultimele săptămâni nu dormise decât două-trei ore pe noapte. De dimineaţă plecase la unitate la ora cinci şi acum – îşi privi ceasul – la aproape miezul nopţii, simţea nevoia să se întoarcă.

Această seară era prima pe care o petrecuse alături de soţia sa după multă vreme. De cele mai multe ori ajungea acasă după ce Francesca se culcase şi mânca masa de seară singur. Nu că ar fi contat. Francesca era foarte obosită zilele acestea. Petrecea atâta timp cu copilul. Nu o lăsa pe Antonia să facă nimic, ca o fetiţă care tocmai a căpătat o păpuşă nouă.

Înghiţi restul de Chivas Regal şi simţi arsura puternică a acestuia în stomac. Nu voia să se mai gândească, să analizeze. Mai bine se întorcea la serviciu.

Îl chemă pe Jorge.

— Adu-mi mantaua. Poţi să-i spui señorei că a trebuit să mă întorc la lucru.

— Doarme, señor.

— Adu-mi mantaua.

Telefonă să vină maşina. Mercedesul negru sosi prompt, zece minute mai târziu.

31

La acea oră nu erau decât puţine maşini pe stradă. Şoferul părăsi autostrada aeroportului şi intră pe un drum nepavat îngust. Unitatea apăru în faţă, un şirag de lumini izolate în întuneric. Un gardian deschise poarta şi Angeli simţi cum îi creşte entuziasmul. Aici era palatul plăcerilor pentru el, secretele sale teribile, o altă coborâre în adâncimile întunecoase ale sufletului său.

În noaptea aceasta îşi va pune în scenă propria Tosca şi va avea satisfacţia durerii şi posesiunii.

I se dăduse o rochie de bumbac şi fusese aruncată într-o celulă atât de îngustă, încât nu putea întinde complet braţele în nici o direcţie. Pe podea era pusă o saltea cu o pătură soioasă şi aspră; pentru a-şi face nevoile avea într-un colţ o gaură în podea. A treia zi aceasta refulase şi salteaua era permanent udă. O rulase şi stătea pe singura parte a ei care nu era udă, dar asta însemna să doarmă de-an-picioarelea. Îşi înfăşurase pătura în jurul său pentru a o păstra uscată.

Nu putea să vadă pe vreunul din ceilalţi prizonieri, dar îi putea auzi. Pe hol puseseră difuzoare puternice, iar atunci când era dus cineva la tortură puneau Rahmaninov, pentru a acoperi urletele, dar nu le acopereau complet, iar când începeau îşi punea pătura peste cap şi-şi ţinea degetele în urechi.

O dată, în toiul nopţii, fu trezită de o voce ascuţită care striga ceva într-o limbă străină. Tresări şi se ridică în picioare terifiată. Apoi realiză ce era cu vocea aceasta. În loc de Rahmaninov, cineva pusese o înregistrare a unui discurs al lui Hitler şi-l dăduse la maxim. O glumă bună.

Celula nu avea ferestre; lumina venea de la o spărtură îngustă în uşă, care folosea şi pentru ventilaţie. Lumina palidă a

unui bec de mică putere, care era aprins zi şi noapte, eliminase complet ideea de timp. Lumina se stinsese o singură dată, atunci când folosiseră prea multă electricitate pentru un arestat şi căzuseră siguranţele. Cu acea ocazie, întreaga unitate se cufundase în întuneric pentru câteva minute.

Ghicise că se aflau undeva lângă aeroport. De câteva ori pe zi auzea zgomotul unor avioane decolând şi aterizând; începuse să se imagineze la bordul unui astfel de avion, zburând către o altă ţară unde să fie din nou liberă.

Când fusese adusă la unitate fusese interogată. I se pusese pe cap o cagulă, *capucha*, astfel ca să nu vadă cine îi erau torţionarii, ori câţi erau. I s-au pus întrebări bizare: Avea legături cu Israelul? Era la curent cu conspiraţia sionistă din Argentina?

Apoi fusese trimisă în celulă. Se chircise acolo, în întuneric, tremurând de frică, aşteptând să se întoarcă, dar trecuseră ore, zile şi se părea că uitaseră de ea. Se încuraja cu ideea că Stephen sau cineva din familia ei depunea toate eforturile pentru a o elibera.

Văzuse doar pe unul dintre tovarăşii de temniţă.

Era ţinut în celula din faţa sa. Se părea că era un preot. Auzise cum unul din gardieni îi spusese când veniseră să-l ia la interogatoriu: „E vremea să-ţi spui rugăciunea, părinte.”

O dată, când stătea cu ochii lipiţi de fanta pentru ventilaţie, îl văzu, adus de doi gardieni. Era un om mic, foarte păros. Era gol, iar pe spinare avea semne negre în locurile unde fusese ars cu electricitate. Avea dâre de salivă pe obraz, iar muşchii încă i se mai zbăteau în spasme. Gardienii se amuzau.

Ochii li se întâlniră pentru o clipă. Văzu buzele mişcându-se, dar nu auzi cuvintele, dar înţelese.

Ai credinţă.

Angeli stătea în fundul camerei, fumând. Turturro utiliza picana. Era preferata lui, spunea că nu este atât de impersonală ca o maşină.

Angeli îi făcu semn din cap să se oprească. Turturro fu dezamăgit, dar el şi doctorul părăsiră camera în linişte. Angeli o încuie pe dinăuntru.

Strivi ţigara de podea. Vedea mişcări uşoare în spatele cagulei femeii. Muşchii membrelor i se zbăteau în spasme. Când o atinse, o simţi încordându-se. Apoi oftă şi se relaxă când durerea nu veni. El zâmbi.

Începu să se dezbrace încet. Apoi scoase cagula femeii. Îi

plăcea ca ele să-l vadă. Nu simţea aceeaşi plăcere dacă nu le privea în ochi.

32

Stephen primi un telefon la cinci zile după ce dispăruse Mercedes. Vocea de la celălalt capăt al firului îi spuse că doreşte să-i vorbească despre soţia sa. Îl aştepta a doua zi la La Bielá. Apoi închise.

La Bielá era o cafenea aflată în piaţa din faţa cimitirului La Recolecta. Era sediul cremei Buenos Airesului şi de aceea ţintă frecventă a atentatelor cu bombe. O parte a barului era închisă pentru a permite constructorilor să repare stricăciunile produse de ultimul atentat.

Stephen sosi fix la ora zece. Un chelner îl conduse la o masă din colţ. Cel cu care se întâlnea nu arăta ca un bandit, aşa cum îşi închipuise. Avea părul de culoare deschisă şi o faţă agreabilă, zâmbitoare. Avea pantaloni maron şi o cămaşă Pierre Cardin. Ar fi putut fi un star de cinema.

Când îl văzu pe Stephen se ridică şi-i întinse mâna.

Stephen abia mâncase în aceste ultime zile şi era conştient de înfăţişarea sa neglijentă. Acum ezita, neştiind dacă să accepte sau nu strângerea de mână.

Luă mâna străinului. O strângere care ar fi putut rupe un os.

— Señor Barrington, mă bucur că aţi putut veni. Vă rog, luaţi loc. Doriţi ceva de băut?

Stephen dădu din cap.

— Nu v-am reţinut numele.

— Nici nu vi l-am spus, zise Angeli, zâmbind.

— Unde este soţia mea?

Angeli luă meniul de pe masă şi se prefăcu că-l studiază.

— Aţi luat micul dejun?

— Ce ştii despre Mercedes?

— Trebuie să serviţi ceva.

— Nu mi-e foame.

Angeli chemă un chelner. Ordonă media lunas şi café con leche. Îşi scoase ţigările şi aprinse una. Nu îi ceruse voie lui Stephen şi nu-i oferi una.

Stephen aştepta. Individul era stăpân pe situaţie. Dacă îl

supăra era posibil să nu-şi mai vadă soţia niciodată. Cine era? Din poliţie? Din armată? Era posibil ca Mercedes să fie deja moartă şi totul să fie doar un joc macabru, dar trebuia să-l joace, nu avea de ales. Se lupta să-şi controleze mânia. Nu avea nimic de câştigat, dacă-şi pierdea cumpătul. Poate străinul chiar asta voia.

Individul începu un monolog lung, un studiu comparativ asupra cafenelelor şi confiterías din Buenos Aires. Poate că încerca să-l impresioneze cu gusturile sale cosmopolite, se gândi Stephen.

— Te rog, dacă ştii ceva despre soţia mea, spune-mi.

Tocmai atunci, chelnerul aduse micul dejun.

— Nu vrei nişte cafea?

Stephen dădu din cap.

— Nu ţi-e foame, nu ţi-e sete. Ce vă trebuie, señor Barrington?

Angeli rupse un croissant şi înmuie jumătate din el în cafea.

— Sunteţi englez, am dreptate?

— Da.

— Soţia dumneavoastră, Mercedes Devereux, un nume foarte distins.

— Tatăl ei a venit aici de la Londra în 1913.

— Da. Ştiu. Zâmbi din nou.

— Cât ştii?

— Ştiu multe lucruri despre mulţi oameni. Asta îmi este meseria.

— Trebuie să fie una foarte interesantă.

Angeli sorbi din cafea.

— Sunt profesionist, señor. Ca şi dumneata. Dumneata vinzi informaţii, eu le strâng, dar, spre deosebire de dumneata, talentele mele sunt folosite în slujba ţării mele. Ale dumitale doar în folosul propriu. Nu-i aşa?

— Care este meseria dumneavoastră?

— Nu pot să vă spun asta, dar eu vă apăr modul dumneavoastră de viaţă, señor. Mulţi oameni nici măcar nu se gândesc la asta. Ei acuză guvernul de crime, dar, atunci când comunistas pun bombe în trenuri, la cine apelează pentru ajutor?

— Unde este soţia mea?

Angeli ignoră întrebarea.

— Aveţi un apartament aici, în La Recolecta, un cartier foarte distins, aveţi de asemenea o casă şi în Marea Britanie în

Berkshire.

Rosti ultimul cuvânt rar, încercând să respecte pe cât se poate pronunţia corectă.

— A fost a tatălui meu. O păstrez, fiindcă este o investiţie bună.

— E un lucru bun. Un bărbat trebuie să aibă investiţii. Trebuie să asigure mijloacele de trai familiei sale. Sunteţi un om bogat.

— Tatăl meu a moştenit o sumă de bani de la unchiul său. Nu suntem milionari.

— Dar o duceţi foarte bine pentru un vânzător de cărţi.

— Ce înseamnă asta? Ştiţi unde este ţinută soţia mea?

— Soţia dumneavoastră, este psihiatru?

— Avea un cabinet pe strada Paraguay. În ultima vreme a lucrat, însă puţin. Avem copii mici.

Angeli dădu din cap.

— Predă Freud.

Stephen era stupefiat.

— Ce are asta de-a face cu dispariţia ei?

— Freud, sionistul.

Stephen clipi.

— Nu înţeleg.

— Există o conspiraţie sionistă pentru a elimina creştinismul din Argentina, señor Barrington. Freud a fost evreu, sionist. Unul din modurile prin care sunt răspândite ideile sale subversive este psihiatria.

Dacă situaţia nu ar fi fost atât de tragică, Stephen i-ar fi râs în faţă. Era o sugestie bizară. Simţea ochii celuilalt studiindu-l cu atenţie.

— Soţia mea… n-o interesează politica.

Angeli se lăsă pe spate, privi în jur şi-şi aprinse o nouă ţigară. Îşi şterse cu delicateţe gura cu un şerveţel.

— Ştiu unde este soţia dumneavoastră, señor.

Stephen se uita la el, aşteptând.

— Aş putea să v-o aduc înapoi.

— Ce vrei? îl întrebă Stephen, cu vocea gâtuită.

— Cincizeci de mii de dolari.

33

— Ce?

— Aţi putea fi nevoit să vindeţi apartamentul din La Recolecta, dar vă puteţi permite. Aşa cum aţi spus, aţi primit o moştenire mare. Totuşi, ştiam despre ea.

Făcu o pauză pentru a-i da celuilalt prilejul să digere informaţiile.

— Bănuiesc că dacă îmi veţi plăti sau nu, depinde de ce simţiţi despre soţia dumneavoastră. Dispariţia soţiilor este visul unor bărbaţi.

Zâmbi la gluma făcută. Stephen nu mai putea respira.

— Unde este?

Angeli îi zâmbi.

— Asta nu pot să v-o spun. Pot să vă spun doar că imediat ce-mi primesc banii pot să v-o aduc înapoi în douăzeci şi patru de ore. Nevătămată.

— A… păţit ceva?

Angeli trase din ţigară şi nu spuse nimic.

— Jur pe numele lui Dumnezeu că…

Dar îşi înghiţi restul cuvintelor. Ameninţarea vană l-ar fi făcut să pară ridicol.

— Cincizeci de mii de dolari.

— De unde ştiu că, dacă vă plătesc această sumă imensă, îmi voi recăpăta soţia?

— Va trebui să aveţi încredere în mine.

— Să am încredere în dumneata?

— Nu aveţi de ales.

Nu. Are dreptate. N-ai de ales.

— Vă voi suna în trei zile. Putem face aranjamentele.

Stephen se ridică în picioare. Se simţea atât de neputincios. Nu mai putea nici să respire.

Angeli îi întinse mâna.

— Aveţi grijă, señor. Trăim vremuri periculoase.

Stephen se grăbi să iasă din restaurant. Cincizeci de mii de dolari. De unde să facă rost de atâţia bani?

*

Trei bărbaţi intrară în celula ei, fără avertisment şi îi ţipară să se ridice. Îi legară mâinile la spate. Fu trasă afară pe coridor, dar nu în direcţia latrinelor sau a camerelor de tortură.

— Unde mă duceţi?

— Stai liniştită. Nimeni nu-ţi va face nimic.

În clipa aceea ştiu că va muri.

Simţea bitumul fierbinte sub tălpile goale. În aer se simţea un miros uşor de motorină şi putea vedea o aură de lumină prin stofa cagulei. Fuse împinsă înainte şi ceva se trânti cu putere chiar lângă urechea ei şi fu lăsată singură în întuneric. Mirosea a benzină şi piele. Îşi dădu seama că fusese pusă într-o dubă.

Îşi spuse ultima rugăciune apoi se spovedi şi şopti un ultim adio soţului şi lui Luke. Se gândi la micuţa Gabriella. Dumnezeu să mă ierte...

Începu să plângă.

Nu putu să-şi dea seama cât de departe au dus-o. Apoi se opriră, auzi cum poliţiştii se dau jos, înconjoară maşina şi deschid uşa. Lumina o inundă prin materialul negru subţire al cagulei.

O traseră de mâini. Unul dintre ei îi desfăcu cătuşele. Nu se luptă. Nu avea rost. Stătea acolo, aşteptând, ştiind că nu avea rost să fugă, întrebându-se dacă va auzi detunătura pistolului care-i va pune capăt vieţii.

34

Uşile se închiseră şi auzi maşina plecând. Aşteptă.

Auzi câini lătrând, voci de copii. Îşi ridică mâinile la faţă. Îi tremurau atât de tare, încât abia reuşi să-şi dea jos capucha şi să respire din nou aer curat.

Era în faţa parcului La Recolecta, acelaşi parc în care îi aducea pe Luke şi Gabriella duminicile dimineaţa. Peste drum îi văzu pe doi dintre vecinii ei bând cafea în La Bielá. Un paseador cu doisprezece câini în lesă o privea uimit.

Se lăsă să cadă pe asfalt şi începu să plângă. Se legăna în faţă şi-n spate pe genunchi. Două mămici cu cărucioare se uitară la ea, dar nu se opriră.

— Pobrecita, şopti una din ele. Sărmana.

Sărmana.

Stephen stătea la fereastră, cu un pahar de whisky. Ce mai avea de făcut? Luni de zile încercase să nu se gândească, să trăiască mai departe, în ciuda numărului din ce în ce mai mare de nenorociri care se petreceau în jur. Chiar şi după ceea ce se petrecuse cu soţii Altman îşi spusese că este o aberaţie, că lucrurile se vor linişti. Poate că omul de la cafenea avea

dreptate; era un liberal, dar încă mai credea că junta îi apără modul de viaţă. Avea prieteni peronişti, alţii cu legături cu armata şi extrema dreaptă. Evitase să discute politică, un lucru nu atât de uşor în Argentina ca în ţara sa.

Acum simţea respiraţia fierbinte a coloneilor în ceafă. Se crezuse imun, considerând că, dacă îşi trăia viaţa sa strict circumscrisă, nimeni nu se va lega de el. Acum, privea oraşul într-o nouă perspectivă, dată de frica pe care o simţea. Îi era ruşine.

La urma urmei, nu era un om bun aşa cum se iluzionase, în schimb era un fricos, aşa fusese tot timpul.

Mercedes se întoarse acasă, încărcată cu sacoşe purtând numele magazinelor de lux din Florida – Calvin Klein, Yves St. Laurent, Christian Dior. Cu două săptămâni în urmă zăcea pe jumătate goală într-o celulă. Acum se comporta ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic. După întoarcerea ei dramatică acasă, îmbrăcată cu o rochie murdară şi isterizată de frică, chemase imediat doctorul familiei. Îi prescrisese nişte sedative. A doua zi, când se trezise după un somn de paisprezece ore, a refuzat să mai vorbească despre experienţa ei. Şi tot aşa vreme de două săptămâni.

Stephen era foarte neliniştit şi ar fi vrut s-o ducă la un specialist, dar aproape toţi psihiatrii din oraş dispăruseră sau fugiseră, ei fiind ultimele victime ale Proceso-ului. Asta într-un oraş care avea mai mulţi psihiatri pe cap de locuitor decât New York-ul. Să fii doctor, avocat, profesor sau jurnalist în Argentina era mai periculos decât să fii soldat în război.

— Vino să vezi ce-am cumpărat! spuse Mercedes, veselă ca un copil.

Etală cumpărăturile în faţa lui. Stephen o lăsă să flecărească, neluându-şi ochii de la fereastră, dar ea era aşa de încântată de succesul „expediţiei” sale, încât păru că nu observă.

— Opreşte-te, spuse el.

Mercedes îl privi surprinsă.

— Stephen?

— Opreşte-te. Opreşte-te.

Ea lăsă să-i cadă din mână rochia pe care o cumpărase.

— Ce s-a întâmplat?

El se uita la ea. Parcă era un copil.

— Am făcut aranjamentele necesare să ne mutăm la Londra. Plecăm peste două săptămâni.

— Plecăm?

— Nu mai putem rămâne aici. Este prea periculos pentru tine. Este prea periculos pentru oricine să trăiască în Argentina. Vreau să-mi cresc copiii undeva unde să se simtă în siguranţă.

Mercedes se uita la el.

— Dar apartamentul?

— De câte ori să-ţi spun? Apartamentul a fost ipotecat pentru a plăti eliberarea ta. L-am dat spre vânzare. Când vom găsi un cumpărător să sperăm că vom obţine suficient cât să plătim datoria la bancă. Compania mă va transfera la biroul din Oxford.

— Familia mea este aici.

— Am vorbit cu familia ta. Sunt la fel de nerăbdători ca şi mine să mergem undeva unde să fii în siguranţă.

— Ce vrei să spui?

— Ce vreau să spun este că nu mai putem rămâne în Argentina. Cel puţin cât durează nebunia asta.

Mercedes se aşeză cu greutate în fotoliu. Părea incapabilă să înţeleagă ce i se spunea.

— Atunci bine, dar tot nu văd de ce nu mai putem rămâne. Nu-ţi mai place aici?

II

Mexic şi Argentina, 1983

35

Mexico City, decembrie 1983

Poliţia urca scările în grabă.

Paturile de puşcă loviră uşa cu putere. Aceasta fu scoasă din balamale. Acolo era Rosa, ţinând ceva în mână, o pătură. Era plină de sânge.

Se dădu în spate. Pătura pe care o ţinea Rosa în mână căzu. Din ea apărură doi copii, plini de sânge ca atunci când se născuseră…

Rosa veni spre el cu mâinile pline de sânge, întinse. El se tot dădea în spate până când începu să cadă.

Era în pat, respirând greu. Bâjbâi după veioza de pe

noptieră şi o auzi căzând şi spărgându-se.

Isabel se uita la el uluită.

— Reuben? Ce s-a întâmplat?

El stătea gol, gâfâind leoarcă de transpiraţie în pragul uşii dormitorului. Numerele roşii ale ceasului digital arătau ora 2:13. Pe hol îşi trase un halat pe el.

— Por Dios! Cearceafurile sunt fleaşcă. Eşti bolnav?

El tremura din cauza răcorii date de aparatul de aer condiţionat. Simţea cum transpiraţia îi îngheaţă pe spate. Inima îi bătea să-i spargă pieptul. Doar un vis, dar imaginile erau atât de vii, de reale. Isabel sări din pat.

— Reuben, e-n regulă.

Îngenunche lângă el, îmbrăţişându-l. Părea că-i este frică să-l atingă, ca şi cum s-ar fi putut contamina şi ea cu boala aceasta cumplită care îi fura nopţile.

— Ţipai.

Reuben clipi, străduindu-se să părăsească lumea visului. Isabel îl mângâia pe păr.

— Acelaşi vis?

El dădu din cap încet.

— Acelaşi.

— Vino înapoi în pat.

El clătină din cap.

— Aşa s-a întâmplat şi noaptea trecută.

Ea îl mângâia pe păr.

Se întinse spre ea, simţind nevoia să-l strângă în braţe.

— Ai des visele astea?

Des? Ultimul somn bun pe care îl dormise fusese în urmă cu opt ani, în patul lui Carmen, dar visul acesta nu-l mai avusese de câteva luni. Nici nu mai lua somnifere. Îl salvaseră de multe ori, cufundându-l într-un abis negru din care se trezea dimineaţa mahmur şi obosit. De multe ori se gândise să termine totul odată.

Se ridică, luă o pereche de pantaloni şi un tricou de pe scaun. Coborî desculţ. În bucătărie avea o sticlă de Bushmills şi-şi turnă câteva degete într-un pahar, pe care-l bău dintr-o dată. Dădu drumul la radio.

Auzi un zgomot în spatele său. Isabel venise şi ea şi-l privea din pragul uşii. Îşi pusese una din cămăşile lui.

— Eşti sigur că ţi-e bine?

Dădu din cap.

— Ţi se întâmplă în fiecare noapte?

— Nu în fiecare noapte.

— Atunci ai coşmaruri numai când dorm eu cu tine?

Înghiţi restul de băutură şi-şi mai turnă un pahar.

— Ai dormit aici de trei ori şi de fiecare dată te-ai trezit strigând.

Când nu obţinu nici un răspuns, continuă.

— Nu e vorba de mine, nu-i aşa?

Se forţă să zâmbească.

— Nu e vina ta.

Ar fi vrut ca ea să se ducă să se culce şi să-l lase singur.

— Din cauza a ceea ce ţi s-a întâmplat în Argentina?

— Ce vrei să spui cu mi s-a întâmplat?

— Nu sunt tâmpită, Reuben.

El mai bău o înghiţitură.

— Nu crezi că ar trebui să vorbeşti cu cineva?

— Un psihiatru?

— Nu este normal.

— Nu vreau să vorbesc despre asta acum.

Se duse în camera cealaltă şi dădu drumul la televizor. Haina îi era pusă pe spătarul unui scaun. Scoase portofelul şi-l deschise. Înăuntru avea o poză a Rosei şi a copiilor, îngălbenită de vreme, pe care o purta ca pe o icoană sfântă. O privi multă vreme. Era tot ce mai avea din viaţa anterioară şi acum era ca şi cum ar fi privit fotografia unor străini. Tot ceea ce simţea era vină.

36

Dar Isabel avea dreptate. Nu era normal. Uitase ce însemna normalitatea. Era cineva normal? Normalul e doar o fantezie, o iluzie, un loc în care ai fost înainte ca lumea reală să invadeze totul şi să-şi lase amprenta.

Normalul era un loc de unde puteai veni, dar, odată plecat de acolo, nu te mai puteai întoarce. Ştia, fiindcă încercase, vreme de şapte ani. Pentru un exilat, ducea o viaţă confortabilă. Avea o slujbă în cadrul unei bănci mari şi un apartament confortabil în San Angel. Privită din afară, viaţa lui era asemănătoare cu cea pe care o dusese în Argentina, dar viaţa nu se trăia pe dinafară.

Înăuntru era o frică permanentă; se uita la oameni care

stăteau în maşini pentru a se asigura că nu sunt înarmaţi şi nu-l urmăreau; vederea unui poliţist îl făcea să asude. Erau semne ale terorii care rămân mult după ce ai scăpat de ea.

Îl distruseseră, fără ca măcar să-l fi interogat sau să-i provoace vreo durere. Îi violaseră familia şi, când se întâmplă aşa ceva, viaţa nu mai este plauzibilă. Consolarea şi tandreţea deveniseră imposibile pentru el.

În Mexic avusese relaţii cu alte femei, dar nici una dintre ele nu durase. E nevoie de timp, îşi spusese. Continuă, viaţa este doar o problemă de respiraţie. Ceea ce s-a întâmplat nu a fost vina ta. Nu mai poţi schimba trecutul. Trebuie să-ţi trăieşti viaţa în continuare.

Dar viaţa sa îi fusese furată. În fiecare zi era izbit de faptul că lumea continua să existe fără el. Ştia că noaptea aceea din 1976 îl va urmări pentru totdeauna.

Poate, se gândea el, ar fi fost mai uşor dacă ar fi avut pe cine să dea vina, pe cine să urască. Dacă ar fi ştiut cine îl trădase.

Derulase evenimentele în mintea sa de nenumărate ori. Era sigur că nimeni din Argentina nu ştia ce făceau ei, doar el, tatăl şi fratele său. Singura slăbiciune era la Havana, Mario Firmenich şi conducerea montoneriştilor. Firmenich le spusese că este singurul care ştia de afacere, dar nu aveau decât cuvântul său. A fost o nebunie de la bun început.

Nu avea pe cine să dea vina, pe cine să urască. Doar pe el însuşi.

Se plimba prin parcul Alameda într-o vineri, după slujbă. Se aşezase pe o bancă, ascultând un chitarist. Acesta era rezemat de un pom, cu soţia sa alături, şezând pe haina sa. Cântecul era o milonga din pampa şi era cântat în lunfardo, dialectul Buenos Airesului. Erau exilaţi, asemenea lui.

— Altman. Reuben Altman.

Reuben se întoarse, luptându-se cu senzaţia de teroare pe care o avea atunci când era recunoscut. Era o primejdie constantă în Mexico City. Se spunea că aproape un sfert de milion de argentinieni veniseră aici în anii şaptezeci. Niciodată nu poţi şti când dai peste o cunoştinţă din viaţa anterioară. Se temea de cunoştinţele nedorite, de condoleanţe, de invitaţii la reuniuni.

— Tu eşti, nu-i aşa? întrebă vocea.

Reuben avea un act bine pregătit în astfel de situaţii; la început pretindea că nu ştie cine este persoana, apoi rămânea

vag şi căuta să întrerupă întâlnirea cât mai repede cu putinţă. De data aceasta minciuna nu era greu de spus. Străinul era un preot, dar acest lucru nu reprezenta un indiciu prea precis.

— Îmi pare rău. Nu cred că vă cunosc.

— Preot Paolo Salvatore. Ne-am cunoscut acasă la dumneavoastră. Sunteţi căsătorit cu Rosa Gonsalvez.

Invocarea numelui ei îi făcu rău.

— Da, desigur.

Nu şi-l amintea.

— Ce faceţi în Mexic? Soţia dumneavoastră este şi ea aici?

Reuben dădu din cap.

Imediat preotul păru tulburat.

— Din păcate nu.

— Oh, Doamne, spuse preotul, dar altfel decât o fac mirenii. Părea a invoca mila Domnului cu adevărat.

— Îmi pare rău. Sărmana Rosa. De ce?

— E nevoie de motiv?

— Rosa. Rosa. O cunosc de când era copilă. I-am dat prima comuniune la Córdoba.

Câteva clipe tăcură.

— Dar fetiţele?

Reuben privi într-o parte.

— Dumnezeule, ai milă de noi.

— Nu cred că are.

Salvatore ignoră blasfemia.

— Este teribil, teribil.

De ce îi făceau mereu asta? De ce nu-l lăsau în pace? Nu am nevoie să-mi fie răscolită durerea în fiecare lună.

— Şi eu sunt exilat, îi spuse Salvatore, deşi Reuben nu-şi amintea să-l fi întrebat. Voia doar să scape de el.

— Trebuie să fii împovărat de vinovăţie.

Reuben îl privi.

— De ce ar trebui să mă simt vinovat?

— Cel care supravieţuieşte se simte totdeauna vinovat. La fel şi cu mine. Uneori îmi doresc să fi murit. Ar fi fost mai uşor. Simt că râd de mine, ăsta este un alt aspect al torturii.

Reuben ridică din umeri. Nu avea încredere în vocea lui.

— Întotdeauna cred că oamenii se întreabă de ce am fost cruţat. Că poate am făcut o înţelegere cu ei. De aceea cred că m-a trimis aici noul episcop, într-o suburbie săracă, dar îmi place aici. Mă simt bine alături de săraci.

Salvatore nu se mai uita la el. Ochii îi erau aţintiţi undeva

departe. Apoi coborî iar cu picioarele pe pământ.

— Sărmana Rosa. Voi spune o rugăciune. Mă voi ruga pentru voi.

Întinse mâna. Reuben se aştepta la o ofertă de a-l ajuta sau de prietenie, lucruri pe care nici nu le ceruse, nici nu le dorea, dar Salvatore spuse doar:

— E vremea să plec, văd că vrei să rămâi singur cu gândurile tale. Domnul fie cu tine, Reuben. Al tău şi al meu.

Se îndepărtă.

Reuben nu ştiu de ce a făcut-o. Poate că fusese atras de durerea celuilalt, poate fiindcă nu-i oferise ajutor, ci numai compasiune reală. Se auzi spunând:

— Poate ne vom mai întâlni, părinte.

Preotul se întoarse, la fel de surprins ca şi Reuben. Faţa i se destinse într-un zâmbet.

— Desigur. Cred că va ajuta. Iată numele bisericii mele.

Petrecerea avea loc în Cuernavaca, la vila unui prieten. Mulţi dintre invitaţi erau emigranţi, ca şi el.

În cei opt ani cât stătuse în Mexic până acum, Reuben evitase pe cât posibil pe toţi cei din viaţa sa anterioară. Exilaţii se caută unul pe altul, vor să audă acelaşi accent, aceleaşi glume comune, să discute despre prieteni şi cunoştinţe. Mereu era cineva care îl recunoştea sau credea că-l recunoaşte. Unii chiar îl considerau un erou; dacă ar fi ştiut adevărul…

Isabel îl convinsese să vină. Petrecerea sărbătorea primele alegeri libere din ţara lor după aproape un deceniu. Junta militară fusese distrusă de inflaţia galopantă şi de umilinţa din Malvine. Ultimul lucru pe care-l făcuseră fusese să dea o lege care să le ierte crimele comise în cei opt ani. Peroniştii îşi proclamaseră victoria înainte chiar de începerea numărării voturilor.

Era un aer de veselie forţată. Văzu o femeie pe care o cunoştea şi care îşi pierduse soţul şi fiul în 1976. Venise însoţită de un american ce avea ochelari de soare roşii şi o cămaşă neagră. Alături era un avocat căruia îi fuseseră legaţi electrozi de testicule într-o închisoare militară; avea pe umeri un drapel argentinian şi era deja beat. Femeia de colo îşi pierduse ambii fraţi în „Războiul murdar”, cum începuse să fie numită perioada. Dansa cu un broker din New York.

— Reuben Altman!

Pentru a doua oară în ziua aceea se întoarse pentru a se

confrunta cu cineva pe care îl credea complet străin. Îi trebuiră câteva momente bune pentru a-l plasa pe individ într-un context. Îşi aminti de unde îl cunoştea: Universitatea Buenos Aires. Individul era prieten cu Julio Castro.

— Daniel Facchetti, spuse Reuben.

Se schimbase. Părul i se rărise, iar kilogramele în plus îi presau cu putere nasturii cămăşii.

Omul sughiţă. Avea o sticlă de Corona în mână şi părea uşor beat.

— Ai memorie bună.

— Şi tu.

Reuben spera că nu va fi silit să mai asculte poveşti despre nenorociri ori despre viitorul roz care aştepta de-acum Argentina.

— E greu de uitat că ai fost coleg de facultate cu un Altman. Ultima oară te-am văzut în… 1973. Zece ani. Dumnezeule. Prin ce-am trecut, nu?

Reuben îi zâmbi.

— Ce mai faci?

Facchetti dădu din umeri. Cum să rezumi un deceniu din viaţă în câteva cuvinte?

— Mă descurc. Ca toată lumea. Am auzit că eşti în Mexic.

Reuben încuviinţă.

— Am ajuns aici în ’76, dar tu?

— Acum doi ani. Şase ani am fost la Lima. Am lucrat la *El Día*. Tu?

— Banamex. Departamentul tranzacţii internaţionale.

Facchetti ezită, aşa cum fac toţi exilaţii după conversaţia politicoasă de la început, ca un înotător care ezită înainte de a se arunca în apă.

— Te-au futut şi pe tine, aşa-i?

— Au futut pe mulţi.

— Ai fost singurul care-ai scăpat, nu?

A fost spusă pe un ton nevinovat, dar Reuben tresări ca şi cum ar fi fost un reproş.

— Am avut noroc. Facchetti sorbi din sticlă.

— Ticăloşii. Cu tine ce-au avut?

— Suntem evrei.

Facchetti ridică din umeri. Bău restul de bere.

— Te întorci? După alegeri?

— Nu cred.

— Eu mă întorc. De altfel, am fost acolo luna trecută.

— La Buenos Aires?

— Sigur. Am rude acolo.

— Cum mai e?

Facchetti zâmbi.

— Junta a cheltuit o sută de milioane de dolari pentru a construi un parc de distracţii. Şi se spune că Galtieri nu are simţul umorului.

Reuben se uită prin cameră după Isabel. Voia să pună punct acestei conversaţii. Tocmai voia să se retragă, când Facchetti spuse:

— Ghici cu cine m-am întâlnit acolo?

— Cu cine?

— Un vechi prieten de-al tău. Julio. Julio Castro. Ţi-l mai aminteşti?

37

Facchetti îşi termină berea şi se uită înjur după o alta.

— Julio s-a întors în Buenos Aires? îl întrebă Reuben.

— Nici nu cred că a plecat. Lucrează tot la *La Prensa*. Individul e tare. Ţi-aminteşti cât de radical era? Mă gândeam că e primul pe lista neagră a militarilor, dar el era acolo, ţăcănind la Remingtonul lui. Fără doar şi poate, tipul e un supravieţuitor.

Reuben îşi clătină capul. Îşi aminti ultima conversaţie cu Julio după ce fusese arestat Jorge Albrecht. Întotdeauna se gândise că Julio s-a exilat sau a murit. Când colo el a rămas acasă, sprijinind regimul. Incredibil.

Reuben o văzu pe Isabel, făcându-i semn din celălalt capăt al încăperii.

— Mă cheamă prietena mea. Vorbim mai târziu, OK?

Îşi făcu loc prin mulţime. Nu avea chef de dans şi nici nu voia să aştepte rezultatele alegerilor. Nu mai dădea doi bani pe Argentina. Plecă de la petrecere împreună cu Isabel.

Reuben se plimba prin parcul Alameda în drum spre Metro când pierdu ultima legătură cu Rosa.

Îi văzuse de la depărtare. Erau cinci-şase puşti zdrenţăroşi care jucau fotbal cu o cutie de conserve. Ţipau şi urlau, lovind cu putere tinicheaua. Când se apropiară crezu că o să-l trântească jos, dar ei îl prinseră la mijloc şi chiar îi dădură câteva pase, ca şi

cum ar fi fost unul de-al lor. Apoi dispărură, râzând şi el realiză că la picioarele sale rămăsese cutia de conserve. Toţi fugiseră în direcţii diferite.

Abia atunci îşi dădu seama ce se întâmplase. Pipăi în buzunar după portofel. Dispăruse. Nu îi păsa de cărţile de credit sau de bani, dar poza Rosei şi a fetiţelor era ceva dincolo de orice valoare materială, irecuperabilă. Alergă nebuneşte sperând să pună mâna pe unul dintre ei, dând buzna peste oameni, ignorând înjurăturile acestora. În final, ostenit şi leoarcă de transpiraţie se lăsă să cadă pe o bancă.

Dispăruseră.

Pierduse ultima sa legătură cu Rosa şi fetiţele. Nici măcar fantomele lor nu mai rămăseseră.

38

Reuben urmărea spălătorii de parbrize cum îşi făceau meseria la intersecţie pentru câţiva bănuţi. În faţa lui, o matroană cu sacoşe de la Ralph Lauren şi Ruben Torres îşi aranja ţinuta în vitrina cafenelei şi mânca îngheţată de vanilie şi căpşuni.

Reuben dădu deoparte cafeaua şi încercă să se concentreze asupra ziarului. Soţia lui Lech Walensa, Danuka, acceptase premiul Nobel în numele lui, iar Raul Alfonsin devenea primul preşedinte civil al Argentinei după opt ani. Partidul Radical – care de fapt era moderat – îi învinsese pe Peronişti. Articolul înfăţişa problemele cu care va trebui să se confrunte Alfonsin după ce euforia victoriei va dispărea. Junta militară lăsase ţara cu o inflaţie de aproape o mie la sută pe an.

— Reuben.

Ridică privirea. Isabel. Purta un costum albastru cu o bluză crem; la gât avea un lănţişor de aur. Părul ei negru era legat într-o coadă de cal. Era o femeie frumoasă. Întotdeauna avusese noroc în dragoste; cel puţin aşa se spunea.

Se aşează. Îi zâmbi şi el încercă să-i zâmbească. Se simţea întotdeauna incomodat în astfel de situaţii, neştiind cum să se comporte. Ar fi vrut să nu o fi chemat aici, ci să fi rezolvat totul prin telefon. Niciodată nu se gândise că este un laş. Acum i se părea o a doua natură.

Comandă două cafele.

— Ce-ai făcut azi?

Îi evita privirea, încercând să impună o distanţă între ei.

— A murit micuţul Hector.

Îşi amintea despre el. Era un băieţel care se internase la spitalul la care lucra ea. Fusese adus cu câteva săptămâni în urmă, cu o boală de plămâni, şi ea se ocupase de el şi se ataşase de copil. Un moment prost pentru Isabel, şi pentru micuţul Hector, se gândi el. N-ar trebui ca Dumnezeu să aibă grijă de copii?

— Te simţi bine?

— Da. Tu?

Ea dădu din umeri.

— Ştiam că va muri o dată şi-o dată. Mai bine că s-a întâmplat acum. Doctorul spune că nu trebuie să mă ataşez atât de pacienţi. Oamenii mor în fiecare zi. Asta este. Chiar şi copiii.

— Da. Chiar şi copiii.

Sosiră cafelele. Îşi puse zahăr, gândindu-se în altă parte.

— Deci Alfonsin a câştigat.

El dădu din cap.

— Te întorci?

— Nu. Nu cred.

Păru uşurată.

— Atunci de ce ai faţa asta atât de sumbră? Eşti peronist?

— Nu mă mai interesează politica.

— Atunci? Ce s-a întâmplat?

— M-am gândit. Nu cred că este bine să ne mai vedem.

Urmă o tăcere lungă.

— Ce?

— Ştiu la ce te gândeşti, dar este mai bine să sfârşim acum. Nu ştiu cum să-ţi spun.

— Ce tot vorbeşti acolo?

Femeia de la masa de alături îşi terminase îngheţata şi îi privea. El se uită la rândul său şi ea întoarse capul. Dacă voia divertisment, să-i plătească pe clovnii de peste drum.

— Îmi pare rău, Isabel.

Ochii ei se umplură de lacrimi, furia risipindu-i-se imediat.

— Dar credeam că… Ce s-a întâmplat? Ce-am făcut?

— N-ai făcut nimic, dar relaţia noastră nu are nici un viitor. Nu este vina ta, e a mea.

— Ce vrei să spui?

— Ştiu că-ţi datorez o explicaţie, dar nu am. Am greşit. Am crezut că va merge, dar nu a fost aşa. Nu-mi cere să-ţi dau

motive, fiindcă nici unul dintre ele nu are nici un înţeles, nici măcar pentru mine. N-am vrut să te rănesc.

— Ai vrut doar să te culci cu mine?

Ar fi vrut să-i spună adevărul, dar ar fi înrăutăţit lucrurile. Ar fi vrut să-l vindece şi atunci n-ar mai fi scăpat de ea. Ştia, fiindcă se mai întâmplase înainte. Mai bine să mintă. La urma urmelor, ce conta ce crede despre el? N-ar fi putut să-l dispreţuiască mai mult decât se dispreţuia el însuşi.

— Da. Am vrut doar să mă culc cu tine.

Spre cinstea ei, nu-i aruncă în poală ceaşca de cafea şi nu făcu altceva care să o facă de râs. Doar căută prin geantă şi scoase câteva monezi pe care le puse pe masă. Apoi se ridică şi-şi puse poşeta pe umăr.

— Mulţumesc pentru cafea. Păstrează restul.

Reuben o privi cum se îndepărtează. O parte din el ar fi vrut să alerge după ea, să-i explice. Simţea o durere puternică în stomac. Ar fi mai rău. Pierderea Isabelei îl durea mai mult decât pierderea oricărei alte femei pe care o cunoscuse. Cu excepţia Rosei.

Asta este. Ar fi vrut să-l doară mai mult. Ar fi trebuit să sufere mai mult.

O merita.

Era un cartier micuţ şi sărăcăcios, înconjurat de fabrici. Aerul era saturat de sulf de la o uzină chimică. Biserica era făcută din cărămidă roşie, modernă, urâtă, dar utilitară. Un băiat îmbrăcat într-o robă albă îi deschise poarta de fier forjat şi-l conduse printr-o grădină cu trandafiri.

Zgomotul traficului era anihilat de zidul gros. Salvatore stătea pe o bancă de ciment. Ridică privirea şi zâmbi.

— A! Confesorul meu.

Apoi se întoarse spre băiat şi-i spuse:

— Mulţumesc, Raimundo. Atât pentru astăzi. Spune-le celorlalţi că pot să plece. Nu suntem încă gata să concurăm corul de la Capela Sixtină, dar cu puţin exerciţiu şi cu ajutorul Domnului, cine ştie?

Băiatul dădu din cap şi plecă.

Reuben se aşeză pe bancă, alături de preot.

— Ce te aduce aici?

— Mă întorc.

Salvatore dădu din cap.

— Mă gândeam că aşa o să faci. Şi pe mine mă bate

gândul, dar nu sunt sigur că episcopul m-ar mai dori. Tu însă poţi alege.

Căută în buzunar, scoase un pachet de ţigări ieftine şi aprinse una, ţinând-o cu două degete şi degetul cel mare, părând un pistol.

— Şi de ce ai venit să mă vezi?

— Crezi că este o idee bună?

— Vrei sfatul meu?

Reuben dădu din cap.

— Ai auzit asta, Binecuvântato! spuse el adresându-se unei statui a Fecioarei. Dacă voi converti acest evreu, mă trimiţi înapoi în La Boca?

— Vreau să-mi caut fetiţele.

Salvatore inspiră lung.

— Şi ce vrei să-ţi spun eu?

— Ca preot, ce crezi?

— Ca preot? Ca preot trebuie să te întreb de ce ţi-e frică.

— Mă tem că le voi găsi.

Salvatore se gândi mult, iar când vorbi vocea îi era mai moale.

— De ce această perspectivă destul de îndepărtată te sperie, Reuben?

— Sunt lucruri pe care nu le ştii.

— Pot să-ţi ascult confesiunea, dacă asta vrei, Reuben. Neoficial, desigur. Normal, nu pot să-ţi acord iertarea, dar Dumnezeu te va auzi, sunt sigur, şi el nu face distincţie între religii, aşa cum facem noi aici.

— Nu vreau să fiu iertat. Vreau doar să fiu sigur că fac ce trebuie.

— De asta nu putem fi siguri niciodată. Face viaţa mai interesantă.

Reuben îşi puse coatele pe genunchi.

— Ca să-ţi trăieşti viaţa bine trebuie să fii eroul propriei poveşti, dar când tu eşti personajul negativ, laşul, este imposibil.

Îşi luă faţa în mâini.

— Părinte, te-au torturat?

— Da.

— Cum este?

— Ce vrei să ştii?

— Nu pot să nu mă gândesc la Rosa. La ce i-au făcut.

— Înţeleg. Vrei să-ţi măresc chinul.

— Ei voiau să ştie unde eram eu.

Îşi strânse mâinile cu putere. Încheieturile îi trosniră.

— Îmi tot repet că ea le-a spus, că totul s-a terminat repede.

— Ştia unde erai?

— Eram cu o altă femeie. Şi ea ştia.

— Dumnezeule.

— Spune-mi cum este.

— Reuben…

Îl privi pe preot în ochi. La un anumit moment îl terminaseră, realiză el. Îndepărtează straturile unui om torturat şi nu vei găsi decât frică.

Preotul scoase o ţigară.

— Într-o zi îmi voi recăpăta curajul. Într-o zi mâinile mi se vor opri din tremurat. Voi putea sta drept în faţa lor. Aşa cum vei putea şi tu.

— Dacă ai fugit o dată, înseamnă că vei fugi mereu? Trebuie să existe un mod de a câştiga.

— Da. Trebuie să fie o cale de a câştiga, cum spui tu.

Reuben se ridică în picioare.

— Ştiu că este imposibil. Nici măcar nu mai ştiu cum arată, dacă mai sunt în viaţă.

— Voi aprinde o lumânare pentru tine.

— Mulţumesc că m-ai ascultat.

— Mulţumesc că ai venit. Domnul fie cu tine.

— Al tău sau al meu?

Salvatore zâmbi.

— Cred că până la urmă se va dovedi că sunt unul şi acelaşi, nu crezi?

Reuben se întoarse acasă. În seara aceea stătu în faţa televizorului cu o sticlă de Bushmills. Buletinele de ştiri îl prezentau pe noul preşedinte, Raul Alfonsin, mulţumind mulţimii adunate în faţa Casei Rosada. Îl ascultă cum promite că va aduce fosta conducere militară în faţa justiţiei pentru moartea, teroarea şi durerea aduse Argentinei.

Da. Trebuia să se facă o socoteală. Pentru torţionari şi pentru victime. Trebuia să se facă dreptate.

Ce-i spuse Salvatore era adevărat. Trebuia să se întoarcă. Era timpul.

Era vremea să se întoarcă acasă.

39

Buenos Aires

Sosise acasă, ca întotdeauna într-o limuzină neagră. Şoferul purta uniforma armatei, iar maşina era escortată de un motociclist. Simone consideră că tatăl ei este o persoană foarte importantă de merită atâta atenţie.

Îl privi cum se dă jos din maşină şi urcă treptele. Credea că Dumnezeu arată cumva ca tatăl ei, cu ochi albaştri, masiv, impozant, frumos. Îl aşteptă în faţa uşii, alături de Antonia. Când el o strigă, alergă în braţele lui.

O duse în biroul său, ca să-i povestească tot ce făcuse; despre desenele pe care le făcuse la şcoală, despre jocurile cu care se jucase, cum o învăţase Antonia să facă dulce con leche.

— Tu ce ai făcut astăzi, *papito*? întrebă ea.

— Nimic atât de interesant.

— Mama spune că eşti în armată. Te baţi în războaie, ca la televizor?

El râse.

— Petrec toată ziua într-un birou citind dosare şi rapoarte.

— Nu o să fii rănit, nu-i aşa, tati? Nu o să fii împuşcat?

— Nu, cara. Nu există războaie în Argentina. Nu mai sunt.

— Vreau să fiu şi eu în armată când o să mă fac mare.

El zâmbi din nou.

— O să mai vedem, chiquita. O să mai vedem.

Francesca apăru în pragul uşii.

— Simone, te strigă Antonia. E vremea să-ţi faci baie.

— Da, mami.

Se aplecă spre el şi-i spuse.

— Mami spune că o să plecăm.

— Da, chiquita. Plecăm din Argentina.

— Vii şi tu?

El râse.

— Sigur. Nu plec nicăieri fără tine şi mami.

— Şi Antonia?

— Nu. Antonia rămâne aici. O să găsim pe altcineva să vadă de tine.

Simone se încruntă.

— Nu vreau să plec.

— Îţi va plăcea unde vom merge. Îţi promit.

Francesca bătu din palme.

— Simone, vino. Ţi se răceşte baia.

Simone fugi din cameră. Angeli o urmări plecând şi zâmbetul îi îngheţă. Ticăloşii. Îl alungau din ţară, ca pe un criminal. Singura crimă pe care o comisese fusese că apărase ţara pentru binele copiilor.

Zborul Aerolíneas Argentinas de la Mexico City ateriza la Ezeiza într-o noapte fierbinte de ianuarie. Când coborî din avion, căldura şi umiditatea i-au făcut cămaşa leoarcă. Vara la Buenos Aires, un moment nepotrivit pentru reîntoarcere; toţi porteños plecaseră pe litoral.

Când intră în terminalul de sosiri golul din stomac ce-i apăruse în timpul aterizării deveni insuportabil. Greu de crezut, dar nu-l aştepta nimeni pentru a-l aresta; era în siguranţă. Văzu un poliţist şi simţi cum îl cuprinde panica.

La biroul imigrări era coadă. Un poliţist le ştampila biletele şi îi trimitea la o tânără elegantă care le verifica actele. Noul său paşaport nu beneficie decât de un interes formal.

Ieşi din aeroport, aşteptându-se din clipă în clipă ca un escadron al morţii să îl înşface şi să-l arunce într-un Ford Falcon. Trebuia să-şi repete tot timpul: Junta a fost alungată, acum este democraţie.

Luă un taxi. Şoferul nu o luă pe noua autostradă.

— Cine-şi permite taxa?

Deveni vorbăreţ când află că clientul său este tot un porteño. Îi povesti că fusese profesor, dar militarii închiseseră şcoala la care lucra în 1976. De atunci nu mai reuşise să găsească altă slujbă, dar avusese noroc, majoritatea colegilor săi de catedră dispăruseră.

Dar lucrurile se schimbaseră. Canaliile fugiseră. Alfonsin va pune ţara pe roate. El spera să găsească din nou o slujbă de profesor.

Reuben privea pe fereastră. Schelete de fier beton şi oţel rămăseseră să ruginească, ca nişte rampe uriaşe către cer. În depărtare putea vedea siluetele parcului Interama, monumentul nebuniei juntei. Două sute de milioane de dolari fuseseră strânse de primărie şi investite în acest proiect, majoritatea banilor însă sfârşind în depozite secrete din bănci elveţiene sau luxemburgheze.

Reuben îşi aminti o glumă veche: când Dumnezeu crease lumea, a descoperit că dăduse Argentinei prea mult petrol,

pampasul fertil, Anzii, River Plate. Aşa că, pentru a echilibra lucrurile, o populase cu argentinieni.

Bulevardele largi făceau loc străduţelor întortocheate cu apartamente de tip franţuzesc ale cartierului vechi. Reuben trase la Alvear Palace Hotel, doar la câteva colţuri de locul unde locuise. Întors în locurile familiare simţi o puternică durere în piept. Nu era ca o întoarcere acasă; ci ca revederea unui loc al unei crime.

Se duse în camera sa şi se aşeză pe pat. Acum că ajunsese aici se simţea incapabil să treacă la treabă. În buzunar avea o listă de nume şi telefoane care putea foarte bine să nu-i fie de nici un folos. Ce spera să realizeze? Răzbunare? Nu avea cum. Iertarea păcatelor? Nu.

Singurul lucru care ar fi putut să-l salveze era să dea timpul înapoi.

Idioţii, se gândi Angeli.

Stătea în grădină, privindu-şi casa. Era una dintre cele mai frumoase din Palermo, cu zece camere, ferestre cu obloane şi aer condiţionat. Se descurcase bine pentru fiul unui ţăran din Calabria, a cărui bunică îşi începuse cariera în speluncile din Genova. Tatăl său nu ajunsese decât caporal, în timpul lui Perón. Angeli nu fusese educat la St. Andrew ori St. George, ci la un liceu militar. Îşi devotase întreaga viaţă servirii Argentinei şi fusese bine răsplătit.

Dar acum roata se întorsese şi trebuia să se întoarcă în Italia. Unul dintre judecătorii lui Alfonsin îi ceruse să compară în faţa curţii pentru a răspunde pentru răpiri, tortură şi crimele comise. Era scandalos.

Nu le va da această satisfacţie. Îşi va şterge praful de pe pantofi şi va pleca.

Din cauza acelor idioţi. Nerecunoscătorii.

Era mândru de ce realizase. Al treilea război mondial fusese dus şi câştigat la Buenos Aires; el şi camarazii săi demonstraseră că totuşi comunismul poate fi învins, dacă se vrea acest lucru. Istoria îi va răzbuna.

Ceea ce nu reuşiseră să depăşească însă a fost incompetenţa; politicile economice stupide ale ministrului economiei, Del Hoy, şi nebunia militară din Malvine – sau Falkland, cum le numeau britanicii. Au fost umiliţi acolo în faţa naţiunii şi a întregii lumi. Asta le adusese sfârşitul, nu acele locas, nebunele din Piaza del Mayo, ci inflaţia de o mie la sută şi

târârea drapelului naţional prin noroi la Port Stanley.

Din cauza prostului de Galtieri.

Aruncă ţigara în piscină.

Dar putea să servească Argentina şi să continue lupta împotriva comunismului din altă parte. Nu mai era doar un funcţionar al armatei; îşi făcuse prieteni puternici de-a lungul carierei şi acum era el însuşi un centru de putere.

Nu era sfârşitul pentru César Angeli. Era doar începutul.

40

Fantome peste tot.

Reuben privea la fostul său apartament din La Recolecta. Simţea că nu mai poate să respire.

Un jogger, cu pantofi sport Nike şi un şort albastru lăbărţat ieşi pe uşa principală şi se uită urât la el. Vechiul lift era încă acolo, la fel şi vazele de flori de pe treptele scării. Totul era aşa cum îşi amintea. Se gândi la Rosa, la prima noapte când o adusese aici, râsul ei când închisese uşa de fier. Se sărutaseră cât liftul gâfâise cele patru etaje.

Clipi şi imaginea dispăru. Auzi plânsetul unui copil de undeva de sus. Eva şi Simone în pătuţul lor.

Privi în sus. Plânsetul se opri. Poate doar şi-l imaginase.

Se întoarse şi plecă.

Cel mai rău era că nu ştia. Părinţii săi, fratele său, soţia, copiii, toţi dispăruseră. *Desaparecidos*. Acesta era crudul adevăr. Nu exista un trup pe care să-l plângi, nici măcar certitudinea că erau morţi. Chiar şi acum, ticăloşii, te torturau cu speranţa.

Eva şi Simone ar fi avut opt ani. Dacă ar fi trăit. Nu-şi putea imagina ce soartă au avut. Poate că una din ele, sau chiar amândouă, supravieţuiseră. Apăruseră poveşti cum că mulţi copii dispăruţi fuseseră daţi unor ofiţeri care nu aveau copii. Dacă aşa se întâmplase cu fetele sale, cum le va mai găsi? Se îndoia că noua comisie a lui Alfonsin l-ar fi putut ajuta. Ce era de făcut?

Se gândi la Rosa. Fusese torturată oare înainte de a muri? Închise ochii, încercând să alunge imaginile chinuitoare.

Se trezi în faţa cimitirului Recolecta şi fără să se gândească îi trecu porţile. Chiar şi în moarte, elita Argentinei se zbătea pentru supremaţie. Erau toţi aici, aristocraţia veche în

temple fantastice, concurând unul cu altul în noutate şi sumele cheltuite. Aici erau mausoleurile Aramburu şi Alvear şi, undeva mai departe, Santa Evita însăşi. Nici măcar soţului ei, marele Perón însuşi, nu i se permisese să fie înmormântat aici; fusese exilat la Chacarita. Se spunea că este mult mai puţin costisitor să trăieşti extravagant o viaţă întreagă decât să fii înmormântat în La Recolecta.

Intrările în mausoleuri erau păzite de uşi masive. Dar unele dintre ele erau sparte şi vizitatorul putea intra pentru a admira coşciugurile cu ornamentele lor de argint.

Pentru biata Rosa nici măcar o piatră de căpătâi.

Poveştile despre dispăruţi erau la ordinea zilei şi mereu apăreau noi amănunte. Se părea că marina îşi cimentase cadavrele şi apoi le aruncase în River Plate; aviaţia le ducea cu elicopterul deasupra Atlanticului sau a junglei Tucumán, uneori victimele fiind încă în viaţă; armata, nedispunând de asemenea mijloace convenabile de a scăpa de cadavre, le strivise cu buldozerul în gropi comune, marcate NN – *No Nombres* – Fără Nume.

Nu exista deci nici măcar un mormânt. Absolut nimic.

*

Retrăise acel moment de o mie de ori, ştia fiecare acţiune, fiecare cuvânt, ca pe o litanie. Se trezise din cauza ţârâitului nervos al telefonului, o auzise pe Carmen înjurând când ridicase receptorul.

— E Rosa.

Îşi amintea panica şi teroarea din vocea soţiei sale, plânsetul uneia dintre fetiţe. Bănuia că şi ea era la fel de înspăimântată.

— Poliţia e aici!

Doar atâta spusese. Era ceva peste care nu putea să treacă, chiar dacă se putea ierta pentru tot restul; Rosa ştia că se afla în pat cu o altă femeie, dar tot se gândise să-l avertizeze.

— Ce se întâmplă? l-a întrebat Carmen în timp ce el îşi trăgea în grabă hainele.

— Nu ştiu, îi spusese, dar ştia. Ştia despre cei douăzeci şi unu de milioane de dolari ai monteneriştilor trimişi la Havana prin Grupul Altman. Ştia că nu pe Rosa o căutau, ci pe el.

— Nu te poţi întoarce acolo.

— Trebuie.

— Ce vrei să mai faci? Poate că au forţat-o să dea telefon. Pe tine te caută, nu?

— Da.

— Ce ai făcut?

— Cu cât ştii mai puţin, cu atât mai bine.

— E o capcană. Gândeşte-te. Nu-ţi poţi ajuta familia dacă mori!

— Trebuie să mă duc la Rosa!

Părăsise apartamentul lui Carmen cu intenţia de a se duce direct în La Recolecta, dar pe drum îşi schimbă gândul, convingându-se că ce-i spusese Carmen era adevărat. Era o înscenare. O capcană.

Aşa că în loc să se ducă acasă se duse la Ambasada Mexicului. Se salvase. Ele muriseră.

Se aşeză pe mormântul unui general şi începu să plângă.

41

Plaza del Mayo era în inima oraşului. Era străjuită de imensul edificiu al Banco de Nación, catedrala metropolitană, vechiul cabildo, iar în centru se afla obeliscul. Parcul reflecta starea oraşului: frunzele îngălbenite, hârtii împrăştiate peste tot, cutii de gaseosas şi praf.

Era ora cinci după-amiază, iar Casa Rosada, Palatul Prezidenţial, era învăluită în lumina roşiatică a apusului. Reuben văzu balconul de unde Perón şi Evita făceau cu mâna mulţimii de peste un milion de oameni care veniseră să-i ovaţioneze, de unde Galtierii primiseră ovaţiile mulţimii după invadarea Malvinelor, de unde recent Alfonsin mulţumise simpatizanţilor după alegerile care îi aduseseră victoria.

Clopotele catedralei băturâ ora exactă. Curând, monumentul fu înconjurat de femei. Mamele Pieţei, Las Locas, „nebunele”, aşa cum le numiseră militarii, aveau legate de gât fotografii decolorate de vreme – aici o fetiţă cântând la vioară, acolo un tânăr în costum la balul de absolvire – iar dedesubt o dată şi cuvântul *desaparecido*. Câteva dintre ele erau îmbrăcate în costume scumpe, dar cele mai multe aveau haine sărăcăcioase şi pantofi scâlciaţi, dar toate aveau pe cap simbolul care le unea în disperarea lor – un batic alb.

Reuben se întreba dacă noul guvern le va face dreptate şi

va pune capăt chinului lor. Se întreba şi dacă, aflând soarta copiilor lor, se vor simţi mai împăcate.

Se întreba dacă va descoperi vreodată soarta copiilor lui.

*

Exista şi un alt Buenos Aires. Reuben simţea duhoarea groaznică a portului. Siluetele navelor de la Richuelo se profilau pe fundalul cerului. Străzile erau pline de gunoaie, domeniul câinilor vagabonzi şi al copiilor vagabonzi.

Chiar şi după opt ani ştia că există toate şansele ca el să fie aici, în Avellaneda. Mulţi porteños rămân în aceeaşi casă toată viaţa. Urcă scara, strâmbându-se la mirosurile urâte care veneau din colţuri. Într-un bloc ca acesta crescuse Rosa. Îşi aminti ce-i spusese tatăl său: „S-a măritat cu tine pentru bani. Tu eşti paşaportul ei spre o viaţă mai bună.” Dacă acesta era adevărul, era o ironie tragică în el.

Ezită în faţa uşii, respiră adânc, pregătindu-se pentru confruntare. Auzea sonorul televizorului unde se dădea o telenovelă braziliană. Bătu la uşă cu putere.

După câteva clipe se deschise şi Reuben se văzu faţă în faţă cu un puşti îmbrăcat într-o vestă albă şi nişte blugi prea mari.

— Îl caut pe Domingo Gonsalvez, spuse Reuben.

42

Băiatul se uită la el, cântărindu-i hainele scumpe. Expresia sa ezita între suspiciune şi admiraţie.

— Spune-i că sunt cumnatul lui.

Băiatul se întoarse, lăsând uşa deschisă.

Reuben fu lăsat astfel să vadă interiorul cu pereţii tapetaţi prost, un televizor alb-negru, un calendar cu echipa Boca Juniors. Dincolo de zgomotul televizorului auzea o discuţie aprinsă în bucătărie.

Apoi, Domingo apăru în hol.

Era exact aşa cum şi-l amintea, cu excepţia faptului că mândria lui de ţăran devenise mai accentuată. Albise, pe faţă avea mai multe riduri, dar era încă suplu, cu pieptul păros ce se vedea sub vesta albă. Agresivitatea îi crescuse; sărăcia nu-l

făcuse mai amabil.

— Tu.

— Domingo. A trecut multă vreme.

Se rezemă de uşă.

— Nu-mi vine să cred.

— Te gândeai că sunt mort.

— Nu, ştiam că nu ai murit.

— Pot să intru?

Domingo se uită la pantofii lui Reuben, la Rolexul de la mână.

— Dacă intri te strâng de gât.

Se priviră unul pe altul.

— Nu este vina mea pentru ce s-a întâmplat, spuse Reuben.

— De ce ai venit?

— Vreau să ştiu ce s-a întâmplat cu Rosa şi cu fetiţele.

Domingo scoase un grohăit ce se voia râs.

— Ştii că eşti al naibii?

— *Por Dios!* Te rog, Domingo. Am nevoie de ajutorul tău.

— Crezi că dacă una din fiicele tale ar mai fi în viaţă, ar mai vrea să te vadă? După ce ai fugit părăsindu-le?

— Nu am fugit…

— Dispari! îl scuipă şi-i trânti uşa în faţă.

Reuben privi flegma de pe cămaşă. Deci acesta era răspunsul lui. Presimţirile sale se adevereau. N-ar fi trebuit să se întoarcă.

Reuben se dezbrăcă de haine şi intră sub duş să scape de mirosul Avellanedei. Închise ochi şi-şi lăsă capul în piept. Ce să fi făcut în noaptea aceea? Se întrebă, aşa cum o făcuse de nenumărate ori. Dacă s-ar fi întors în La Recolecta ar fi fost ucis. Nu m-am gândit că-o vor lua pe Rosa şi pe fetiţe. Voiam să le chem imediat ce voi fi ajuns în Mexic. De unde să ştiu?

Ieşi de sub duş şi se aşeză pe marginea patului. Cercetă lista de nume pe care o adusese cu el. Prieteni vechi de familie, asociaţi ai tatălui său, colegi din echipa facultăţii, prieteni de la universitate. Îşi pierduse entuziasmul. Se întrebă dacă cineva ar fi putut să-i spună ceva. Orice.

Mai exista cineva care ar fi putut să-l ajute. Dacă cineva putea să afle ce s-a întâmplat cu Rosa şi fetiţele, acela era un jurnalist.

Prietenul său, Julio Castro.

43

Birourile ziarului *La Prensa* erau pe strada Azopardo, în cartierul San Telmo. Podeaua era acoperită cu linoleum, iar pe mese zăceau numere vechi ale ziarului. Aerul duhnea a tutun, iar jurnalişti transpiraţi stăteau aplecaţi asupra maşinilor de scris.

Reuben ajunse la primul etaj în faţa unor cuburi de sticlă ce voiau să închipuie nişte birouri. Trecu pe lângă el, aproape atingându-l, dar nu-l recunoscuse. Julio se îngrăşase şi i se rărise părul. Era îmbrăcat conservator, în costum închis şi cămaşă albă, cu părul tuns foarte scurt, dar sub regimul militar multă lume devenise conservatoare, era o tactică de supravieţuire. Părul lung şi hainele lejere te etichetau ca fiind de stânga.

Totuşi, era trist să-şi vadă prietenul atât de îmbătrânit.

— Julio!

Julio ridică privirea de pe maşina de scris, uluit. Doar surpriza nu putea explica această reacţie. Ce era? Dispăruse înainte de a o putea identifica. El sărise în picioare cu mâinile întinse. Urmă o îmbrăţişare, aproape disperată, se gândi Reuben.

— Reuben? Reuben!

Reuben se strâmbă şi-i întoarse îmbrăţişarea.

— Am crezut că ai murit! strigă Julio.

— Nu. N-au pus mâna pe mine.

Lumea se uita la ei.

— Nu-mi vine să cred. Credeam c-ai dispărut.

Reuben ridică din umeri, dar ceva îl irita, ceva ce nu putea să definească.

— Dă-o dracului de muncă, spuse Julio. Să mergem să bem ceva.

*

S-au dus la o whiskería de la intersecţia Azopardo cu Belgrano. Era ora cinci, iar barul era încins şi aglomerat.

— Por Dios, spuse Julio. Au fost timpuri nenorocite. E greu de crezut că s-au încheiat.

— Pentru unii nu se vor termina niciodată.

Reuben îşi termină ginebra, gin olandez, şi mai comandă două. Julio insistă să le plătească el.

— Atâţia prieteni au dispărut.

Julio privea trist în pahar.

— Marcello Bolsi. Îţi mai aduci aminte de Marcello? Alfredo Gil, Pola Albrecht, Sixto Reboratti. Ticăloşii de militari… dar să nu mai vorbim despre asta, bine? Acum s-a terminat şi preşedintele a promis că-i va aresta pe aceşti *cretinos*. A înfiinţat o Comisie Naţională pentru Dispăruţi.

Reuben ridică din umeri. Se va bucura atunci când va vedea rezultatele.

— Îl mai ţii minte pe Victor Marta, de la universitate? Juca fundaş în anul în care am câştigat cupa. L-au trimis în Malvine. A fost împuşcat în spate. Acum umblă într-un scaun cu rotile. Ar trebui să-l vezi. Se cacă şi se pişă pe el. Trebuie să-l spele maică-sa.

Era o conversaţie nervoasă. Observă că mâinile lui Julio tremurau.

— Dar acum trebuie să ne gândim la viitor. Deci tu ce mai faci? Te-ai întors definitiv în Argentina?

— Nu ştiu. Nu m-am decis încă.

— Cum e Mexicul?

Reuben dădu din umeri.

— E cea mai poluată aşezare din lume. Ochii îmi lăcrimau tot timpul şi m-am îmbolnăvit de gât.

Julio mai comandă două pahare, nelăsându-l nici acum pe Reuben să plătească.

— E sărbătoare, Reuben! Credeam că te-am pierdut! Ţineţi mâinile în buzunar!

Râse din nou, puţin cam prea tare.

— Deci ce mai faci?

— Lucrez la o mare bancă mexicană. Am o viaţă liniştită. Asta-i tot. N-am ce povesti.

Julio privi într-o parte.

— Te-ai căsătorit din nou?

Reuben clătină din cap.

— La dracu, îmi pare rău, Reuben. Ce i s-a întâmplat Rosei…

— Nu-i nimic. Nu trebuie să te scuzi.

Nu voia mila lui.

— Când am auzit ce s-a întâmplat… Cum ai scăpat?

— Am primit un telefon.

Ezită. Repovestind justificarea sa pentru ce făcuse nu mai părea atât de rezonabilă.

— Nu am fost acasă în noaptea aceea. Nu m-am gândit…

Credeam că pe mine mă vor, nu pe Rosa. Credeam că ele vor fi în siguranţă.

Un grup de ziarişti de la masa din colţ izbucni în râsete. Reuben se privi în oglindă.

— Ai făcut bine.

Sigur că am făcut bine, se gândi Reuben. Şi nu-mi aduc aminte să-ţi fi cerut părerea.

— Cine s-ar fi gândit că ei vor face una ca asta?

Reuben privea în pahar.

— Acum eşti mare jurnalist la *La Prensa*?

— Bineînţeles. Ai văzut ce privelişte minunată asupra aparatului de aer condiţionat am?

Reuben îşi termină paharul. Julio mai comandă două ginebras. Simţea că se ameţeşte. Dar, la dracu'. De ce nu? Să plătească Julio dacă vrea. El făcuse de-atâtea ori cinste în studenţie.

— Te-ai însurat?

Julio zâmbi curios şi dădu din cap.

— Patru copii. Eu! Eu care ziceam că n-o să mă leg niciodată!

Realizând ce spusese, râsul i se opri în gât.

— Îmi pare rău.

— Nu contează.

Ciudat, să vorbim despre asta aşa, ca şi cum ar fi fost un meci de rugby pierdut.

— Deci nu au găsit articolele acelea până la urmă?

Julio coborî privirea.

— Nu. Am avut noroc, cred.

— Îţi mai aduci aminte seara aceea, când ai venit la mine? Te căcaseşi pe tine de frică.

— Sigur că-mi amintesc.

— Ţi-am spus să te duci la Ambasada Mexicului. Cum s-au întors lucrurile.

Julio se concentrase asupra băuturii.

— Cum de nu te-au arestat?

Reuben rămase surprins de amărăciunea din vocea sa.

— Nu ştiu.

Ridică paharul.

— Pentru dispăruţi.

Băură. Aerul devenise dintr-o dată prea încins. Îl văzu pe Julio, lărgindu-şi nodul de la cravată.

— Îmi pare bine că te văd, Julio.

— Şi mie. Uită-te la tine. Nu te-ai schimbat deloc. Nu ca mine, nu?

Se bătu cu mâna pe burtă.

— Soţia mea găteşte prea bine. Tu eşti norocos. Părul ţi-a rămas. Într-o dimineaţă m-am trezit şi cineva îmi lipise castronul ăsta pe cap.

Râse singur de gluma sa.

— Băutura asta m-a dat gata. Nici măcar nu mai pot să beau ca înainte. Îţi aduci aminte de studenţie? Beam toată noaptea şi a doua zi dimineaţa eram pe picioare. După băutura asta voi fi norocos dacă mă voi mai ţine pe picioare peste o jumătate de oră. Avem nevoie de ceva mâncare. Ai vreun plan pentru seara asta? Ai putea veni la mine la cină.

Reuben dădu din cap.

— Bine.

Julio îl bătu pe spate.

— Minunat. Hai, să luăm un taxi. O vei cunoaşte pe soţia mea. Poate-ţi mai aduci aminte de ea.

Îi zâmbi.

— Cum o cheamă?

— Carmen. A fost prietenă cu Rosa.

— Sigur, spuse Reuben. Mi-o amintesc pe Carmen.

44

Ca şi Julio, Carmen se schimbase. Cei patru copii pe care îi avea îşi puseseră amprenta. Faţa i se schimbase şi zâmbetul îi era obosit.

În taxi începuse să se teamă de această întâlnire. Chiar se gândise să găsească o scuză de ultim moment pentru a evita să o revadă. În amintirea sa, Carmen era asociată pentru totdeauna cu durerea şi vinovăţia.

Dar aceasta nu era Carmen, nu Carmen pe care şi-o amintea. Când îl văzu îl sărută pe obraz ca pe un prieten vechi şi nu dădu vreun semn că ar fi fost vreodată mai mult decât atât. Reuben se întreba dacă Julio ştia ori ghicise. Se întrebă chiar dacă mai conta după atâta vreme şi toate câte se petrecuseră.

Copiii erau toţi băieţi, unul de şase, unul de patru şi doi gemeni, de aproape un an.

— Ai muncit ceva, îi spuse Reuben lui Julio, care zâmbi de

parcă ar fi fost un compliment.

Locuiau în Acasuso, un cartier burghez într-o suburbie la o oră şi jumătate de oraş, spre nord. Casa era confortabilă, dar nu extravagantă. Erau trei dormitoare, o grădină, un Fiat în garaj. Julio nu era bogat, dar se descurcase. Mult mai bine decât alţii.

Nervozitatea lui Julio devenea şi mai evidentă acasă. Fuma ţigară de la ţigară şi-şi rodea unghiile. Nu era deloc Julio pe care şi-l amintea. Se întrebă sub ce presiune trăise ultimii şapte ani. Poate de-abia când Alfonsin a câştigat puterea a putut să se simtă uşurat că articolele din studenţie nu-i mai puteau face rău.

Stăteau pe verandă, aerul mirosind puternic a iasomie, beau bere şi discutau, în vreme ce Carmen îi culcase pe copii şi acum pregătea cina în bucătărie. Reuben privea din când în când spre ea, întrebându-se dacă nu cumva ea încerca să se uite la el pe fereastră, dar îl ignora.

Presupuse că e un lucru bun.

Julio aprinse *asado*, grătarul, şi Carmen aduse nişte antricoate de vită pe care le fripseră pe cărbuni.

Pentru Reuben era ca într-o casă bântuită de stafii, totul părea atât de ireal. Aceşti doi oameni făceau parte din coşmarul său. Îl şoca să-i găsească încă în viaţă, trăind vieţi obişnuite, îmbătrânind, uitând.

Îi părea rău pentru Carmen. Cum arăta. Se întreba dacă ea îşi dădea seama că, într-un fel, viaţa o înşelase.

După ce terminară de mâncat strânse farfuriile şi îi lăsă singuri. Julio vorbi încontinuu, un monolog despre rugby, economie şi politică. Iar subiectul care îl interesa în cea mai mare măsură pe Reuben fu evitat cu grijă.

Mai băură nişte Quilmes şi Julio se îmbătă. Începuse să se bâlbâie.

— Te-ai mutat definitiv la Buenos Aires? îl întrebă pentru a treia oară.

De ce nu suna aşa cum trebuie?

— Ţi-am mai spus. Nu ştiu. Vreau să aflu ce s-a întâmplat cu Rosa şi cu fetele mele.

— Poate că acum, după înfiinţarea comisiei…

— Poate.

Urmă o tăcere lungă.

— Se zice că Mexico City este plin de exilaţi.

— Probabil, dar e un oraş mare şi nu prea circul. Am apartamentul meu, mă duc la muncă în fiecare zi, mă întorc acasă seara, merg la o cafenea, citesc. Este o viaţă liniştită, dar

cred că nu apreciezi cum se cuvine liniştea decât după ce o pierzi.

— Nu te-ai recăsătorit?

— Nu. Nu cred că mă voi mai căsători. Apoi…

Se opri, încercând să-şi găsească cuvintele.

— Nu cred că mă voi ierta vreodată.

— Ce tot vorbeşti?

Oftă.

— Ar fi trebuit să mă întorc după ea.

— Reuben, n-ar fi schimbat nimic.

— Dacă m-ar fi avut pe mine, poate că le lăsau în pace.

— Canaliile alea niciodată…

Tăcu brusc.

— Ce s-a întâmplat cu familia ta? Părinţii tăi, fratele?

— Toţi dispăruţi.

— *Por Dios*. Nu pot înţelege de ce ai făcut-o. Dintre toţi, tu erai ultimul pe care l-aş fi crezut că i-ar ajuta pe comunişti.

Reuben îşi termină berea. Ceva nu era în regulă.

— Ce-ai aflat?

Privirea lui Julio avea ceva de animal încolţit.

— Au fost zvonuri. Au apărut chiar de a doua zi.

— Da. Unde le-ai auzit?

Julio ezită.

— La *La Prensa*.

— Am crezut că guvernul îi şi pusese eticheta. Fraudă cu devize.

— Încă mai aflam adevărul. Nu puteam să-l tipărim.

Ceva nu era în regulă.

— Îmi ascunzi ceva, Julio? Dacă ştii ceva, orice, te rog…

— La dracu', Reuben. Crezi că ţi-aş ascunde aşa ceva?

Reuben se simţea ameţit din cauza băuturii.

— Nu, sigur că nu.

Carmen aduse cafele şi discuţia trecu la alte subiecte. Carmen îi evita privirea. Secretele se strânseseră în jurul mesei, se gândi Reuben; cât de ciudat ni s-au amestecat vieţile.

În cele din urmă spuse:

— E timpul să plec.

Se ridică. Julio se ridică şi el, nesigur pe picioare. Puse o mână pe umerii lui Reuben.

— Nici nu ştii cât mă bucur că te-am văzut din nou.

Îl îmbrăţişă.

— Cât mai rămâi în Buenos Aires?

— Nu pot să stau prea mult. Încă am slujba din Mexic. Trebuie să fiu la bancă săptămâna viitoare.

— Dă-mi mâine un telefon. Poimâine plecăm pe litoral, dar mai avem timp să bem ceva împreună mâine, OK?

— Sigur.

— Am băut prea mult ca să conduc. Sun după un taxi.

— Nu, Julio, spuse Carmen. Îl conduc eu la hotel.

Cei doi se priviră, dar Julio nu avea chef să se certe cu nevastă-sa în faţa lui Reuben.

— Nu e nevoie, spuse Reuben. O să iau un taxi.

— Nu, spuse Carmen. Nu te-am văzut de şapte ani şi te lăsăm să te întorci la hotel cu taxiul? Nici nu vreau să aud.

Intră în casă şi luă cheile maşinii. Julio privi la Reuben.

— Femeile.

— Da, răspunse Reuben. Femeile.

45

O vreme merseră în tăcere. Apoi Carmen începu:

— E-n regulă. Ştie despre noi.

— I-ai povestit?

— Am vrut să-l doară. Aşa cum m-a durut pe mine.

Reuben o privi în lumina tabloului de bord. Blugii şi tricoul lăbărţat nu o avantajau. Greu de crezut că fuseseră odată amanţi.

— Nu ai făcut nimic rău. Şi el se culca cu altele. Şi nu e vorba doar de Julio. Eram geloasă pe Rosa.

El râse.

— Şi eu care credeam că e doar farmecul meu.

— Erai un bărbat bine. Încă mai eşti.

Scoase pachetul de ţigări şi-şi aprinse una.

— Îmi promisesem că o să mă mărit cu el. Şi am făcut-o. Acum mă întreb de ce am crezut că e aşa de grozav.

— George Bernard Shaw a spus că există două tragedii în viaţă: una este să-ţi pierzi dorinţa inimii, cealaltă să o găseşti.

Carmen privea înainte, dar buzele schiţară un zâmbet.

— Poate că dacă aş fi mers la universitate ca tine aş fi ştiut ce mă aşteaptă.

— Universitatea nu te opreşte să dai de belele, Carmen, ci doar te ajută să ţi le explici după aceea.

Ea se întoarse pentru o clipă spre el.

— Arăţi fantastic, Reuben.

— Şi tu.

— Mincinosule.

Se uită în oglinda retrovizoare.

— Uită-te la mine. N-am fost niciodată atât de frumoasă ca Rosa, dar nu arătam prea rău. Acum m-am îngrăşat, am patru plozi şi un bărbat căcăcios. Cred că nici nu meritam mai mult.

Îl mângâie uşor pe genunchi.

Reuben se întreba unde va duce asta. În maşină era cald. Era o noapte fierbinte. Era trafic greu, porteños ducându-se sau întorcându-se de la restaurantele din oraş.

— Încă mă mai trezesc noaptea, gândindu-mă la asta. A fost cea mai bună prietenă a mea, şi eu m-am culcat cu soţul ei.

El ezită.

— Întotdeauna am vrut să te întreb. După… după noaptea aceea, a venit poliţia?

Ea dădu din cap. Sigur că nu, se gândi el. Dacă poliţia ar fi aflat despre Carmen, ar fi dispărut şi ea.

Deci Rosa nu trădase. Extraordinar. Acum ştia că ea nu o trădase pe Carmen, cum nu-l trădase nici pe el. Închise ochii şi durerea sa spori cu încă un păcat.

— De ce te-ai întors, Reuben?

— Cum i-am spus lui Julio, m-am întors să văd ce s-a întâmplat cu Rosa şi cu fetiţele.

— Crezi că vei afla vreodată?

— Trebuie să încerc.

Ajunseseră în centrul oraşului. Bulevardele largi se transformară în străduţe înguste şi întortocheate, mărginite de blocuri franţuzeşti după moda fin de siécle. Reuben privea pe fereastră.

— Rosa mi-a spus ce făceai. Despre banii care ajungeau în Cuba.

El se simţi ca şi cum ar fi primit o lovitură în moalele capului. Nu, nu se poate. Nu era posibil.

— Dar ea nu ştia.

— Cum nu ştia despre noi doi?

Avu nevoie de câteva clipe pentru a-şi recăpăta glasul.

— Dar cum? îngăimă el.

— Poate că a auzit ceva la telefon, poate că ai lăsat nişte hârtii la îndemâna ei. Nu ştiu.

Ajunseseră în Recolecta. Carmen întoarse lângă Alvear

Palace. Reuben nu făcu nici un gest de a se da jos.

— N-ai ştiut?

El clătină din cap.

— N-ar fi trebuit să-ţi spună. N-ar fi trebuit să spună la nimeni.

— Era speriată. Trebuia să vorbească cu cineva.

— Nu mai are nici o importanţă.

Închise ochii.

— Ar fi trebuit să mă întorc.

Strânse pumnii cu putere, de parcă astfel ar fi putut să se întoarcă în timp.

— Trebuia să mă întorc.

— Şi dacă ai fi făcut-o, tot ar fi luat-o pe Rosa şi pe fetiţe.

— Poate că nu.

Nu putea depăşi faza asta. Puteam să fiu mort, îşi zise el.

— Îmi tot spun că ele ar mai putea fi în viaţă.

— Reuben, a dispărea este tot una cu a fi mort. Nu te mai tortura.

— Nu trebuia să fiu cu tine în noaptea aia.

— Crezi că eu nu-mi spun acelaşi lucru în fiecare zi?

— Nu ştiu. Aşa e?

— Ah da. Parcă numai tu ai avea conştiinţă.

Nu ştiu ce să-i răspundă.

— Dacă te consolează, nici eu nu sunt fericită.

— Crezi că eu am vrut să fii?

— Nu ştiu, dar poate că există o dreptate. Por Dios, Julio s-a schimbat atât de mult, Reuben. Nici nu ştiu dacă-l mai iubesc.

Capul i se învârtea. Whisky, bere, vin. Nu era în stare să pună totul cap la cap. Deodată Carmen se aplecă, îi prinse faţa în mâini şi îl sărută apăsat. Nu încercă s-o oprească. Sărutul ei avea o urgenţă disperată, teribilă şi îi simţi dezamăgirea când nu-i răspunse.

În cele din urmă se trase înapoi.

— Iartă-mă.

— Nu pot, Carmen.

— Nu mă mai doreşti. Nu e vina ta.

— Eşti măritată, acum. Julio este prietenul meu.

Ea îl privi. Pe faţă îi apăru un zâmbet straniu.

— Nu m-a oprit pe mine, nu?

Se întoarse şi puse mâinile pe volan.

— Nu l-a oprit nici pe Julio.

— Ce?

— Nu mai contează.

O apucă de mână.

— Ce vrei să spui?

— Reuben, mă doare!

— Spune-mi!

— Ea nu ţi-a spus niciodată, nu?

— Ce să-mi spună?

— Despre Julio. Ce i-a făcut.

Lumea se oprise în loc pentru el. Nu ar fi vrut să audă asta.

— A violat-o, Reuben. Înainte de a te cunoaşte pe tine. Se culca cu mine în vremea aceea. Eu am fost cea trădată, dar tot îl doream, chiar după ce am aflat asta. Nu e trist, Reuben? Nu e patetic?

Era prea mult. Atâta vreme crezuse că nu putea dispreţui pe cineva mai mult decât pe sine însuşi; nu, mai rămăsese şi pentru altcineva.

— Nu te cred.

Ea ridică din umeri.

— Bine.

— Carmen?

— Ce, crezi că am inventat?

— Rosa mi-ar fi spus.

— Şi te-ai mai fi însurat cu ea, ştiind că cel mai bun prieten al tău a avut-o primul?

Nu-i răspunse.

— Vezi?

Îşi şterse furioasă o lacrimă.

— La revedere, Reuben.

Se aplecă şi deschise uşa.

— La revedere, repetă ea.

Ieşi din maşină. Urmări cum Fiatul se depărtează şi dispare în trafic. Sfântă Fecioară. Nu-i venea să creadă ceea ce tocmai auzise. Chiar şi prietenii îi erau duşmani. Atâţia ani trăise cu propriile secrete şi nu-şi imaginase că alţii au secrete faţă de el. Ce mai avea de aflat?

Când ajunse acasă, Julio se afla încă pe verandă bând. Ea se opri în faţa uşii, uitându-se la el. Se întrebă ce considerase atractiv la el.

— L-ai băgat în pat? zise Julio.

— L-am lăsat în faţa uşii.

Julio îşi mai turnă vin.

— Ce surpriză să-l vezi din nou.

— Ştiai că se va întoarce, ai spus-o tu însuţi.

— Totuşi, să-l vezi în carne şi oase. Îţi redeşteaptă amintirile. Ce i-ai spus?

— Nu i-am spus nimic.

Ştia după privirea şi după modul în care îşi lăsase privirea că minte.

— Ai de gând să bei toată noaptea?

— Fac ce vreau. Ca şi tine.

Se aşteptase ca ea să se dea la el în maşină. Îşi imaginase scena. Se gândi că Reuben ar fi acceptat-o. Din răzbunare.

Ea ridică din umeri.

— Mă duc să mă culc.

Intră în casă. Julio se uită la ceas, încercând să-şi amintească ora la care plecase, dacă avuseseră timp. Dacă mă duc acum în pat, o să simt mirosul lui, se gândi el.

Îşi dădu capul pe spate şi privi cerul. Uneori ar fi vrut să lase totul baltă. Se descărcase o singură dată, în faţa lui Carmen. Fusese beat şi regretase totul a doua zi, dar trebuise să spună cuiva.

N-avusese nici un rost. Oricum, îi spusese decât jumătate de adevăr. Chiar şi beat, ştia că nu trebuie să aibă încredere deplină în soţia sa. În plus, nu era sigur că ar fi înţeles. Cum poţi să explici ceva atât de complicat ca adevărul?

46

S-au întâlnit la whiskería de pe Azopardo unde fuseseră cu o zi înainte. Barul nu avea aer condiţionat, iar ventilatoarele din tavan abia mişcau aerul, care era gros. Barul era plin de oameni de afaceri, câţiva jurnalişti de la *Herald* cu accentul lor englezesc.

Julio apăru cu o întârziere de o jumătate de oră.

— Iartă-mă, Reuben. Ce zi!

Reuben comandă două ginuri tonic.

— Nu pot să stau mult. Trebuie să ajung acasă. Plecăm mâine dimineaţă.

Bonomia forţată din ajun dispăruse. Vorbiră puţin, doi străini care se pretind prieteni. Julio se chinui să întreţină

conversaţia cu veşti despre cunoştinţe comune, alte întrebări despre viaţa în Mexico City, un discurs pe teme politice. Era un alt Julio decât ieri. Erau amândoi conştienţi că ceva se schimbase şi conversaţia se stinse încetul cu încetul, urmată de o tăcere stânjenitoare.

La un moment dat Julio zise:

— Am avut o ceartă cu Carmen noaptea trecută.

— De ce?

— Căsnicia noastră nu merge prea bine. Presupun că ştii asta.

— De unde să ştiu?

— Am crezut că ţi-a spus totul în maşină.

Reuben nu răspunse.

— Cred că e încă moartă după tine.

— Por Dios.

— Nu te acuz de nimic, spuse Julio. Ştiam despre voi doi. Nu m-a deranjat.

Îşi goli paharul şi mai comandă încă două. Reuben era încă la primul.

Nu mă acuză, se gândi Reuben. Frumos din partea lui. Nu-şi înţelegea reacţia, de ce se simţea atât de furios. Violul se petrecuse cu nouă-zece ani în urmă, înainte s-o cunoască pe Rosa. Tot ce ştia era că, ieri, când Carmen îi povestise, ar fi vrut să-l strângă de gât.

Julio se uită la ceas insinuant.

— Uite, eu trebuie să plec acasă. Cât mai stai la Buenos Aires?

Reuben ridică din umeri.

— Nu ştiu.

— Noi o să lipsim cam o săptămână. Dacă mai eşti aici când ne întoarcem, dă un telefon. Trebuie să-mi dai adresa ta. Hai, te conduc la hotel.

Îşi terminară paharele şi Reuben îl urmă pe Julio afară.

47

Fiatul lui Julio era parcat la vreo cincizeci de metri. Stăteau în maşină în tăcere. Taxiuri şi autobuze treceau pe lângă ei doar cu luminile de poziţie aprinse, unii chiar fără nici o lumină. Porteños credeau că utilizarea farurilor face vizibilitatea mai

mică pe timp de noapte.

Julio aprinse o nouă ţigară înainte de a porni motorul.

— Carmen mi-a spus ce ai făcut.

— Por Dios. Doar n-ai crezut-o?

Încercă să se dea jos din maşină. Reuben îl apucă de cămaşă şi-l trase înapoi.

— Reuben, te rog! N-am avut de ales! M-au torturat! Am noroc că mai sunt în viaţă!

Reuben se uita uimit la el. Nu înţelegea despre ce vorbea.

— Cine te-a torturat?

În maşină era întuneric. Cel mai apropiat stâlp era la douăzeci de metri, dar Reuben tot reuşi să vadă feţele pe care le făcea prietenul său, care realizase că-l luase gura pe dinainte. Se auzea cum îi clănţăneau dinţii de frică.

Răspunsul veni încet, cu un spasm.

— Tu. Tu ai fost, spuse.

Se simţea ca un copil căruia îi fusese explicată lumea şi o dată cu confuzia dispăruse şi inocenţa.

— N-am avut ce să fac. Nu ştii de ce sunt în stare, Reuben…

— De unde ştiai?

— Carmen.

— Carmen?

— Rosa îi spunea totul, Reuben. M-au luat de pe stradă…

Nu mai ascultă restul. În mintea sa punea la un loc toate piesele puzzle-ului. Rosa. Povestise secretul prietenei sale, iar aceasta îl destăinuise iubitului ei.

Julio terminase povestea torturilor pe care le îndurase şi începuse să plângă. Era o minciună. Era încă în viaţă, deci înseamnă că minţea.

— Opreşte-te, spuse Reuben.

— Crezi că eu nu sufăr în fiecare zi? M-au făcut să le spun, Reuben. Nu ştii de ce sunt în stare. Am rezistat cât am putut. Trebuie să mă crezi. Reuben?

Julio sunase la Rosa a doua zi, dar linia fusese deconectată. Se dusese direct acolo. Uşa de la intrare fusese scoasă din ţâţâni. Alergă până la etajul patru. Apartamentul era gol. Fusese răscolit.

Un vecin îi spusese că escadronul morţii luase pe toată lumea. Ajunsese din nou în stradă, nevenindu-i să creadă. Nu trebuia să se întâmple aşa.

De-abia făcuse câţiva paşi şi doi indivizi l-au apucat de braţe şi l-au tras într-o maşină. I-a fost pusă o pătură peste cap şi când a încercat să protesteze l-au lovit până a amuţit.

Se gândi că va fi omorât pentru articolele pe care le scrisese. Abia ulterior a aflat că erau oamenii lui Angeli. Urmăreau apartamentul, aşteptându-l pe Reuben sau pe cineva din cunoscuţii sau familia lui să apară.

Nu avea idee unde l-au dus. L-au legat cu cătuşe de un pat.

Dar a avut noroc. Angeli l-a interogat. Nu-i putea vedea faţa, fiindcă îi puseseră o cagulă, dar îi recunoscuse vocea.

Când îşi oferise prima dată serviciile, Angeli fusese cel care îl interogase. Julio se gândea că asta îi va garanta intrarea în cercul interior al puterii şi va căpăta imunitate faţă de escadroanele morţii. Pentru a marca pactul îi oferise familia Altman.

La vremea respectivă se felicitase pentru geniul său. Numele său şters de pe lista neagră, şi Rosa rămasă singură, înfricoşată. Şi el acolo, gata s-o ajute.

Dar acum ştia că fusese un prost.

Angeli părea supărat că Julio ajunsese acolo şi lătră la gardieni. Julio asculta, gol şi neajutorat, tremurând de frig şi frică.

Într-un târziu, Angeli îl întrebă:

— Ce căutai în apartament?

— Voiam să vorbesc cu Rosa.

— Rosa Altman nu este treaba ta.

— Dar e nevinovată. Pe soţul ei îl vreţi! V-am spus asta!

— De asta ne-ai informat despre Reuben Altman? Şi noi care te credeam un bun patriot.

— Dar Rosa este nevinovată!

Julio aşteptase, cu urechile ciulite la fiecare sunet întrebându-se ce-or să-i facă. Nu era exclus să-l tortureze şi să-l omoare.

— Unde este Reuben Altman? îl auzi pe Angeli.

— Nu-nţeleg. Îl aveţi pe Altman.

— Nu era în apartamentul său noaptea trecută. Acum îl căutăm.

Nu era în apartament? Julio nu înţelegea. Auzi o conversaţie în şoaptă între Angeli şi gardieni şi ştiu că-i este decisă soarta. Voia să spună ceva, dar din gât nu-i ieşi nici un sunet.

Mâini aspre îl luară şi-l duseră pe un coridor. Cagula îi fu scoasă şi îi fură aruncate hainele.

— Îmbracă-te. Când gardienii se întoarseră era îmbrăcat. Îl urcară într-o maşină şi fu lăsat în mijlocul oraşului, aproape de Plaza del Mayo.

Şi apoi trăise toată viaţa în frică.

48

— Să arzi în iad, strigă Reuben.

— Să nu mă judeci tu pe mine, nenorocitule! Dacă eu voi arde în iad, tu vei sta lângă mine! Poate că familia ta ar mai fi în viaţă dacă nu fugeai. Pe tine te voiau, ticălosule, nu pe Rosa, nu pe copii. Le-au luat pentru a putea pune mâna pe tine! Tu eşti de vină, nu eu!

Reuben nu-şi amintea ce se întâmplase apoi. Furia i-a explodat, din cauza aceloraşi acuzaţii pe care şi le adusese singur tot acest timp. Julio avea dreptate. El era de vină.

Se trezi privind la faţa desfigurată a lui Julio. Sângele îi curgea din nas şi gură. Mâinile îi erau încă încleştate în jurul gâtului lui.

Reuben îşi trase mâinile şi Julio căzu cu capul pe volan.

Rămase aşa, paralizat, neştiind ce să facă. Se simţea complet dezorientat. Ultimele rămăşiţe ale furiei fură măturate de panică. În decursul a doar câteva minute, lumea se întorsese cu fundul în sus.

Julio îl trădase pe el şi pe familia lui.

Tot repeta această idee în minte, ca un copil care examinează o nouă jucărie, încercând să înţeleagă cum funcţionase.

Şi acum Julio era mort.

Nu ştia cât stătuse aşa. Un autobuz trecu pe lângă el. Un cuplu trecu pe trotuar, sărutându-se. Nu aruncară nici măcar o privire maşinii.

Făcu un mare efort să se mişte. Se întinse şi pipăi mâna lui Julio după puls. Nimic. Îl omorâse. Nu. Imposibil. Nu sunt un ucigaş. Julio se va ridica imediat.

L-am omorât.

Începu să tremure. Ar fi vrut să iasă din maşină şi s-o ia la fugă, dar se forţă să rămână calm. Auzea cum picură sângele pe

podeaua maşinii.

Trebuie să plec de-aici. Ieşi din maşină, ocoli şi se duse pe locul şoferului, împingând trupul lui Julio. Se puse la volan. Por Dios, e sânge peste tot. Ce să facă? Nu putea să-l lase pe Julio aici. Va fi găsit de cineva, dacă nu în noaptea asta, atunci mâine dimineaţă. Luă o decizie, porni motorul şi o luă înspre Paseo Colón.

Conducea prost, incapabil să se concentreze. Nici nu conta, la Buenos Aires toată lumea conducea astfel. Reuben nu avea idee unde se îndrepta. Apoi îşi aminti că în zilele Isabelitei cadavrele erau părăsite în gropile de gunoi de la marginea oraşului. Întoarse maşina şi porni spre aeroport. O luă pe Avenida Riccieri, spre autostradă către Eziza.

Trecu de porţile unei unităţi militare şi văzu luminile aeroportului internaţional în depărtare. Dreptate, se gândi el. Julio merge pe acelaşi drum ca Rosa.

Intră pe un drum de ţară, străjuit de carcase de maşini. Opri, stinse motorul şi farurile. Crăpă fereastra şi fu izbit imediat de duhoarea irespirabilă a gunoaielor. Îşi ţinu respiraţia şi ascultă.

Singurele sunete erau scârţâitul greierilor şi un fojgăit, probabil al şobolanilor. Acum descoperi că iar era incapabil să se mişte. Îşi puse capul pe volan şi rămase aşa multă vreme. Făcu un efort şi ieşi din maşină.

Deschise uşa din dreapta şi trase cadavrul lui Julio afară din maşină. Deschise portbagajul. Îl luă pe Julio şi îl aruncă acolo.

Se aplecă peste maşină, asudând din greu.

Se gândi la Carmen, la cei patru copii pe care îi cunoscuse aseară. Îşi trecu mâna peste faţă, dar Julio merita pentru tot ce făcuse. Şi totuşi...

Dar nu trebuia să se gândească acum la asta. Poate mai târziu va găsi un mod de a-şi justifica şi linişti conştiinţa pentru ce făcuse. O altă voce îi cerea cu disperare să supravieţuiască, acelaşi diavol care îi purtase paşii pe strada Arcos la Ambasada Mexicană în loc de apartamentul său din Recolecta.

În cutia de scule găsi un ciocan şi un levier. Folosi levierul pentru a scoate plăcuţele de înmatriculare. Le aruncă deasupra cadavrului. Apoi petrecu o jumătate de oră luptându-se să scoată roţile, lăsând Fiatul pe butuci. Apoi, calm, începu să spargă toate ferestrele şi să îndoaie tabla. Când termină se simţi satisfăcut că, dimineaţă, când va răsări soarele, Fiatul va arăta la fel ca celelalte maşini, ca şi cum ar fi zăcut aici de câteva luni.

Drumul spre hotel era lung. Opri un taxi, spunând că avusese pană. Dacă cei de la recepţie consideraseră înfăţişarea lui ciudată, nu dădură nici un semn. Ajunse în cameră şi se duse direct în baie. Se privi în oglindă. Avea pete maronii pe haină şi sânge sub unghii. Reuben se uita la figura din oglindă; opt ani ea îi arătase faţa unui laş; acum pe cea a unui ucigaş.

Stinse lumina şi se trânti în pat, îmbrăcat. Voia să fie singur în întuneric, cu demonii săi, încercând să se împace cu vinovăţia sa ca şi cu cea a soţiei sale şi a celui mai bun prieten.

49

În dimineaţa următoare, la ora unsprezece, Reuben se afla într-un avion al Aerolineas Argentinas în drum spre Mexico City. Găsise un loc la clasa economică. Avea pungi negre sub ochi din cauza nesomnului şi era nebărbierit. Când avionul decolă, văzu cimitirul de maşini.

Ce făcuse? Fusese un fel de răzbunare, dar, chiar dacă putea pretinde că se făcuse un fel de dreptate, Rosa era la fel de moartă, iar el era la fel de departe de a-şi găsi fetele, dacă mai erau în viaţă.

În timp ce ceilalţi călători dormeau sau priveau filmul, Reuben Altman era copleşit de cacofonia violentă a gândurilor sale.

III

Europa şi America de Sud
Vara lui 1994

50

Roma, Italia

O numea prinţesa mea, *mia principessa*.

Locuiau într-un apartament la etajul superior al unui palazzo construit pentru Papa Inocenţiu al X-lea şi familia sa. Deşi copil, bea din pahare ieşite din mâinile meşterilor de la Murano şi din porţelanuri pictate de Giò Ponti. Rochia de la

comuniune fusese realizată de Valentino Garavani.

Pe măsură ce trecea timpul amintirile ei despre Buenos Aires deveneau vagi. Îşi amintea marea casă din Palermo, cu foaierul de marmură şi piscina din grădina din spate, îşi amintea petrecerile la care se uita printre barele balustradei la sosirea oaspeţilor, bărbaţii îmbrăcaţi în uniforme strălucitoare, femeile în toalete de seară elegante, bătute cu diamante. Parcă erau scene dintr-un basm şi, multă vreme, chiar după sosirea în Italia, crezuse că a fost o prinţesă.

Părinţii ei o trimiseseră să ia lecţii de călărie la un club în afara Romei. La a zecea aniversare, Angeli i-a oferit un ponei. Şi-a înconjurat mâinile de gâtul lui şi a jurat că este cel mai minunat tătic din întreaga lume.

— Orice pentru tine, mia principessa, îi spusese el. Orice.

Era condusă în fiecare zi la o şcoală privată din Trestavere cu un Mercedes alb de către şoferul tatălui ei.

Abia la vârsta de treisprezece ani a aflat de la o colegă de-a ei că tatăl său îşi câştiga existenţa vânzând arme. Ideea i se păru atât de scandaloasă, încât ceru cu insistenţă să afle de unde ştia. Fata îi răspunse că de la tatăl ei; la rândul lui îşi câştiga existenţa cumpărând arme de la Angeli şi vânzându-le mai departe.

După o săptămână de nopţi nedormite Simone alungă gândul din mintea ei. Dar, oricât ar fi încercat, lumea copilăriei ei se spulberase definitiv. De-atunci încolo şi-a făcut un obicei din a nu-şi mai examina viaţa cu prea multă atenţie.

La urma urmelor, era tatăl ei; şi orice fetiţă îşi iubeşte tatăl.

César Angeli şi oaspetele său stăteau la una din mesele întinse pe trotuarul din Plazza Campo dei Fiori, privind la vânzătorii de fructe care îşi împachetau marfa. Era o zi minunată de vară, iar cerul era lipsit de orice urmă de nor. Sezonul turistic era la apogeu, iar în aglomeraţia din jurul lor se puteau auzi amestecându-se engleza americană cu *romanaccio*, dialectul local.

Chemă un chelner cu o jachetă albă şi comandă două *digestivi*.

Invitatul lui Angeli era îmbrăcat într-un costum clerical simplu, cu o cruce de argint la piept. Dinţii şi degetele de la mâna stângă îi erau îngălbenite de nicotină. Vorbea italiană cu accent puternic, care îi trăda originea din Europa de Est. Nu

exista nici un indiciu pentru a-l identifica, nimic care să trădeze că este arhiepiscop în Biserica Romano-Catolică şi unul dintre cei mai puternici oameni de la Vatican.

— Asociaţii mei nu vor fi încântaţi de noua creştere a tarifelor, spuse Angeli.

Arhiepiscopul scoase o ţigară egipteană dintr-o tabacheră de argint.

— Doi la sută. Nu înseamnă nimic.

— Doi la sută din o sută de lire nu înseamnă nimic. Două procente din o sută de miliarde de lire înseamnă foarte mulţi bani.

— Spune-le s-o considere o donaţie către Biserică. Christos nu a murit degeaba.

— Voi transmite sentimentele tale.

În timp ce-şi beau *digestivi*, arhiepiscopul privea statuia lui Giordano Bruno, care domina piaţa în care murise. Inchiziţia îl arsese de viu chiar pe locul acela pentru erezie.

Angeli dădu din cap către statuie.

— Ştiau cum să trateze elementele subversive în vremurile acelea.

— Era înainte ca Biserica să se înmoaie. Nu e de mirare că oamenii nu-şi mai găsesc drumul.

— Am fi putut omorî canaliile acelea din Plaza del Mayo, în faţa tuturor. Arhiepiscopul de Buenos Aires ar fi trebuit să fie alături de noi să ne dea binecuvântarea, apăram creştinătatea.

Arhiepiscopul aprobă din cap.

— Acum preoţii sunt mână în mână cu comunistas.

— Măcar le-am arătat cum trebuie procedat. Şi o vom face din nou, dacă va trebui. *Saluta!*

Terminară băuturile şi cerură nota de plată. Angeli nu observă că un chelner, care stătea la casă, îl privea ţintă.

Nu mă recunoaşte, se gândi el, dar eu îl cunosc. L-aş cunoaşte oriunde şi oricând. Trecuseră şaptesprezece ani de când lucraseră împreună, dar aşa ceva nu se uită atât de uşor. Se îngrăşase şi se mai împlinise la faţă, dar el era.

Şi-i amintea perfect pe nenorociţii ăia. Sigur, făcuse şi el câteva lucruri de care nu era mândru, dar nu fusese atât de rău ca ceilalţi. El doar executa ordinele, făcând ce i se spunea. Ei erau responsabili.

Îşi aminti cum ăsta îl împinsese o dată de perete, aproape sufocându-l. Încă îşi mai amintea cum îi mirosea respiraţia.

Unul dintre chelneri se întoarse cu cartea de credit a omului. Turturro îl chemă.

— Îl cunosc.

Celălalt nu zise nimic.

— L-am cunoscut în Argentina.

Colegul său dădu din umeri şi procesă cartea de credit. Turturro trase cu ochiul. Gregorini. Aşa îşi spunea acum, dar era el, tot colonelul César Angeli.

Căută pe lista rezervărilor şi găsi numele. Alături era un număr de telefon şi Turturro îl notă. Privi spre el. Angeli şi invitatul său se ridicaseră să plece. Îşi scoase jacheta de chelner şi plecă după ei. Colegul său rămase cu gura căscată, urmărindu-l cum traversează în fugă Campo dei Fiori şi lăsându-l singur cu un restaurant plin de clienţi.

*

Turturro îi urmărea discret, de la distanţă, rugându-se să nu ia un taxi la Corso Vittorio Emanuele. Norocul fu de partea lui. Îi văzu traversând bulevardul şi se plimbară unul lângă altul pe Corso dei Rinascimento. Intrară într-o casă scumpă de pe una din laturile Plazzei Navona din Via della Pace.

Îşi notă cu grijă adresa şi verifică la uşa de la intrare numele. Gregorini. Întorcându-se înapoi pe Corso Vittorio Emanuele se decise să sărbătorească la Bevitoria Navona. Fusese ultima sa zi de chelner.

57

Chiar înainte ca Turturro să părăsească Grupul de Comandă a Acţiunii, în 1977, i se ordonase să ardă o serie de documente. Majoritatea lor erau înregistrări ale interogatoriilor luate prizonierilor, care dădeau identitatea prizonierului, data interogatoriului şi numele interogatorului – care era întotdeauna un cod – şi rezultatul. Acesta era de fiecare dată fie normal, fie mort.

Printre documente erau dosarele personale ale tuturor membrilor grupului, inclusiv cele ale ofiţerilor superiori. Asumându-şi mari riscuri, Turturro păstrase aceste dosare şi le scosese din unitate ascunse în căptuşeală.

Multă vreme, cât durase regimul militar, până în 1983, le ţinuse ascunse într-o casetă îngropată în grădină. Când Alfonsin anunţase înfiinţarea Comisiei Naţionale pentru Dispăruţi, Turturro se felicită pentru prevederea sa. Se gândea că acele documente valorau imens, dacă ştia cum să le utilizeze.

Dar comisia se dovedi inofensivă, praf în ochii naţiunii. După trei ani nu existase nici o condamnare şi a fost desfiinţată. Doar doi dintre liderii juntei, generalul Jorge Videla şi amiralul Emilio Massera fuseseră închişi, iar Alfonsin promulgase Legea Datoriei, care ierta practic pe toţi ceilalţi.

Apoi, cu doi ani în urmă, fusese implicat într-un scandal într-un bar din La Boca. Un alt militar, un sergent, murise. De-a lungul anilor, îşi făcuse mulţi prieteni în armată, care au avut grijă să amâne mandatul de arestare până când reuşise să fugă la Montevideo. De acolo, Turturro se decisese să plece în Italia, unde mai avea încă rude. Una dintre ele avea un restaurant la Roma. Din dragoste faţă de vărul de departe, acesta îi oferise o slujbă de chelner la Casa Latina, cu salariul minim.

Dar Turturro nu renunţase să spere. Avea încă dosarele. Şi acum, mulţumită Providenţei, va reuşi să scoată bani pe ele.

Când ajunse în micul său apartament de la marginea oraşului, efectele băuturii s-au făcut simţite şi adormi aproape imediat.

Dar a doua zi când se trezi şi-şi aprinse prima ţigară, căută în buzunarul cămăşii după foaia de hârtie pe care scrisese numărul de telefon al lui Angeli. O desfăcu şi o întinse pe masă.

Motanul miorlăia la picioarele sale, dar îl lovi cu piciorul. Nimic nu-i mersese cum trebuie de când sosise în ţara asta nenorocită, dar poate acum soarta se va schimba. Îl durea capul din cauza băuturii, dar niciodată nu se simţise atât de bine.

Simone răspunse imediat la telefon.

— Aş dori să vorbesc cu señor Gregorini.

— Cine-l caută, vă rog?

— Un vechi prieten.

Angeli aruncă ediţia de dimineaţă a lui *La Republica* şi se duse pe hol. Nu-i plăcea să fie deranjat la micul dejun.

— *Qui parla* César Gregorini.

— Domnul colonel Angeli?

Angeli simţi cum inima începe să-i bată mai tare. Chiar şi vechii săi prieteni sau asociaţi nu-l mai chemau pe acest nume.

— Cine-i acolo?

— Poate că nu vă mai aduceţi aminte de mine. Am lucrat pentru dumneavoastră în vremurile bune. Am făcut mulţi subversivos să dispară. Vă mai amintiţi, domnule colonel?

Lui Angeli nici nu-i trecu prin minte să-şi nege identitatea. N-ar fi avut rost. Faptul că persoana îl cunoştea după adevăratul său nume dovedea acest lucru.

— Ce vrei?

— Speram să mai vorbim despre vremurile bune.

Văzu că soţia şi fiica lui îl privesc de la masă. Se întoarse cu spatele la ele şi-şi coborî vocea.

— De ce?

— Este bine ca vechii camarazi să ţină legătura, nu-i aşa, domnule colonel?

— Nu mă interesează trecutul.

— Poate că alţii nu sunt de aceeaşi părere. Este o cafenea vizavi de biserica Sant'Agnese di Agone. Vă aştept acolo la zece.

— De unde ştiu cum să te găsesc?

— Nu vă faceţi griji. Vă cunosc eu.

Celălalt închise.

52

Francesca se uită la el.

— Ce s-a întâmplat?

Angeli stătea în hol cu mâinile în buzunar, privind la telefon.

— Cred că cineva vrea să mă şantajeze.

Nu păru atât de surprinsă pe cât credea el că va fi. Îl privi câteva clipe, frământându-şi mâinile.

— Cine este?

— Nu ştiu, dar cred că voi afla curând.

— Cineva din trecut?

El aprobă din cap. Se întrebase deseori cât anume cunoştea soţia lui ori cât ghicise. Nu-i spusese niciodată nimic despre rolul jucat în anii şaptezeci. Îşi imaginase că nu vrea să ştie şi aşa trebuia să fie. Ea provenea dintr-o familie de militari şi ştia că anumite întrebări nu trebuie puse.

Fusese o mare frumuseţe atunci când se căsătorise cu ea. Pe-atunci el era doar un ofiţer inferior, fără bani sau relaţii şi

familia ei fusese scandalizată că-l alesese tocmai pe el dintre zecile de candidaţi mai interesanţi. Nici acum nu ştia de ce îl alesese. Poate că recunoscuse în el o ambiţie egală cu a ei. Dacă acesta fusese motivul, nu o dezamăgise.

— Eşti îngrijorat?

— Nu. Deloc.

Ea zâmbi. Era treaba lui să rezolve astfel de lucruri. Şi, atâta vreme cât reuşea, avea loialitatea şi sprijinul ei, indiferent de mijloacele pe care le utiliza. Aceasta era înţelegerea tacită dintre ei.

Angeli se întoarse în salon pentru a-şi termina micul dejun. Privea jurnalul, dar citise de trei ori aceeaşi frază şi tot nu reuşea s-o priceapă. Mintea îi era preocupată de telefonul primit. Ultima dată când fusese confruntat cu o astfel de fantomă a trecutului fusese acum şase ani, într-un restaurant din Piazza di Spagna. Un individ apăruse în faţa mesei sale şi începuse să ţipe. Proprietarul îl dăduse afară. Dar el rămăsese în faţa restaurantului.

Trebuise să-l pună pe şofer să-l înveţe manierele.

Dar faptul că mai existau oameni care îi cunoşteau activităţile din trecut îl făcea nervos. Nu că ar fi dat doi bani pe ei. Trebuia să fi scăpat atunci de toţi. Din nefericire, trebuise să-i cruţe pe unii, fie ca să-i utilizeze drept momeală pentru a-i prinde pe alţi comunistas, fie fiindcă erau cetăţeni străini. Se gândea că ar trebui să fie mulţumiţi că scăpaseră cu viaţă.

Privi în jur. Apartamentul îl costase câteva milioane de dolari. Pe pereţi erau vitralii din secolul optsprezece, iar holul era lucrat în vechiul stil roman. Francesca îl decorase în stilul baroc. La intrare şi pe hol erau vase şi *putti* de alabastru antice, podele de marmură. Pe pereţi erau expuse tablouri din secolele optsprezece-nouăsprezece.

Acesta era palatul său, ceva la care bunicul său din mahalalele Genovei nici n-ar fi îndrăznit să viseze. Un astfel de domeniu nu se putea fonda pe slăbiciune; era păstrat prin putere şi brutalitate, aşa cum se întâmplase dintotdeauna, chiar din vremea cezarilor. Singura sa vină fusese că nu putuse să se distanţeze el însuşi de torturi şi crime. Avea sânge pe mâini. Ca în toate dinastiile, abia urmaşii săi se vor putea bucura de respectabilitate.

Ceea ce îl tulbura era Simone. Era doar un copil când fuseseră nevoiţi să părăsească Argentina şi el nu credea că ar fi putut înţelege trecutul. Presa străină le lăudase pe acele nebune

madres de Mayo şi-i descrisese pe generalii din juntă ca pe nişte monştri. Era uşor să distorsionezi faptele din Europa, când nu-ţi explodează bombe peste tot, când prietenii şi familia nu-ţi sunt răpiţi de comunistas.

Cât fusese ea copil, nu-şi făcuse probleme. Ceea ce voise Francesca fusese un copil. Când aranjase adopţia Simonei nu şi-o imaginase crescută mare, nu se gândise că va veni ziua când ea va judeca singură ceea ce el făcuse. Şi nici nu-şi imaginase că părerea ei va deveni atât de importantă pentru el.

Uneori era tulburat de amintiri. Dacă auzea un zgomot de eşapament pe stradă, cu un sunet asemenea unui pistol, îi apărea o imagine, al trupului gol al unei femei zbătându-se în spasme la capătul unei frânghii. Sânge şi creier împrăştiate pe perete.

Se uită la fiica sa. Atât de blândă, atât de frumoasă. Fiica lui. Trebuia s-o protejeze, de oameni, de politică, de viaţă. Îşi dădu seama că o iubea, la fel de mult, poate chiar mai mult decât pe soţia sa. „Fiecare om are slăbiciunea lui.” obişnuia să le spună ofiţerilor din Grupul de Comandă a Acţiunii. Întotdeauna poţi găsi o modalitate de a-l înfrânge, dacă vei căuta cu grijă. Fiecare om are o slăbiciune.

Dintr-o dată îşi dădu seama că Simone era punctul său slab.

Ea îl privea neliniştită.

— Te simţi bine, papito?

— Da. Sunt bine. Doar puţin obosit.

— Ţi s-a răcit cafeaua. Să-i spun Sylviei să-ţi aducă alta?

— Nu. Trebuie să plec.

O sărută şi se duse în dormitor să se schimbe. Desigur, Simone nu va afla niciodată că nu este copilul lor şi nu va afla ce s-a întâmplat cu mama ei. Dar totuşi, voia ca ea să fie mândră de el, ca orice tată. Însă, dacă trecutul său va ieşi la lumină, se întreba ce va mai gândi ea despre el. E atât de uşor să judeci greşit.

Turturro. Îl recunoscu imediat.

Boul se îngrăşase şi din păr nu-i mai rămăseseră decât câteva fire unsuroase, dar Angeli şi-l amintea bine. Purta un costum ieftin şi o cămaşă albă, desfăcută la guler. Se aşeză la masa lui Angeli, radiind, de parcă s-ar fi crezut un mare şmecher, fiindcă reuşise să-l scoată pe colonel afară din apartamentul său confortabil în ploaie.

Ploua încă de azi-noapte. Pe terasă fusese întinsă o prelată. Angeli lăsă ziarul deoparte şi ridică mâna. Era client regulat şi un chelner apăru imediat şi aduse încă două cafele.

— Domnule colonel.

— Nu mai sunt colonel, îi aduse Angeli aminte.

— Nici eu nu mai sunt sergent.

— Asta nu înseamnă că am devenit egali, spuse Angeli aplecându-se spre el. Ce dracu' vrei?

Zâmbetul lui Turturro păli.

— Mai întâi, domnule colonel, daţi-mi voie să vă aduc aminte cine sunt…

— Nu mai sunt colonel. Dacă mai îmi spui aşa o singură dată îţi dau vreo două peste bot de nu te vezi. Nu am venit aici să mă joc cu tine sau să mă gudur. Înţeles'?

Se pare că da. Zâmbetul îi dispăruse complet şi obrajii i se înroşiseră de furie.

— Nu erai tu în restaurantul din Campo dei Fiori ieri?

— Aveţi o memorie bună.

— Mi s-a părut că te cunosc de undeva, dar nu-mi puteam da seama, dar acum te recunosc. Ai lucrat pentru mine. Tu erai grăsanul care bătea la maşină rapoartele şi din când în când ne mai dădeai o mână de ajutor la torturi. Erai foarte bun cu *picana*.

— Făceam doar ce mi se ordona.

— Sigur că da.

— Când am aflat ce se-ntâmplă, m-am oprit. N-am continuat ca alţii.

— Mda, tu ai fost băiat bun. Ce vrei?

Sosiră cafelele. Angeli zâmbi şi-i oferi chelnerului o bancnotă de zece mii de lire.

— V-aţi descurcat bine, spuse Turturro.

— Şi tu ai ajuns un rahat. Ce cauţi la Roma?

— E treaba mea.

Turturro nu părea să agreeze modul în care se desfăşura conversaţia. Crezuse că el o s-o controleze, dar Angeli ştia cum să trateze astfel de gunoaie. Desfăcu un pliculeţ de zahăr şi-i vărsă conţinutul în ceaşcă.

— Ai dat de belele.

— Eu nu, dumneavoastră.

Turturro îşi recăpătase curajul.

— Nu mai spune? Cum aşa?

— Am ceva ce doriţi.

— Mă îndoiesc.

— De ce îmi vorbiţi aşa? Am fost camarazi. Am luptat contra montoneriştilor împreună. Am salvat Argentina de comunişti.

Turturro îşi scoase pachetul de ţigări şi voia să aprindă una, dar Angeli i-o smulse din mână şi o aruncă pe trotuar.

— Nu-mi place fumul. Acum că am stabilit că suntem fraţi, dă-i drumul.

Turturro părea zguduit.

— Bine, tocmai am dublat preţul.

— La ce?

— Am nişte dosare, cu numele celor pe care i-am interogat, nume ale celor care au murit. Au antetul secţiei noastre.

Angeli ridică o sprânceană.

— Şi ce dacă?

— Posed, de asemenea, şi dosarul unui anume colonel César Angeli. Este trecut totul acolo. Mai mult, are şi fotografia. Spre deosebire de mine, nu v-aţi schimbat prea tare. Aproape deloc.

Faţa lui Angeli nu trăda nimic. Sorbi din cafea gândindu-se.

— Şi cum ai obţinut aceste dosare?

— Trebuia să fie distruse. Eu am fost pus să fac asta.

— Şi ce ai de gând să faci cu hârtiile astea?

— Le vând.

— Cui?

— Revistei *Gente*, de pildă. Plătesc bine pentru orice aduce cât de cât a scandal.

— Dacă aş fi fost membru al vreunei familii regale ori vreun actor de cinema, poate că ar fi fost interesaţi. Doar nu crezi că mă sperii cu asta?

Nu era reacţia la care se aştepta Turturro. Pentru prima dată nu mai păru deloc sigur pe el.

— Vrei să aflăm?

Angeli se uita la el. Ştia că nu putea permite asta. Chiar dacă el ar fi putut trăi chiar şi pus la stâlpul infamiei, nu putea permite ca fiica sa să fie expusă la aşa ceva.

— Uiţi că nu am făcut nimic ilegal. În Argentina s-a dat o lege conform căreia nu mai putem fi acuzaţi. Eu pot să mă întorc oricând, fără să păţesc ceva, dar tu?

Ploaia se oprise şi un soare palid încerca să se iţească de după nori. Cerşetorii îşi făcură imediat apariţia în piaţă. Un pictor

îşi amenaja un „atelier” în faţa Fontana dei Fumi.

— Cât crezi că vei obţine pentru hârtiile astea?

Angeli se întreba ce idiot permisese ca hârtii de o asemenea valoare să ajungă în mâinile cuiva ca Turturro.

— O sută de milioane de lire.

Angeli râse cu adevărat amuzat.

— Toată lumea vrea o sută de milioane de lire. Asta nu înseamnă că o şi obţine.

Valoarea pe care Turturro o dăduse dosarelor îi tăiase respiraţia. Cei din clasele joase nu cunoşteau valoarea reală a nici unui lucru. De aceea erau săraci.

Faţa lui Turturro păli.

— Este ultima mea ofertă.

— Poate că ar fi mai bine să te toc cu maşina de făcut hamburgeri şi să te servesc câinelui meu.

— Şi atunci cum rămâne cu dosarele?

— Ce-i cu ele?

— Mă credeţi prost? Am făcut copii şi le-am dat unui avocat. Dacă mi se întâmplă ceva, le trimite la toate ziarele de scandal din Italia.

Angeli îşi termină cafeaua. Era posibil ca boul ăsta să spună adevărul. Dacă nu ar fi fost Simone, ar fi putut să-şi asume riscul. Ce naiba să facă?

53

Angeli îşi privea şantajatorul. O sută de milioane de lire. Ridicol. Talentul unui bun şantajist constă în a cere o sumă pe care cel şantajat să şi-o poată permite fără probleme. Dacă ceri prea mult te pui singur în primejdie. Cunoştea bine lucrurile astea; nu-şi finanţase operaţiunile din prezent prin şantaj?

Se întreba dacă dosarele existau cu adevărat, dacă nu era decât un bluf. Nu avea nici un dubiu că ziarele de scandal ar fi publicat imediat totul. Aşa era regula în ţara asta. Nu era interesată de ştiri, ci de poveşti. Trata informaţia ca pe o telenovelă.

Ar fi fost uşor să-l trimită pe Turturro în fundul Tibrului, dar dacă nu era o cacealma? Dacă avea copii ascunse cum spune?

— Îţi dau un milion, idiotule. Este ultima ofertă.

— Zece milioane.

— Un milion. Atât. Vino mâine aici la aceeaşi oră şi vei primi banii. Dacă îţi mai arăţi vreodată mutra în Piaţa Navona după aceea îţi scot coaiele şi ţi le bag pe gât. Ai înţeles?

Angeli se ridică şi plecă, traversând furios piaţa. Ştiuse că i se va întâmpla aşa ceva într-o bună zi. Nu conta ce făcuseşi, trecutul era acolo, chiar în spatele tău, adulmecându-ţi călcâiele ca un cerşetor.

În aceeaşi zi, 19 iulie 1994, o maşină-capcană explodă în faţa Asociaţiei Mutuale a Evreilor Argentinieni de pe strada Pasteur din Buenos Aires, distrugând clădirea. Nouăzeci şi şase de persoane muriseră şi peste două sute erau rănite. Simone urmărea la televizor cum răniţii erau scoşi din ruine, în zgomotul asurzitor al ambulanţelor şi al ţipetelor.

Când tatăl său intră în cameră şi aprinse lumina, văzu că plângea.

— Cara, ce s-a întâmplat?

Simone îşi şterse lacrimile.

— Oamenii aceia.

El îşi schimbă expresia.

— A, asta. Sunt doar nişte evrei.

Ea îi mai auzise părerile în această privinţă, dar atunci era politică. Aici era vorba de oameni nevinovaţi ucişi.

— Cum poate cineva să facă aşa ceva?

El ridică din umeri.

— Au primit ce merită. Apoi ieşi din cameră.

54

„Nu am venit să aduc pacea, ci sabia”, spuse Christos; Luke considera că nimic nu se schimbase în două mii de ani. În Piaţa Sf. Petru, acolo unde fusese crucificat primul Episcop al Romei şi unde cu câţiva ani mai înainte un turc trăsese asupra papei, patrulau carabinieri înarmaţi cu pistoale mitralieră. Nimic nu se schimbase, nimic în lume, ca şi în religie.

Stătea la una din mesele de plastic de pe terasa unei cafenele din Via di Porta Angelica, urmărind fluxul interminabil al turiştilor. Cerşetorii încercau să-şi vândă iconiţele turiştilor străini, înainte ca un carabinier să se înfurie şi să-i ia la goană.

Era doar ora zece dimineaţa şi piaţa era deja plină de

turişti şi pelerini.

Îl văzu pe Jeremy Dexter făcându-şi cu greu loc prin mulţime. Îi făcu cu mâna şi el îi răspunse.

Era un tânăr înalt şi subţire, cu păr deschis şi o voce efeminată. Din această cauză şi datorită faptului că lucra în Ministerul de Externe, lumea îl credea homosexual. De fapt, îi spuse Jeremy, era omnisexual.

— Orice, oriunde. Trebuie să ai o minte deschisă.

Purta un costum de lână şi o cravată albastru marin, deşi afară era foarte cald.

— Luke. *Buon giorno*, moşule.

El şi Jeremy fuseseră la Cambridge împreună, dar asemănările dintre ei se terminau aici. Jeremy fusese educat la Westminster şi familia lui pretindea că este rudă cu prinţesa Diana. Luke era amuzat că Jeremy îl consideră prieten. Poate că moştenirea latină din el îl atrăgea. În timpul universităţii îl prezenta prietenilor săi ca pe un exemplar exotic din America de Sud.

După Cambridge, Jeremy intrase inevitabil în Ministerul de Externe, în vreme ce Luke îşi făcuse drum în lumea jurnalismului. În ciuda aşteptărilor lui Luke, prietenia lor continuase şi Jeremy, acum în Roma, îi oferea din când în când informaţii interesante pentru articole.

De data asta, Jeremy îl ajutase să obţină o serie de interviuri cu persoane de la Vatican pentru un material pe care îl pregătea pentru suplimentul de duminică despre viitorul Bisericii Catolice. Redactorul şef îi aprobase „expediţia” la Roma, prima sa ieşire în străinătate ca jurnalist.

Luke comandă două *espresso* şi flecăriră despre prietenii comuni, politica europeană, şansele Angliei în viitorul Turneu al celor Cinci Naţiuni şi, desigur, despre vreme.

Apoi Jeremy se lăsă pe spate şi-şi puse un picior peste altul.

— Uită-te la *handicapaţii* ăştia de turişti.

Accentuă cuvântul, care sună de parcă ar fi fost obligatoriu.

— Toate pachetele turistice duc la Roma.

— Vreau să spun, ce dracu’ speră să găsească? Pietà. Seamănă cu un manechin dintr-o vitrină. Nu poţi să admiri ceva în linişte că apar hoardele de gălbejiţi cu camerele Sony. Nu poţi să vezi „Judecata de apoi”. Trebuie să ai cel puţin doi metri juma’ înălţime.

Îşi termină cafeaua.

— Nu poţi privi Roma, trebuie s-o guşti, s-o simţi. Roma înseamnă decădere morală, corupţie. Trebuie să-i simţi zeama curgându-ţi pe bărbie. Aşa a fost dintotdeauna, de pe vremea cezarilor, de când lupoaica i-a alăptat pe gemeni.

Luke zâmbi şi mai comandă două cafele. La Roma costau o mică avere. Se întreba ce va zice contabilul când îi va prezenta nota pentru cele patru cafele.

— Să revenim la subiect, spuse Jeremy, iar Luke se dădu mai aproape. Trebuie să te întâlneşti cu cineva. Asistentul subsecretarului de stat pentru Vatican. Un anume Salvatore. Din Argentina. Fost conaţional de-al tău. A fugit de junta în anii şaptezeci şi a ajuns în Mexic. La un moment dat a ajuns în jurisdicţia arhiepiscopului de Puebla, Don Cardinal Comacho. Se pare că l-a impresionat, fiindcă, atunci când a fost promovat la Roma, l-a luat pe Salvatore cu el ca interpret. Vorbeşte fluent italiană, spaniolă şi engleză. Acum este secretarul particular al lui Comacho.

— Şi vrea să vorbească cu mine?

— Vrea să te folosească, precum şi tu vrei să te foloseşti de el.

— În ce scop?

— Baloane.

Un american trecu pe lângă ei. Purta un tricou cu Leonardo da Vinci şi nişte corturi imense. Se plângea de căldură. Jeremy ridică sprânceana, dar nu zise nimic.

— Între noi doi şi restul lumii catolice, Papa nu mai are mult. A depăşit termenul de întrebuinţare. Absolut. A fost omul zilei în timpul războiului rece. Acum deranjează un pic. S-a făcut coadă pentru succesiune.

— E pe moarte?

— Cu toţii suntem pe moarte. Nimic iminent. Un an, cinci ani. O clipă pentru viaţa de la Vatican.

— Cine sunt candidaţii?

— Curia ar vrea un italian, unul de-al lor. Poate Martini, de la Milano. Numai că el este progresist. Nasol. Lumea a treia, bla-bla-bla. Mulţi ar dori pe cineva din afara Romei. Să unească speranţele lumii a treia cu valorile tradiţionale ale bisericii.

— Cineva anume?

— Poate Gantin, din Benin. Nu are şanse, fiindcă e negru. Singura diferenţă între ei şi Klan este culoarea sutanelor. Cine mai este? Moş Gianpaolo a trăit două decenii. Majoritatea

membrilor colegiului sunt conservatori ramoliţi. Neves, din Brazilia, Lustiger din Franţa. Fără avorturi, fără doftorii la fofoloancă, fără muieri în sutană, bla-bla-bla. Pe bune.

— Candidatul de compromis?

— Comacho.

— Aha.

— Intelectual. Popular. Rezonabil individ. Nu va interzice contracepţia şi avorturile. Va pune batista pe ţambal.

Îşi privi ceasul.

— Cam atât la botu' calului. E vremea să mergem. Nu putem lăsa Biserica să ne aştepte.

Se strecurară printre maşinile şi autocarele din Largo dei Colonnato. Fuseseră ridicate bariere care să-i călăuzească pe turişti prin piaţă. Jeremy şi Luke merseră printr-un astfel de tunel până la Poarta de Bronz. Un guard elveţian cu halebardă şi costum medieval le ieşi în faţă şi-i conduse la recepţie.

Paolo Salvatore era cu totul altfel decât îşi imaginase Luke. Era un bărbat subţire, neobişnuit de palid pentru un latin, cu ochi negri şi inteligenţi şi un zâmbet uşor în colţul gurii. Îi conduse grăbit într-un birou ca un om de afaceri extrem de ocupat.

Interviul avu loc sub un tablou al actualului papă şi a fost mai degrabă un fel de conferinţă de presă decât un interviu. Fără a aştepta întrebările lui Luke, Salvatore îşi expuse părerile asupra câtorva subiecte, cum ar fi dezbaterea teologică asupra doctrinei libertăţii, dezbaterea asupra celibatului preoţilor şi asupra hirotonisirii femeilor preot. Vorbea pasionat despre datoria bisericii de a ajuta lumea a treia, dacă nu voia să devină anacronică într-o lume în plin proces de schimbare. Îi oferi câteva informaţii despre luptele care se desfăşurau acum la Vatican pentru succesiunea papei. În acest moment apăru în discuţie numele arhiepiscopului Camacho.

— Un articol inspirat în ziarul dumneavoastră despre cariera de excepţie a arhiepiscopului n-ar strica în momentul de faţă, spuse Salvatore.

Abia spre sfârşitul discuţiei făcu o remarcă ce stârni interesul lui Luke.

— Desigur, dacă domnul cardinal Camacho va deveni vicar al Romei, se va face o investigaţie asupra neregulilor financiare de la Institutul pentru lucrări religioase.

Luke ridică sprânceana.

— Credeam că totul s-a încheiat o dată cu Calvi în anii optzeci.

Salvatore zâmbi.

— Asta crezi?

— Ce fel de nereguli?

Dar Salvatore păru că deja a spus prea mult.

— Nu am din păcate libertatea de a spune prea mult.

Îşi privi ceasul.

— Va trebui să mă scuzaţi. Am o întâlnire cu domnul subsecretar peste câteva minute. Din păcate va trebui să punem capăt aici acestui interviu.

— Mulţumesc pentru timpul acordat, părinte.

— Dar nu v-am acordat nici o clipă, spuse Salvatore cu un zâmbet. Trebuie să rămân sursa dumneavoastră anonimă la Vatican, nu-i aşa?

Luke îi întoarse zâmbetul.

— Înţeleg.

Au ieşit şi au pornit în jos pe Ponte Vittorio Emanuele. Jeremy îl lăsă vizavi de biserica Sant'Andrea della Valle. Pentru a face pe plac contabililor de la ziar, Luke renunţase la luxul hotelului de pe Via Veneto pentru unul mai vechi de pe Campo dei Fiori.

— Ce a vrut să spună? îl întrebă pe Jeremy. Cu remarca aceea despre nereguli financiare?

— Zvonuri, moşule. Cine ştie ce a vrut să spună? Nu uita că vin să te iau la cinci. Am obţinut invitaţii la inaugurarea unui orfelinat. Vor veni o mulţime de oameni pe care trebuie să-i cunoşti.

Luke traversă strada, preocupat de ce-i spuse Salvatore. Era excitat. Era primul său articol important.

Abia aştepta recepţia de diseară. Jeremy îi promisese că va cunoaşte câţiva oameni importanţi. Altfel ar fi aşteptat însă după-amiaza, dacă ar fi ştiut că o va întâlni pe Simone Angeli.

55

Casa din Santa Maria fusese oferită de un cardinal din secolul şaisprezece pentru a găzdui un colegiu religios. În secolul nouăsprezece devenise pentru o scurtă vreme hotel – se spunea că aici stătuse Byron – şi recent fusese renovat.

Ultima destinaţie, după restaurare, era să devină orfelinat, sub îngrijirea călugăriţelor franciscane. Fusese ideea arhiepiscopului Tomaszcewski; dar construcţia nu costase o liră Biserica. Totul fusese finanţat prin fonduri strânse de la mulţi dintre bogătaşii invitaţi în această după-amiază la recepţie.

Chelneri cu uniforme albe purtau tăvi cu cupe de şampanie. Luke se găsea alături de bogătaşii şi puternicii Romei, oameni de afaceri, industriaşi conversând cu membri ai Curiei, un neobişnuit amestec – credea cu naivitate Luke – de bani şi religie. Bărbaţii erau în frac şi costume Giani Versace, iar femeile în toalete Renato Balestra, Gianfranco Ferrè şi Mila Schön. Aurul şi diamantele străluceau peste tot.

— Câţi bani sunt în încăperea asta, îi şopti el lui Jeremy. Isuse.

— Nu. El nu e aici. Nu cred că şi-ar putea permite.

Sorbi din cupa de şampanie.

— După-amiaza asta ai şansa de a-i cunoaşte pe câţiva dintre cei mai importanţi. Uite-l acolo pe Martini, de la Milano. Un candidat puternic.

— Am vreo şansă de a vorbi cu el?

— Mai degrabă poţi obţine un interviu cu Dumnezeu Tatăl. Îl vezi pe tipul de colo, ăla care seamănă cu un dentist din Chicago? E Reagan. Trebuie să-l cunoşti. A fost preot, acum e scriitor. Chestii de popularizare. Politica de la Vatican, dedesubturile Bisericii, bla-bla-bla. Pritoceşte o nouă carte. I-ar face mare plăcere să vorbească. Luke, mă asculţi?

Dar Luke nu auzise nimic. Se uita la o tânără în colţul opus al încăperii.

— Ce-ai păţit?

Faţa lui Luke păli.

— Luke?

— O cunoşti?

— N-am venit aici la agăţat, moşule. Poate mai târziu.

— Cine e?

Jeremy se uită. Îngheţă.

— Las-o baltă. Nu e de nasul tău. Christoase, ce-ai păţit? Parcă ai fi văzut o fantomă.

— Cum o cheamă?

— Tatăl ei este foarte bogat şi foarte rău. Luke. Te rog.

— *Cum o cheamă?*

— Gregorini. Simone Gregorini, dar…

Dintr-o dată dispăru de lângă el şi-şi croia drum prin

mulţime.

Era adâncită în conversaţie cu un secretar al Curiei, un tânăr palid, cu o chelie în creştetul capului ce semăna cu tunsoarea călugărilor. Luke luă două cupe de şampanie de pe tava unui chelner şi-i întinse unul.

— Simone! Aici erai! îi spuse în italiană. Ţi-am adus ceva de băut. Vrei să ne laşi o clipă singuri? Avem ceva de discutat, îi spuse tânărului cleric.

Luke simţea cum îi bate inima. Se întreba dacă mica sa cacealma va funcţiona, dar tânărul zâmbi graţios şi se îndepărtă.

Simone se uita la el, expresia ei oscilând între furie şi amuzament.

— Cred că te place, spuse Luke. I-ai luat numărul de telefon?

— Ce naiba faci?

— Păreai plictisită. M-am gândit să te salvez.

— Te cunosc?

— Nu, dar rezolvăm asta imediat.

Întinse mâna.

— Mă cheamă Luke. Lucrez la un ziar englezesc.

Mâna ei era moale şi dulce.

— Se pare că îmi cunoşti numele.

— Meseria mea e să pun întrebări.

— Vorbeşti bine italiana, pentru un englez.

— Mulţumesc. Am o afinitate pentru limbile latine. M-am născut în Argentina. Până la şapte ani în casa noastră se vorbea atât engleza, cât şi spaniola.

Expresia ei se îmblânzi.

— Unde te-ai născut? În Buenos Aires?

— Da.

— Şi eu.

— Ce coincidenţă.

Îi oferi cel mai bun zâmbet al său şi ea îi răspunse. În tot acest timp inima îi bătea nebuneşte, să-i spargă pieptul. Simţea că parcă intrase în zona crepusculară. Era ea, sora Gabriellei, de la înfăţişare până la cel mai mic gest. Vocea era aceeaşi, ca ton şi inflexiuni, până şi unele mici gesturi erau identice, cum ar fi rotitul unei şuviţe între degete, cum făcea sora sa când era nervoasă.

Era o teorie că fiecare persoană are un dublu undeva, dar i se păruse doar o idee trăsnită şi nu crezuse niciodată în ea. În mod sigur nu putea exista o atât de mare asemănare.

Fata asta şi Gabby parcă erau făcute după aceeaşi matriţă.

Aceeaşi matriţă.

— Câţi ani aveai când ai plecat din Buenos Aires? o întrebă, dar înainte de a-i răspunde apăru o femeie în vârstă. Era îmbrăcată luxos, dar fără gust, se gândi Luke, iar machiajul parcă îi fusese aplicat cu bidineaua. Avea un colier de diamante la gât. Faţa ei fu atât surprinsă, cât şi dezaprobatoare când îl văzu pe Luke.

— Plecăm, îi spuse ea lui Simone.

— Imediat, mami. Mi-a făcut plăcere că ne-am cunoscut, îi spuse lui Luke.

— Pot să te mai văd? spuse Luke, conştient de tonul disperat al vocii sale.

Ea îi zâmbi dulce.

— Nu cred.

— Dar trebuie, spuse el panicat.

— Sunt sigură că ai deja o mulţime de prietene, spuse ea şi se întoarse, dispărând înghiţită de mulţime.

O urmări de pe verandă. Ea şi mama ei dispărură într-un Mercedes alb. Luke îl observă pentru câteva clipe pe un bărbat impecabil îmbrăcat, care se urcă alături de ele în spatele limuzinei. Apoi dispărură.

56

— L-am întâlnit pe tatăl ei doar o dată. Face parte din culoarea locală. Dacă pricepi ce vreau să spun.

Erau într-un restaurant din piaţa San’Maria din Trastavere. Era o după-amiază fierbinte. Piaţa răsuna de la muzica tranzistoarelor tinerilor adunaţi lângă fântână şi păcănitul Vespelor. Statuile a patru papi din secolul şaisprezece priveau dezaprobatoare la ce se petrecea acum.

— Mafia?

— Cuvânt utilizat prea des. Poate însemna orice. Nu e vorba de indivizi în costume scumpe şi tunsori proaste, ci mult mai sofisticaţi. Are legături cu Opus Dei şi Propaganda Due. Ai auzit de ei?

Luke aprobă din cap. Opus Dei era o organizaţie chipurile secretă în interiorul Bisericii Catolice, de extrema dreaptă, ce

voia să obţină controlul asupra Bisericii. Se spunea că are legături în întreaga lume şi printre membrii săi figurau mulţi bogătaşi. În timpul anilor şaptezeci acţiunile ei s-au intersectat cu cele ale P2, o organizaţie fascistă care acum e considerată responsabilă pentru multe atentate cu bombe. Ca şi Opus Dei, din P2 se spunea că fac parte mulţi dintre cei mai puternici oameni din Italia: ofiţeri marcanţi din armată şi poliţie, oameni de televiziune, bancheri şi politicieni.

— Ai auzit de Lucio Gelli? continuă Jeremy. A fost implicat în conflictul Malvinelor. Calvi l-a salvat. Dumnezeu să-l binecuvânteze. Era o parte a afacerilor bancare ale Vaticanului. Papistaşii l-au finanţat pe Galtieri. Nu contează, trebuie să ierţi şi să uiţi. Gelli s-a supărat foarte tare pe nişte ofiţeri. După ce s-a împuţit treaba cu Banca Vatican s-a decis să se mute la Buenos Aires. Pe drum s-a întâlnit cu nişte colonei, care făceau drumul invers. Ceea ce ne aduce la sigñor Gregorini.

— Tatăl ei.

— Numele lui adevărat este César Angeli. Fost colonel în armata argentiniană. Nu la trupă, evident. Foarte creativ în utilizarea electricităţii. Îi plac secretele. Pe la începutul anilor şaptezeci a avut paşaport diplomatic. A apărut pe la Madrid şi Barcelona. Asasina exilaţi sudamericani. Multitalentat.

Luke îl privea. Speculaţiile sale păreau a nu mai fi atât de departe de adevăr. Cu toată căldura după-amiezii, simţi fiori reci pe spinare.

— Moşule, nu mai visa, ascultă.

— Iartă-mă. Deci tatăl ei a fost colonel. De ce a venit la Roma?

— Panică. Democraţia a venit în 1983 şi el s-a decis că e vremea să viziteze Europa. Acum, dacă ar vrea s-ar putea întoarce, dar nu mai are rost. O duce foarte bine aici.

— Făcând ce?

— Tranzacţii cu arme, spălare de bani. Clasic. Anumiţi membri ai juntei au scos bani grei din ţară. I-au trimis în Camore şi N’draghetta spălându-i prin Banca Vatican. Comisioane drăguţe. Profitul l-a utilizat pentru a cumpăra arme şi a le vinde în Orientul Mijlociu. Folosindu-se documente argentiniene, armele pornite din Germania sunt deturnate către Damasc sau Amman. Plus ceva material nuclear, să fie, să se găsească. Toţi banii ajung în Oraşul Sfânt. Lăudat fie Domnul.

— De ce Angeli?

— Gelli l-a introdus. P2, Opus Dei, tot clubul. A devenit

paravanul lui Gelli.

— Şi banii circulă prin el?

— În bănci elveţiene. Angeli o duce bine. Mâna greblă se făcu. S-a diversificat. Finanţator. Evident pentru cine are argumente politice ca lumea. Poliţia a descoperit planuri pentru o lovitură de stat militară chiar aici în Italia. O mare grămadă de căcat. Uriaşă. Mafia, neofascişti, generali, tot tacâmul. Nasol. Cineva a fluierat în biserică. Încă n-a fost găsit.

— Tatăl ei.

— Poate fi un articol interesant. Nu m-aş băga însă. Nasol pentru sănătate.

Chelnerul aduse o nouă sticlă de Orvieto Classico. Jeremy bău apreciativ.

— Să nu faci vreo greşeală. Sunt treburi grele la mijloc. Cavalerii de la Malta. Papa l-a făcut cavaler. Tot tacâmul. Tot mai vrei să ieşi cu fi-sa?

Luke clătină din cap.

— Isuse.

— El nu te poate ajuta. Nu în oraşul ăsta.

— Trebuie s-o văd, Jeremy.

— Pot să te întreb de ce?

— Nu pot să-ţi spun.

— Mişto fătuca. Ţapănă. Dar, Luca…

Era singurul dintre prietenii săi care îi spunea aşa.

— Ajută-mă, te rog.

— Vrei un sfat?

— Nu.

— Oricum ţi-l dau. Uit-o.

— Fă-mi rost de adresa şi de numărul ei de telefon, te rog.

— Mai gândeşte-te.

— M-am gândit. Trebuie s-o revăd.

Jeremy clătină din cap.

— E înmormântarea ta.

Jeremy se oferi să-l conducă la hotel, dar Luke spuse că preferă să meargă pe jos. Stătu pe Ponte Sisto vreme îndelungată, privind la apele murdare ale Tibrului.

Soarta îl adusese până aici, până la această fată, problema era ce să facă mai departe.

Întorsese situaţia pe toate feţele. Părinţii lui o adoptaseră pe Gabriella în Argentina. Şi fata asta susţinea că se născuse în Argentina. Era posibil să fie surori? Dacă te uitai la ele jurai că sunt gemene.

Era posibil?

Fu tentat să-l sune pe tatăl său şi să-i povestească totul, dar nu voia să facă asta chiar acum. Mai întâi trebuia s-o găsească din nou şi să afle mai multe despre ea. Data viitoare va fi mai pregătit.

Nu putea s-o uite. Dar Jeremy avea dreptate. Trebuia să fie foarte atent.

57

Luke stătea în pat, cu un prosop înfăşurat în jurul taliei. Nu era nici şapte, dar în piaţa de alături deja gălăgia era în toi. Luă telefonul şi formă un număr. Îl ştia pe dinafară. Sunase de zeci de ori seara trecută, dar îi răspunsese doar robotul.

De data asta se auzi o voce de femeie adormită.

— Pronto.

— Simone? Sunt Luke. Luke Barrington. Îţi mai aminteşti? Ne-am întâlnit la recepţia de la Casa di Santa Măria.

O pauză.

— De unde mi-ai aflat numărul?

— Am surse influente în guvern.

Nu putea decât ghici cum făcuse Jeremy rost de număr. Când ea nu zise nimic spuse:

— Trebuie să te revăd.

— Nu cred că e o idee bună.

— Ce-ai zice să luăm prânzul împreună?

— Îmi pare rău.

— Speram să-mi arăţi câteva din frumuseţile Romei.

— Cumpără-ţi un ghid turistic.

Rămase singur pe fir. Ea închisese.

O figură solitară cu un trening negru alerga pe străzile din Trastevere. Coada de cal îi era legată cu o bentiţă roz, iar pantofii Nike păreau mai degrabă nişte labe de scafandru.

Simone evita traficul, ţinându-se pe străduţe lăturalnice. Alergase mai mult ca de obicei, încercând să uite de furia declanşată de telefonul lui Luke. Se simţea în acelaşi timp flatată şi scandalizată. Cum aflase numărul ei?

Oricum, nu avea nevoie de un iubit pe moment. Avusese până acum o singură relaţie, cu un băiat pe care îl cunoscuse la

şaptesprezece ani. De când aceasta se terminase, cu şase luni în urmă, fusese tot timpul distrată. Crezuse că va dura pe vecie.

Majoritatea prietenelor sale îşi schimbau iubiţii ca pe tricouri, dar ea nu era aşa. Voia un bărbat care s-o iubească pentru totdeauna. De ce să piardă timpul cu un englez? Voia doar să se culce cu ea, apoi va pleca înapoi la Londra şi o va uita complet.

Cu toate acestea, nu-l putea uita. Tenacitatea cu care o urmărise o înspăimânta şi în acelaşi timp o fascina.

Simone, nu fi proastă.

Nu fi proastă.

Când ajunse în faţa casei, el stătea pe trepte.

— Nu ştiu ce s-a întâmplat cu telefonul. Când vorbeam cu tine dimineaţă s-a întrerupt dintr-o dată.

Îi zâmbi. E mortală, se gândi el. Bluza de trening îi era legată în jurul mijlocului, iar tricoul, ud de transpiraţie, era aproape transparent. Respira greu şi avea dâre de transpiraţie pe frunte şi pe buze. *E ceva la o femeie care gâfâie şi este leoarcă de transpiraţie*, dar alungă gândul. Cumva era aproape un incest. Nu de asta venise aici.

Ea îşi puse mâinile în şolduri.

— Cum ai ajuns aici?

— Am traversat Ponte Sisto.

— Voiam să zic, cum ai aflat unde stau?

— Sunt jurnalist de investigaţii. Asta e meseria mea.

— Prietenul tău, de la ambasadă.

El ridică din umeri, confirmându-i suspiciunea.

— Ce vrei?

— De fapt nu sunt reporter. Vând deodorante. Cred că ţi-ar trebui vreo trei cutii.

Expresia feţei ei îi amintea de cea a Gabriellei când o tachina; ochii clipiră câteva secunde, apoi buzele i se strânseră. Trecu pe lângă el şi formă un număr la interfon şi deschise uşa.

Am ratat din nou, se gândi el.

Se opri şi se uită la el din pragul uşii.

— Bei o cafea?

— Dai una?

— Aşa s-ar părea.

El zâmbi şi o urmă.

58

Apartamentul ei era la etajul doi. Faţada renascentistă a clădirii ascundea apartamente ultramoderne, cu dale de teracotă pe jos, canapele de piele, o masă de cafea imensă, scaune de piele şi oţel. Livingul era decorat în tonuri de negru, mov şi crem.

Îl conduse spre bucătărie şi scoase două ceşti. Puse cafea într-o râşniţă şi o porni.

— Credeam că stai la Roma doar câteva zile.

— Asta înainte de a te cunoaşte pe tine.

— Ar trebui să mă simt flatată?

— Nu ştiu. Te simţi?

Ea îşi îndepărtă o şuviţă de păr cu un gest nervos.

— Ţi-am spus că nu vreau să te văd. Acum apari la uşa mea. Poate că ar trebui să chem poliţia.

— Mai întâi să bem cafeaua. Nu pot face faţă poliţiei fără măcar să beau o cafea.

Dacă nu i-ar fi plăcut ideea de a o urmări până aici, nu m-ar fi invitat la o cafea în apartamentul ei, se gândi. Ea puse ibricul de cafea pe aragaz şi-l aprinse.

— Ai grijă de ea, să nu dea în foc. Aşa cum atât de delicat ai indicat tu, am nevoie de un duş.

Auzea apa curgând în baie. În timp ce aştepta se plimbă prin apartament, căutând indicii. Pe măsuţa din sufragerie se aflau câteva fotografii: Simone împreună cu un bărbat cu ten măsliniu şi o bătrânică cu prea multe bijuterii, aceeaşi pe care o văzuse la recepţie. Cei doi mai apăreau şi în alte două poze: Simone în adolescenţă şi una când era şi mai mică, la Comuniune.

Examină fotografiile cu atenţie, analizându-l pe tatăl Simonei. Deci acesta este César Angeli. Nu era deloc cum se aşteptase. Nu avea faţa unui torţionar. Căutându-l pe Charles Bronson, dăduse peste Robert Redford, vârsta fusese blândă cu el.

Pe perete se afla o bibliotecă vastă. Manuale de biologie şi genetică se găseau lângă operele lui Alessandro Manzoni şi traduceri din Shelley, Byron şi Keats.

Uşa de la baie se deschise în spatele său.

— Ai găsit ceva interesant?

Se întoarse. Ea îşi pusese o pereche de blugi şi o cămaşă de mătase de culoare închisă. Părul îi era încă ud şi şi-l usca cu

un prosop.

— Să bem vin, cu femei să ne veselim, viaţă şi râsete, zeamă de varză şi rugăciuni a doua zi.

— *Don Juan*. L-ai citit pe Byron?

— Sora mea. E mare admiratoare a clasicilor.

Simone se duse la bucătărie şi luă ibricul de pe aragaz.

— Nu eşti bun de nimic. Tipic pentru un englez. Nu ştiai că nu trebuie să fiarbă prea mult?

El luă una dintre fotografii.

— E tatăl tău?

— Da, de ce?

— Curiozitate.

— Are aproape şaizeci de ani, nu-i arată, nu?

— O viaţă sănătoasă. Aşa o să arăt şi eu la şaizeci de ani.

Ea zâmbi, ridicând o sprânceană.

— Ce?

— Gestul pe care l-ai făcut. Cu sprânceana.

Ea turnă cafeaua.

— Am exersat când eram mică.

Traversă camera şi-i întinse cafeaua.

— Eşti foarte insistent.

El ridică din umeri.

Ea se întoarse şi se duse la fereastră. Apartamentul dădea într-o piaţetă. Câţiva tineri traversau zgomotos, ţipând şi râzând, îndreptându-se către şcoală.

— Am cursuri toată dimineaţa, spuse ea.

— Ne-am putea întâlni după-amiază.

Se întoarse.

— Ce vrei de la mine?

O întrebare bună. Vreau adevărul despre tine pentru Gabriella, ori vreau un articol despre tatăl tău? Ca un jucător, interesat dar nu acaparat de joc, continuând doar ca să vadă ce se întâmplă. Nici măcar el nu voia să-şi înţeleagă motivele, dar nu putea continua şarada asta prea mult. Cu fiecare clipă în care o continua devenea şi mai dificil să-i explice adevărul atunci când se va decide să o facă.

— Cină. Fără complicaţii.

Ea ridică prosopul.

— Trebuie să-mi usuc părul. Pot să te conduc la hotel, dacă vrei.

Ea îşi luă cafeaua în baie.

— Cum rămâne cu cina?

— Mă mai gândesc.

Închise uşa după ea.

Îl lăsă pe Via di Giubbonari. Ca toţi romanii nu ştia să conducă decât într-un singur mod, cu acceleraţia la blană. Când ieşi din maşină îi tremurau mâinile.

— Şi acum? o întrebă el prin fereastră.

Ea se gândea.

— Vin să te iau de la hotel la şapte, spuse şi demară în trombă.

59

Restaurantul era pe Via Nazionale, în apropiere de gara Termini, pe o străduţă prost luminată. Geamurile de la stradă aveau draperii grele care nu lăsau să treacă nici un firicel de lumină. Uşa de la intrare sugera mai degrabă un local pentru jocuri de noroc ilegale, decât un restaurant.

Dar înăuntru era un restaurant. Foarte zgomotos. Pereţii erau tapetaţi cu fotografii alb-negru care înfăţişau acelaşi restaurant, în diferite epoci.

Majoritatea clienţilor erau romani. La o masă era un cuplu italian burghez, amândoi având la mână ceasuri scumpe, vorbind cu voce tare şi gesticulând amplu. La o alta era un bătrânel care înmuia pâine în supă.

Au fost conduşi la o masă dintr-un colţ. Proprietarul veni în persoană să-şi prezinte omagiile signoritei Gregorini, oferind o sticlă de rosso din partea casei, rugând-o să transmită cele mai bune urări tatălui ei. Luke îşi aminti ce-i spusese Jeremy. Pescuia în ape tulburi.

Simone era ameţitoare. Purta o rochie de seară scurtă, neagră, cu un decolteu mare la spate, simplă, dar extrem de eficientă. Nu avea nici o bijuterie, cu excepţia unui lănţişor de aur cu o inimă zdrobită. Părul negru îi era aranjat în stil franţuzesc. Impresia de eleganţă necăutată era amplificată de unghiile lungi cu manichiura bine făcută, dar nevopsite.

Se gândea la Gabriella, care rareori renunţa la blugi şi tricouri largi, cu părul atârnându-i neglijent pe umeri. Nu utiliza machiaj aproape niciodată. Cenuşăreasa în cele două ipostaze.

Ridică paharul într-un toast.

— Pentru orfani, spuse el.

Ea sorbi vinul.

— Chiar eşti englez? Fiindcă nu pari.

— Numele meu este de fapt Luca. Mama este pe jumătate spaniolă. Am moştenit înfăţişarea ei, iar timiditatea este de la tatăl meu englez.

Ea zâmbi, în sfârşit.

Era bărbat bine, se gândea Simone, dar prea evident. Nu era genul de bărbat de care era atrasă în mod obişnuit. Părul lui aranjat cu grijă într-o coadă de cal sugera o vanitate excesivă, dar avea şarm, trebuia să admită. Era intrigată.

— Deci, eşti ziarist. Faci un articol despre Roma?

— Despre papă.

— Vreun scandal? S-a culcat cumva cu ducesa de York?

El zâmbi.

— Nu scriu aşa ceva.

— Vrei ca cititorii să te respecte?

— Exact.

— Atunci ce scrii despre *Il Papa?*

— De fapt, este un articol despre viitorul papă.

Ea îl privi cu seriozitate.

— Dar Gianpaolo nu a murit.

— Da, dar îmbătrâneşte.

— Dar viitorul papă va fi decis de Dumnezeu, nu de ziarul tău.

— Dumnezeu citeşte *Guardian*.

În timp ce mâncau îi povesti despre el, despre munca sa la ziar, despre Londra. Era prima lui însărcinare majoră şi spera ca apoi să rămână corespondent în străinătate, poate la una din agenţiile internaţionale de ştiri. Desigur, încerca s-o impresioneze. Totuşi, vorbea ca un ziarist. Cunoştea multe despre politica italiană şi despre Roma.

— Cât mai stai la Roma?

— Încă vreo câteva zile.

Câteva zile. Căuta o aventură, pe cineva care să facă să treacă mai uşor serile într-o ţară străină. Poate că nu fusese o idee bună, se gândea ea.

O întrebă despre viaţa din Argentina, voia să ştie totul despre ea. Îi povesti amintirile sale despre casa imensă din Buenos Aires, despre estanción pe care o avea tatăl ei lângă Córdoba. Era unul dintre cei mai buni ascultători pe care îi întâlnise. Îl interesau chiar şi romanele pe care le citea şi numele pe care îl dăduse poneiului primit cadou când era mică.

— Ce faci?

— Sunt studentă la universitate. În ultimul an.

— Ce studiezi?

— Biologie. Sper să intru în cercetare. Poate în genetică.

Ea îşi ridică privirea şi văzu expresia feţei lui.

— De ce mă priveşti aşa? Crezi că este prea greu pentru o femeie?

— Nu, sigur că nu. Am o... prietenă în Anglia. Şi ea studiază genetica. Coincidenţă.

— Iubita ta?

— Nu. Doar o prietenă.

— Nu eşti însurat, nu?

— Nu, sigur că nu.

Râse. Ar fi trebuit să devină suspicioasă, să-şi asculte intuiţia, dar el a întrebat-o aproape imediat despre părinţii săi, cu ce se ocupau şi momentul oportun trecu.

— Tata este... consultant de afaceri. Nu ştiu exact. Întotdeauna ia masa cu oameni de afaceri sau politicieni. Cred că e un fel de, ştii, lobbyst.

Se forţă să râdă.

— Cred că este cinstit. Nu sunt sigură.

— Nu mai ai fraţi sau surori?

Ea clătină din cap.

— Mama a avut nu ştiu ce problemă la naşterea mea. N-a mai putut să aibă alţi copii.

Nu putea descifra expresia de pe faţa lui.

— Ce e?

— Nimic.

— Te gândeşti la ceva.

— Indigestie.

Râse.

— Nu poţi avea indigestie aici. Este cea mai bună pizzerie din Roma.

Ea realiză că îl lăsase să conducă conversaţia. Ştia totul despre ea, dar ea nu aflase mare lucru despre el. Îl întrebă despre Buenos Aires şi află că şi el plecase de acolo când era mic.

— Unde ai crescut?

— Într-un loc numit Market Dene. Lângă Oxford. Tata a moştenit o casă uriaşă. Este mare şi friguroasă, dar era cel mai bun loc pentru v-aţi ascunselea.

— Familia ta e numeroasă?

— Nu. Eu şi sora mea.

— Cum e?

— Hm, nu ştiu. Seamănă mult cu tine.

Terminară de mâncat. Sosiră cafelele şi se instala o tăcere neplăcută. Se petrecea ceva, ceva ce ea nu putea să priceapă. Era mai mult decât o încercare de seducţie. O intriga şi o speria în acelaşi timp şi nu ştia de ce. Îşi privi ceasul.

— Trebuie să plec acum. Am curs mâine dimineaţă.

Se ridică. Nu ştia de unde să-l apuce. Nu pricepea nimic.

60

Luke stătea pe balconul camerei de hotel, privind acoperişurile de cărămidă roşie ale bisericii Sant'Andrea della Valle. Se rezemă de balustradă încercând cu disperare să afle ce să facă mai departe.

Se duse înăuntru şi luă telefonul, formând numărul şefului său de la Londra.

— Martin, sunt Luke.

Şi-l imagina stând la biroul său în faţa monitorului, cu scrumiera plină ochi de mucuri şi scrum, înconjurat de ghemotoace de hârtie şi ceşcuţe de cafea din plastic.

— Luke. Cum e *la dolce vita?*

— Nu mai există aşa ceva. De ani de zile.

— Bun. Asta înseamnă că munceşti, nu?

— Martin, mai am nevoie de câteva zile.

— Du-te dracu'.

— Martin, pe bune. Am dat peste ceva trăsnet. Trafic de arme, extremişti de dreapta, oameni de afaceri italieni cu legături cu dictatori sud-americani.

La celălalt capăt era tăcere.

— Martin?

— Cine naiba te crezi? Peter Arnett?

— Doar câteva zile. E un articol trăsnet. Pe bune.

— Dumnezeule.

Luke îşi ţinea respiraţia.

— Puiule, pe banii tăi. Dacă ne place articolul, te plătim şi-ţi decontăm cheltuielile. Şi să fii înapoi vineri, altfel te dau afară.

Îi închise. Era a doua oară când cineva îi închidea telefonul în ultimele zile.

Bine că mai avea ceva pe cartea de credit.

Vru să mai formeze un număr. De multe ori fusese gata să-i sune pe părinţii săi în Berkshire, dar de fiecare dată pusese receptorul în furcă. Să le spună despre fata asta?

Trebuia să se gândească bine. De dragul părinţilor săi şi al Gabriellei.

Era convins că găsise geamăna surorii sale. Oare părinţii săi cunoşteau ceva despre asta? Să-i fi ascuns în mod deliberat? Şi dacă da, de ce?

Dar dacă nu ştiau cum fuseseră despărţite Gabriella şi Simone?

Vor vrea mama şi tatăl lui şi Gabriella însăşi să cunoască răspunsul?

Atâtea posibilităţi, atâtea iţe care duceau înapoi în Argentina anilor şaptezeci. Ştia că astfel de lucruri se petrecuseră în timpul războiului murdar. Citise despre tot felul de atrocităţi, dar nu-şi imaginase că-i vor afecta viaţa.

Trebuia să ştie despre ce este vorba înainte de a vorbi cu familia sa. Puse receptorul în furcă şi se duse la fereastră. Privea acoperişurile Romei. Transpirase. Va lăsa pur şi simplu lucrurile să curgă de la sine şi va vedea ce se va întâmpla.

Chiar şi în cele mai murdare locuri, istoria milenară a Romei era prezentă. Oraşul era însă nepăsător faţă de relicvele sale; ca un milionar excentric care atârna un tablou de Rubens la WC. Curtea locuinţei Simonei era un talmeş balmeş de istorie şi modernitate. O coloană rămasă din vremuri imemoriale, un zid construit de un arhitect renascentist, o arcadă medievală, de care era rezemată o motocicletă japoneză.

Simone deschise uşa, ţinând în mână o crăticioară cu lapte cald. Imediat, o pisică îşi făcu apariţia mieunând. Puse crăticioara jos şi pisica începu să hălpăie lacomă.

Simone o mângâia pe spate, gândindu-se. Ce mă fac? E un tip ciudat. De ce pierd timpul cu el? Ştii că nu ies cu oricine, nu-i aşa, Gabby? De ce să pierd atunci timpul cu englezul ăsta?

Adoptase pisica oferindu-i afecţiunea ei şi o strachină de lapte. În schimb, ea se dovedea o bună ascultătoare a tuturor problemelor sale.

Nu ştiu de ce mă interesează atât. Poate că sunt la fel de nebună ca şi el. Tu ce crezi? Ce să mă fac cu el? Ce să fac?

61

Luară prânzul pe terasa unei mici *trattoria* din Plazza di San Cosimato. Mâncară *risotto* cu scoici şi peşte şi băură o sticlă de Frecciarossa, privind la negustorii din piaţă.

— Ştii ce spunea Orson Wells? Că toţi italienii sunt actori înnăscuţi, cu excepţia celor care lucrează în industria filmului.

El râse.

A doua zi l-a dus la Muzeul Vatican, l-a plimbat prin Galeria Tapiţeriilor şi Galeria Hărţilor, până la Capela Sixtină. Camera sumbră lipsită de ferestre era plină de turişti, majoritatea uitându-se la zidul de vest acolo unde Michelangelo îşi pictase viziunea sa despre Judecata de Apoi.

Au stat acolo multă vreme, în tăcere.

În final, ea îi arătă o figură în colţul drept.

— Acela e Minos, judecătorul infernului. Toată lumea se întreabă de ce a fost pictat cu o pereche de coarne. De fapt este portretul unui anume Biagio da Cesena, unul dintre curtenii papei. A obiectat la nuditatea personajelor frescei şi a insistat să fie acoperite. A fost răzbunarea lui Michelangelo, dar după zece ani Cesena a obţinut ce-a vrut. Un alt pictor a fost angajat pentru a picta ceva care să acopere goliciunea, astfel ca fecioare nevinovate ca mine să nu fie corupte de vederea a atâta carne bărbătească.

Luke zâmbi.

— Acela este Iisus, iar lângă el fiecare sfânt poartă instrumentul martiriului său. Acela este Sf. Bartolomeu, care a fost aruncat de sus. Faţa este de fapt un autoportret al lui Michelangelo. Sărmanul. A trăit cu teroarea propriei credinţe.

— Care bărbat nu trăieşte?

— Uită-te la Dumnezeu. Nu are milă de nimeni. Ignoră protestele sfinţilor şi nu varsă o lacrimă pentru damnaţi când aceştia cad spre iad, acolo unde sunt aşteptaţi de demoni. Iar sufletele morţilor se ridică din mormânt pentru a veni în faţa Judecătorului. Câţi dintre noi am mai dormi noaptea, dacă viziunea lui Michelangelo ar fi adevărată, dacă va trebui să dăm seamă pentru păcatele noastre în faţa unui asemenea judecător?

După o vreme Luke spuse:

— Din fericire, eu nu cred în aşa ceva.

Ea zâmbi, spărgând tensiunea.

— Nici eu nu cred.

În noaptea aceea s-au plimbat pe Via Garibaldi, pe dealul de deasupra cartierului Trastavere. Era locul preferat al îndrăgostiţilor; erau peste zece maşini, cu farurile stinse şi ferestrele aburite.

Au ieşit din maşină. O lună plină atârna deasupra oraşului. Roma pâlpâia în faţa lor, cu monumentul Vittorio Emanuelle scăldat în lumină fluorescentă, diminuând strălucirea Domului şi ruinele Palatinului.

Ea îşi întoarse faţa spre el. El se gândi că ar vrea s-o sărute şi pentru moment intră în panică. În loc de asta, ea şopti.

— I-am povestit lui papa totul despre tine. Moare de nerăbdare să te vadă.

62

Angeli se admiră în apele oglinzii veneţiene. Simone avusese doar câţiva prieteni, după câte ştia el, iar apariţia unuia nou, se gândea zâmbind, nu era un eveniment care să fie trecut aşa de uşor cu vederea. Fusese un tânăr, Paolo, fiul unui prieten de-al său, care o însoţise vreme de mai bine de trei ani. De atunci observase cu bucurie că îşi alegea cu mare atenţie cunoştinţele. Fusese îngrijorat că după ce se va muta singură se va purta cu mai puţină discreţie, dar ea nu-l dezamăgise. Era încrezător, pe cât poate un tată să fie, că încă era virgină. Şi acum apăruse în sfârşit un bărbat nou în viaţa ei, suficient de important ca ea să-l aducă în faţa lui pentru inspecţie.

O să-l vedem.

Privi prin salon, satisfăcut. În vaze, flori proaspete, la pickup, Rahmaninov.

Se auzi soneria şi menajera se grăbi se deschidă.

Auzi oaspeţii intrând. Francesca le ieşise în întâmpinare. Angeli se îndreptă. Putu să-l observe pe tânărul înalt cu părul lung, ce i se revărsa peste gulerul jachetei de piele. Era îmbrăcat în blugi. Arăta bine – *prea* bine – iar la încheietură avea o brăţară de piele. În picioare avea bocanci, nu pantofi. Moale, se gândi Angeli. Fals. Poate doar un oportunist.

Îşi puse zâmbetul de protocol şi ieşi în întâmpinare, cu mâna întinsă, gazda perfectă.

Au luat masa în sufragerie, pe masa de stejar sculptată în stil renascentist. Bucătarul pregătise *penne all 'arrabbiata* pentru

început, apoi *antipasto* cu anghinare şi friptură cu salată. Pentru a uda masa, Angeli scosese trei sticle de Vigneta Torricella Orvieto.

Dar nu lăsă ca mâncarea să-i încurce planurile. Îşi ţinuse tot timpul ochii pe fiica sa, observând felul cum se uita la acest tânăr. Avea o strălucire deosebită, ceva ce nu mai văzuse la ea până atunci. Se gândi dacă nu cumva individul se culcase deja cu ea. Numai acest gând îl înfurie, ca şi cum el însuşi fusese violat. Să vedem dacă acest Luca este bun de ceva. Se îndoia însă.

Pentru un tânăr prezentat familiei prietenei sale punea prea multe întrebări. Voia să ştie multe mai ales despre Argentina, unde locuiseră, ce făcuseră acolo. Se simţea ca la un interogatoriu. În propria casă.

De câteva ori începu să bată cu degetele în braţele scaunului, aşa cum făcea uneori în timpul unui zbor plictisitor. Din fericire, Francesca schimbă subiectul, începând să-i povestească lui Luca problemele întâmpinate în timpul renovării apartamentului. De obicei era o listă de aşteptare, pentru a cumpăra astfel de apartamente. Din fericire, relaţiile soţului reuşiseră să rezolve problema în doar două săptămâni.

Puţulache profită de ocazie pentru a mai lansa o provocare.

— Simone mi-a spus că sunteţi consultant de afaceri.

Angeli dădu din cap.

— Pare interesant.

— Nu ştiu dacă este interesant. Din asta trăiesc.

Urmă o pauză delicată.

— Ce fel de afaceri?

— Variate domenii. Oamenii de afaceri mă consultă pentru diverse aranjamente financiare.

— A, un fel de contabil.

Angeli nu răspunse. Îşi sorbea liniştit vinul. Privi la Francesca, iar aceasta interveni imediat.

— Dar tu, Luca? Unde locuieşte familia ta?

Luca, se gândi. Ce fel de nume e ăsta pentru un englez? Ceva nu era în regulă aici.

— Lângă Londra. Aproape de Oxford.

— Simone ne-a spus că eşti ziarist, spuse Angeli.

Pronunţă cuvântul cu dezgust, de parcă ar fi spus „gunoier” sau „deratizator”.

— Aşa este.

— Şi ce faci aici la Roma?

— Am fost trimis să scriu un articol. Am luat interviuri câtorva membri ai Curiei, unor comentatori de la Vatican despre cine ar fi persoana cu cele mai mari şanse de a deveni viitorul papă.

— Oh, şi cine va fi?

— Depinde cine reuşeşte să se impună. Conservatorii sau liberalii.

— După cum spui, pare politică.

El dădu din umeri.

— Şi nu este?

— Eu sunt tradiţionalist. Încă mai cred că alegerea papei este de inspiraţie divină.

— Şi nu crezi că El nu este ajutat puţin?

Angeli râse.

— De asta suntem noi aici, să-L ajutăm pe Dumnezeu?

Simţea că fiica sa îl priveşte, cerându-i să renunţe. Refuză s-o privească.

— Şi în opinia ta, cine sunt cei mai *papabile?*

— Conservatorii ar dori un alt Woityla. Pentru prima oară candidatul conservator este din lumea a treia. Trujilo din Columbia şi Neves din Brazilia. De data aceasta, candidatul italian este un progresist. Martini. Dar ca de obicei, s-ar putea să avem parte de un compromis.

— Cine?

— Comacho.

— Comacho? Mexicanul?

— Woityla a fost omul vremurilor. S-a considerat a fi fost o mişcare de geniu să ai un papă polonez în timpul răsturnării regimurilor comuniste, dar acum biserica are nevoie de cineva care să răspundă problemelor lumii a treia. Sărăcie. Reprimare. Suprapopulare.

Era greu să-şi păstreze zâmbetul. Simţea cum îi îngheaţă muşchii fălcilor. Îi turnă lui Luca un alt pahar.

— Asta crezi? Că, dacă a căzut Rusia, am scăpat de comunişti?

— Nu mai reprezintă o forţă importantă. Este o etichetă utilizată de guvernele de extremă dreapta pentru a reprima populaţia.

— Atunci biserica trebuie să binecuvânteze terorismul? Asta crezi?

— Papa, spuse Simone, simţind direcţia periculoasă pe

care o lua conversaţia.

— Mă interesează opiniile acestui tânăr.

— Depinde de definiţia pe care o acordaţi terorismului.

— Un terorist, este oricine răspândeşte idei contrare civilizaţiei creştine occidentale.

— În America Latină mulţi preoţi sprijină pe aşa-numiţii terorişti. Teologia eliberării a slăbit Biserica. De aceea se crede că avem nevoie de un papă de pe acest continent.

— Care să spună Bisericii să renunţe la valorile lumii civilizate? Să distrugă ordinea în societate? Să ia munca de o viaţă a unui om pentru a o arunca sărăntocilor? Să distrugă orice respect pentru Biserică şi autoritate? Să permită femeilor să avorteze? Asta va unifica Biserica?

Urmă o tăcere lungă. Faţa lui Luke se înroşise. Privea în pahar, nereuşind sau nedorind să răspundă. Simone şi Francesca descoperiseră ceva interesant pe tavan. Angeli aruncă dezgustat şervetul pe masă şi se duse pe terasă unde îşi aprinse o ţigară.

Simone îl găsi rezemat de balustrada balconului, privind acoperişurile din Plazza Navona. Luke îşi ceruse scuze şi plecase. Simone nu era sigură de ce simţea, dacă era supărată pe el ori pe tatăl ei, ori pe amândoi. Voise atât de mult ca ei să se placă unul pe celălalt.

Nu-l văzuse prea des pe tatăl său enervându-se. Niciodată însă ca acum.

Stătură aşa, unul lângă altul, fără să-şi vorbească.

— Ai grijă cu el, sparse în final tăcerea Angeli.

— Îmi place foarte mult.

— Am văzut cu ochii mei. Cât mai rămâne la Roma?

Ea dădu din umeri.

— Se va întoarce în Anglia şi nu vei mai auzi de el. De ce îţi pierzi timpul?

— Nu ştiu.

— Dacă te supără, spune-mi.

Ceva din vocea lui o sperie.

— Mi-e frig, spuse şi se întoarse, intrând în casă.

63

— De unde ai informaţiile astea despre Gregorini şi P2 şi Opus Dei? întrebă Luke.

Erau în apartamentul lui Jeremy de pe Via Veneto, la etajul şaisprezece. Jeremy scoase o altă sticlă de Barolo şi-şi umplu paharul. Luke răsfoia câteva foi de hârtie.

— Zvonuri. Cockteilurile de la ambasade sunt ca nişte şedinţe ale Asociaţiei Croşetătoarelor. Pe bune, dar nu poţi să publici aşa ceva.

— Trebuie să fie cineva care să-mi dea mai mult.

— Încearcă la cimitir.

— Mersi.

— Tu singur poţi să faci rost. Trage-o de limbă pe fi-sa. Metaforic vorbind.

— Nu m-am culcat cu ea.

— Fraiere. Ţi-ai pierdut antrenamentul.

Luke se simţea cuprins de vinovăţie. Nu că nu se gândise, dar ar fi fost aproape un incest. Nu de asta venise aici.

— Credeam că te-au invitat la masă.

— M-am făcut de râs.

Jeremy ţâţâi din buze.

— Moşule, te-ai prostit.

— Dincolo de înfăţişarea umană, individul e psihopat. Vorbeam despre Vatican şi a erupt mai rău ca Etna.

— Niciodată să nu discuţi despre politică şi religie. Prima regulă când te afli într-o societate civilizată.

— Nume. Trebuie să existe cineva.

Jeremy făcu un gest teatral.

— Bine. Unul este un italian, Maldini, scoate un ziar de scandal. „Pensionat”. Se spune că a fost în P2. Altul e neozeelandez, Arthur Fox, bea mult, blestem naţional, presupun. Când e treaz e un bun ziarist. E la Roma dintotdeauna. I-o fi luat interviu şi lui Caligula. Fă-i cinste şi-ţi va povesti zile-ntregi.

— Mulţumesc, Jeremy. Eşti de milioane.

— Totul are un preţ. Pentru tine, un prânz. De-aia există foile de decont.

— Sigur. Fă rezervarea şi plătesc eu. Luke nu mai menţionă însă că foile de decont se terminaseră cu o zi înainte.

— Ai grijă. Ape tulburi. Fii atent ce publici.

Ridică sticla.

— Mai bei unul?

Până joi Luke îşi epuizase aproape complet cartea de credit. Îşi amintea avertismentul lui Martin. Întoarce-te la Londra vineri sau poţi să nu te mai întorci.

Îl găsise pe Maldini şi-i făcuse cinste lui Fox cu navete întregi de vin. Umpluse patru casete de nouăzeci de minute şi în final aflase tot ce se putea afla despre César Angeli-Gregorini.

Mai puţin cum ajunsese să aibă o fată leită cu sora sa.

Dar putea ghici.

— Nu-mi mai aduc aminte prea multe de Buenos Aires. Ştiu doar că locuiam într-o casă mare din Palermo. Era o grădină cu piscină şi casa avea o scară mare de marmură.

Erau într-un restaurant din Campo dei Fiori, flecărind alături de o sticlă de Colle Gaio. Restaurantul era luminat de lumânări care pâlpâiau din cauza brizei ce venea prin ferestrele deschise. Luke şi Simone erau ultima pereche din restaurant, cu vieţile suspendate pentru o clipă, prinşi de vraja vinului şi a mâncării.

— Mi-aduc aminte că atunci când eram mică şi părinţii mei dădeau câte o petrecere, mă strecuram din pat şi mă duceam în capul scărilor şi mă uitam la invitaţi. Totul pare atât de mare când eşti mic. Tata era în armată pe-atunci şi toţi bărbaţii veneau în uniforme strălucitoare, iar femeile cu rochii de seară lungi, pline de bijuterii. Ca într-un basm.

— Ce făcea tatăl tău în armată? întrebă el încercând să pară întâmplător.

— Nu ştiu. Nu prea vorbeşte despre asta. Probabil este ruşinat. Este un om cinstit şi nu-i plăcea ce se întâmpla cu ţara în vremea aceea.

Şi tu îl credeai. Sigur. Ce altceva puteai face?

— De ce a plecat?

— El spune că războiul cu Marea Britanie l-a făcut să se decidă. Când am fost umiliţi în Malvine.

Ea folosi termenul argentinian pentru ce el cunoştea sub numele de Falkland.

— V-aţi mai întors?

Ea clătină din cap.

— Mai avem rude acolo. Uneori ne vizitează la Roma. Tata se duce acolo, cu afaceri, dar nu ne ia niciodată şi pe noi.

Îl privea prin pahar. Se întrebă ce gândeşte. Se întrebă dacă ea se gândise vreodată dacă tatăl ei îi spusese adevărul. Poate că îndoielile pe care le-a avut fuseseră alungate undeva, în colţul minţii. Este întotdeauna mai uşor să accepţi minciuna sau jumătăţile de adevăr decât adevărul.

— La ce te gândeşti? îl întrebă ea.

Mă gândeam ce vor spune părinţii mei când le voi arăta fotografia acestei fete. Ce va spune Gabriella când va afla că mai are o soră geamănă. Nu ştiu dacă să-ţi spun adevărul acum. Aş vrea să nu fi venit niciodată la Roma, să nu te fi văzut niciodată, să nu trebuiască să iau o decizie.

— La nimic, spuse.

— Ştiu că te gândeşti la ceva. Ai o privire…

Ochii ei erau larg deschişi. Lucrurile se îndreptau către o direcţie pe care nu o dorea. Simţea cum îl cuprinde panica şi dădu înapoi.

— Mă gândeam că nu am făcut o impresie prea bună familiei tale, spuse el, încercând să risipească tensiunea ce se crease.

Ridică sticla. Era goală.

— N-ar fi trebuit să discuţi politică. E la fel cum sunt unii cu fotbalul.

Dădu paharul la o parte.

— L-am luat prea tare.

— E un caracter puternic. Ca şi tine.

— Ar fi trebuit să fiu mai politicos.

Ochii ei străluceau în lumina lumânărilor. Prea mult vin.

— Eşti un tip ciudat. Nu pot să-mi dau seama.

— În ce sens?

— Când ţi-am spus nu, m-ai urmărit prin toată Roma. Când am spus da şi am acceptat să ieşim împreună te uiţi pe fereastră, prin restaurant, oriunde, numai la mine nu, de parcă ţi-ar fi frică de mine.

Mai adevărat decât crezi.

— Trebuie să mă întorc la Londra poimâine. Nu vreau să te rănesc.

— E cam târziu să-ţi faci astfel de probleme.

— Nu, nu este.

Ea îi zâmbi într-un mod straniu şi se uită la el lung. Apoi zise.

— Vreau să merg acasă.

Era cu spatele la el, privind pe fereastra deschisă către piaţă. De undeva de departe ajungea până la ei sunetul Vespelor. Undeva cânta un aparat de radio. Ploaia făcuse dalele străzii să pară lucioase.

Se apropie, mirosindu-i parfumul, simţindu-i căldura prin cămaşă. Purta o rochie scurtă, decoltată la spate. Cu degetul se

plimbă pe curba spinării ei. O auzi cum îşi schimbă respiraţia.

Ce naiba fac?

Se întoarse şi-şi încolăci braţele în jurul lui. Se simţea ca un animal, hipnotizat de farurile unei maşini. Nu mai putea să se oprească. O sărută, foarte blând.

Nu se putea abţine.

64

Se trezi în miezul nopţii cuprins de panică. Uşa dormitorului, rămasă deschisă, lăsa să pătrundă o rază îngustă de lumină. Ea era întinsă pe burtă, cu părul împrăştiat pe pernă.

Ce făcuse?

Se ridică din pat, îşi strânse hainele şi plecă gol la baie. Stătu sub duş multă vreme. Nu voise să se întâmple aşa ceva. Se gândea ce vor spune părinţii lui, ce va spune Gabriella. Închise ochii.

Când ieşi de sub duş, Simone era la bucătărie, făcând cafea. Avea un halat de mătase şi părul ciufulit. Îi zâmbi, cam nervos.

— S-a oprit ploaia.

El dădu din cap.

— Te conduc la hotel, dacă vrei.

— O să merg pe jos.

Îi întinse o ceaşcă de cafea.

— Ţi-am făcut o cafea.

— Mulţumesc.

Îl privea, strângându-se, tremurând din cauza frigului.

— Eşti dezamăgit?

— Nu e vorba de asta.

N-am făcut nimic rău, îşi spuse. Nu este sora mea. Nici Gabriella. Nu de sânge, oricum.

— Nu am mai avut decât un iubit. Am ieşit împreună trei ani. Eu sunt o bună catolică, iar lui îi era frică de tata, cred. N-am făcut dragoste decât de două ori.

— Nu sunt dezamăgit.

Sorbi din cafea. Văzu că are lacrimi în ochi.

— Ce s-a întâmplat?

— Nimic. Trebuie să mă întorc la Londra.

— Şi n-o să te mai văd niciodată?

Era cât pe-aci să-i spună totul, dar ea fu prima care rupse tăcerea.

— Ne mai vedem înainte de a pleca?

— Sigur că da. Luăm prânzul mâine?

— La ce oră?

— La unu. Vii să mă iei de la hotel?

— Bine.

Întinse mâna peste masă, atingându-i vârfurile degetelor.

— Pleci fără să-ţi iei la revedere?

— Ce întrebare mai este şi asta?

O sărută, dar se îndepărtă când simţi presiunea buzelor ei.

— Ne vedem mâine, şopti.

Se întoarse şi închise cu grijă uşa în urma lui. Nu privi înapoi, ştiind că ea îl urmăreşte de la fereastră.

Mergea cu capul plecat, prin briza puternică a nopţii, traversă Ponte Sisto şi ajunse la hotel. Urcă în cameră şi-şi strânse bagajele. Ajunse la Fiumicino chiar la răsăritul soarelui şi-şi cumpără un bilet pentru Londra la ora opt.

65

Market Dene, Berkeshire, Anglia

Locuiau într-un conac care avusese o mulţime de proprietari. Ferma fusese construită cine ştie când, o parte din ea datând din Evul Mediu. Casa însăşi îi fusese lăsată lui Stephen de tatăl său, care la rândul lui o primise de la tatăl său. Era a patra generaţie.

Fusese extinsă în perioade diferite, lucru atestat de culoarea diferită a cărămizilor. Acest lucru era însă ascuns de iedera care acaparase trei dintre pereţi. Era prea mare pentru nevoile lor, dar Stephen nu se îndurase s-o vândă.

Acum ajunsese directorul general al editurii pentru care lucrase la Buenos Aires. Se ducea la sediul din Oxford de trei ori pe săptămână, în celelalte lucrând în biroul de acasă, dar bogăţia lui Stephen nu venea de la editură, ci fusese moştenită de la tatăl său care adunase o mică avere din speculaţii la bursă.

Când veni Luke, în faţă era parcat un Volvo galben. Alături de el era un Volkswagen roz; Gabriella venise de la universitate.

— Luca!

Mercedes ieşi din casă. Zece dimineaţă, dar era încă îmbrăcată în cămaşa de noapte. Şuviţe de păr îi atârnau pe faţă.

— Mamă.

Îl îmbrăţişă.

— Când te-ai întors de la Roma?

— Ieri-dimineaţă.

— Ai călătorit bine?

— Da.

Auzi voci în spatele casei.

— Gabby este aici pentru weekend. Rămâi?

— Trebuie să mă întorc la Londra.

— Păcat. Nu contează. Hai, tatăl tău moare de nerăbdare să te vadă. Şi Gabby. Joacă tenis. Cred că este un moment bun să facă o pauză. Tatăl tău pierde, după cum se aude vocea lui.

În spatele casei era un teren de zgură, înconjurat de un gard viu. După ce ocoliră, îl văzu pe tatăl său. Îmbătrânise şi albise, dar arăta bine pentru cei cincizeci de ani ai săi. Întotdeauna fusese un bun jucător de tenis, dar în această dimineaţă se pare că o făcea mai mult pentru a-şi păstra banii.

Gabriella era cu spatele la el. Îmbrăcată într-un şort alb, tras peste un body Lycra. Imensitatea tenişilor ei îl făcu să se gândească instantaneu la cealaltă femeie, care alerga pe străzile din Trestavere.

Stephen clătină din cap.

— Ai luat setul ăsta.

Luke îl simţea că abia se stăpâneşte să nu trântească cu racheta de pământ. Era un englez perfect până când se apuca să joace tenis. Atunci se voia John McEnroe.

Gabriella se întoarse, îl văzu şi-i făcu cu mâna.

— Luke!

Simţi o senzaţie neplăcută în stomac, ca şi când ar fi văzut o fantomă. I se zbârlise părul la ceafă, ca atunci când o văzuse pe Simone la Casa di Santa Maria, dar acum mai exista şi o senzaţie de vinovăţie care îl împovăra din greu.

Auzea o voce spunându-i: *Doar nu pleci fără să-ţi iei la revedere?*

— Bună, Gabby.

Cum naiba să procedez? se întrebă. Cum să le spun despre Simone?

66

Luară micul dejun pe verandă, în spatele casei. Pâine prăjită, prăjiturele şi gem de casă, adus de Mercedes de la o femeie din sat, un ceainic de Earl Grey şi un ibric de cafea proaspătă.

O viespe se sinucise în gem în vreme ce câteva muşte dădeau târcoale.

Gabriella îşi ungea cu unt o bucată de pâine prăjită. Lănţişorul ei cu o inimă zdrobită strălucea în bătaia soarelui.

Simţi că este privită.

— Ce?

— Nimic, spuse Luke. Ce mai e pe la Cambridge?

— Nimic.

— M-am întâlnit cu un prieten la Roma. I-am spus că soră-mea studiază genetica şi a zis că e prea greu pentru o femeie.

Ea se strâmbă.

— I-am spus că eşti mai deşteaptă decât pari.

— La fel şi tu, dar, dacă pentru tine e uşor, pentru mine e o adevărată performanţă.

Stephen lăsă ziarul. Fusese cititor de *Times*, dar trecuse la *The Guardian*, din loialitate faţă de fiul său.

— Cum a fost la Roma?

— Bine.

— Excursie, spuse Gabriella.

— Scrie un articol despre Vatican, îi explică Mercedes.

— Ai vorbit cu papa? Ţi-a destăinuit secretele sale ascunse? întrebă Gabriella.

— Secrete?

Toată lumea se uita la el, dar se ridică şi strânse vasele.

— Le spăl eu.

Stephen se uită la el.

— Asta este ceva nou.

Casa era tăcută. Stephen era în biroul său lucrând, iar Mercedes îşi făcea somnul de după-amiază. Ieşi pe verandă şi o văzu pe Gabriella întinsă la soare într-un şezlong. Purta o pereche de bikini albi. O privi pentru câteva clipe, amintindu-şi.

Idiotule. Se aşează lângă ea, astfel încât umbra lui să cadă pe cartea pe care o citea.

— Ce citeşti?

Ea îi arătă coperta.

— Byron? Mă gândeam mai degrabă la Jilly Cooper sau Shirley Conran.

— Byron e un poet romantic, Luke, dar nu înţelegi tu.

— Şi eu pot fi romantic, dar nu cu soră-mea.

Ea ridică o sprânceană.

— Cum faci asta?

— Ce?

— Ridici sprânceana aşa.

— Nu ştiu. E un dar.

Îşi îndreptă din nou atenţia către carte.

— Poţi să mă ungi pe spate?

El ezită.

— *Yes, mylady.*

Se aşeză pe marginea şezlongului şi luă sticluţa de ulei cu aromă de cocos, turnă pe spate şi începu să-l întindă pe umerii ei.

— Luke, ai păţit ceva?

— Nu, de ce-ntrebi?

— Nu ştiu. Simt că e ceva necurat la mijloc.

Când el nu răspunse, continuă.

— Sigur nu s-a întâmplat nimic? N-ai lăsat vreo fată însărcinată?

— Nu s-a întâmplat nimic.

...Era cu spatele la el, privind pe fereastra deschisă către piaţă. De undeva de departe ajungea până la ei sunetul Vespelor. Undeva cânta un aparat de radio. Ploaia făcuse dalele străzii să pară lucioase.

Se apropie, mirosindu-i parfumul, simţindu-i căldura prin cămaşă. Purta o rochie scurtă, decoltată la spate. Cu degetul se plimbă pe curba spinării ei...

— Gata, o să-ţi ajungă pentru o oră.

Ea se întoarse şi se uită la el.

— Eşti sigur că nu ai nici o problemă?

— Ce tot vorbeşti acolo?

— Ai o faţă ciudată.

— Eşti sigură că vrei să studiezi genetica? Poate că ar trebui să te apuci de psihiatrie, ca mama.

— S-a întâmplat ceva la Roma.

— Nu s-a întâmplat nimic, spuse el şi intră în casă.

Niciodată nu fusese un bun mincinos. Gabriella avea

dreptate. Faţa îl dădea de gol.

Luke urmărea faţa mamei sale în timp ce dormea, dând din când în când din mâini şi din picioare la fantomele care îi bântuiau visele. Aţipise într-un leagăn, lângă fereastră. Petrecuse cea mai mare parte a vieţii dormind sau vegetând în camere întunecate. Nu-şi amintea să fi fost vreodată altfel.

Văzuse fotografii de-ale ei de pe vremea când erau la Buenos Aires. Nu recunoştea femeia încrezătoare, zâmbitoare de la braţul tatălui său. Stephen spusese că este vorba de depresie şi că îi apăruse când veniseră în Anglia. De-a lungul timpului, depresia mamei devenise un fapt de viaţă, ca vremea. Toată viaţa trebuise să se strecoare tiptil prin casă după-amiaza, fiindcă mama avea iar „migrenă”.

Odată fusese psihiatră, la Buenos Aires. Era greu să recunoşti în descrierea făcută de tatăl său femeia pe care o cunoscuse el. I se spusese că fusese răpită în timpul războiului murdar şi că tatăl său plătise o sumă imensă pentru a o răscumpăra.

Ascultă murmurul insectelor în grădină. Auzi demarajul Volkswagenului. Gabriella se ducea în sat să cumpere ceva alimente pentru cină. Avea la dispoziţie o jumătate de oră. O trezi cu blândeţe.

— Mamă, şopti el, mamă.

Mercedes clipi, ameţită din cauza somnului. Avu nevoie de câteva momente pentru a-şi reveni.

— Luca. Cred că am adormit.

— Vino, mamă. Trebuie să vă spun ceva, ţie şi lui tata.

67

Stephen privea fotografia. Mâinile îi tremurau şi faţa i se înroşise.

— A fost făcută în Plazza Navona, cu trei zile în urmă. Se numeşte Simone.

Mercedes stătea de partea cealaltă a mesei, răsfoind hârtiile. Le lăsă jos şi le împinse către soţul ei. Îşi strânse şalul şi mai tare, de parcă i s-ar fi făcut frig.

— Ştiaţi? îi întrebă Luke.

Văzu schimbul de priviri dintre ei. Spunea totul.

— Bănuiam, spuse Stephen. Atât.

— I-ai spus... fetei ceva? îl întrebă Mercedes.

Clătină din cap.

Tatăl său îl privi întrebător.

— M-am gândit să vorbesc cu voi mai întâi.

Văzu cum se destinde.

— Mulţumesc.

Urmă o tăcere lungă. Mercedes îndepărtă fotografia, ca şi cum ar fi încercat să pună o distanţă cât mai mare între ea şi imaginile nedorite. Se aştepta să-i pună întrebarea inevitabilă, dar ezitau.

În cele din urmă umblă în plic şi spuse:

— Mai este ceva.

Stephen dădu uşor din cap.

— I-am cunoscut părinţii.

— Părinţii ei? repetă Mercedes, cu vocea ca o şoaptă.

— Ea crede că sunt părinţii buni.

Stephen îşi drese vocea.

— Părinţii adevăraţi se numeau Rosa şi Reuben Altman. Au fost ucişi de autorităţi în 1975.

— Le cunoaşteţi numele?

— Schimbă cu ceva lucrurile?

— Nu i-aţi spus niciodată Gabriellei?

— Nu văd cum ar ajuta-o, răspunse Mercedes. Nici măcar n-au un mormânt.

Luke scoase o fotografie a lui César Gregorini, în cămaşă şi pantaloni kaki, cu braţul în jurul soţiei şi fiicei sale, fotografia luată din apartamentul Simonei.

O întinse peste masă tatălui său. Stephen o luă şi făcu o grimasă de recunoaştere. O aruncă pe masă, de parcă ar fi fost otrăvitoare.

— Îl cunoşti? întrebă Luke.

Stephen se uită la soţia sa.

— El e. Omul de la cafenea.

— Eşti sigur?

Stephen dădu din cap.

— Ce om?

Stephen nu-i răspunse. În schimb îl întrebă:

— Ce ştii despre el?

Luke împinse plicul.

— Este un articol. Am făcut cercetări cât am fost la Roma. Nu pot să-l public. Este totul despre el, despre activităţile lui, despre aşa-zisele „afaceri”. În mare parte este despre activităţile

din Italia. Viaţa din Argentina este învăluită în mister. Singurul lucru pe care îl ştiu cu siguranţă este că a fost colonel în armata argentiniană şi că a fugit în Italia imediat după victoria lui Alfonsin în 1983.

— L-am întâlnit o dată, spuse Stephen, ca-ntr-un vis. În Buenos Aires. A încercat să mă şantajeze.

— Să te şantajeze? întrebă Luke mirat. Cum?

Stephen dădu din cap.

— Afaceri. A fost de mult. Nu mai contează.

Luke privi la mama sa. Se uita fix la fotografia lui César ca hipnotizată.

— Mi-e rău, spuse ea.

Tremura. Stephen şi Luke săriră s-o ajute. Se duse la toaletă şi o auziră vomitând.

Auziră păcănitul Volkswagenului. Gabriella se întorsese.

— Nici o vorbă, spuse Stephen.

68

Biroul lui Stephen era cea mai neîngrijită cameră din casă, plină de manuscrise legate cu sfoară sau scotch, un copiator, două faxuri, un computer, telefoane. Stephen o considera colţişorul său intim. Venea aici când dorea să fie singur, să se gândească. Ca acum.

Luke plecase, întorcându-se la Londra. Aveau atâtea să-i explice, dar mai putea aştepta. Gabriella era la bucătărie, pregătind cina. Desigur, ştia că se întâmplase ceva, indispoziţia lui Mercedes era însă o scuză suficientă pentru moment.

Stephen era aşezat la birou şi privea pe fereastră la apusul soarelui. Afară se auzea cântec de păsărele, dar în mintea sa auzea sunete mai puţin plăcute: paşi de cizme, ţipetele unei femei, o maşină demarând în noapte.

Acum soarta adusese noaptea aceea din nou în vieţile lor. Problema era ce să facă.

— Trebuie să vorbim.

Ridică privirea surprins. Nu o auzise pe soţia sa intrând. Stătea în pragul uşii, jucându-se nervoasă cu verigheta. Nu avusese linişte de la tragedia petrecută la Buenos Aires. Era ca o vrăbiuţă, tot timpul în mişcare, răsucind câte-o batistă în mână, ori pipăindu-şi faţa cu degetele, căutând parcă o rană imaginară.

Îşi rodea tot timpul unghiile.

— Ce i-ai spus fetei?

— Nu i-am spus nimic. Încă.

— Şi n-o să-i spunem nimic.

El o privi.

— Are dreptul să ştie.

— La ce bun?

Vocea i se ridicase, devenind ascuţită, stridentă, disperată, îl sperie.

— Nu ştiu.

— Nu trebuie să ştie. Niciodată. Nu s-a întâmplat nimic. Înţelegi?

— Dar s-a întâmplat.

— Nu! Nu s-a întâmplat!

Dădu cu pumnul în birou.

Nu o mai văzuse atât de agitată de la Buenos Aires. Parcă înnebunise. Se ridică şi întinse mâna, încercând s-o calmeze.

— Dragă, mai încet, ne aude Gabriella… Ea se depărtă.

— Nu-i spune nimic Gabriellei. Nici lui Luke. Vom continua ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Înţelegi, Stephen?

— Nu ştiu dacă asta este cel mai bine.

— Dacă mă iubeşti, dacă vrei să mai rămânem împreună, faci ce-ţi spun eu.

Se întoarse şi ieşi din birou. O urmări cu privirea. Rămase acolo, în birou. Poate că soţia sa avea dreptate. Dacă-i spun Gabriellei adevărul nu se va întâmpla nimic bun. În plus, în circumstanţele date, nu prea avea de ales.

Mercedes stătea întinsă în pat, cu draperiile trase, cu ochii închişi, încă o dată invadată de fantomele trecutului. Vedea un bărbat în cămaşă verde, cu zâmbet larg, păr auriu, cu un zâmbet perfect, faţa unui doctor sau a unui actor. Nu faţa unui torţionar. Nu faţa celui care o violase de cinci ori în baraca de la Ezeiza, în timp ce zăcea legată de masă.

Nu va aduce acest monstru înapoi în viaţa ei. Aveau o viaţă frumoasă acum. Coşmarul fusese îngropat în trecut. Şi acolo trebuia să rămână.

69

Roma

Angeli se considerase totdeauna un bun catolic, dacă nu chiar unul ardent, dar recent începuse să participe la slujbă de două-trei ori pe săptămână. Devenise foarte agitat în ultima vreme, din cauza ştirilor din America Latină. De câte ori apărea Bill Clinton la televizor schimba canalul.

Nu mai putea să doarmă. Se trezea în toiul nopţii şi stătea ore-n şir în biroul său. Îşi spunea că e din cauza Simonei. Petrecuse atâta timp cu ea când era mică, jucându-se pe computer sau angajându-se în interminabile partide de şah pe care amândoi le luau foarte în serios. Acum că plecase se simţea dintr-o dată bătrân şi pierdut.

Se mutase împotriva voinţei lui. Îi cumpărase apartamentul în Trastavere, nu pentru a-i arăta că o aprobă, ci pentru a menţine un anumit control asupra vieţii ei. Nu era dintre cele care stăteau la petreceri şi pierdeau nopţile, dar totuşi dorea mai multă independenţă decât avusese Francesca la vârsta ei.

Dar trebuise să accepte că vremurile se schimbaseră. Simone purta blugi rupţi despre care spunea că sunt la modă, şi costume de baie care nu ascundeau nimic. Cel puţin, spre deosebire de prietenele sale, îşi alegea cu grijă iubiţii. Spera că încă mai este virgină, dar cine mai putea şti?

S-au certat pe această temă de multe ori. Nu-l iertase încă pentru modul cum îl tratase pe ultimul ei prieten, reporterul englez. Cum se numea? Luke.

Simone, Simone. Fiica sa îl făcea slab. Fusese doborât de propriul portret al tatălui ei. De fapt, erau doi César Angeli. Erau foarte diferiţi şi se întreba ce va crede ea dacă îl va cunoaşte pe celălalt.

Unele secrete nu pot fi păstrate la infinit. O dată şi-o dată tot va afla.

Simone se opri la Gino’s în drum spre casă. Era gol, cu excepţia unui puşti care juca poker la o maşină. Numele chelnerului era Riccardo. Era singur în spatele barului, ştergând pahare şi aliniindu-le într-un colţ.

Ea se aşeză pe unul din fotolii.

— Ciao.

— Ciao, Simone.

— Doar o cafea.

El i-o aduse imediat.

— Ce s-a întâmplat?

— Nimic.

— Nu te-am mai văzut pe-aici în ultima vreme. Ai mai aflat ceva de englezul tău?

Ea clătină din cap. El deschise un pliculeţ de zahăr şi-i vărsă conţinutul pe bar.

— *Stronzo*. Numai un nebun părăseşte o fată ca tine.

Doi americani intrară în bar şi Riccardo se îndepărtă puţin. Duse două cafele turiştilor care se aşezaseră la o masă pe terasă şi reveni lângă Simone.

— De-asta eşti aşa de supărată?

Ea ridică din umeri.

— Poate că ar trebui să ieşi cu mine.

Ea îi zâmbi.

— De ce nu m-ai invitat până acum?

— Te invit acum.

Ea clătină din cap.

— Am auzit că ieşi cu Claudia Tombetti.

— Nu sunt călugăr.

— Nici pe departe, după câte am auzit.

— Claudia e doar o prietenă, spuse el cu expresie ciudată. Totuşi, nu e asta, nu? Nu cred că ai ieşi cu cineva care e doar un amărât de chelner, nu-i aşa?

— Nu, Riccardo.

— Oricum, nu te-ar lăsa tatăl tău.

— Nu-mi dictează tata ce să fac.

El zâmbi. Amândoi ştiau că nu este complet adevărat.

— N-o să fiu toată viaţa chelner.

Ea îl mângâie pe obraz.

— Eşti un dulce. Mi-ar plăcea să ies cu tine, dar… deocamdată sunt sătulă de bărbaţi. OK?

— Ce faci aici? se auzi o voce dură.

Apăru Gino cu faţa scăldată de transpiraţie.

— E prima dată când stau de azi-dimineaţă.

— Sigur că da. Uită-te la paharele astea. Aici e locul lor?

Riccardo se duse în spatele barului şi începu să aranjeze paharele. Gino îi făcu cu ochiul Simonei, dar ea nu avea chef de asta. Îşi termină cafeaua.

— Ciao, Riccardo, spuse ea şi ieşi.

El se uită după ea.

— Ciao, Simone, spuse.

O privi până când intră în casă.

— O să mă sinucid, spuse Riccardo.

— Nu cât eşti la lucru. Dacă vrei să te sinucizi, fă-o în timpul liber.

— E atât de frumoasă.

— Nu ştiu de ce te chinui în halul ăsta. N-ai nici o şansă. Acum ai de gând să zaci aşa toată ziua? Pune mâna pe cârpă şi fă curăţenie.

Tot ce putu să facă Angeli fu să se ducă în biroul său şi să-şi strângă pumnii cu putere.

Ticălosul acela de reporter scria un articol despre el, numindu-l fascist şi traficant de arme. Tocmai aflase că discutase cu Maldini, punându-i tot felul de întrebări despre el. El însuşi îl invitase la el în casă. Poate că se culcase cu fiică-mea. Fără nici o îndoială că aflase ceva informaţii. Ştia că furase o fotografie din apartamentul Simonei. Oh, ea nu-i spusese nimic, nu avusese curajul, dar îi spusese Francesca totul.

Fusese insultat. Ce credea el, că poate să facă mizeriile astea şi să scape? Se crede şmecher. Profitase de Simone, dar ceea ce-l înfuriase cel mai tare a fost că puţulică ăla credea că-l poate insulta fără să păţească nimic.

Respiră adânc de câteva ori pentru a se calma, apoi luă telefonul. Dădu cinci telefoane, două locale şi trei interurbane şi când puse în sfârşit receptorul în furcă totul fusese aranjat.

70

Farringdon Road, ECI, London

Mesele din Betsy Trotwood se zgâlţâiau de fiecare dată când trecea un metrou pe dedesubt. Martin Harris servea un cârnat cu muştar. Era un individ gras, cu o faţă cărnoasă şi o voce puternică. Mirosul de bere şi nicotină se lipise de costumul său prea mult purtat.

— Unde e articolul ăla trăsnet pe care mi l-ai promis?

Luke dădu din umeri.

— Informaţiile nu se îmbină una cu alta.

— Christoase.

O bucată de cârnat îi scăpă din gură şi căzu pe bar.

— Ce dracu’ îmi faci?

Luke dădu din nou din umeri.

— Atunci ce dracu’ ai căutat la Roma? Libelule? Vreo pipiţă?

— N-am putut termina documentarea. Articolul e prea subţire. Are prea multe găuri.

— Asta o să hotărăsc eu.

— Nu l-am mai scris.

— Atunci notiţele?

Când văzu că Luke nu răspunde, îşi termină berea şi mai comandă două.

— Mi-ai spus că omul tău de-acolo te-a pus pe urmele unei afaceri cu trafic de arme şi spălare de bani, care duce la Vatican. Aşa mi-ai spus.

— Aşa am crezut.

— Uite care-i treaba, băiete, dacă pui mâna pe un astfel de articol, aşa îţi croieşti o carieră. Pricepi? Nici dracu’ nu dă doi bani pe viitorul papă până când ăsta de-acu’ nu e mort. Cititorii de duminică. Labagii care se uită la BBC 2. Dar scandalurile şi poveştile de război îţi aduc biroul tău personal. Numele cu majuscule. Dacă vrei să-ţi faci o carieră, trebuie s-o demolezi pe-a altuia.

— Martin, ţi-am spus că nu am pus materialul cap la cap.

Martin bău berea.

— Să mă ia dracu. Nu asta mi-ai spus la telefon. Ţi-aminteşti? Când erai la Roma?

Luke se gândi la Simone; se gândea la mâinile tatălui său care tremurau când văzuse fotografiile, la mama sa care vomitase în baie. Da, putea scrie articolul, dar cum va reacţiona familia lui? Dar Simone?

— Au fost fundături.

Martin nu zise nimic. Luke îi simţea privirea cercetându-l.

— Mi-am pus capul în joc pentru tine. Şeful o să se înece când va vedea că nu-i aducem nimic.

— Articolul despre Vatican a fost bun, nu?

— Foarte profesionist, foarte interesant, foarte à la Canalul 4. Dar pentru asta ai avut nevoie de o săptămână. Ai mai rămas patru zile.

— Pe banii mei.

— Şi aici era de lucru. Şi mi-ai promis un articol trăsnet.

— Am făcut tot ce-am putut. Ţi-am spus. N-a ieşit.

Martin termină cârnaţii şi aprinse o ţigară.

— Bine, dă-o-ncolo.

Luke îşi termină berea.

— Mă duc acasă.

— Nu ştiu cum o s-o scot la capăt cu şefu'.

— Îmi pare rău, Martin. Mă voi revanşa.

— Nu văd cum.

— Vorbim mâine.

Martin ridică sprâncenele şi nu spuse nimic.

Pe Farrrington Road începuse să plouă. Luke îşi ridică gulerul. Vara în Anglia. Ce glumă bună. Începu să traverseze strada.

O rază de lumină mătură şoseaua în timp ce din bar ieşea un bărbat ce-şi pusese jacheta pe cap pentru a se apăra de ploaie.

Nu a apucat să vadă maşina care l-a lovit; a fost puţin neatent, din cauza ploii şi, în plus, maşina nu avea farurile aprinse. A accelerat rapid şi l-a lovit din lateral, forţa impactului rupându-i ambele picioare, chiar sub genunchi. Se răsturnă şi se lovi cu capul de bordură, rupându-şi gâtul şi spărgându-şi ţeasta.

Şoferul n-a oprit. A accelerat mai departe, tot cu farurile stinse.

Cei din bar au auzit zgomotul şi au ieşit. Martin, simţind parcă ce se întâmplase a fost primul care a ajuns la el. Încă mai respira, dar faţa îi era acoperită de sânge, iar picioarele făceau un unghi straniu.

— Christoase, Christoase, strigă el. Luke!

Se întoarse către cei care ieşiseră alături de el din bar şi erau îngroziţi.

— Chemaţi dracului o ambulanţă!

71

Stephen privea pe fereastră la ploaia care cădea. Se considerase totdeauna un individ sentimental, iar faptul că nu simţea nimic când propriul său fiu se zbătea să supravieţuiască îl surprindea.

— Suntem pedepsiţi.

Soţia sa ridică privirea. Stătea pe un scaun de plastic, pe cealaltă parte a coridorului, frământând în mâini o batistă. Nici ea nu plânsese.

— Pedepsiţi?

— Atunci, la Buenos Aires. Trebuia să-i fi spus omului adevărul. L-am minţit. Nu este a noastră, nici după lege, nici după sentimente. De asta suntem pedepsiţi. Prin Luke.

Mercedes fixa cu privirea podeaua, frământând mai departe batista.

— Vrei să spui că *Dumnezeu* a făcut asta? Aşa crezi?

— Nu ştiu. Poate că este un fel de justiţie.

— N-am făcut nimic *rău*. Am oferit adăpost unui copil orfan.

— Am ascuns-o de familia ei.

— Omul acela nu o voia. A spus asta. Dacă ar fi vrut-o n-ar fi plecat.

— Poate că l-am intimidat.

Mercedes tăcu o vreme.

— Eu tot cred că nu am făcut nimic *rău*.

Stephen se întoarse şi privi iar pe fereastră.

Încercă să se roage: *Te rog, Doamne, nu-l lăsa să moară.* Dar în timp ce se ruga, o altă parte din el îi spunea: *Asta meriţi. Ştiai că se va întâmpla aşa ceva într-o bună zi.*

Auzi paşi pe coridor.

Au ridicat amândoi privirea şi l-au văzut pe unul din doctori, chirurgul Caldow. Stephen încercă să descifreze expresia lui, pregătindu-se pentru ce e mai rău. Mercedes se ridică în picioare şi-i apucă mâna.

— Se va face bine? se auzi Stephen spunând.

Gabriella mângâia ceaşca de cafea în palme, privind la mocheta murdară.

Se deschise uşa.

— Tati, spuse.

Se ridică şi el o luă în braţe. Au rămas aşa multă vreme.

— Am vorbit cu doctorul, budincuţă, spuse el, folosind porecla pe care i-o dăduse în copilărie. Vocea suna de parcă era gata să izbucnească în plâns.

— Se va face bine?

— Trebuie să fim tari.

Stătură aşa îmbrăţişaţi multă vreme, ascultând sunetele spitalului.

Gabriella fu prima care rupse tăcerea.

— Cum s-a întâmplat?

Maşina a fost furată. Poliţia a găsit-o abandonată trei

kilometri mai departe. Nişte copii, spun ei.

Totul era atât de absurd, se gândi Gabriella.

— Unde este mama?

— Doctorii i-au dat ceva să doarmă.

Gabriella simţi cum toată puterea i se scurge. Se rezemă de tatăl ei şi-şi îngropă faţa în pulovărul acestuia.

— N-o să moară, nu?

— Nu, spuse Stephen, fără convingere. N-o să moară.

72

BMW-ul închiriat părăsi autostrada şi o porni pe un drum de ţară. Ajunse în faţa fermei. Jeremy opri motorul şi rămase în maşină câteva clipe, privind. Nu mai era nici o maşină în faţa casei. Se întrebă dacă nu cumva plecaseră amândoi soţii.

Privi în oglinda retrovizoare. Se vedeau casele din sat. Ce linişte e aici.

Draperiile se mişcară. Deci este cineva acasă. Ieşi din maşină şi bătu la uşă.

Mercedes Barrington arăta ca o epavă. Era în cămaşă de noapte, cu toate că era ora trei după-amiază. Părul îi era nepieptănat.

— Doamnă Barrington, mă numesc Dexter, Jeremy Dexter. Am fost prieten cu Luke. Vin de la Roma.

Ea dădu din cap.

— Da, mi-aduc aminte, ne-a vorbit despre tine.

Se dădu într-o parte.

— Intră, te rog.

— Mulţumesc.

Casa era cufundată în întuneric, de parcă proprietarii erau plecaţi. Şi într-un fel erau, se gândi Jeremy. Ea îl conduse în salon. Se aşeză într-un scaun-leagăn.

— Te rog, ia loc.

El se aşeză, dorindu-şi să nu fi venit. Nu voise acest lucru, dar considera că părinţii lui Luke trebuie să ştie anumite lucruri.

— Mă bucur că ai venit, spuse Mercedes.

— Trebuie să vă spun ceva. Soţul dumneavoastră nu este aici?

— E la lucru. La Oxford.

— A!

— Mă tem că nu se va întoarce decât târziu.

— Înţeleg.

Privi în jur. Pe măsuţă era o fotografie. Luke şi părinţii săi. O amintire a unor vremuri mai bune.

Jeremy se aplecă înainte. Nu ştia de unde să înceapă.

— E vorba despre Luke. Ar fi trebuit să vorbim la înmormântare, dar nu mi s-a părut momentul oportun.

— Ai fost la înmormântare, Jeremy?

El dădu din cap.

— Iartă-mă. Nu-mi aduc aminte.

Aerul acesta de politeţe era supărător. Poate că ia antidepresive, se gândi.

— Sper că n-am fost nepoliticoasă.

— Nu, deloc.

Ascultă ticăitul pendulei de pe hol.

— Ştiam ce făcea la Roma, dar dumneavoastră?

— Lucra la un articol, spuse. Despre papă.

— Mai era ceva. Nu v-a spus?

Ea îl privea cu atenţie.

— Gregorini.

Urmă o tăcere lungă.

— Da?

— Ştiaţi?

Ea dădu din cap abia perceptibil.

— Vedeţi, problema este că… mă întreb dacă v-aţi gândit… Mă refer la accident…

— Că nu a fost accident?

El dădu din cap bucuros că ea fusese cea care rostise cuvintele.

Urmă o altă tăcere lungă. Într-un târziu ea spuse:

— Nici eu, nici tu nu putem face nimic, nu-i aşa?

Jeremy tăcu.

— Probabil că nu.

— Jeremy, asta e un fel de *mea culpa?*

El privi într-o parte.

— E vina mea. Eu l-am încurajat. I-am spus lucruri pe care era mai bine să nu le cunoască.

— Nu este vina ta, spuse ea.

— Ba cred că da.

Mercedes se ridică încet şi se duse la măsuţa din colţ. Scoase o fotografie şi i-o întinse. Aprinse lampa. Jeremy privea uimit fără să priceapă nimic la feţele zâmbitoare ale soţilor

Barrington a lui Luke şi a… Simonei Gregorini.

— Nu pricep.

— Este fiica mea, Gabriella. Nu a fost la înmormântare. Nu a putut suporta. Erau foarte apropiaţi.

El privi fotografia multă vreme.

— Dumnezeule.

— Dacă l-ai iubit pe Luke şi îţi pasă cumva de sentimentele noastre, nu vei spune nimănui nimic despre asta. Înţelegi?

— Da. Înţeleg.

Dar nu înţelegea. Nu înţelegea nimic.

IV

Europa şi America de Sud
Iarna lui 1995

73

Mexico City

Reuben stătea pe scaun, răsfoind o revistă. Îşi schimbă locul, privi la ceas şi mai luă o alta. *Newsweek* avea un articol de la trimisul lor de la Roma despre criza de la Vatican. Catolicismul pierdea masiv teren în America Latină din cauza sprijinului acordat regimurilor totalitare. Biserica adventistă de ziua a şaptea, precum şi alte secte atrăgeau credincioşii dezamăgiţi. Se spunea că Biserica Catolică putea pierde aproape opt milioane de credincioşi numai în America Latină până în anul 2000.

De asemenea, existau îngrijorări cu privire la sănătatea papei. Vaticanul nega cu putere zvonurile despre boala Parkinson, ori despre cancerul de care ar fi suferit papa. Un purtător de cuvânt negase că asupra papei se făceau presiuni pentru a se retrage.

Noaptea nu este departe, se gândi Reuben, nici măcar pentru Vicarul lui Christos. Niciodată nu este. Iar la Judecata de Apoi, Dumnezeu îl va întreba de ce a tăcut în faţa torturilor şi masacrelor din America Latină. De ce nu a denunţat omorârea preoţilor şi călugărilor cum făcuse pentru Polonia.

Ne vom întâlni în iad, papo.

Lăsă revista deoparte. Cerul era de culoarea plumbului şi ploaia ce căzuse de curând alungase praful din aer.

Un asistent îi strigă numele.

— Dr. Calderón vă aşteaptă.

Ştia ce-i va spune Calderón, dar omul este făcut să spere întotdeauna la ce este mai bun. Însă analizele îi confirmară ceea ce ştiuse în sinea lui. Se întrebase deseori în aceste ultime zile dacă nu cumva boala sa nu avea o natură fizică, dacă nu cumva ceea ce-i măcinase sufletul atâţia ani nu începuse acum să-i macine şi trupul.

Noaptea trecută visase că era în Argentina. Era noaptea târziu şi străzile erau goale şi întunecate, închizându-se în faţa lui în toate direcţiile. Un Ford Falcon verde, cu farurile stinse se îndrepta încet către el. Se trezise leoarcă de sudoare. Ştia ce-l aştepta în spatele geamurilor fumurii.

Calderón purta un costum scump, cumpărat desigur din Zona Rosa. Costumul era asortat cu o cămaşă albastră şi o cravată. Părul şi unghiile erau îngrijite atent. Reuben îi dădu cincizeci-cincizeci şi cinci de ani.

Mai bătrân decât mine şi totuşi va trăi mai mult.

Calderón scoase nişte radiografii dintr-un plic şi le puse pe un ecran. Ca un profesor ce explică elevilor o complicată problemă de matematică îi arătă nişte umbre pe ficat. Auzi cuvântul *tumoare*.

— Cât mai am?

Calderón păru uimit de întrerupere.

— Nu poţi fi niciodată sigur în astfel de cazuri.

— Spune-mi cât.

Doctorul zăbovi înainte de a da verdictul. Că e greu de spus, că ar trebui încercată radioterapia. Că va face totul…

— Cât mai durează?

Presat, dădu verdictul. Şase luni. Jumătate din această perioadă Reuben putea trăi normal, luând analgezice, după aceea, era nevoie de spitalizare. Reuben nu era sărac. Va beneficia de cea mai bună îngrijire.

Reuben fu surprins de propria reacţie. Se simţea foarte calm. De fapt, chiar uşurat în multe privinţe. Ultimii douăzeci de ani îi trăise chinuit de fantome. Acum li se putea în sfârşit alătura.

Asta nu înseamnă că nu-i era frică. Sigur că se temea. Nu credea că vreo persoană din lume nu se teme de moarte. Trăim şi ne obişnuim cu viaţa. Nimeni nu este sigur de ce se întâmplă

după aceea şi pentru oricine contemplarea abisului final este teribilă.

Îşi dădu seama că doctorul îi spusese ceva.

— Mă iertaţi, nu am fost atent.

— V-am întrebat dacă aveţi rude.

Reuben clătină din cap.

— Nu, nu am pe nimeni.

Calderón părea nervos. Poate fiindcă Reuben era atât de calm, poate se gândea la următorul pacient.

— Ce veţi face, señor Altman?

— Ştiţi bancul acela cu pacientul care se duce la doctor şi acesta îi spune: „Am o veste bună şi una proastă, pe care vreţi s-o auziţi prima?" „Spuneţi-mi-o pe cea proastă." „Mai aveţi doar o săptămână de trăit." „Dumnezeule, şi atunci care e vestea bună?" „Ai văzut-o pe asistenta mea cea nouă? Bucata aia ţapănă cu ţâţe mari? Am futut-o azi-noapte!"

Doctorul clipi, şocat probabil, apoi îşi dădu seama de insultă. Închise dosarul lui Reuben.

— Dacă mai pot să vă ajut cu ceva…

Reuben clătină din cap.

— Voi pleca în străinătate pentru o vreme. Cum aş putea obţine o cantitate suficientă de medicamente?

74

În stradă, un băieţel cânta la acordeon. Între picioarele-i goale avea un castronel albastru de plastic. Reuben îşi scoase portofelul şi-i dădu câteva bancnote. Nu mai avea nevoie de bani. Băiatul se repezi şi luă banii şi-i ascunse repede, înainte ca cineva să fi văzut ce s-a întâmplat şi să încerce să-i fure. Îl copleşi de mulţumiri pe Reuben în timp ce acesta se îndepărta.

Curios, ce senzaţie de deplină libertate îţi oferă apropierea morţii. Nevoia noastră disperată de a trăi ne ţine spiritul înlănţuit. Odată îndepărtată urgenţa supravieţuirii, omul redevine iarăşi bun.

Dacă s-ar fi dus înapoi acasă în noaptea aceea, în loc să se ducă la Ambasada Mexicană...

Stătea în sufrageria apartamentului său, privind neajutorat în jur, de parcă ar fi pierdut ceva. În cele din urmă luă o sticlă de Bushmills şi un pahar. Se trânti pe sofa şi aprinse televizorul.

Dădu volumul la minim şi mută de la un canal la altul: un meci de fotbal italian, o telenovelă, Luis Miguel pe canalul muzical.

Umbrele deveneau din ce în ce mai largi. Undeva în depărtare se auzeau sirenele poliţiei.

Cât de repede trecem prin viaţă. Mai ieri era la universitate, tânăr, plin de vise, speranţe şi promisiuni. Dintr-o dată, întreaga sa viaţă nu i se păru decât o singură clipă.

Încercă să nu se gândească la Julio.

Aşa fusese viaţa lui din ultimi douăzeci de ani, o încercare de a nu se gândi, de a nu reflecta. Muncea paisprezece-şaisprezece ore pe zi, uneori chiar şi în weekend. Încercând cu disperare să uite. Credea că va găsi cu timpul o modalitate de a uita, de a se mântui.

Nu găsise niciuna.

Se uită la telefon. O frază îi tot suna în minte, de mai bine de treisprezece ani: *Crezi că dacă una din fiicele tale ar mai fi în viaţă ar mai vrea să te vadă după ce le-ai făcut lor şi mamei lor?*

Ce spuse Domingo? *Una din fetele tale.* Nu *amândouă* fetele. *Una.* Ca şi cum ar fi ştiut că una a supravieţuit. Nu cumva ştia mai multe decât voise să-i spună? Poate că era cel mai bun moment să afle. Unele lucruri le poţi face mai bine în apropierea morţii.

Ridică receptorul.

Bani nu constituiau o problemă. Banca îl plătise bine şi nu cheltuise foarte mult, nici măcar nu-şi luase concediu. Ştiuse cum să-şi investească economiile; era o lecţie pe care tatăl său îl învăţase bine. Acum va cheltui totul în acest ultim pelerinaj.

Cumpără un bilet către Buenos Aires. Numai dus.

75

Buenos Aires

La aeroport se aşteptă să fie arestat, cum i se întâmplase şi data trecută. De data aceasta era o teamă şi mai reală; de data aceasta avea o crimă pe conştiinţă, dar funcţionarul îi ştampilă plictisit paşaportul, fără măcar să se uite la el.

În taxiul pe care-l luase de la aeroport încercă să ghicească pe fereastră locul în care abandonase cadavrul lui Julio. Se întrebă cât durase până când fusese descoperit în

portbagajul maşinii.

Poate că mai era încă acolo.

Luni după aceea trăise cu o spaimă continuă. În fiecare seară se aşteptase să-i bată poliţia la uşă sau să apară la bancă un mandat de extrădare. Când nu apărură se gândi că poate Carmen ţinuse secretă prezenţa lui la Buenos Aires din motivele ei. Era singura care putea face legătura între el şi Julio.

Se gândea la motivele ei. De ce îi povestise despre viol în noaptea aceea? Cu siguranţă nu putuse anticipa ce reacţie va declanşa dezvăluirea ei. Şi totuşi…

Era plăcut pentru luna aceea. Vremea începuse să se schimbe încet în Argentina din anii ’80, probabil în urma distrugerii pădurii amazoniene. Peroniştii preluaseră iar puterea în 1987, prin Carlos Menem. Inflaţia continuase să crească, ajungând în 1989 la cinci mii la sută pe an. Se spunea că lumea îşi negocia salariul zilnic; preţurile nu mai erau trecute pe produse, ele variind nu doar de la o zi la alta, ci chiar de la o oră la alta. În cele din urmă, ministrul economiei, Domingo Cavallo, trecuse o lege care făcea pesoul convertibil în dolari. Anul trecut inflaţia ajunsese la doar patru la sută.

Menem redusese deficitul bugetar vânzând dinozaurii de stat, ca Aerolinias Argentinas, compania de petrol şi Entel, compania de telecomunicaţii. Parcurile erau din nou verzi şi îngrijite, fiind preluate de La Nación şi Banco de Galicia. Se construiseră noi hoteluri şi centre comerciale, iar mirosul banilor revenise în Microcentro.

Dar pe alte fronturi veştile nu erau la fel de îmbucurătoare.

Imediat după Crăciunul anului 1990, Menem îi iertase pe Videla şi Massera pentru rolul jucat în Războiul Murdar. Ispăşiseră doar patru ani din condamnarea pe viaţă, în cea mai mare parte sub formă de arest la domiciliu. Deja administraţia lui Alfonsin dăduse „Legea îndeplinirii serviciului”, care permisese iertarea funcţionarilor inferiori sub scuza că „îndepliniseră ordine”, iar în 1986 stabilise „Punto Final”, dincolo de care nu mai puteau fi acuzaţi. Se pare că singurele care continuau lupta pentru dreptate erau familiile celor dispăruţi. Madres de la Piaza continuau să vină în fiecare marţi în faţa Casa Rosada, purtând eşarfe albe şi fotografii ale celor dispăruţi. Menem continua şi el să le ignore, ca şi predecesorii săi.

Reuben văzu un grafitti pe un zid: FMI să plece din Ţară! Era ceva nou. În 1975 erai împuşcat fără discuţii dacă scriai ceva

în public. Acum oamenii puteau să scrie din nou pe ziduri, dar ei deciseseră să dea vina pentru problemele ţării pe altcineva.

De data aceasta trase la Claridge, în Tucumán. Se duse direct în camera sa de la etajul patru şi se aşeză la fereastră, revăzându-şi planurile, atâtea câte erau. Se gândise să încerce să o contacteze pe Carmen, dar era mai bine ca anumite întrebări să rămână fără răspuns. Ştia prea multe şi vorbise prea multe. Singura ei problemă era că nu gândea.

Sau poate că nu.

În plus, era posibil ca ea să nu mai vrea să-l revadă. Poate chiar se recăsătorise. Mai bine s-o lase în pace. Avusese parte de prea mult. În ceea ce-l priveşte pe el, cu siguranţă îi ajunsese.

Se îndoi din cauza unei dureri insuportabile. Se înmulţiseră în ultimele două săptămâni. Întinse mâna după morfina pe care şi-o pusese pe noptieră. Într-un fel, durerea îi făcea plăcere. Îi aducea aminte că nu mai are timp şi că trebuie să rezolve totul cât mai repede.

Urcase aceleaşi scări şi în urmă cu treisprezece ani. Mirosul pestilenţial era aşa cum şi-l amintea. Se opri în faţa uşii lui Domingo, privind la crăpăturile vopselei.

Dar dacă se mutase? Unde să-l mai găsească? Gonsalvez nu era un nume rar. Trebuia acum să-i ia la rând pe toţi Gonsalvezii din Buenos Aires? Dar dacă se mutase în provincie, la Córdoba ori în alt oraş? Nu era detectiv particular. O astfel de căutare ar fi durat luni de zile, pe care însă el nu le mai avea.

Respiră adânc şi bătu în uşă. După câteva clipe se deschise. Un tânăr înalt, în blugi şi cu un tricou alb îl privea suspicios. Era neras de câteva zile.

— Domingo Gonsalvez mai locuieşte aici?

Tânărul se uită cu neîncredere la pantofii lui italieni şi la ceasul elveţian de la mână. Un străin atât de bine îmbrăcat nu putea însemna decât necazuri.

— Cine eşti?

Întrebarea îi confirma faptul că Domingo încă mai locuia acolo. Bruta asta, nepotul meu, nu era decât un ţânc învârtindu-se pe fusta mamei data trecută.

— Sunt Reuben Altman. Ştie tatăl tău cine sunt.

Uşa se închise. Când se deschise din nou, în pragul ei stătea Domingo. Încordat. Munca şi sărăcia săpaseră urme adânci pe faţa lui şi chelise. Purta o vestă albă şi nişte pantaloni largi. Muşchii îi erau puternici, întinşi ca nişte funii. Dinţii îi erau sparţi. Reuben se gândi că dentistul era un lux prea mare pentru

ei.

Dacă îi trecuse cumva prin minte că Domingo îl iertase, faţa lui îi demonstra că se înşelase.

— *Por Dios*. Tu?

— Domingo.

— Pari bolnav.

— Sunt bolnav.

— Bine. Sper să mori. Acum dispari.

Încercă să închidă uşa. Reuben întinse mâna şi o ţinu deschisă.

— Trebuie să vorbesc cu tine. De asta am venit din Mexic.

— Ai fi putut economisi banii. N-am nimic să-ţi spun. Îi pun pe băieţii mei să te arunce pe scări.

Uşa i se trânti în faţă, la fel ca acum treisprezece ani. Singurul lucru care lipsea era scuipatul.

76

Reuben închirie de la Hertz un Fiat şi se duse în Avellaneda dimineaţa foarte devreme. Imediat după şapte, Domingo ieşi din bloc şi se urcă într-unul din acele *colectivos* care străbăteau oraşul. Urmări rabla de Mercedes până la podul Avellaneda şi-l văzu traversând pasarela. Domingo intră într-un service auto din partea stângă a Bocăi, la o sută de metri de Avenida Almirante Brown.

Se întoarse pe seară şi parcă lângă pod, într-un loc de unde putea supraveghea foarte bine atelierul. Aproape se întunecase când un bărbat în salopetă ieşi şi încuie atelierul. Reuben se gândi că Domingo nu se va duce direct acasă şi avu dreptate. Îl văzu ieşind împreună cu proprietarul şi se duseră într-un bar la colţul străzii.

Reuben ieşi din maşină şi se puse într-un ungher, supraveghind intrarea barului. Simţea mirosul de *asado*, vedea licăririle unui televizor şi auzea strigătele clienţilor. Era un meci între Boca Juniors şi San Lorenzo. Dă-mi putere pentru asta, se rugă el, fără să specifice cărui zeu.

În sfârşit, îl văzu ieşind singur şi îndreptându-se spre pod. Reuben îl urmări.

Pe pod era întuneric. Se zguduia puternic ori de câte ori deasupra lui trecea o maşină mai grea. Mirosul pestilenţial al

fluviului, al docurilor şi al motorinei îi înţepa puternic nările.

Ajunseseră la jumătate când Domingo îl simţi în spatele lui. Se opri şi se întoarse, cu curajul pe care ţi-l dă băutura. Faţa lui înregistră însă un moment de spaimă când văzu cuţitul în mâna lui Reuben.

Reuben îl apucă de mână şi-l împinse spre balustrada de metal. Apăsă cu putere cuţitul în rinichii lui Domingo.

— N-ai curajul să-l foloseşti, spuse Domingo.

Duhnea a whisky. Era greu să şi-l imagineze ca frate al Rosei.

— Vrei să afli?

Domingo nici măcar nu se zbătu să scape. Frica îi dispăruse aproape imediat, acum era aproape amuzat. Poate băutura, poate dispreţul faţă de Reuben. Poate amândouă.

— Ce vrei de la mine?

— Vreau să-mi găsesc fetele.

— Ai întârziat douăzeci de ani.

— Ştii ceva. M-ai minţit data trecută.

— Nu ştiu nimic. Au dispărut. Asta e. Ce ai de gând să faci acum?

Reuben se uita la el. Nu aşa îşi planificase. Ce mă fac? Îl ameninţ mai departe cu cuţitul? Bătuse atâta drum şi investise atâtea speranţe într-o întorsătură a unei fraze.

Stătea acolo, simţindu-se ca un prost.

Aici s-ar fi terminat totul. Dar Domingo încercă să-i ia cuţitul din mână. Reuben mişcă mâna şi-l auzi pe Domingo gemând de durere. Îngheţă, gândindu-se că l-a înjunghiat. Imediat însă acesta îl apucă cu braţul bun, lovindu-l în umăr. Mâna îi amorţi imediat şi auzi cum cuţitul cade în apă. Domingo îl înghesui în balustradă şi-l lovi cu pumnul peste ureche. Reuben alunecă pe spate.

Domingo îşi privea mâna din care îi curgea sânge. Cuţitul îi brăzdase palma.

— Boule, mormăi el.

Reuben era prea uluit ca să se mişte. Îl durea, o durere puternică în urechi şi în umăr. Se uita la Domingo care îşi scoase o batistă şi-şi înfăşură mâna sângerândă.

— De unde ai găsit porcăria asta de cuţit?

Reuben mormăi şi se aplecă înainte, ţinându-se de umăr cu mâna stângă.

— De la hotel… Din fructieră.

— Curge sângele ca la porc.

Îl apucă pe Reuben de păr.

— Ar trebui să te omor pe loc. Am vrut s-o fac data trecută. Mi-am jurat c-o s-o fac dacă ne vom mai întâlni. Ar trebui să iau cuţitul şi să-ţi tai beregata.

— Fă-o!

Reuben îi simţea respiraţia duhnind a băutură în faţă.

— Te-ar aranja, ai?

— Nici tu n-ai curaj.

— Nu-mi vorbi tu mie de curaj. Nu eu am fugit abandonându-mi soţia şi copiii!

Domingo îi întoarse spatele, strângându-şi bandajul improvizat. Reuben văzu cuţitul.

Când Domingo se întoarse, Reuben era ridicat în picioare cu cuţitul în mână. Expresia i se schimbă de la furie la neîncredere.

— Ce mama dracu' faci?

— Ştii ceva.

— Chiar dacă aş şti. La ce-ţi mai foloseşte?

— Sunt pe moarte. Am cancer la ficat. Doctorii nu mai pot face nimic. Aşa că nu mai îmi pasă ce se întâmplă cu mine, vreau să aflu ce s-a întâmplat cu fetele mele. Dacă ştii ceva, pentru numele lui Dumnezeu, spune-mi.

— De ce?

— Fiindcă am suferit vreme de douăzeci de ani. E prea mult, pentru oricine.

— N-ai suferit cum a suferit Rosa.

Domingo îşi privi mâna.

— Înjunghie-mă-n spate, dacă vrei. E de aşteptat de la unul ca tine. Du-te dracului. Nu-ţi spun nimic.

Reuben alunecă pe cimentul podului. Îşi luă capul în mâini şi începu să plângă.

Domingo păşi peste el şi încercă să se îndepărteze.

77

Domingo ajunsese la capul podului când se întoarse.

— Şi dacă *ştiu* ceva?

— Pentru Dumnezeu, te implor.

Domingo stătu acolo multă vreme. Când vorbi din nou, vocea îi era atât de moale, încât Reuben abia îl auzea.

— Îl cheamă Barrington. Stephen Barrington. Ţi-l aminteşti? Locuia în apartamentul de vizavi. Cumva a salvat pe una dintre fete. Nu ştiu pe care. L-am lăsat să o ia, Dumnezeu să mă ierte. N-am avut de ales. Nu-mi puteam hrăni propriii copii. El i-a oferit o viaţă mult mai bună decât aş fi putut să-i ofer eu.

Aşa. Măcar una din ele era în viaţă. Asta voise să audă? Ori, mai degrabă, de asta se temuse?

— Ai ştiut. Tot timpul.

Domingo ridică din umeri.

— Şi ce dacă? Nu ştiu ce s-a mai întâmplat cu el, ori cu fita. Cealaltă, nu ştiu. Poate a murit, poate a luat-o armata. Ştii ce se întâmpla atunci. Pentru numele lui Dumnezeu, asta este. Las-o în pace. Nu-i faci nici un bine dacă apari acum, chiar dacă o găseşti.

— Dar trebuie. Trebuie.

Domingo înjură din cauza durerii.

— Du-te-n pizda mă-tii. Uite ce mi-ai făcut. N-o să mai pot lucra.

Reuben umblă în portofel.

— Ia. Cheltuieli medicale. Pentru familia ta.

— Mă piş pe banii tăi. Mai bine mănânc căcat de câine decât să iau ceva de la tine.

— Te rog, Domingo. Iartă-mă. Pentru tot.

— Niciodată. Nici dacă trăiesc o mie de ani.

Şi a plecat.

*

Reuben intră în cadă şi-şi scoase hainele. Cine ştie ce crezuseră portarul şi recepţionera când apăruse murdar şi plin de sânge. Făcu duş şi apoi îşi luă un halat şi chemă room service. Pe lângă mâncare ceru o sticlă de Malbec. Se decise să se îmbete. Un fel de sărbătorire.

Barrington. Numele îi stârnea amintiri vagi, dar nu putea să asocieze o faţă acestui nume. Îl întâlnise de câteva ori, pe el şi pe soţia lui în hol sau în lift. Ţinea minte că e britanic, reprezentant al unei companii engleze în Buenos Aires. Doar atât îşi amintea.

Sună la recepţie şi ceru o carte de telefoane. Când îi fu adusă o răsfoi înfrigurat căutând numele lui Barrington. Nu-l găsi.

Bău sticla de Malbec şi făcu eforturi să-şi amintească

numele companiei pentru care lucra Barrington, dar nu reuşi. I se făcu rău şi se duse în baie şi vomită. Se uită în oglindă. Slăbise şi pielea i se îngălbenise.

Se uita în ochii săi, întrebându-se. Pentru cine faci asta? Pentru tine sau pentru ele?

— Fiecare copil are dreptul să-şi cunoască tatăl, se auzi spunând cu voce tare, ca pentru a se convinge.

Dar ştia în sinea lui de ce pornise în acest pelerinaj. Dorea iertare. Tot la mine mă gândesc, după atâta timp. Nimic nu se schimbase.

Sări din pat.

— Era o editură, spuse cu voce tare şi bâjbâi după întrerupătorul veiozei.

Îşi privi ceasul. Aproape trei.

Se sculă din pat, găsi cartea de telefon şi începu să caute toate editurile care aveau birouri în Buenos Aires. Asta era. University Publishing. Asta era, era sigur. Copie adresa şi numărul de telefon.

Nu mai putu să adoarmă. Stătu la fereastră toată noaptea, aşteptând cu nerăbdare să se facă ziuă.

*

Biroul era la intersecţia străzilor Paraguay cu Junin. Avea o vitrină în care se aflau câteva tratate medicale şi alte cărţi ştiinţifice. Intră înăuntru şi ajunse în faţa unui birouaş despărţit prin pereţi de sticlă. Un tânăr în costum şi cravată îi ieşi în întâmpinare.

Îi spuse că vroia să dea de un vechi prieten, Stephen Barrington, care lucrase pentru editura lor. Tânărul îi spuse să aştepte. După câteva clipe, apăru un bărbat dintr-un birou din spate. Era mai în vârstă şi avea un costum elegant de culoare gri. Vorbea spaniolă cu un puternic accent englezesc.

Când Reuben îi explică despre ce e vorba păru surprins.

— Barrington, spuneţi? Prieten cu dumneavoastră?

— Da. Cred că a lucrat pentru editura dumneavoastră.

Celălalt păru amuzat.

— Da, încă mai lucrează. Este director.

Reuben încercă să-şi ascundă satisfacţia.

— Ştiţi, nu vă pot da adresa personală. Politica editurii, dar vă pot oferi numărul de telefon şi adresa editurii de la Oxford. Îi

puteţi scrie sau să îi telefonaţi, cum doriţi. Dacă spuneţi că sunteţi prieteni, sunt sigur că va fi încântat să audă de dumneavoastră.

Îi dădu lui Reuben o carte de vizită cu adresa şi numărul de telefon al sediului central al editurii.

Reuben îl asigură că va suna. Luă cartea de vizită şi o puse cu grijă în portofel. Se înapoie la hotel şi-şi făcu imediat bagajele, plăti şi plecă la aeroport de unde luă primul avion către Londra.

Dormi în avion şi îşi visă fiica, o fetiţă cu ochi negri ca ai Rosei. Stătea pe podul de la Avellaneda, învăluită în ceaţă, lumina unui bec conferindu-i o aură. Era cu braţele deschise, întâmpinându-l. O îmbrăţişă şi plânseră unul în braţele celuilalt.

78

Roma

Aerul era rece. Scene de Crăciun, *prespi*, cum le numeau romanii, începuseră să apară în pieţe şi biserici. *Befana*, piaţa de Crăciun, îşi deschisese porţile în Plazza Navona.

Turturro stătea în faţa televizorului privind la Premio Roma de la Ippodromo delle Campannelle. Era foarte cald în apartament. Un reşou electric şi o farfurie albă, plină cu mucuri de ţigară erau puse la picioarele sale. Înjură caii care treceau linia de sosire. Nimic. Rupse biletul în bucăţele.

Odată oamenii se temeau de el. Acum ce mai rămăsese din el? Merita mai mult. Îşi băgă mâna în pantaloni şi se masturbă. De mult nu mai îşi permisese o femeie. Îşi amintea de zilele de la Ezeiza şi zâmbea.

Făcea cu ele ce voia.

Se gândi la Angeli, câţi bani avea şi la rahatul pe care i-l dădea lui. Îi cunoştea toate secretele murdare şi era vremea ca Angeli să-l plătească la adevărata sa valoare.

O lumină difuză trecea prin perdelele albe ale ferestrelor. Salvatore considerase deseori că Cerul însuşi era luminat de o astfel de lumină, lăptoasă, ca biroul subsecretarului de stat. Se întrebase dacă Sf. Petru avea trei telefoane pe birou şi un crucifix de abanos.

Bătea cu degetele în scaunul Renaissance în vreme ce Eminenţa Sa citea raportul.

Fusese pregătit pentru Secretariat de către un funcţionar bancar de la Credito Cattolica Privata. Era o instituţie mică şi neimportantă, cu excepţia faptului că acţionarul principal era Institutul pentru Lucrări Religioase, Banca Vatican.

ILR, departe de a fi ceea ce îi indica numele, era unul dintre cei mai importanţi actori pe piaţa financiară. Printre alte proiecte, finanţase complexul hotelier Watergate din Washington şi avea proprietăţi în valoare de miliarde de dolari.

În plus, datorită înţelegerii din 1929 dintre Papa Pius X şi Mussolini, era imună la legile sistemului bancar italian.

Raportul pe care îl citea Comacho detalia cum ILR trimisese zeci de milioane de dolari către un holding elveţian, numit Belgrano AG. Banii fuseseră trimişi apoi către Banco Cattolica di Argentina Overseas (Ltd) din Nassau, ai cărui principali acţionari erau César Gregorini şi arhiepiscopul Stanislaw Tomaszcewski.

Raportul făcea speculaţii despre sursa banilor. Autorul susţinea că banii proveneau din trafic de cocaină şi cu arme, afaceri dirijate de Gregorini şi finanţate de ILR.

Don Cardinal Comacho îşi scoase ochelarii şi-i puse cu grijă pe birou. Cei doi se uitară unul la celălalt.

— Ce înseamnă asta? spuse Salvatore.

— Înseamnă că cei însărcinaţi cu finanţele bisericii n-au învăţat nimic din scandalurile din anii ’80.

Salvatore ştia că se referea la scandalul cu Banco Ambrosiano, când Vaticanul pierduse câteva sute de milioane, investind într-o bancă „aranjată”.

— Sfântul Părinte ştie despre asta?

Comacho îşi supse buzele şi nu zise nimic.

— Şi nu întreprinde nimic?

— Nu ştiu dacă ştie sau nu, dar conducerea ILR este numită de el.

— Ce vrea Tomaszcewski cu banii ăştia?

— Unul dintre predecesorii săi avea o vorbă: „Nu poţi conduce Biserica doar cu Ave Maria”. Crede că face ce trebuie.

— Cu banii din droguri şi arme? Sunt pătaţi de sânge.

— Eşti naiv, Salvatore. Asta te face un om bun. Tot asta te face însă nepotrivit pentru Roma.

— Atunci ce facem?

Comacho se gândea. Fusese numit în Colegiul Cardinalilor

de către Ioan Paul în 1986 şi fusese făcut prefect al Congregaţiei pentru Instituţii Religioase şi Seculare. Ajunsese la rangul de subsecretar de stat în ciuda suspiciunii cu care era privit de membrii Curiei; eticheta de liberal pusă de aceştia fu confirmată când îl numise pe Salvatore secretarul său.

Dar Comacho era mai presus de toate un conciliator şi un fin politician. Lupta numai în acele bătălii pe care ştia că le poate câştiga. Aşa ajunsese în această funcţie.

— Nimic, spuse, Fiindcă, dragul meu Paolo, nu avem ce să facem.

Angeli urca câte două trepte o dată, lăsând în urmă Corso Vittorio Emanuele în spate, intrând în biserica San'Andrea della Valle. Lumina palidă a soarelui era filtrată prin ferestrele mari în umbre prăfoase. Se aşeză pe una din bănci cu mâinile în poală. Era frig, frig ca într-un mormânt. Christos se uita la el, cu faţa în agonie. Ştia ce înseamnă agonia. De câte ori nu bătuse el însuşi oameni în piroane în acelaşi mod?

Nu-i plăcuse niciodată în mod deosebit această biserică, era prea întunecată şi sumbră, dar era întotdeauna atras de ea de câte ori simţea în spate răsuflarea câinelui negru. Închise ochii. Aici îşi imaginase Puccini primul act din *Tosca*. Aici venise prizonierul evadat, Angelotti, să se ascundă, aici venise după el şeful poliţiei. Auzea ariile operei, auzea ţipetele lui Cavaradossi din camera de tortură.

Deschise ochii brusc. Sudoarea i se prelingea pe frunte. Opera era operă, viaţa era viaţă.

Voia să scape de amintiri. Avea aproape şaizeci de ani, iar viaţa nu-i mai oferea perspective nelimitate. Unele lucruri pe care le faci când eşti tânăr sunt mult mai tulburătoare pe măsură ce îmbătrâneşti.

Dar nu avea nici un regret. Îşi făcuse datoria în interesul ţării sale, protejase Biserica şi-L servise pe Dumnezeu cu credinţă. Uneori era chemat un laic să facă lucruri pe care un preot nu putea să le facă. Răspunsurile erau simple. Ţara avusese nevoie de conducători puternici care să acţioneze în interesul tuturor. Oameni ca el apărase Biserica şi ţara de cel mai negru pericol şi, în sinea lui, ştia că este un erou.

Ar fi trebuit să fie suficient, dar spectrul propriei morţi atârna asupra lui ca un blestem.

Era gata să plece când trecu pe lângă o statuie a Fecioarei cu Pruncul şi se gândi la acea femeie, Altman. Alungă repede

gândul şi ieşi în stradă, înapoi la lumină, aglomeraţie şi gălăgie.

79

Era o dimineaţă rece. Mercedesul alb era parcat în faţă la Laura Biagiotti pe Via Borgognona. Angeli stătea pe bancheta din spate, îmbrăcat într-un pardesiu David Genei, citind *L'Osservatore Romano*. Celelalte ziare erau împăturite lângă el. Motorul era pornit. Marco, şoferul, ştergea parbrizul cu o cârpă.

Angeli îl văzu pe Turturro apărând din mulţime, îmbrăcat într-o geacă de piele maron şi nişte pantaloni prea strâmţi. Avea o înfăţişare de gangster de mâna a şaptea, se gândi Angeli, ceea ce şi era. Deschise uşa şi se aşeză lângă el.

Angeli strâmbă din nas la mirosul de tutun şi sudoare.

Era a patra oară când se întâlnea cu el. De fiecare dată îi spunea că este ultima oară, dar revenea întotdeauna, cerând o sumă şi mai mare de bani pentru a tăcea.

Era beat, duhnea a băutură.

Angeli nu ridică privirea din ziar.

— N-am de gând să discut toată viaţa mea cu un rahat ca tine. Ce vrei?

— Am nevoie de un alt împrumut.

Angeli lăsă ziarul jos.

— Cât vrei acum?

Se întrebă din nou dacă Turturro avea cu adevărat un plic pus bine undeva sau totul nu era decât o cacealma. Merita oare? Odată n-ar fi dat doi bani pe ce credea lumea bună despre el. De când venise la Roma fusese invitat permanent la recepţii şi cocteiluri, la premiere şi la dineuri pe la ambasade. Toată lumea ştia că era traficant de arme. Nu constituise un obstacol în pătrunderea în înalta societate romană, dar să fie demascat ca torţionar şi asasin, deşi nu mai putea fi condamnat legal, l-ar fi făcut un paria, chiar şi printre cei care în particular simpatizau cu ideile sale.

Şi mai era fiica lui.

— Am nevoie de o sută de milioane de lire.

Angeli râse şi-şi reluă lectura.

Turturro păru jignit. Mândria puse stăpânire pe el.

— Am datorii la jocuri.

— Nu este problema mea.

— Aş putea s-o fac să fie.

Turturro îşi puse un deget sub gulerul cămăşii, de parcă ar fi fost prea strâmt.

— Ai scăpat ieftin până acum, nu mi-ai dat decât mărunţiş. Acum vreau o plată adevărată. Dă-mi ceea ce-ţi cer şi vei primi dosarele şi totul se va termina.

Angeli îşi înăbuşi furia. Rahatul. Cine se credea?

— Dacă nu, o să vedem cât o să-mi dea o revistă pentru ele.

Dosarele. Cum naiba se ajunsese ca cineva ca Turturro să fie însărcinat cu distrugerea lor? Sau era totul o cacealma? Dacă dosarele fuseseră totuşi distruse aşa cum ordonase?

— Dacă îţi dau o sută de milioane de lire, ce faci? Peste şase luni vei avea nevoie iar de bani. Cheltuieşti totul pe băutură şi pariuri. Eşti un ratat, Turturro. Nu-ţi mai dau nimic.

— Şi ce va zice minunata ta fiică atunci când va citi cu ce te-ai ocupat în Argentina?

Vocea îi tremura.

— Nu-ţi dau nici un ban.

— Le spun tot, jur. Ţi-aduci aminte de femeia aia pe care ai împuşcat-o în cap? Cum i s-au împrăştiat creierii pe perete? Îţi va aduce măcar un paragraf în *La Republica*. Ce va spune fetiţa ta? Dar soţia?

— Soţia ştie, spuse Angeli. Iar ceilalţi nu te vor crede. Uită-te la tine. Eşti un beţiv, un cartofor, un ratat; cine să te asculte?

— Eşti un asasin şi jur că pot s-o dovedesc.

Angeli o văzu pe soţia sa ieşind din magazin cu două sacoşe.

— Ieşi afară, îi spuse lui Turturro.

— Ţi-arăt eu ţie! îi strigă el.

La semnul lui Angeli, Marco deschise uşa şi-l dădu afară din maşină. Îl aruncă pe trotuar la picioarele unor trecători uluiţi. Francesca nici nu tresări. Păşi peste el şi se urcă în maşină calmă, pe locul deja încălzit de fundul imens al lui Turturro. Sporovăia cu o prietenă la celular.

— La George’s îi spuse Angeli lui Marco.

Turturro se ridică în picioare şi se şterse de praf. Făcu apoi un gest obscen prin fereastra uitată deschisă în timp ce maşina se îndepărta.

Trebuie să fac ceva cu tine cât mai curând.

Cât mai curând.

80

Simone ieşi în grabă din bloc. Pe trotuar era gheaţă. Îşi trase până la capăt fermoarul gecii şi căută în poşetă cheile de la Lancia parcată în curte.

Se opri. Cineva lipise un plic maroniu sub ştergătorul de parbriz. Îl deschise uluită. Înăuntru erau câteva pagini xeroxate. Le răsfoi la repezeală. Unele erau scrise de mână, altele erau nişte formulare.

— M-am gândit că ai vrea să i le dai tatălui tău.

Se întoarse. Un individ gras şi chel, cu o geacă de piele maronie stătea în poartă cu mâinile în buzunare. Era dimineaţa devreme, nu era încă ora şapte, dar îi simţi mirosul de băutură. I se făcu frică.

— Ce e asta?

— Ţi-am spus. E ceva pentru tac-tu. Tac-tu, asasinul.

Târfuliţa era înspăimântată. Buuun. O urmărea cum măsura din priviri distanţa până la uşa blocului, neştiind dacă s-o ia la fugă înăuntru. Se strâmbă, mărindu-i neplăcerea.

Grappa băută de dimineaţă îl făcuse să se simtă curajos şi puternic. Nu voia nimic de la amărâta asta. Luase destul de la tat-su.

— Ce-ai spus?

— Uită-te la ce e în plic. Nu ştii ce-a făcut tac-tu în război? Cred că ceva ai bănuit. Doar n-o fi fata colonelului Angeli chiar atât de proastă.

— Nu ştiu despre ce vorbeşti.

— Despre cariera tatălui tău în armată. Întreabă-l câţi dintre inamicii juntei au dispărut. Pe câţi i-a torturat şi ucis.

— Nu a fost implicat.

— Aşa ţi-a spus?

Ea îl privea, cu faţa albă ca varul. Sărmana fată bogată.

— Nu fi atât de şocată. Citeşte. Este dosarul său de la Comanda Grupului de Acţiune. Nu ţi-a spus nimic despre asta? Celălalt material este o poveste de citit înainte de culcare. Înregistrări ale interogatoriilor. Vei observa că toţi clienţii lui au avut acelaşi sfârşit.

— Nu te cred.

— Ba da, dar nu vrei să auzi.

Ea se dădu înapoi.

— De ce-mi spui toate astea?

— Nu vrei să ştii ce mare erou a fost?

— Cine eşti?

— Mă cheamă Turturro. Sergent Raoul Turturro. Întreabă-l despre mine. Am fost acolo. Am lucrat pentru el. A fost un sadic, ca toţi ceilalţi. Eu mă ocupam de hârtii. I-am ajutat pe mulţi dintre ei, după ce fuseseră torturaţi cu electricitate. Am încercat să opresc cât mai multe din relele lor. Uneori tatăl tău îi tortura atât de tare, încât nici nu mai puteau să vorbească; le pierea vocea din cauza ţipetelor...

— Taci!

— Erau mulţi răi, dar tac-tu era cel mai rău dintre ei. Uneori stătea în camera de tortură douăzeci şi patru de ore, alteori mai mult. Se ducea acasă, dar după câteva ore era înapoi. Nu putea sta departe. Îi făcea plăcere. Uneori, când interoga tinere, cam de vârsta ta, dădea pe toată lumea afară. Nu ştiu ce le făcea, dar, când le dădea afară, fetele erau ude.

Îi rânji.

— Ştii tu unde. Le futea, apoi le împuşca în cap.

Ea se întoarse şi o zbughi în casă, încuind uşa de la intrare. Dacă ar fi vrut, ar fi putut s-o oprească, s-o facă să asculte mai departe. Însă el rămase pe loc, cu mâinile în buzunare. Aproape că îi părea rău pentru ea.

Se întoarse şi o porni spre piaţă. Avea un ciudat sentiment de neîmplinire. Îşi dorise atât de mult, visase acest moment, iar acum că se răzbunase se simţea dintr-o dată golit şi i se făcu frică.

Angeli era în salon, mâncând singur. Francesca se dusese la un club de aerobică. Menajera, Fulvia, îi pregătise o *coda alla vaccinara*, alături de o jumătate de sticlă de Barolo. Auzi uşa de la intrare trântindu-se violent şi se uită acolo surprins.

Îndată ce o văzu îşi dădu seama că se întâmplase ceva. Faţa îi era roşie. La început se gândi că avusese un accident de maşină sau că fusese atacată pe stradă.

Sări de pe scaun şi o luă în braţe. Era rece, ca o bucată de marmură.

— *Cara*, ce s-a întâmplat?

Ea nu-i răspunse.

— Simone?

— De ce am plecat din Argentina? întrebă ea cu o voce greu de recunoscut.

Dintr-o dată realiză ce se întâmplase: Turturro. Simţi un fior de gheaţă şi se înjură. Subestimase dorinţa lui de răzbunare. Şi inteligenţa lui.

— Papa?

— Ţi-am spus de mai multe ori. După Malvine...

— Minţi.

Se eliberă şi se rezemă cu spatele de zid. În ochi îi lucea o luminiţă stranie.

— *Cara*, ce tot spui?

— A venit un om la mine acasă. Spunea că te cunoaşte. Mi-a dat asta.

Aruncă plicul maroniu pe masă. Angeli îl luă şi răsfoi conţinutul. Nenorocitul. Turturro nu se lăudase.

— Ţi-a făcut plăcere?

— Plăcere? Ce?

— Să-i torturezi pe oamenii aceia. Fetiţele acelea.

O privi îndelung.

— Nu te simţi bine. Îl chem pe doctor.

Se duse spre telefon.

Simone aruncă cu plicul după el. Foile se împrăştiară pe podea.

— Ce înseamnă asta?

— Simone?

— A spus că tu conduceai escadroanele morţii. Că a lucrat pentru tine.

— Ce?

— Este adevărat?

El îşi trecu mâna prin păr. Când vorbi din nou avea o voce moale.

— Cum poţi să-mi pui astfel de întrebări? Ce fel de om crezi că sunt?

— Spune că primea ordine de la tine, într-unul din centrele de detenţie. Că tu ai fost comandant.

— Şi tu îl crezi?

— Nu ştiu! Cine era?

— *Cara!*

Porni spre ea, cu braţele deschise.

— Nu mă atinge!

Se trase înapoi.

— Spunea că ai torturat oameni. Spunea că ai violat fete şi că le omorai după ce terminai cu ele.

— Şi tu crezi minciunile astea?

— Sunt minciuni?

— Bineînţeles! Bineînţeles că sunt minciuni! Crezi că tatăl tău este un monstru?

— Nu ştiu! Nu ştiu!

— Omul acesta şi-a spus numele?

— Da. Cred. Nu-mi amintesc.

— Ştii, un om bogat îşi face mulţi duşmani. Sunt mulţi care vor să-mi facă rău. Şi cel mai tare mă pot lovi prin tine.

Simone arătă la hârtiile împrăştiate pe podea.

— Dar astea?

El ridică din umeri, într-un gest de resemnare.

— Am fost însărcinat cu unele arestări. E adevărat, dar ce s-a întâmplat cu ei pe urmă... nu era treaba mea. Sarcina mea era să adun informaţii. Cei pe care îi arestam eu nu erau civili. Montoneriştii au aruncat în aer unitatea noastră. Am văzut cum prietenii mei şi soţiile lor au fost spulberaţi. Erau oameni răi, dar nu i-am torturat sau omorât. Eu doar mi-am făcut datoria.

Ea dădu din cap. Cât ar fi vrut să-l creadă.

— Este adevărul. Te rog.

Ei îi dădură lacrimile. El o luă în braţe simţind-o cum tremură. O săruta şi o ţinea strâns, mângâind-o pe păr.

— Sunt nevinovat, îi şopti. Trebuie să mă crezi. Îţi dau cuvântul meu. Sunt nevinovat.

81

Turturro se grăbea spre terminalul Alitalia destinat plecărilor, cu bagajul într-un cărucior de oţel. Preţioasa geantă în care avea puse dosarele o avea agăţată pe umăr. Peste o jumătate de oră pleca un avion spre Milano şi voia să plece cu el. Acum, treaz, se blestema pentru nesăbuinţa avută.

Era prea preocupat cu autoînvinovăţirea, încât nu-i observă pe cei doi poliţişti decât atunci când ajunseră la doi paşi de el.

— Turturro? întrebă unul dintre ei. Raoul Turturro?

Simţi cum îl cuprinde panica. Nu sunt poliţişti, se gândi el. Nimic din înfăţişare sau comportament nu-i trăda, dar unul dintre ei îi părea vag familiar. Înţelese.

Încercă să fugă, dar unul dintre ei îl apucă şi-l trânti la podea. Toată lumea din terminal se uita la ei. Strigă după ajutor,

dar îşi dădu seama că nimeni nu va interveni în acţiunea unor poliţişti. Pe aceeaşi mentalitate se bazaseră şi acţiunile grupului său, care răpea ziua în amiaza mare oameni pe stradă: nimeni nu are chef să înfrunte autorităţile; nimănui nu-i place să devină el însuşi victimă.

Îl târâră spre ieşire. Strigă celor din jur să cheme poliţia, deşi îşi dădea seama ce ridicol suna. Oamenii se uitau la el cu expresia aceea rezervată nebunilor. Nu avea rost. Pierduse.

În parcare era un Fiat albastru cu însemnele carabinierilor scrise cu litere mari albe. Îi puseră cătuşe şi-l împinseră pe bancheta din spate.

Unul dintre poliţişti se întoarse în terminal pentru a-şi recupera chipiul pierdut în timpul luptei şi geanta lui Turturro. Abia acum îl recunoscu. Era şoferul lui Angeli.

Văzu cum unul din paznicii aeroportului îi oferă lui Marco chipiul şi geanta.

Colegul acestuia trecu la volan.

— N-aş vrea să fiu în locul tău pentru nimic în lume, îi spuse lui Turturro. Signor Gregorini este foarte supărat!

Un dobitoc rămâne dobitoc toată viaţa, se gândea Angeli. Nu poţi salva un om de el însuşi. Lăcomie, furie, dorinţă, acestea sunt adevăratele păcate. Şi ele te duc la pierzanie.

Camera se afla deasupra unui garaj. Îi aducea aminte de unul din centrele de detenţie din Buenos Aires, cel de la Orletti. În acele vremuri, servisul era al lor, iar un caporal ambala tot timpul motoarele pentru a acoperi sunetele torturaţilor, dar şi acesta era bun.

Urcă treptele de metal spre o uşă de lemn masiv. Scoase o cheie din buzunar, descuie şi intră.

Turturro se trezi în miros de benzină şi ulei din cauza huruitului unui motor. Nu putea să-şi mişte mâinile sau picioarele. Îi veni să vomite când îşi mişcă capul.

Îşi aminti. Îi fusese injectat vreun somnifer în maşină.

Cineva îl privea, dar nu-l putea vedea foarte clar, având privirea înceţoşată din cauza drogului.

— Tot mai crezi că a fost o idee bună să-i spui prostiile alea fetei mele?

Por Dios. Angeli.

Vru să se ridice, dar era legat. Încercă să ţipe, dar avea ceva în gură şi nu ieşi nici un sunet. Panica îl copleşea. Leşină.

Angeli căscă. Mai degrabă din cauza tensiunii decât a oboselii.

Erau patru pereţi de cărămidă, nici o fereastră. Camera era luminată doar de un singur bec ce atârna din tavan. Piese de maşină, cutii goale de ulei, carburatoare vechi, un arbore cotit erau strânse într-un colţ. În mijlocul camerei se afla un pat şi un scaun, ambele de metal. Un casetofon pe baterii nou-nouţ era pus pe duşumeaua prăfuită, noutatea lui contrastând puternic cu restul obiectelor din cameră.

Turturro era răstignit gol pe pat, cu încheieturile de la mâini şi de la picioare legate cu sârmă de colţurile patului. Penisul, vânăt şi îngheţat de frig şi frică părea ridicol, copleşit de burta imensă. Avea o fâşie de leucoplast pe gură. Ochii îi erau mari, ieşiţi din orbite. Deşi în încăpere era frig, Angeli îi simţea mirosul transpiraţiei. Îi amintea de unitatea din Ezeiza, puternic, ca parfumul unei vechi amante.

Angeli avea o geantă. O puse pe podea şi se aşeză pe scaun. Se aşeză confortabil.

— Ce mai faci, *prietene?* De câte ori n-ai făcut tu asta altora? A venit şi rândul tău. Ţi-aduci aminte de vremurile bune de altă dată? Ce distracţie era cu *picana?*

Turturro dădea din cap.

— Nu mai ţii minte? Sau nu vrei să-ţi aduci aminte? Ori vrei să-mi spui ceva?

Clătină din cap ca un profesor în faţa unui elev recalcitrant.

— N-o să te omor dintr-o dată. Ţi-am dat bani, am avut milă de tine, dar te-ai lăcomit. Ai încercat să-mi ruinezi viaţa. N-ai pic de recunoştinţă.

Zâmbi.

— Recunoştinţa nu este ceva cu care te naşti. Trebuie învăţată.

Se aplecă în faţă şi-şi coborî vocea.

— Am să îndepărtez căluşul, dar dacă ţipi, o s-o păţeşti. Înţelegi?

Turturro dădu din cap cu disperare.

Angeli dădu drumul casetofonului. Ca măsură de precauţie în caz că Turturro făcea prea mult zgomot. Dădu volumul la maxim. Abba: *Dancing Queen*. Ochii lui Turturro se roteau ameţitor. Încerca să realizeze semnificaţia cântecului. Era o glumă, desigur, dar el era victima.

Angeli scoase căluşul.

Cuvintele ieşiră la repezeală, precum şampania dintr-o sticlă bine agitată.

— Te implor, nu mă omorî, nu mă omorî! Am un avocat. Are copii după tot. Dacă mi se întâmplă ceva, le va trimite la toate ziarele. Dă-mi drumul, îţi dau totul. Jur…

Angeli nu avea timp pentru asta. Îi îndesă la loc căluşul şi opri casetofonul.

— Ce-mi spui tu poate fi adevărat sau nu.

Deschise servieta şi scoase nişte pagini îngălbenite.

— Astea se aflau în geanta ta la aeroport.

Erau dosarele a zeci de ofiţeri din grupul de comandă. Erau şi înregistrări ale interogatoriilor unor prizonieri, suficient pentru a-i compromite imaginea. Deja ele îi stricaseră relaţia cu fiica sa. Cât de mult, asta numai timpul va putea arăta.

Ridică una din pagini. Cuprindea fotografia sa alb negru, precum şi date cu privire la cariera sa. Cum reuşise Turturro să facă rost de ele? Nu l-ar fi creditat cu o asemenea ingeniozitate.

— *Originale*, spuse. Dacă aş fi fost în locul tău, pe acestea le-aş fi dat avocatului.

Clătina din cap, cu buzele ţuguiate, de parcă ar fi avut de rezolvat o complicată problemă de matematică.

— Dar poate că ai făcut copii şi pe *acelea* le-ai ascuns undeva. Poate, dar de unde să ştiu eu?

Se aplecă şi din servietă scoase un halat de măcelar. Apoi o pereche de mănuşi de cauciuc. Ultimul articol pe care îl scoase fu un cuţit.

Turturro respira agitat. Angeli auzi un sunet care reuşise să treacă de căluş. Se aplecă deasupra patului astfel încât lucirea cuţitului să cadă pe faţa lui Turturro.

— Îl vezi? Şi tu aveai unul din acesta. Mai ţii minte?

Turturro se zvârcolea în pat, atât cât îi permiteau sârmele. Burta îi tremura ca o piftie.

— Ascultă-mă, Turturro. Mă asculţi?

Zvârcolirile se opriră. Se aplecă deasupra lui.

— E foarte simplu. Am să-ţi scot căluşul. Dacă ţipi, te castrez. Ai înţeles?

Turturro dădu din cap. Transpiraţia îi intra în ochi.

— Te întreb dacă mai există copii. Dacă există, vreau să-mi spui numele persoanei căreia le-ai dat. Dacă nu-mi spui, îţi pun căluşul la loc şi-ţi tai două degete de la picioare. Ai înţeles?

Angeli porni iar casetofonul. Turturro se căcase pe el. Duhoarea umplu încăperea.

Angeli dădu la o parte căluşul.

Turturro răspunse într-un amalgam de italiană cu spaniolă, vocea fiindu-i mai mult un scâncet.

— Vă rog, domnule colonel, a fost o cacealma, nu există nici un avocat, vă implor, vă implor, credeţi-mă. Nu există, nimeni, vă implor, vă implor, nu-mi faceţi rău, aţi găsit totul. N-am dat nimic…

Angeli îi puse la loc căluşul. Stătu o clipă, gândindu-se. Apoi tăie cu grijă două din degetele de la piciorul stâng al lui Turturro. Era un lucru dezgustător şi fu bucuros când termină. Între timp, Turturro leşinase.

Angeli se aşeză, aşteptând răbdător în fotoliu, ascultând picurarea sângelui pe podea. În cele din urmă nu mai avu răbdare şi-l trezi vârându-i un deget în ureche.

Ochii lui Turturro se zbăteau în orbite, tremurând din tot corpul. Angeli se strâmbă a dezgust şi îi scoase căluşul.

— Nu e nici un avocat… Nici un avocat… Vă implor…

Angeli îi puse din nou căluşul.

— Nu te cred. O să te castrez.

Turturro se zbătu şi mişcă patul din loc. Angeli îl aşteptă să obosească. Apoi se aplecă şi-i apucă testiculele, ţinându-le cu grijă. Scoase din nou căluşul.

— Ai ceva de spus?

Turturro îngăimă:

— Nu e nici un avocat, credeţi-mă, nu am făcut copii, nu, vă rog, nu, nu…

Angeli făcu o mică incizie cu cuţitul şi Turturro leşină.

Era satisfăcut. Dacă ar fi existat copii, Turturro ar fi cedat până acum. Era convins că nu mai are de ce să se teamă.

Puse căluşul la loc şi opri casetofonul. Îl trezi pe Turturro care începu imediat să se vaite şi să plângă.

— Potoleşte-te, sunt la locul lor, îi spuse Angeli, ştiind că nu putea să vadă dincolo de burtă.

Îşi scoase mănuşile şi halatul.

— Acum, mănâncă-le, spuse şi începu să îndese hârtiile în gura lui Turturro.

A durat aproape trei ore. A trebuit să coboare de câteva ori pentru a umple o sticlă de apă ca să-l ajute pe Turturro să înghită tot. Păstră ultimul dosarul cu fotografia sa.

Când termină îi puse căluşul pentru ultima dată.

— Turturro, eşti un dobitoc. Ţi-am dat câteva lire fiindcă mi-era milă de tine. Ţi-am aruncat banii ca unui cerşetor. Doar

nu crezi că mi-a fost vreo clipă frică de tine? Ai vrut să te joci cu mine, na că ne-am jucat. Şi am câştigat eu. Sper că ai înţeles.

Puţea în cameră. Sânge şi fecale. Se întreba cum de suportase mirosul atâta vreme la Ezeiza, dar atunci era plătit ca să facă aşa ceva. Într-un fel era o chemare. Ca preoţia.

— Acum ne vom lua la revedere, spuse Angeli. Nu ne vom mai vedea. Îţi acord un timp ca să reflectezi la trădarea ta.

Şi plecă, încuind uşa.

82

În apropiere de aeroportul Gatwick, Anglia

De acest telefon se temuse toată viaţa. Secretara i-l direcţionase de la birou către telefonul mobil. Era în drum spre Kent, pe autostrada M25, dar când auzi vocea şi numele trase imediat pe stânga şi opri motorul.

— Cum aţi spus că vă numiţi?

— Altman. Reuben Altman. Am fost vecini la Buenos Aires în 1976.

Inima îi bătea să-i spargă pieptul.

— De unde sunaţi?

— Sunt la Londra, señor. Am venit din Argentina ca să vă întâlnesc.

Mintea îi funcţiona cu încetinitorul.

— Ca să mă vedeţi?

— Nu vă mai amintiţi de mine?

— Ar trebui? A trecut multă vreme.

— Aş dori foarte mult să ne întâlnim. Este foarte important.

— Da. Nu sunt sigur că se poate. De ce doriţi să mă vedeţi?

La celălalt capăt al liniei fu o tăcere îndelungată.

— Domnule Altman?

— Despre fiica mea. Cred că ştiţi la ce mă refer. Vă rog, señor Barrington. Nu vreau să vă creez probleme. Vreau doar să vorbim. Vă rog.

După atâta timp, apărea din senin. Mai întâi treaba de la Roma, apoi Luke. Acum asta. Întreaga ţesătură a vieţii sale se destrăma.

Maşina se zgudui când fu depăşită de un TIR. Stătea acolo, privind câmpul de lângă autostradă. Fusese îngrădit cu sârmă, pe fiecare stâlp fiind pus semnul TRECEREA INTERZISĂ. Trecerea interzisă. Poţi îngrădi un câmp, dar nu şi o viaţă, oricât te-ai strădui.

— Señor Barrington?

— Aveţi ceva de scris? Vă dau adresa mea.

Stephen îşi anulă toate întâlnirile din ziua aceea şi se întoarse la Market Dene. Era puţin după prânz. O găsi pe Mercedes în bucătărie, cu o carte într-o mână, cu cealaltă învârtind cu o lingură în supă.

Era în cămaşă de noapte.

Îl privi pe deasupra ochelarilor.

— Dumnezeule. Ce s-a întâmplat? Arăţi ca o stafie.

Puse geanta pe masă.

— Mai este ceai?

— Ceainicul e încă fierbinte. Stephen, ce-i cu tine la ora asta acasă?

Erau momente când era imperturbabilă. Îşi imaginase de multe ori că o anunţa că a început cel de-al treilea război mondial. Reacţia ei ar fi fost cu siguranţă „Oh, dragule, ce crezi că au de gând?” după care s-ar fi întors la cartea ei. Presupunea că era unul din modurile prin care punea o distanţă între ea şi lumea înconjurătoare, ca migrenele, somnul de după-amiază şi cititul. Încă nu acceptase moartea lui Luke. Nici măcar nu plânsese la înmormântare.

— Am să-ţi spun ceva.

Se duse şi-şi turnă ceai. Apoi se răzgândi şi scoase o sticlă de rachiu. Turnă într-un pahar.

Mercedes îl urmărea pe sub ochelari.

— Sper că nu ceva rău.

— Am primit un telefon astăzi.

Bău jumătate din pahar dintr-o dată. Ea ridică sprâncenele.

— Ai de gând să-mi spui o dată, ori vrei să mor de curiozitate?

— Era un bărbat. Vorbea bine englezeşte. Cu accent însă. Spunea că este tatăl Gabriellei.

Lingura dispăru în supă. Mercedes închise cartea şi o puse la îndemână pe masă. Faţa îi păli şi pentru o clipă crezu că va leşina. Vreme îndelungată nici unul din ei nu scoase nici un cuvânt.

— Ce i-ai spus?

El dădu din umeri.

— Ce să-i spun?

Îşi puse o mână în şold, o stanţă combativă, după cum ştia el. Semnalul pentru a bate în retragere. De data asta însă nu mai putea să se retragă.

— Stephen, doar nu…

— Ce voiai să fac?

Îşi scoase ochelarii.

— Dobitocule!

Avuseseră multe certuri de-a lungul anilor, nici mai multe, nici mai puţine ca alte cupluri; certuri din cauza banilor, a copiilor, a sexului. Mai ales din cauza sexului, dar nici o dată nu-l insultase, niciodată n-o făcuse, de aceea i se păru atât de şocant.

— Pentru numele lui Dumnezeu, nu puteam să-l mint. Fata are douăzeci de ani, de ce naiba mai ţi-e frică?

Cearta se opri la fel de brusc. Braţul îi căzu într-o parte.

— Am putea pierde aceşti douăzeci de ani. La naiba, Stephen, chiar nu înţelegi? Nu înţelegi?

— Vine mâine dimineaţă aici. I-am dat adresa.

Ea clătină din cap şi-l privea cum îi privea pe Luke şi pe Gabriella când făceau câte-o năzbâtie.

— Nu puteai să minţi?

El învârti paharul.

— De ce să mint?

— Oh, Stephen.

Îşi puse ochelarii şi-şi luă cartea dând să plece. Se opri în pragul uşii.

— Dacă ne pierdem fetiţa, n-o să te iert niciodată. Ştii asta?

Ieşi din cameră.

83

Reuben se uită pe hartă şi coti la dreapta spre Oxford. Cerul era înnorat şi afară era răcoare. Drumul era acoperit cu gheaţă şi mâzgă. Şterse parbrizul. Cum naiba pot trăi oamenii cu o astfel de climă? Văzu un indicator: Market Dene, 2 km. O coti pe un drum de ţară. Cauciucurile Roverului scrâşneau pe gheaţă.

În depărtare văzu conacul.

O lampă lumina pe verandă. Parcă lângă grajduri şi zăbovi câteva clipe în maşină.

Inima îi bătea cu putere. Barrington nu-i spusese dacă Gabriella va fi aici ca să-l întâmpine. Repetase ce avea să spună de atâtea ori, dar acum în mintea sa era un gol. Se luptă cu dorinţa de a porni maşina şi a fugi.

Domingo avusese dreptate. Ce spera să obţină?

Nu-l recunoscu, dar nici nu avea un motiv deosebit să-l recunoască.

Stephen Barrington era un bărbat înalt, distins, cu părul argintiu. Era îmbrăcat într-un costum de culoare închisă. Soţia lui stătea alături de el, dar fără să se atingă; era îmbrăcată într-un *deux pieces* şi o bluză de mătase. Parcă erau la o înmormântare. Îl întâmpinară cu o politeţe exagerată şi-l conduseră înăuntru.

Îl invitară în ceea ce numeau camera de desen. Era dominată de un şemineu în care ardeau câţiva buşteni. Pe poliţa lui se găseau numeroase fotografii şi un orologiu vechi foarte valoros. În ciuda focului, încăperea era rece. În centrul camerei erau câteva fotolii, iar pe podea se aflau covoare persane. Pe pereţi erau atârnate diverse acuarele.

— Cum a fost călătoria?

Englezii, se gândi Reuben. Întotdeauna atât de politicoşi. Oamenii ăştia mă urăsc de moarte şi ar fi în stare să mă sfâşie, dar stau şi pălăvrăgesc cu mine.

— Am fost foarte atent. Din cauza gheţii.

— Ne gândeam că poate v-aţi rătăcit, spuse doamna ironic.

— Am întrebat la oficiul poştal. M-au îndrumat exact.

— Casa este a familiei mele de generaţii, spuse Stephen. Numele este foarte cunoscut în sat. Vreţi un ceai?

Lângă fereastră fusese aranjată o masă după tipicul englezesc. Un ceainic de argint, prăjiturele, totul acoperit cu o pânză croşetată. Reuben se dădu la fereastră. În timp ce Mercedes turna ceaiul, se uită la fotografiile de pe poliţă: una a soţilor Barrington, făcută în faţa casei, aparent de curând; alături era o alta, mult mai veche, alb-negru, cu o ramă argintie. Recunoscu în fundal Piaza del Mayo.

Mai erau şi altele, portrete şi instantanee din vacanţe, în unele dintre ele apărea o tânără. Oare ea era? Ea trebuie să fie. Asemănarea cu Rosa era extraordinară: acelaşi păr negru, ochii căprui, gura în formă de inimă.

Făcu un efort deosebit ca să-şi dezlipească privirea. Când se uită la Barringtoni, aceştia îl priveau cu insistenţă. Reuben se simţi ruşinat, ca şi cum ar fi fost prins în timp ce încerca să le fure argintăria.

După ce Mercedes îi întinse ceaiul, servi şi obligatoria prăjiturică. Stephen se aplecă spre el, spunându-i:

— Ai venit pentru Gabriella.

Reuben fu uşurat că în sfârşit măştile căzuseră.

— Fetele mele se numeau Simone şi Eva. Privi când spre unul, când spre celălalt.

— Ştiţi că este fiica mea?

Mercedes îşi luă faţa în mâini. Stephen oftă ca şi cum i s-ar fi luat o mare greutate de pe suflet.

Se instală o tăcere supărătoare. Se temuse că-l vor minţi, că vor încerca să nege într-un fel sau altul, dar acum tensiunea dispăruse şi se simţea golit.

— E bine?

Suna ridicol. Nu-i veni să creadă că spusese asta, dar nu găsise ceva mai bun.

— E la universitate.

Stephen ezită.

— La Cambridge. Este o tânără extrem de inteligentă. Suntem foarte mândri de ea.

Se opri, de parcă ar fi spus un lucru rău.

— Nu i-am spus încă. Vreau să spun despre dumneavoastră.

— Înţeleg.

Inspiră adânc.

— Mai este un lucru pe care aş vrea să-l ştiu. Erau gemene. Cealaltă…

Feţele lor i-au spus totul. Deci, una dispăruse pe vecie.

Urmă o tăcere îndelungată.

— Cum ne-aţi găsit? întrebă Stephen.

— E o poveste lungă. Mi-a spus cumnatul meu, Domingo.

Stephen încuviinţă din cap.

— Da. Îl cunoaştem.

— De ce *acum?*

Cum să le explic?

— Am fost în exil. Nu l-am văzut ani de zile.

Era o parte din adevăr, dar nu ştia cum să le explice totul.

Ceaşca lui Mercedes tremură în farfurioară.

— Am tratat-o întotdeauna foarte bine. N-am vrut s-o

păstrăm. Nu la început. Ne-am gândit întotdeauna că va veni cineva şi când au apărut...

Ridică mâna.

— Vă rog. Nu este vorba despre asta. Nu am venit aici ca să vă acuz. Din contră. Vă sunt foarte îndatorat.

— E o fată minunată. Minunată. Stephen are dreptate. Suntem atât de mândri de ea.

Stephen îi povesti evenimentele din noaptea aceea, cum au descoperit-o pe Gabriella în leagăn şi cum au luat-o. După ce termină se aşternu iar tăcerea.

— Vreau s-o văd.

Stephen îşi drese vocea.

— Nu credem că este o idee bună.

— Sunt tatăl ei. Am dreptul s-o văd.

— Şi ce să-i spui?

— Nu ştiu.

— Înţelegi, noi nu i-am spus, zise Mercedes. Ştie că este adoptată, dar nu i-am spus niciodată circumstanţele exacte. Ne-am gândit că... n-are la ce să-i folosească.

Reuben dădu din cap.

— Aşa am crezut că este mai bine.

Stephen se aplecă spre el.

— Ea crede că părinţii ei au murit.

— Trebuie s-o văd.

— Ce vrei? îl întrebă Mercedes. Iertarea?

Urmă o tăcere lungă. Stephen îşi plecă privirea.

Reuben se uită în ochii ei.

— Poate. Poate că vreau să văd cu ochii mei că este bine. Că ratarea mea nu este completă. Şi mai cred că fiecare copil are dreptul să-şi cunoască trecutul. Nu credeţi?

— De ce ai venit? Nu-i vei face decât rău.

— Credeţi-mă. Nu aceasta este intenţia mea.

Stephen îşi clătină capul.

— Am ajuns să o considerăm ca fiind a noastră. Nu am mai putut să avem alţi copii după Luke. Am vrut ca ea să ne considere părinţii ei adevăraţi. Încă mai vrem.

— Dar nu este fiica voastră.

— Nu. Nu este.

Stephen îşi plecă resemnat capul.

— Cred că am ştiut tot timpul că această zi va veni o dată şi-o dată. Când m-am întors ieri acasă şi i-am spus soţiei m-a certat că nu te-am minţit, că nu te-am evitat. Dar, până la urmă,

sunt de acord cu dumneata. Fiecare copil are dreptul să-şi cunoască trecutul. Deci rămâne stabilit. Mai vreţi nişte ceai?

84

Stephen o convinse pe Mercedes să aducă albumul de fotografii şi Reuben privi varianta Kodak a vieţii fiicei sale. În timp ce se lăuda cu realizările Gabriellei, Mercedes se mai înmuie. Stephen fu uşurat. I se părea că nu este nimic de câştigat din ostilitate şi negare. Zarurile fuseseră aruncate.

Reuben, îşi dădu seama Mercedes, nu era bine. Faţa lui avea o paloare verzuie şi obrajii îi străluceau în lumina veiozei de pe masă, având pielea întinsă bine pe oase. Încheieturile îi erau foarte subţiri, dar era bine îmbrăcat, cu un costum pe comandă, pantofi italieni şi un Rolex la mână. Evident nu era sărac.

Îi urmărea expresia în timp ce răsfoia albumul: o fotografie a Gabriellei când era mică, plină de îngheţată pe faţă; o alta călare pe ponei la vârsta de cinci ani; în uniformă de şcoală, alături de căţelul ei, un collie; un portret de grup cu clasa la terminarea şcolii primare. Fragmente ale unei vieţi la ale cărei începuturi asistase.

Ea înţelese că nici măcar nu-şi putea imagina durerea lui.

— Pot s-o păstrez pe asta? spuse el, arătând spre o fotografie recentă a Gabriellei cu ei doi în faţa casei.

— Da, de ce nu? Pot face oricând o copie.

Voia să ştie totul. Ce materii îi plăcuseră la şcoală, la ce vârstă învăţase să meargă, dacă se împrietenea uşor, ce sporturi prefera. Îi povesti despre studiile de la Cambridge, despre pasiunea pentru chimie şi biologie, eforturile făcute pentru a reuşi într-un domeniu dominat în mod tradiţional de băieţi.

— Şi fiul dumneavoastră? o întrebă el, arătând spre una din fotografii.

Mercedes nu putu să răspundă. Dădu din cap.

— Un tânăr minunat.

— A fost. Din păcate… l-am pierdut.

Reuben plecă privirea.

— Îmi pare rău.

Urmă o tăcere stânjenitoare şi el înţelese implicaţiile acestei tragedii. Gabriella rămăsese singurul lor copil.

Puse albumul deoparte şi rămase multă vreme privind pe

fereastră. Ea se întrebă la ce se gândea. Aici, atât de departe de Argentina, atât de departe de zilele acelea.

— Erau gemene, spuse Reuben, încă întors cu faţa la fereastră. Gemene identice. Simone s-a născut prima, un copil frumos şi sănătos. Sora ei a fost mai mică, aproape că a murit în prima zi. Am pus-o pe Simone în pătuţ cu ea. Din clipa aceea a început să se facă bine. Un miracol.

Ochii îi erau aţintiţi în depărtare, poate în zilele acelea.

— Gabriella. Nici măcar nu ştiu care din ele este.

Mercedes se gândi la ce le spuse Luke. Privi la soţul ei, avertizându-l.

— A sugerat vreodată că... ştie?

— Ce să ştie?

— Uneori gemenii simt când sunt despărţiţi. Credeţi că ea a simţit aşa ceva?

Mercedes privi la soţul ei.

— Nu. Nu cred.

O creangă izbi în fereastră şi ploaia se înteţi. Stephen simţea că-i îngheţaseră picioarele. Ironie a sorţii. Stătea aici, într-o dimineaţă rece de iarnă, discutând cu un străin despre evenimente petrecute într-o ţară cu climă fierbinte de la celălalt capăt al lumii, acum douăzeci de ani.

— Dacă aş putea găsi măcar pe unul... dar ce rost are să mă gândesc la asta?

Se depărtă de fereastră.

— Când pot s-o văd pe... Gabriella?

Stephen privi la soţia sa.

— O s-o chemăm să vină pe aici. Trebuie să ne laşi să vorbim noi mai întâi. Va fi un mare şoc pentru ea.

Reuben încuviinţă. După atâta vreme mai putea aştepta o zi sau două.

Stephen îl conduse la maşină. Stătea la un hotel în Londra. În Bloomsbury. Stephen promise că-l va suna a doua zi, după ce vorbeau cu Gabriella.

Când se întoarse în casă o găsi pe Mercedes în bucătărie, aplecată deasupra aragazului.

— Nu-mi place de el, spuse.

— Este tatăl ei. Trebuie să lăsăm la o parte egoismul.

— Ce crezi că va zice Gabriella când va afla?

— Va reacţiona probabil la fel cum ai făcut tu când ţi-am spus. Va fi şocată. Poate chiar furioasă. Nu ştiu. Sper să înţeleagă că tot ce am făcut a fost spre binele ei, dar trebuie să

fim pregătiţi pentru faptul că nu ne va mai iubi la fel ca la început.

Mercedes se legăna încet.

— De ce ni se întâmplă asta tocmai acum?

— Nu ştiu, dar se întâmplă şi trebuie să luăm lucrurile aşa cum sunt.

— Dar nu vreau.

Stephen îşi puse mâinile în buzunar.

— Trebuie să-i spunem şi despre cealaltă fată.

— Nu trebuie să-i spunem nimic.

— Pentru numele lui Dumnezeu!

— Nu!

Vocea îi devenise isterică.

— Nu-i spui nimic!

— De ce?

Privirile li se întâlniră. Fu o bătălie scurtă. Stephen cedă.

— Dacă îi spui, zise Mercedes, recăpătând controlul situaţiei, te părăsesc. Vorbesc foarte serios, Stephen. Nu trebuie să-i spui nimic.

— Dar e de o cruzime inimaginabilă.

— Vorbesc foarte serios.

Stephen ştia că nu poate face nimic acum. Ieşi, trăgând violent uşa după el.

85

Stephen era în biroul său când auzi zgomotul distinct al Volkswagenului broscuţă al Gabriellei. Îşi trase jacheta şi cizmele şi ieşi în curte. Gabriella ieşi din maşină, cu obrajii roşii din cauza frigului. Purta un costum de schi şi un fular al lui Luke.

Trânti uşa maşinii.

— Bună, tati.

— Bine ai venit, budincuţă.

Faţa îi era brăzdată de îngrijorare şi, da, frică. Tot ceea ce-i spuse la telefon fusese că el şi Mercedes voiau să-i spună ceva urgent.

Nu, nu suntem nici unul bolnavi. Nu e vorba despre aşa ceva. E ceva care nu poate fi spus la telefon.

Părea mică şi pierdută. Îl durea inima. N-o iubise niciodată mai mult ca în clipa aceea.

Altman spunea că era tatăl ei. Nu era adevărat. El era tatăl ei. El îi stătuse alături în zilele de şcoală, o aşteptase până târziu când începuse să se întâlnească cu băieţi, îi plătise totul, o însoţise la şcoală. Se întreba dacă toate acestea mai au vreo însemnătate.

Stătea acolo, cu mâinile în buzunare.

— Ce s-a întâmplat?

— Hai să dăm o raită.

Gabriella se uită dincolo de el, în casă, pălind.

— A păţit ceva mama?

Îi zâmbi.

— Nu, nu. Ţi-am spus, nu e vorba de aşa ceva. Amândoi suntem bine. Hai, vino.

Îi puse un braţ pe umeri şi porniră prin curte.

Iazul era îngheţat, iar copacii despuiaţi stăteau de gardă în jurul lui ca nişte soldaţi. Nu se auzea nici un sunet.

— Atunci, care e marele mister?

Repetase cuvintele de atâtea ori după ce plecase Reuben. Acum însă nu mai ţinea minte nici unul.

— Pot să ţi-o spun de-a dreptul?

Trase aer în piept. O privi, încercând să-şi întipărească clipa în memorie. De acum, îşi spuse, totul se va schimba.

— Vreau să-ţi spun mai întâi că noi te-am iubit întotdeauna, ca şi când ai fi fost copilul nostru. Ştii asta, nu? Nimic nu poate schimba dragostea noastră.

— Tati, ce s-a întâmplat?

— Este vorba despre… părinţii tăi.

Sângele îi fugi din obraji.

— Părinţii mei?

— Gabriella, noi ţi-am povestit unele lucruri. Nu erau complet adevărate.

Ea izbucni într-un râs nervos.

— Adică, m-aţi minţit?

— Am crezut că aşa era mai bine atunci.

Ea îl privi.

— Ţi-am spus că părinţii tăi au murit şi că nu ştim cine au fost. Asta era minciuna. Acum trebuie să-ţi spun adevărul.

86

Gabriella nu-şi mai amintea de Argentina. Crescuse departe de pampas şi de cluburile de tango ca fiică a unei familii înstărite de britanici conservatori în Berkshire. Mama ei mai avea rude acolo. De Crăciun primeau în fiecare an o felicitare de la Buenos Aires.

Îşi amintea că fusese acolo odată, când avea nouă ani. Stătuseră la fratele mamei la San Isidorio şi toată lumea se îndrăgostise de ea. Îşi amintea că fusese surprinsă că toată lumea vorbea englezeşte şi lua ceaiul în fiecare după-amiază, dar cele mai puternice amintiri erau căldura sufocantă, scobitorile de la restaurante şi mirosul fructelor.

Faptul că fusese adoptată nu o deranjase niciodată. Uneori, la începutul adolescenţei încercase să-şi imagineze părinţii, cum arătau, cum muriseră. Era un joc al minţii, la care însă renunţase. În fiecare noapte, dacă dorea, îşi închipuia un set nou de părinţi cu nume diferite şi cu alte înfăţişări.

În fanteziile sale tatăl ei era un bărbat cu părul negru, cu umeri laţi, cu o voce puternică. Era complet diferit de Stephen, cel căruia îi spuse tată vreme de douăzeci de ani.

Nu, tatăl visurilor ei nu era ca Stephen; nici ca străinul palid şi slab cu care venise tatăl ei a doua zi dimineaţă.

Stăteau privindu-se unul pe altul. În cele din urmă el întinse mâna. Era moale şi nu avea nici o putere.

Urmă o tăcere lungă.

Mama ei o salvă.

— N-ar fi mai bine să ne aşezăm?

Începu să toarne ceai.

Reuben stătea lângă foc, zâmbind nesigur. Avea un pardesiu pe mână de parcă s-ar fi aflat într-o sală de aşteptare a unei gări. Gabriella îl privea, încercând să descifreze vreo asemănare între ei, dar nu găsi niciuna. Momentul părea complet ireal. Se aşteptase la o tresărire de recunoaştere, o legătură instinctivă. În loc de asta se simţea de parcă s-ar fi aflat blocată în lift alături de un străin.

Nici unul dintre ei nu ştia ce să mai spună. Stephen şi Mercedes schimbau priviri nervoase.

— Deci tu eşti Gabriella, sparse Reuben tăcerea.

Nu ştia ce să-i răspundă. Se simţea ca un actor pe scenă care şi-a uitat replica.

— Semeni foarte mult cu mama ta.

Ea se uită la Mercedes şi la Stephen. Se simţea de parcă i-ar fi trădat numai prin faptul că vorbea cu acest străin. Toţi se

uitau la ea, dar era incapabilă să scoată un cuvânt.

Reuben privi la Stephen, căutând sprijin, dar şi el era pierdut.

— De ce ai aşteptat atât de mult? se auzi Gabriella rostind.

— N-am aflat despre tine decât acum. Este o poveste lungă.

Îi povesti totul, umplând goluri lăsate de ce-i povestise cu o seară înainte tatăl ei; o mamă răpită, torturată şi ucisă, o soră geamănă, despre care nu ştiuse nimic şi care era acum pierdută pentru totdeauna.

Stephen avusese dreptate. Era un trecut pe care nu-l voia. Se uita la străinul care îi pusese în spinare această povară şi simţi cum o cuprinde furia. Mâinile îi tremurau şi ceaşca de ceai alunecă din farfurie pe covor.

Stephen se ridică în picioare şi o îmbrăţişă.

— Este în regulă, Gabby.

— Nu vreau să vorbesc cu el.

— Gabriella?

Ea îl împinse şi sări în picioare.

— Nu vreau! strigă ea şi fugi din cameră. Reacţia ei fusese neaşteptată. Stephen privi la soţia lui, apoi la Reuben, care sărise şi el în picioare şi acum stătea lângă şemineu cu faţa pierdută.

Se auzi uşa de la intrare. Gabriella fugi prin curte spre grajduri.

— Mă duc după ea, spuse Stephen.

Reuben era gata să-l urmeze. Mercedes îl apucă cu putere de braţ.

— Nu. Mai bine rămâi aici.

— Aţi avut dreptate. A fost o greşeală. Mai bine plec.

— Nu. Stai jos. Te rog.

Expresia feţei ei, compasiunea pe care nu se aşteptase s-o găsească acolo îl opri.

— Îmi pare rău. Îmi pare rău.

Nimic de aici. Nu mai avea unde să se ducă. Ce-şi imaginase? Că va găsi iertarea la capătul drumului? Se trânti la loc pe fotoliu.

— La ce te aşteptai? îl întrebă ea, ca un ecou al propriilor gânduri.

— Te rog, nu mă chinui.

— Nu asta a fost intenţia mea, crede-mă, dar erai atât de disperat s-o vezi că nu te-ai gândit ce înseamnă acest lucru

pentru ea. Ai lipsit douăzeci de ani. Nici măcar n-a ştiut că exişti. Va avea nevoie de ceva timp ca să se obişnuiască.

— M-ai urât la început. Acum ţi-e milă de mine.

— Nu mi-e milă de tine.

— Nu?

Simţi că îl apucă iar durerile. Căută în buzunar şi scoase tabletele de morfină şi înghiţi două fără apă.

— Ce sunt?

— Morfină.

— Pentru ce?

— Sunt pe moarte. Poftim. E mai uşor acum pentru voi?

Ea îl privea atentă.

— Am tumoare la ficat. Peste patru luni voi fi mort. De asta mă grăbesc.

— Îmi pare rău.

— Nu e sfârşitul lumii. Adică este, pentru mine.

— De asta ai venit acum să o cauţi?

— Da.

— De ce nu ne-ai spus?

— Ca să vă fie milă de mine?

Mercedes privi pe fereastră spre grajduri.

— Ce ai de gând să faci?

— Nu ştiu.

— Va vorbi cu tine. Peste o oră. Peste o zi. Săptămâna viitoare.

— Nu cred.

— Ba da.

Îşi luă capul în mâini.

— N-ar fi trebuit să vin.

Se ridică în picioare.

— Trebuie să mă întorc la Londra.

— Acum este supărată, dar va voi să vorbească cu tine din nou.

— Poate că mă va suna la hotel. Mulţumesc pentru bunăvoinţă. Ştiu că a fost greu pentru voi.

— Nu sunt binevoitoare. Te-am urât dintotdeauna, încă înainte de a şti că mai eşti în viaţă. Mi-era frică să nu mi-o iei.

— E mare acum. Nimeni nu ţi-o va lua.

Reuben nu reuşi să descifreze expresia ei. Ghici doar că se luptă cu sine însăşi.

— Crezi în iad şi rai?

Reuben aşteptă, neştiind unde vrea să ajungă.

— Mă bucur că ai venit acum. Poate că aceasta este şansa mea de a rezolva ceva.

Reuben îşi ţinu respiraţia.

— Señor Altman, ce-aţi face dacă l-aţi găsi pe omul care v-a omorât soţia?

— L-aş ucide.

Ea îl studie cu atenţie.

— Fără ezitare? Adică, chiar o vei face? E uşor de zis, dar l-ai ucide cu adevărat?

— Ce înseamnă asta?

— Răspunde-mi.

— Sigur că l-aş ucide. Aş muri fericit dacă l-aş putea găsi.

Spera că e adevărat. Sau poate Domingo avea dreptate. *N-ai curajul să faci asta.*

— Nu pari un ucigaş.

— Cum arată un ucigaş?

Se dădu mai aproape.

— Ştii ceva.

Ea îi întâmpină privirea.

— Te rog.

— Nu ştiu dacă pot avea încredere în tine.

Reuben ar fi vrut să se ridice şi s-o ia la palme.

— Te-aş putea ajuta s-o găseşti pe cealaltă fată a ta.

87

— Pentru numele lui Dumnezeu! Ştii unde este?

Mercedes îşi sorbi ceaiul. Puse la loc ceaşca.

— Cum?

— Nu contează cum.

Privirile li se întâlniră.

— Este la Roma. Cel pe care îl consideră tată a fost odată în armata argentiniană. Trebuie să-l ucizi, aşa cum mi-ai promis. Ai suficiente motive. Şi se pare că n-ai nimic de pierdut.

— Nu înţeleg.

Ea se aplecă înainte.

— Tot el mi-a omorât fiul.

— Ce? Ce tot spui acolo?

— Îţi spun ce voiai să ştii. Ai spus că ai venit aici să afli. Nu pari a fi „Biciul lui Dumnezeu”, dar eşti tot ce am.

— O s-o fac pentru mine, nu pentru tine.

— Nu mă interesează de ce o faci. Îţi cer doar să nu-i spui Gabriellei despre… sora ei decât după ce se termină totul. Te rog.

Reuben încuviinţă. Nu era sigur ce simţea. Nu se gândise că l-ar putea găsi pe cel care deţinea toate răspunsurile, ţapul ispăşitor al păcatelor sale. În orice caz, nu în aceste circumstanţe bizare. Înflăcărare, repulsie, uimire.

— Nu voiai să-mi spui, aşa e?

— Ţi-am spus. Asta-i tot ce contează. Am făcut o înţelegere. Mă aştept s-o îndeplineşti.

88

Chiar şi după atâta vreme cât stătuse gol, grajdul îşi păstrase parfumul lui aparte. Era locul în care venea întotdeauna să se ascundă când era mică şi făcea câte o năzbâtie. Acum intră într-una din boxele goale şi se rezemă de perete, cu pumnii strânşi. Avea doar un pulover subţire şi tremura.

Nu ştia de ce reacţionase aşa. Poate că şocul transformării, fiindcă era clar că astăzi soarele va apune peste o lume complet diferită faţă de cea peste care răsărise, întreaga-i viaţă îi fusese întoarsă pe dos. I se rescrisese istoria. Se simţea ca o oarbă într-o cameră în care mobila fusese schimbată. Bâjbâia în întuneric, fără a mai fi sigură de ceva. Va fi ca şi cum ar învăţa din nou să meargă, pas cu pas, învăţând să-şi păstreze echilibrul.

După un timp auzi paşii tatălui său.

— Budincuţă?

Îşi ascunse faţa în mâini şi nu spuse nimic.

— Îmi pare rău. Îmi pare rău.

— Vreau să rămân singură o vreme.

El îşi dădu jos jacheta şi i-o petrecu peste umeri. Rămase o vreme acolo, în cămaşă, privind-o, după care se întoarse şi plecă. Tatăl care o născuse nu murise ca un erou. În plus trebuia să mai accepte faptul că era una din gemene. Un dar dubios. O parte din ea respinse imediat faptul că nu era, la fel ca ceilalţi oameni, unică. Totuşi această veste era într-un fel reconfortantă. Nu era singură; undeva mai exista cineva care semăna leit cu ea, probabil că simţea şi vedea lucrurile la fel. Mai exista cineva

cu care împărtăşea această poveste teribilă şi acest secret tulburător.

Era prea devreme după moartea lui Luca pentru a accepta toate acestea. Avea un tată pe care nu-l voia, o soră geamănă de care nu avusese habar. Cum trebuia să se simtă, ce să creadă?

După o vreme îl auzi pe Reuben plecând. Rămase însă acolo, gândindu-se. Va vorbi cu el, dar în clipa aceea se simţea singură şi pierdută, o barcă pierdută pe mare, fără vreo lumină în faţă sau în spate.

Roma

În apropiere de Porta Sant'Ana, într-un turn din secolul şaptesprezece care dădea în curtea lui Sixtus al V-lea, o plăcuţă indica faptul că acolo se afla Instituto per le Opere di Religione, IOR, cunoscut mai mult sub numele de Vatican Bank, Banca Vatican. Fusese creată de Papa Pius XII în timpul celui de-al doilea război mondial pentru a facilita transferul de fonduri din Italia fascistă către organizaţiile catolice din întreaga lume. După înlăturarea lui Mussolini finanţase înfiinţarea Partidului Creştin Democrat, pentru a se asigura că nu vor ajunge la putere Comuniştii. Mai recent, virase o sută de milioane de dolari Solidarităţii poloneze.

Din nefericire, în anii optzeci, a fost amestecată în activităţile unor personalităţi, ale mafiei şi P2 cum ar fi Michel Sindona şi Roberto Calvi. Banii Vaticanului plătiseră rachetele Exocet pe care Argentina catolică le utilizase împotriva britanicilor în Malvine.

Banca putea fi foarte bine descrisă ca o instituţie unică în lumea finanţelor, nedând socoteală decât papei însuşi. De asemenea era considerat un paradis fiscal, care atrăsese de-a lungul anilor mulţi clienţi, printre care şi César Angeli.

Un gardian elveţian păzea Porta Sant'Ana. Angeli îl salută în timp ce intra pe poartă, cu o mână în buzunar, în cealaltă având o servietă de piele neagră. În servietă avea trei miliarde de lire cash.

Împinse uşa de sticlă a IOR şi traversă holul de marmură.

Arhiepiscopul Stanislaw Tomaszcewski – cunoscut sub porecla de Ursul, printre partenerii săi – îl întâmpină pe Angeli în biroul său ultramodern. Cei doi se aşezară pe o sofa de piele şi o

secretară le aduse două cafele.

— Am auzit nişte zvonuri despre sănătatea papei, spuse Angeli după ce neînsemnata problemă a celor trei miliarde fusese rezolvată.

— Ţapul ăsta bătrân ne va îngropa pe toţi.

— Crezi?

Tomaszcewski puse cu grijă trabucul în scrumiera de onyx.

— Cred că discuţia despre noul papă mă face nervos.

— Ar trebui să fim? *Il Papa* a făcut o serie de numiri în Colegiu în ultimii ani. Sigur nu vor apărea probleme?

Tomaszcewski îşi sorbi cafeaua.

— Poate că se va rezolva. Sperăm, dar acum avem o problemă mai presantă. De aceea te-am chemat.

— Da. Spuneai că e urgent.

— Avem o problemă cu un anumit preot, chiar aici în palatul apostolic. Un conaţional de-al tău. Paolo Salvatore.

— N-am auzit de el.

— Este secretarul particular al cardinalului Comacho. A reuşit să obţină o copie a unui raport confidenţial pe care i l-a oferit subsecretarului de stat. Comacho a reuşit să-l oprească, dar acum are de gând să-i arate o copie însuşi papei.

— Presupun că se poate găsi o mică parohie din Patagonia care să aibă nevoie urgentă de serviciile sale.

— Comacho vrea să-l protejeze. Nu sunt sigur dacă nu cumva Comacho l-a încurajat. Până acum nu era o problemă pe care să n-o pot rezolva, dar preotul a mers mai departe şi a dat o copie unui ziarist.

Faţa lui Angeli împietri.

— Cum ai aflat?

— Am mulţi prieteni la Roma. Acest ziarist este unul dintre ei. Nu te preocupa, nu va fi publicat, dar cine ştie cu cine va mai vorbi preotul acesta? Dacă o copie a raportului ajunge unde nu trebuie, ar fi foarte neplăcut.

— Mă ocup eu de asta, spuse Angeli.

89

Londra

Oraşul era învăluit în ceaţă. Maşinile circulau cu farurile

aprinse. Era foarte rece.

Hotelul se afla în Bloomsbury, la două străzi de British Museum. Doar o plachetă la intrare îl distingea de birourile şi apartamentele din jur. Gabriella stătea în faţa lui, adunându-şi gândurile şi făcându-şi curaj. În cele din urmă intră.

Holul fusese redecorat de mai multe ori, păstrându-se însă viziunea originală. Pe stânga se afla recepţia, în dreapta era un mic salon cu un şemineu Chipendale şi scaune Queen Anne, luminate de veioze Lalique prinse de pereţi.

Întrebă de el la recepţie şi se aşeză să aştepte, bătând nervoasă cu degetele în braţele fotoliului. Se simţea din nou ca o şcolăriţă, aşteptând în faţa biroului directoarei.

Auzi pe cineva intrând şi ridică privirea.

— Gabriella.

Purta un costum de lână gri cu vestă şi o cămaşă, dar înfăţişarea lui nu se potrivea deloc cu hainele. Faţa îi era galbenă şi era nebărbierit. Pe obraz avea pete gălbui.

Îi întinse mâna. Tremura. I-o luă cu amândouă mâinile. Era rece.

— Te rog, spuse el, aşază-te.

Se aşeză şi el pe fotoliul alăturat.

Începură să vorbească în acelaşi timp.

Reuben zâmbi.

— Tu prima.

— Am venit să-mi cer iertare.

— Eu sunt cel care trebuie să-şi ceară iertare. A fost un şoc prea mare pentru tine. Sunt... uşurat că ai venit. Mi-era teamă că n-o să vii.

Tăcură. Se uitau unul la celălalt.

— Nu ştiu de unde să încep.

— Mai întâi, să vedem dacă putem obţine un ceai. Aşa e moda englezească. Aş fi vrut cafea, dar n-am încredere în modul în care o fac. Trebuie să fii latin ca să ştii asta. Ca noi.

Zâmbi.

Îl făcu să-i povestească totul. Voia să ştie cum era mama ei, de unde era, unde o întâlnise, unde locuiseră în Buenos Aires. Îi povesti despre sora ei geamănă şi despre legătura misterioasă care se înfiripase între ele în ziua naşterii. Nu-i ascunse nimic.

— Părinţilor tăi le-am spus că în noaptea aceea eram cu afaceri la Montevideo. Nu e adevărat. Eram cu o altă femeie. Mama ta ştia şi m-a sunat pentru a mă avertiza. În loc să mă întorc acasă m-am dus la ambasada mexicană şi am cerut azil

politic. Acum ştii totul. Tatăl tău este un soţ adulter şi un laş.

Îşi ridică privirea şi se uită în ochii ei, sfidând-o să-l urască. Ca şi cum ar fi dorit ca ea să-l dispreţuiască pentru a suferi.

Se aştepta să găsească în expresia ei dispreţ, dar văzu numai durere.

— Dacă e vreo consolare, viaţa mea de după a fost un dezastru.

— Oh, Reuben.

— Te-am abandonat. Te-am abandonat pe tine, pe sora ta şi pe mama ta.

Ea întinse mâna peste masă şi i-o apucă pe a lui.

— N-ar fi rezolvat nimic.

Atunci s-a spart, puroiul adunat în sufletul său a plesnit. Începu să plângă. Plângea de ruşine, regret şi dor, pentru soţia pierdută şi copiii pe care nu-i văzuse crescând. Plângea pentru toţi aceşti ani pierduţi. Plângea fiindcă îi fusese oferit atât de mult şi nu apreciase decât atunci când îi fusese totul luat, dar mai presus plângea pentru absolvirea pe care i-o acordase, fără condiţii, fără întrebări, de parcă ar fi fost dreptul lui.

Când termină privi în jur şi văzu cum recepţionerul şi doi nemţi se uitau la el. Nu-i păsa. Îşi găsise fiica, ea era în siguranţă şi fericită.

— Ce facem acum?

— Ai un tată, îi spuse. Eu sunt doar o notă de subsol din viaţa ta.

Simţi o durere acută şi începu să transpire. Ea nu ştia de starea lui de sănătate, singurul secret pe care îl mai păstrase.

— Te simţi bine?

— Sunt doar obosit.

— Eşti bolnav?

— Clima. Am luat cine ştie ce virus.

Mâna i se duse instinctiv în buzunarul în care îşi ţinea morfina, apoi se opri.

— Eşti sigur că eşti bine?

— Da. N-am nimic.

Au stat şi au discutat mai bine de o oră. Voia să afle totul despre şcoală, despre prietenii de la facultate, planurile de viitor. Propuse să cineze undeva, dar când se ridică de pe scaun simţi cum camera începe să se învârtă cu el.

— Dumnezeule! Uită-te la tine!

— Cred că trebuie să mă întind puţin.

— Mă duc să cer recepţionerului să cheme un doctor.

— Nu. Nu e nevoie, nu e aşa de rău. Doar o răceală. Am nişte antibiotice în cameră. O să-mi revin după o noapte de somn.

Se ridică şi o însoţi până în hol.

— Cât mai stai aici?

— Doar câteva zile.

— Te sun mâine dimineaţă.

— Mulţumesc.

O privi pentru ultima oară. Atât de frumoasă. La fel ca Rosa. Anticipase amărăciunea, sperase dragostea. În loc de aceasta, ceea ce văzuse în ochii ei era curiozitate, preocupare, dar nu mai mult decât atât. Ce ar fi putut fi? Îi spusese adevărul. Avea deja un tată.

Pe neaşteptate, ea îl îmbrăţişă.

Fu un gest neîndemânatic, dar înţelese că voise numai binele. Apoi se trase înapoi.

— La revedere, Reuben.

O urmări din hol. Se opri în faţa hotelului şi-şi ridică gulerul. Apoi dispăru.

În timp ce mergea pe stradă încerca să înţeleagă ce simţea. Când îl îmbrăţişase îl simţise uşor, ca o umbră. Cumva întărea senzaţia curioasă că nimic nu era real.

Încercă să şi-o imagineze pe mama ei, aşa cum i-o descrisese el; eroină şi martiră. Căută în sufletul ei ceva care s-o facă să-l urască pentru ce-i făcuse, dar era imposibil să clădeşti ura pe nimic. Pentru a urî, trebuie mai întâi să iubeşti, iar să iubeşti o fantomă e imposibil.

Se gândea la sora ei geamănă. Se întrebă cum arăta. Ar fi şi acum, aşa cum insistase Reuben, gemene identice? Dacă se vor întâlni vor descoperi că întotdeauna au iubit aceleaşi lucruri, au făcut aceleaşi lucruri, ba chiar au gândit la fel?

Dar nu avea rost să se gândească la asta. N-avea nici o şansă să o întâlnească vreodată.

Sună la hotel a doua zi. Cel de la recepţie îi spuse că-i pare rău, însă Reuben Altman plătise şi plecase, fără să lase vreun mesaj sau vreo adresă.

90

Mar del Plata, Argentina

Cluburile de yachting se aflau în jurul bazei navale din sudul oraşului. Bastion al elitei privilegiate, aceştia aveau plaje private, cu cabane particulare din lemn pentru uzul membrilor.

Pe una din ele scria Angeli, César L.

Stătea pe un şezlong, îmbrăcat doar în nişte şorturi largi, cu hainele împăturite cu grijă pe masa de lângă. Era musculos şi agil pentru cei cincizeci şi nouă de ani, cu tenul bine bronzat, cu părul gros şi tuns îngrijit. Un crucifix mic de aur se încurcase prin părul argintiu de pe piept. Câteva femei în bikini sumari se uitară spre el. Unele îi zâmbiră, el însă le ignoră.

Îl văzu pe Massini îndreptându-se spre el. Era o piticanie de om, cu prea mult păr pentru un trup atât de mic, având un aer de soţ grăbit. Pielea îi era arsă de soare şi putea trece drept un *mestizo*. Dar ghiulurile de aur de pe degete şi Rolexul de la mână te făceau să-ţi schimbi impresia.

— Domnule colonel.

Angeli nu se ridică. Arătă spre unul din scaunele de lângă el.

Giorgio Massini nu era deloc un soţ grăbit. Fusese pregătit de serviciul secret argentinian în anii şaptezeci şi lucrase pentru Angeli în Războiul Murdar. În anii optzeci fusese în slujba generalului Garcia Meza şi a juntei din Bolivia unde lucrase împreună cu Klaus Barbie şi Arce Gomez, şeful poliţiei secrete boliviene, traficând cocaină în SUA şi Europa în schimbul armelor. De atunci se „pensionase”, dar încă mai accepta contracte de la anumiţi clienţi, mai ales de la P2.

— Ai ceva pentru mine.

Angeli scoase un plic din cămaşa de pe masă şi i-l întinse lui Massini.

— Ai totul aici, fotografii ale victimei, obiceiuri. Nu este păzit, nu vei avea nici o problemă.

Massini răsfoi hârtiile.

— Un popă.

— Un comunist.

Massini zâmbi.

— Cât?

— Contractul obişnuit. Dacă accepţi, primeşti jumătate imediat în contul pe care îl vrei. Restul după ce treaba e gata.

Massini încuviinţă din cap. Privi către plajă şi se scărpină pe piept.

— Uită-te la curu’ lu’ aia. Ce zici?

O tânără cu un păr lung ieşise din apă. Purta un bikini alcătuit din câteva şnururi care practic nu ascundea nimic.

Luă plicul şi se ridică.

— Ţinem legătura.

Plecă, cu ochii după femei.

91

Roma

Stabilise să se întâlnească cu mama ei în Babington Tea Room. Când ajunse acolo, mama ei sosise deja. La picioare erau puse sacoşe cu însemnele firmelor Fratelli Rossetti şi Salvatore Ferragame. La atât se rezuma viaţa ei: cumpărături, cafele, serate, operă şi cluburi de gimnastică.

Se uita la *la passeggiatta*, având pe faţă zâmbetul pe care Simone ajunsese să-l urască.

— *Cara*, spuse ea când o văzu şi se ridică în picioare. Zâmbetul îi deveni dezaprobator faţă de blugii şi pulovărul lăbărţat pe care îl purta.

— *Mama*.

O sărută pe obraz. Simone se aşeză şi Francesca ceru două ceaiuri englezeşti – *Earl Grey* – şi prăjituri. Francesca zâmbi.

— E frumos aici. Îmi place să cred că am o afinitate pentru Shelley.

— Shelley a murit cu o sută de ani înainte de a se construi localul acesta. Şi era poet. Nu şi-ar fi putut permite preţurile de aici.

Zâmbetul dispăru de pe faţa Francescăi. O atinsese. Nu se putuse abţine. Simone ura lumea imaginară pe care şi-o construise mama ei, de parcă nu ar fi fost la curent cu ce se petrecea sub nasul ei. *Aşa cum am făcut şi eu vreme de douăzeci de ani.* Poate de aceea o urăsc atât de tare.

Francesca îşi ţuguie buzele, ca un copil care tocmai fusese certat de părinţi.

— Ar trebui să te îmbraci mai bine.

Francesca avea un taior elegant, iar la gât perle Mikimoto. Aerul din jurul ei era încărcat de aroma parfumului scump.

— Mă îmbrac cum îmi place mie.

— Înseamnă că eşti uşor de mulţumit.

Sosi ceaiul şi prăjiturile şi Francesca abordă subiectul întâlnirii lor.

— Simone, ce se întâmplă cu tine?

Simone îşi turnă lapte în ceai. Nu răspunse. Nu putea vorbi cu mama ei despre asta. N-avea rost. Ochii îi rătăceau fără ostenire prin încăpere – oglinda, ficuşii, bătrâna care citea *Times* cu nişte ochelari enormi.

— *Cara*, ce am făcut ca să meritǎm asta? Ce a făcut tatăl tău, în afară de faptul că a fost un soţ minunat şi un tată exemplar?

Nu putea să răspundă la aşa ceva. Tot ceea ce avea era instinctul, o intuiţie că tatăl ei şi nu omul în geacă de piele minţise. Mama ei o trata ca pe o fetiţă care nu înţelege nimic.

— Spune-mi că nu e adevărat, zise Simone.

— Sigur că nu e adevărat. Cum poţi măcar să gândeşti altfel?

Minţea. Amândoi minţeau. Era ceva pe care i-l ascundeau.

— Te vei împăca cu *papito*, promiţi?

Simone închise ochii.

— *Cara?*

— Promit că voi vorbi cu el.

— Tatăl tău e un om bun. Ştii asta? Doar nu crezi toate minciunile acelea oribile?

Simone decise să capituleze pentru moment. Ce altceva putea face?

— O să vorbesc cu el.

Un zâmbet ezitant.

— E un om bun, repetă Francesca, trebuie să crezi asta.

Un om bun. Simone dorea cu disperare ca tatăl ei să fie un om bun.

Norii de culoarea plumbului cerneau o zăpadă cu fulgi mari asupra Romei. Reuben privea pe fereastra barului. Fântâna din piaţă era transformată în ţurţuri. Tremura, atât din cauza frigului de-afară, cât şi din cauza durerii, care în acea zi era extrem de puternică.

Ea ieşi pe uşa casei, îmbrăcată într-un palton gros cu un fular înfofolit în jurul gâtului. Pe cap avea o căciuliţă de lână, înfundată peste urechi. Obrajii şi nasul îi erau roşii din cauza frigului. O aşteptă, în uşa barului.

Ea era.

Se luptă cu dorinţa de a fugi spre ea, amintindu-şi cum se

petrecuseră lucrurile cu Gabriella. Aici la Roma nu se aştepta nici măcar la atât. Firul subţire care îi legase supravieţuise de-a lungul anilor; bebeluşul pe care şi-l amintea devenise acum o femeie superbă. O urmări trecând prin faţa lui în direcţia Vicolo dei Piede. Trecuse doar la câţiva centimetri de el. Ar fi putut-o atinge.

După atâta vreme reuşise să-şi vadă în sfârşit şi ultimul membru al familiei.

92

Simone îşi băgă mâinile în buzunare. Grădina părinţilor ei arăta trist; trandafirii şi viţa-de-vie arătau jalnic, dezgolite de frunze.

Când sună la intrare nu-i răspunse nimeni. Deschise cu cheia pe care o avea. Se hotărâse să vorbească cu tatăl ei, aşa cum promisese. Atât pentru ea, cât şi pentru el. Începuse să ia somnifere pentru a putea dormi, nu mai mânca. Slăbise aproape cinci kilograme. Trebuia să facă ceva.

Nu-l putea uita pe străinul în geacă de piele, lucrurile pe care acesta i le spusese.

Ştia că tatăl ei o minţise, problema era cât. Bănuise că era ceva în trecutul lui despre care nu ştia nimic. Niciodată nu pusese prea multe întrebări, nu dorise să afle. Îşi spunea că nu fusese implicat în dispariţii, dar modul în care vorbea despre comunişti, furia ce-l cuprindea ori de câte ori cineva atingea subiectul politicii din America de Sud indica faptul că era clar un om care nu ar fi putut sta pe margine.

Imaginea tatălui său fu înceţoşată de lacrimi amare.

Într-un fel, ar fi fost mai bine dacă tatăl ei i-ar fi spus adevărul: *Da, am făcut anumite lucruri urâte şi regret. Trebuie să înveţi să nu repeţi greşelile făcute de mine*. Dar era incapabil de ruşine sau introspecţie. Se întreba şi dacă răul ar fi putut trece asupra ei, asemenea unei boli, precum culoarea părului sau pigmentul pielii. Poate că şi ea era infectată.

Se aplecă pe balustrada balconului, simţind arsura rece a fierului prin palton. Ar fi vrut cu disperare să creadă negările lui. Ar fi vrut să găsească un mod de a fi sigură.

Văzu Mercedesul alb al tatălui ei parcând în faţa casei. La naiba. Întotdeauna tatăl ei era cu cineva. De data aceasta era

Tomaszcewski de la Vatican. Auzi râsetele lor în curte şi apoi dispărură înăuntru.

Aşteptă câteva clipe, gândindu-se ce să facă. Când coborî, ei deja intraseră în biroul tatălui ei. Uşa era deschisă şi le putea auzi vocile foarte clar.

— Ce mai face *Il Papa?*

— După opinia mea are Parkinson. Desigur, biroul de presă neagă, dar e de-ajuns să te uiţi la el. Pentru o instituţie care se presupune că sacralizează adevărul, mă face să mă simt stânjenit.

Auzi cum arhiepiscopul râde zgomotos.

— Bine că n-are Alzheimer. Asta ar fi ruşinos. Ia imaginează-ţi că apare la balcon închipuindu-şi că este Mussolini şi salută credincioşii cu salutul fascist!

Cei doi râseră din nou. Nu-i venea să creadă că tatăl ei vorbea în felul acesta. Se trase mai aproape pentru a asculta.

Arhiepiscopul coborî vocea şi ea trebuia să facă eforturi pentru a înţelege ce spune.

— Nu e de râs. Nu e deloc de râs. Schimbările nu fac bine afacerilor.

— Va fi bine. Biserica nu se schimbă.

— Mă îngrijorează cealaltă problemă.

— Salvatore?

— Ar putea face mult rău.

— Am avut grijă. Cred că va ajunge la Dumnezeu foarte curând. Chiar acolo pe treptele Palazzo di San Calisto.

— Inspiraţie divină?

Angeli râse.

— Să spunem o intuiţie. Mai bei o *sambuca?*

Simone simţi că-i fuge sângele din obraji. Se trase înapoi şi urcă în balcon. Îi venea să vomite.

Aerul rece o mai învioră. Se aplecă pe balustradă. Totul i se învârtea în cap. Vrusese adevărul. Acum îl aflase.

*

Angeli veni pe balcon să fumeze o ţigară. Un apus violet se instalase asupra oraşului. Puse Ronsonul de aur în buzunar şi ridicând privirea o zări pe Simone. O privi uluit.

— Simone?

— *Ciao, papa.*

— Nu te-am auzit venind.

— Eram aici când ai venit cu arhiepiscopul.

El dădu din cap, căutând să înţeleagă implicaţiile acestui lucru.

— Şi ai stat aici tot timpul? Ea se întoarse şi se uită la el.

— Da.

— De ce n-ai venit?

— Erai ocupat.

— Totuşi. Trebuia să vii să-l saluţi pe arhiepiscop, însă cred că ai îngheţat.

— Am vrut să stau singură. Trebuia să mă gândesc.

— La ce?

Ea ridică din umeri, fără să-i răspundă.

— Ai venit să mă vezi? întrebă el după o vreme.

— E târziu. S-o lăsăm pe altă dată. Trebuie să plec.

Ea îl sărută rece pe obraz. Nu se mişcă. Ştia ce fel de joc joacă. Ce voia de la el? Confesiune? O iubea ca şi cum ar fi fost sânge din sângele lui, dar nu avea de gând să se roage. Era tatăl ei. Îi datora respect şi loialitate. Măcar atât.

O privi din balcon cum dispare spre Plazza Navona. Spusese că a stat pe balcon tot timpul. Se întreba dacă e adevărat. Frigul îi intră în oase. Iarna pusese stăpânire pe oraş, pe toată lumea.

93

Era inima unuia dintre cele mai vechi oraşe din lume, însă avea manierele unui sat oarecare. Reuben simţea că toţi ochii sunt aţintiţi asupra lui. Când luă *suplli* şi o bucată de pizza, vânzătorul se uita fix la el. Când cumpără *La Republica*, vânzătorul era cu ochii pe el. În barul în care intră să bea o cafea, Riccardo nu-l scăpa din ochi. Îl văzu venind aici la cinci când señora Bonetti – vecina Simonei – a plecat la biserică. Era aici când aceasta se întorsese, privind fix curtea casei Simonei.

Señora Bonetti îl văzuse şi ea. Când o văzu pe Simone, se grăbi să-i iasă în faţă, speriind porumbeii din piaţă.

— Signorina Gregorini!

— *Ciao*, signora Bonetti!

— Fii atentă. Un bărbat ţi-a urmărit apartamentul toată ziua. Stă la Gino’s, la fereastră. Îl vezi?

Simone se uită la ea uimită, mintea fiindu-i încă

preocupată de ce auzise în apartamentul tatălui ei. *Cred că va ajunge la Dumnezeu foarte curând. Chiar acolo pe treptele Palazzo di San Calisto.*

— Îl cunoaşteţi, signorina?

Simone clătină din cap.

— Toată piaţa l-a văzut. Dacă se leagă de dumneata chemăm carabinierii.

— Ţi se pare. E vreun turist.

Dar simţi ochi străinului aţintiţi asupra ei de cum intră la Gino's. Îl salută din cap pe Riccardo şi ceru un espresso.

Acum individul se uita fix la ea. Era înalt, bine îmbrăcat, dar cu înfăţişare de om bolnav. Simone îi dădu în jur de patruzeci şi cinci de ani.

Se ridică şi se îndreptă spre ea. Simone privi nervoasă la Riccardo. Ce voia? Era prea bătrân ca să încerce s-o agaţe.

Trase un scaun şi se aşeză.

— Te rog, nu te speria.

Căută în buzunar şi scoase o poză pe care i-o puse în faţă. Propria ei faţă o privea din fotografie, purtând o rochie pe care n-o avusese niciodată, pe treptele unei case pe care n-o văzuse niciodată. Privea la fotografie şi la străin cu gura căscată.

— Ştiu că o să fie un şoc, spuse Reuben. Sunt tatăl tău.

94

Simone privea pe fereastra apartamentului ei, cu o ceaşcă de cafea în mână. Vocea nu-i era mai mult decât o şoaptă.

— Când eram mică era eroul meu. Mi-aduc aminte că stăteam în poala lui, în biroul din casa din Palermo. Avea un birou de lemn masiv, de mahon, şi avea steagurile Argentinei la fiecare colţ. Uneori mă lăsa să mă joc cu ele. Îmi spunea că sunt prinţesa lui. Pe vremea aceea nu-mi puteam imagina un tată mai bun.

Reuben asculta fără să spună nimic.

Ea se duse la masă şi luă fotografia Gabriellei şi o privi din nou, ca şi cum ar fi încercat să se convingă că totul e real. Îşi tot repeta ce-i spusese şi încerca să-şi revadă viaţa prin acest nou filtru. Imposibil de asimilat totul. Avea nevoie de timp. De mult timp.

— Ce ţi-a spus tatăl tău că făcea în Argentina?

— Spunea că a fost în armată. Admite că a arestat câteva persoane, la ordin, dar asta e tot.

— Şi tu-l crezi?

— L-am crezut.

Se gândi la omul în geacă de piele, la cuvintele tatălui ei din seara aceea. *Cred că va ajunge la Dumnezeu foarte curând. Chiar acolo pe treptele Palazzo di San Calisto.*

— Cu câteva săptămâni în urmă a venit un om la mine în curte şi mi-a dat un plic. Erau fotocopii ale unor dosare. Unul dintre ele avea fotografia tatălui meu. Trebuie să fi fost făcută în urmă cu douăzeci de ani, dar l-am recunoscut imediat. Tatăl meu a îmbătrânit frumos.

Zâmbi amar.

— Avea numele lui: Angeli. Omul acela mi-a spus că dosarul dovedeşte că tata nu a fost doar un simplu soldat, ci din contră, a fost şeful unuia din centrele de detenţie, că a fost un torţionar.

— Unde este acest om?

— Nu ştiu. Nu l-am mai văzut după aceea.

— Dar dosarele?

Ea clătină din cap, dându-şi seama de greşeala făcută.

— Sunt la tata.

I le aruncase în faţă fiindcă voise să nu le mai vadă.

— Am fost să-l văd pe…

Vru să zică „tata” dar se opri.

— … să-l văd. A negat totul. Chiar şi atunci, aş fi vrut să-l cred.

— Ştiai că numele lui adevărat e Angeli?

— Când am venit din Argentina ne-a explicat că în noul guvern sunt persoane care vor să-i facă rău şi că e mai bine să ne schimbăm numele. Aveam numai opt ani atunci. Bănuiesc că e foarte uşor să-l convingi pe un copil să creadă orice. Chiar şi când am crescut, tot părea logic. Un soldat îşi face duşmani.

El îi zâmbi.

— Într-adevăr.

— Vezi? E ca şi cum ai decoji o ceapă. O minciună după alta. După o vreme ajungi să te întrebi dacă vei mai afla vreodată adevărul, atât de multe minciuni sunt.

Se uita la Reuben. Era mai tânăr decât arăta. În jur de patruzeci de ani. Era greu să-şi închipuie că străinul acesta e tatăl ei. Era absurd.

— Cum m-ai aflat?

— Nu a fost uşor.

— Dar cum?

— Şansa. Te-am văzut pe stradă.

— Altă minciună. O altă foaie de ceapă. Vezi?

El îşi privea mâinile.

— E mai bine să nu ştii. Nu acum. Îţi promit că o să-ţi spun, dar nu acum.

— Vreau să-mi spui acum!

— N-ai avut destule şocuri pentru o zi?

Ea îşi întoarse atenţia către fotografie. Era prea zguduită ca să se certe.

— Cine este?

— O cheamă Gabriella. Pe vremuri era Eva. E sora ta.

— Gabriella.

Spuse numele cu voce tare, ca pentru a se obişnui cu el. Sora ei. Soră geamănă.

— Vreau s-o cunosc.

— O vei cunoaşte.

— Când?

— Curând.

— Când?

Reuben respiră adânc.

— Locuieşte în Anglia, în apropiere de Londra, dar e o problemă cu părinţii ei.

— Dar tu eşti părintele ei… al nostru.

El zâmbi amar.

— Numai din punct de vedere tehnic.

Simone îşi luă faţa în mâini.

— Opreşte-te! Spune-mi adevărul! Vreau să-mi spună şi mie cineva adevărul!

— Părinţii ei nu sunt prea încântaţi ca ea să te întâlnească. Nu acum.

— De ce?

Nu se putea uita în ochii ei.

— Nu pot să-ţi spun.

— De ce mă minţi? De ce nu-mi spui ce se întâmplă?

El clătină din cap.

— Îmi pare rău.

Ea îşi imagină viaţa ca un puzzle. Până acum forţase bucăţelele să se potrivească acolo unde nu le era locul, mirându-se de ce imaginea îi apare distorsionată. Acum descoperea că în sfârşit bucăţelele se potriveau, însă imaginea nu era una foarte

plăcută. Se gândi la omul căruia îi spusese douăzeci de ani tată şi se întrebă dacă nu cumva era un monstru.

Simţea că explodează.

Ceaşca de cafea îi căzu din mână şi se sparse pe covor. După o clipă o urmă, îşi simţi corpul zguduindu-se şi respirând din ce în ce mai greu. Îl auzea pe Reuben strigând-o, dar din ce în ce mai de departe. Era pe o mare zbuciumată. Ştia că se va scufunda şi va muri, iar dispariţia ei nu va fi descoperită niciodată.

95

Palatul apostolic era cel mai îndepărtat loc de parohia mexicană, unde se întâlniseră ultima oară, în care se gândea că avea să-l întâlnească pe Salvatore. Figuri biblice împodobeau holul care ducea spre biroul subsecretarului de stat. Paşii lui Reuben răsunau cu putere pe podeaua de marmură.

Salvatore nu se schimbase, doar câteva fire de păr alb şi câteva riduri în plus. Purta o sutană simplă.

Întinse mâna.

— Reuben. Mă gândesc deseori la tine. Mă bucur să te văd din nou.

Reuben fu surprins de căldura primirii şi de cea a propriului răspuns.

— Şi eu, părinte.

— După cum vezi, la „Cartierul General” se trăieşte bine. Vino.

În contrast cu splendoarea palatului apostolic, biroul lui Salvatore era simplu, până la extrem: pereţii albi erau goi, un crucifix de lemn, o pictură a Fecioarei cu o coroană de stele şi o inimă roşie pe piept, înţepată de spini.

O călugăriţă aduse pe o tavă două cafele. Reuben simţea ochii lui aţintiţi asupra sa. Zâmbea, dar ochii îi erau întunecaţi de preocupare. Cumva ştia.

— Numai cafea, din păcate. Nu îţi pot oferi un sandwich kosher aici.

Reuben zâmbi.

— Ce mai faci?

— După cum vezi, sănătatea mea nu mai este ce-a fost.

— Dacă-mi dai voie, am să mă rog pentru tine.

— Nu cred în aşa ceva, dar, dacă doreşti, nu cred că are cum să strice.

— Îţi acoperi spatele, spuse Salvatore zâmbind.

— Deci cum merg afacerile?

— Se pare că bine. În ciuda tuturor eforturilor noastre.

— Ai fost promovat?

— Merg acolo unde vrea Dumnezeu.

— Nu te-ai întors în Argentina?

— Se pare că El nu are nevoie de mine acolo. Uneori mă întreb dacă El se uită la ce se întâmplă acolo.

Era o glumă, dar nici unul din ei nu zâmbi.

— Dar tu, Reuben, ce te-aduce la Roma?

Reuben puse ceaşca de cafea înapoi pe masă.

— Le-am găsit, părinte. Mi-am găsit fetele.

— Slavă Domnului.

— Da. Slavă Domnului.

— Ai vorbit cu ele? Mai sunt împreună?

— Nu. Una este în Londra, dar da, am vorbit cu amândouă.

— Şi?

— Sunt complet străine. Ar fi putut foarte bine să fie moarte. Sigur, e o uşurare să ştiu că sunt bine. Că nu au păţit nimic, dar pentru mine nu se schimbă nimic. Puteau la fel de bine să fie moarte. Ca Rosa.

Salvatore îl privi vreme îndelungată. Ca şi cum i-ar fi ghicit gândurile.

— Cum le-ai găsit după atâta timp?

— Cel care a făcut-o e aici. În Roma.

Salvatore se uită la el.

— Vrei răzbunare.

— Să nu-mi ceri să-l iert.

— Răzbunarea nu e bună. Nu va schimba nimic.

— Nu e răzbunare. E dreptate.

— Şi tu vei fi judecătorul şi călăul? Pentru numele lui Dumnezeu, te implor, n-o face.

— M-am decis.

— Înţeleg.

Sorbi din cafea. După o vreme zise:

— Şi ai venit la mine să-ţi dau binecuvântarea? Să-ţi spun că asta trebuie să faci?

— Mi-a omorât soţia. Mi-a luat copiii.

— Şi dacă îi curmi viaţa, ţi-o primeşti înapoi pe a ta?

Nu, se gândi Reuben. Nimeni şi nimic nu-mi poate reda

viaţa înapoi. Mi-au luat nu numai soţia şi copiii, ci şi credinţa în viaţă. Mi-au spulberat încrederea, credinţele, speranţele, inocenţa. Ca un copil violat, nu mai sunt bun de nimic în afară de ură. Nu contează ce-ţi fac trupului, ci sufletului.

— Vreau să-l provoc pe Diavol. Trebuie să facă un iad mult mai rău decât acesta.

Ochii lui Salvatore erau aţintiţi asupra sa.

— Vrei să te răzbuni şi pentru mine.

— Pentru tine?

— Fiindcă nu-i urăsc. Vrei să sufăr alături de tine.

— Aşa crezi?

— Atunci de ce-ai venit?

Reuben se ridică.

— Mulţumesc că m-ai primit, părinte.

— Pentru ultima oară te rog, n-o face. Nu rezolvi nimic.

— Dacă pot scăpa omenirea de o plagă, cum poate fi asta considerată un păcat?

— Răul este o parte intrinsecă a lumii. Tu nu vei face decât să creezi şi mai mult. Reuben, am să mă rog Domnului să-ţi ia puterea.

— Îl voi omorî.

Au fost ultimele cuvinte ale lui Reuben, după care plecă, dar, în timp ce traversa piaţa Sf. Petru, se întrebă dacă ei nu aveau dreptate, că nu avea curajul s-o facă.

Când se deschise uşa, îl văzu mai întâi pe tatăl ei, îmbrăcat în frac şi palton, cu un fular alb. Păru surprins s-o vadă. Marco aştepta într-o parte. Observă umflătura din dreptul pieptului.

Angeli veni spre ea cu braţele întinse.

— *Cara*. Tocmai plecam la operă.

O fixă cu ochii lui albaştri. Când era mică, o putea face să spună tot ce făcuse, numai uitându-se la ea. Chiar şi acum, în prezenţa lui se simţea transparentă.

— Ai plâns. Ce s-a întâmplat?

Îşi ura propria-i orbire. Nu, nu era orbire, fiindcă ea decisese să nu vadă. Ficţiunea părinţilor ei era mai convenabilă decât adevărul. I se oferise o maşină, un apartament şi i se plătiseră studiile. Nu se întrebase niciodată de unde veneau banii. Odată fusese prea mică pentru a pune astfel de întrebări, dar această scuză nu mai era de mult valabilă.

— Ai păţit ceva? o întrebă el.

Mama ei apăru în hol, îmbrăcată într-o rochie de mătase şi un mantou de blană. La gât avea bijuterii.

— M-ai minţit, spuse Simone.

El trebui să se forţeze pentru a o auzi. Din după-amiaza aceea când îl întâlnise pe Reuben nu mai reuşea să vorbească decât în şoaptă.

Angeli îşi trase răsuflarea. Expresia lui se schimbă în mânie.

— Ce mai este acum?

— Nici măcar nu eşti tatăl meu.

Francesca rămăsese cu gura căscată.

Angeli se uită la ea.

— Începe să mă plictisească treaba asta.

— Ai mers prea departe, strigă Francesca. Sigur că este tatăl tău! Ce ai păţit? Te îmbolnăveşti singură cu toate prostiile astea. Ascultă-te! Ce s-a întâmplat cu vocea ta?

Simone stătea cu spatele rezemat de uşă, asigurându-şi retragerea.

— Ce s-a întâmplat cu mama mea?

Angeli se uită la ceas.

— Trebuie să mergem. Opera începe peste o jumătate de oră. N-avem timp pentru asta.

— Ştii ce s-a întâmplat cu mama mea adevărată, nu-i aşa? Mama mea adevărată din Argentina.

— Ce tot vorbeşti despre mama ta adevărată? strigă Francesca. Eu sunt mama ta!

— Nu, nu eşti.

— Ai luat droguri? Asta este? Vrei să chemăm un doctor?

— Ce s-a întâmplat cu mama mea, papa? Tu ai omorât-o? Ori doar ai dat ordinul?

— E o nebunie! Cu cine ai vorbit?

— Spune-mi adevărul! Măcar o dată în viaţa ta.

Francesca o apucă de mână. Vocea îi redevenise blândă.

— *Cara*. Noi te iubim. Ce am făcut ca să meritäm asta?

— Îl chem pe doctor, murmură Angeli. E ceva în neregulă cu ea.

Simone plecă trântind uşa. În timp ce cobora în fugă scările se gândea: *Poate că înnebunesc. Poate că am înnebunit*.

*

Ieşi în stradă. Undeva se auzea muzică. În piaţa Navona se

cântau colinde de Crăciun.

Mergea înainte fără să se uite. Ce sperase? *O mea culpa*, o iertare? Ceea ce făcuse fusese o prostie. Tuşi puternic. Îl iubise. Îl crezuse tatăl ei şi-l iubise. Plângea acum atât pentru el, cât şi pentru ea.

Văzu o ambulanţă trasă lângă trotuar. Un vagabond îngheţase pe stradă. Urmări cum brancardierii îl băgau într-un sac de plastic verde, ca un sac de gunoi, dar cu fermoar. Aici, unde un apartament costa peste douăzeci de milioane de dolari, unui om care nu avea unde să se ducă i se permisese să moară.

Adevărul fusese totdeauna în faţa ei. Refuzase însă să-l vadă.

96

Gino trase obloanele, închizând barul. Riccardo îi strigă noapte bună şi-şi trase fermoarul până la gât traversând strada până la Vespa lui. Căută în buzunarul blugilor cheile.

Silueta unei femei apăru din întuneric şi veni spre el.

— *Ciao*, Riccardo.

El ridică privirea surprins.

— Simone. Ce faci?

— Mă plimb.

— O să îngheţi. Ai păţit ceva?

— Nu. Ce mai face iubita ta?

— Ne-am despărţit. Ce-i cu vocea ta?

— Am răcit.

Părea supărată, gata să izbucnească în plâns.

— Vrei să ne plimbăm? îl întrebă ea.

— Sigur.

Se dădu jos de pe motocicletă şi porni împreună cu ea.

— Ce e? Ce s-a întâmplat?

— Imaginează-ţi cel mai oribil lucru din lume.

— Da.

— Ţi-ai imaginat?

— Da.

— Care este?

— Păi, nu-mi vine nimic în minte. Ce-i cu tine?

Simone clătină din cap. Plângea. El se uita la ea, neştiind ce să facă.

— De ce nu-mi spui despre ce e vorba?

— Dacă ar trebui să alegi între conştiinţă şi familie, ce ai alege?

Era teribil de frig.

— Mergem undeva, mi-e frig.

— E cineva la mine. Nu mi-ai răspuns la întrebare.

El se simţi gelos. Era lumină în apartamentul ei. Poate că era un bărbat care o aştepta. Cel pe care îl văzuse ieri la bar, dar era prea bătrân pentru ea. Şi oricum, dacă era un iubit, de ce mai stătea aici discutând cu el?

— Deja am ales între familie şi conştiinţă. Tatăl meu ar fi vrut ca eu să preiau afacerea familiei, eu voiam să fiu actor. Aşa că am renunţat la viaţa tihnită şi la o grămadă de bani pentru a lucra pe te miri ce într-un bar. În doi ani am jucat într-o reclamă la blugi şi ca figurant într-o comedie cu buget redus care nici măcar n-a fost lansată. Şi trebuie să văd cum iubita mea se duce la restaurant cu alţi bărbaţi care îşi pot permite luxul ăsta. A fost alegerea mea, dar ce fel de alegere e asta?

Ea se uita la fântâna îngheţată. El îi luă mâna.

— Simone, ce s-a întâmplat?

— Nu pot să-ţi spun.

El încercă să-şi înăbuşe frustrarea.

— Dacă nu poţi să-mi spui, de ce dracu’ m-ai târât până aici ca să vorbeşti cu mine?

Ea îşi trase mâna.

— Nu ştiu.

— Ce este? E vorba de tatăl tău? A dat de belea? Are necazuri cu poliţia?

Ea îşi luă faţa în mâini.

— Nu pot să vorbesc despre asta. E prea complicat. Nu contează. Nu contează!

Fugi, lăsându-l acolo consternat.

De undeva de lângă scenă se auzi un ţipăt.

Don Giovanni se ridică de la masă şi merse să vadă ce este. Câteva clipe dispăru din vederea spectatorilor, care fură lăsaţi să-şi imagineze soarta lui. Deodată reapăru, dându-se înapoi din faţa statuii mortuare a cuiva pe care îl ucisese şi care se întorsese pentru a-l bântui.

Angeli simţi cum începe să transpire. Broboanele de sudoare alunecau de pe frunte pe obraji.

— Cinezi cu mine? întrebă apariţia.

Lui Angeli i se îngreuna respiraţia. Simţea o imensă povară în piept.

— Gândeşte-te la păcatele tale, Don Giovanni, spuse statuia. Le regreţi?

— Nu, şopti Angeli, niciodată.

Don Giovanni clătină din cap. Asta e. Se gândi Angeli. *Scuipă-l în ochi.*

Din întuneric apărură demonii care îl traseră în lumea damnaţilor. Ultimele note ale muzicii lui Mozart se stinseră şi lumea se ridică în picioare aplaudând frenetic, încet de tot, şi Angeli se alătură, dar el nu se bucura. Mintea lui era cu gândul la viziunea morţii sale iminente.

— Cine e? întrebă Reuben uitându-se printre draperii.

Tânărul stătea în curte, privind spre fereastră, cu mâinile în buzunare.

— Îl cheamă Riccardo. Lucrează la barul din colţ.

— E ger afară. Cred că te iubeşte.

— Aşa crede el.

— Dar tu?

— Şi eu cred că mă iubeşte.

Un zâmbet apăru şi dispăru imediat.

Stătea pe sofa, ghemuită, cu mâinile în sân şi părul lăsat peste faţă, ca şi cum s-ar fi ascuns.

— Unde ai fost?

— Să-l văd pe *papito*, spuse ea, ultimul cuvânt abia auzindu-se.

— I-ai spus despre mine?

— Sigur că nu.

— Dar te-ai certat cu el.

— N-ar fi trebuit să mă duc. Presupun că voiam să văd o urmă de îndoială în ochii lui. I-ar fi răscumpărat greşelile.

— O să vină aici?

— Nu. E prea mândru.

Reuben se întoarse de la fereastră. Era imposibil să ţi-o imaginezi ca bebeluşul maroniu pe care îl ţinuse în braţe acum două decenii. Acum era o legătură bazată pe credinţă. Faptul că ştia asta nu-l ajuta. Erau ca doi străini prinşi în aceeaşi dilemă, legaţi printr-un fir subţire.

— Ce-ar trebui să simt? întrebă ea, ca un ecou al propriilor gânduri. Spui că eşti tatăl meu. Tatăl meu este cel care m-a crescut şi… mi-e ruşine de el.

— Ţi-e ruşine şi de mine?

— Ai vrea, nu-i aşa?

El îşi plecă privirea.

— Îmi pare rău pentru tine. Probabil că asta e şi mai rău. Îmi pare rău că ai suferit din cauza asta atâţia ani. Ce altceva să simt? Nu ştiu.

Îşi dădu la o parte părul de pe faţă. Ochii îi erau plini de lacrimi.

— În noaptea asta, când mă întorceam acasă, m-am oprit pe pod şi mă uitam în apă. Mă gândeam să mă arunc. Să se termine totul odată.

El o privea uimit.

— De ce nu? Câte am aflat. E un coşmar din care nu pot să mă trezesc!

— N-am vrut să-ţi fac rău.

— Oh, pentru numele lui Dumnezeu! Nu eşti numai tu responsabil pentru tot răul din lume! Nu e vina ta! E a lui! El şi ce a făcut!

Gâfâia de parcă ar fi alergat.

— Ştii ce m-a oprit?

Se ridică şi se duse la masă, de unde luă fotografia Gabriellei.

— Întreaga mea lume s-a destrămat. Mi-am pierdut mama şi tata, mi-am pierdut amintirile, dar îmi tot repet că mai este o persoană pe lume care înţelege ce simt, exact cum simt. Una singură.

Se opri din plâns şi vocea îi deveni mai blândă.

— Lasă-mă să vorbesc cu ea, Reubem.

— Nu încă. Mai am nevoie de puţin timp.

— De ce? Ce vrei să faci?

— Nu m-am hotărât.

Altă minciună. Se întoarse la fereastră. Riccardo abandonase şi se dusese acasă.

— A plecat.

— Rămâi aici?

— Ţi-e frică de el?

— Nu. Nu mi-ar face rău pentru nimic în lume. Nu vreau să rămân singură.

El dădu din cap.

— Trebuie să mă duc să-mi iau nişte lucruri de la hotel.

După ce a plecat, ea rămase uitându-se la telefon multă vreme, dar decizia era deja luată. Ştia ce trebuie să facă.

97

Palazzo di San Calisto fusese construit de Pius al XI-lea ca să adăpostească birourile Curiei. Se afla în Trastevere, departe de San Pietro şi palatul papal, fiind locuit de funcţionari mărunţi. Când ajunsese prima oară la Roma, Salvatore primi aici reşedinţa şi, deşi şi-ar fi putut permite ceva mai bun, se obişnuise.

În fiecare dimineaţă traversa Ponte Cestio şi lua autobuzul 23 către Plazza dei Risorgimento din Vatican. Când ieşi, un bărbat care se afla într-un Fiat ieşi din maşină, având în buzunar un pistol de calibrul 9. Îl scoase şi trase patru focuri, unul lovindu-l pe Salvatore în piept.

Aproape imediat, trei oameni din SID, serviciul secret italian, apărură dintr-o furgonetă parcată alături. Purtau veste antiglonţ.

Strigară la asasin să se predea. El se întoarse şi-şi îndreptă pistolul în direcţia lor şi fu imediat lovit de o salvă. Complicele său demară imediat însă fu blocat de maşinile carabinierilor. Urmă o scurtă bătălie în care fu rănit şi arestat.

Angeli îşi freca tâmplele. Orice ai face, oamenii nu erau mulţumiţi. Îi era destinat să fie mereu dezamăgit de natura umană. Trădarea lui Turturro era de înţeles. Era un ţăran şi un ingrat.

Dar asta?

De partea cealaltă a mesei se afla un bărbat îmbrăcat într-un costum argintiu cu o cravată de mătase. Avea o faţă plăcută, inofensivă. Ochelarii reflectau lumina palidă a apusului. Putea fi un dentist sau un contabil bogat.

— Poliţia a fost avertizată. Îl aşteptau pe Massini. Salvatore primise o vestă antiglonţ. O purta sub sutană. A avut trei coaste rupte, dar atât. Este la spitalul Gemelli, sub pază permanentă.

— Massini a murit?

Celălalt dădu din cap.

— Şi şoferul?

— E în stare critică la Plicilinico Umberto.

— Va vorbi?

Bărbatul în costum argintiu dădu din cap. Aprinse o nouă ţigară.

— Sursele mi-au spus că informatorul a fost o femeie.

Angeli închise ochi. Nu Simone. Nu, dar cine mai ştia despre asta? Probabil că ascultase la uşă când vorbea cu Tomaszcewski. Iar modul cum se comportase în ultimul timp… totul indica faptul că era ea.

— Sursa ta mai are şi alte informaţii despre informatoare?

Celălalt clătină din cap.

— A fost anonimă. Sursa mea este bine plasată în SID. Tot ceea ce ştie este că informaţia a fost transmisă prin telefon şi că e vorba de o femeie. Ai vreo amantă?

— Ar fi trebuit să cobori.

— Eraţi ocupaţi.

— Mai este ceva, care poate sau nu să fie semnificativ. Avea o voce distinctă. Răguşită, ca şi cum ar fi fost răcită. Desigur, asta poate fi o încercare de a-şi ascunde identitatea.

Angeli privea pe fereastră.

— Asta a provocat indignarea multor oameni. Massini avea mulţi prieteni. Aceştia sunt foarte nefericiţi. Şi spun lucruri urâte.

— Ca de pildă?

Celălalt râse.

— Supărarea de moment. Dau vina pe tine. Ce te-ai fi aşteptat?

Când Angeli nu răspunse, celălalt continuă.

— Dacă a existat o scurgere aici la Roma, într-o acţiune atât de importantă, ce încredere se mai poate avea în tine?

— Pot să rezolv.

— Ştii cine este?

— Rezolv eu.

— César?

Angeli rupse tăcerea abia într-un târziu.

— Cred că informaţia a venit de la fiica mea. S-a purtat nebuneşte în ultima vreme. Nu dovedeşte însă nimic. Voi…

Celălalt râse din nou.

— Ştiu cum se comportă.

Angeli se uită la el panicat. De unde ştia? Şi se gândi la Marco. Desigur.

— Aşa cum am spus. Mă ocup eu de asta.

— Pot să ştiu cum?

— Doctorul ei trece să mă vadă deseară. Voi aranja să fie trimisă o vreme în altă parte. În Elveţia, de pildă. Undeva unde

să poată fi ajutată.

— Poţi s-o convingi?

— Voi rezolva problema. Are nevoie de timp ca să se facă bine. Este... confuză.

Celălalt schimbă tonul.

— Mă tem că nu e suficient.

Angeli se uită la el. Nu era obişnuit ca deciziile sale să fie discutate, dar nici cu eşecul nu era obişnuit. Se părea că sosise timpul să plătească.

— Ce vrei atunci să fac?

— Alegerea e clară. Nu e una uşoară, pentru oricine, dar, dacă ea nu plăteşte pentru ce i s-a întâmplat lui Massini, prietenii lui vor avea grijă ca cineva s-o facă. Nu pot să-i controlez, Cesar. Ştii cum sunt oamenii ăştia. Nu sunt oameni civilizaţi, ca noi.

O tăcere lungă.

— Doar nu vorbeşti serios?

— Te rog să înţelegi că nu este ultimatumul meu. Eu nu pot decât să-ţi dau un sfat. Tu decizi ce să faci.

Nu pot.

— César, îmi pare rău. Ai făcut multe lucruri importante pentru noi şi mi-ar fi plăcut să te pot ajuta, dar este treabă serioasă.

Se uită la ceas.

— Trebuie să ajung la aeroport. Mă întorc la noapte la Buenos Aires. Poate ne vedem de Revelion, OK?

Angeli se ridică şi el, dar foarte încet. Dintr-o dată îşi simţea cei cincizeci şi nouă de ani. Toate fantomele trecutului se adunaseră în jurul său. Îşi servise cu credinţă ţara şi biserica, dar iată că nu valora nimic.

Celălalt puse mâna pe umărul său.

— E dificil. Nu mi-ar plăcea să fiu pus să iau o astfel de decizie. Am să vorbesc cu ei. Poate îi conving.

— Mulţumesc, şopti Angeli.

Urmări de la fereastră cum demarează limuzina. Înţelese abia acum ce i se cerea. Alegerea era clară. Se putea salva pe el sau îşi putea salva fiica.

Dar nu pe amândoi.

98

César Angeli privea prin biroul său. Luă o fotografie a

Simonei, făcută cu cinci ani în urmă. În acea zi câştigase un concurs de călărie. Mama ei nu vrusese s-o lase, spunând că este prea periculos. Dar ea dorise să aibă un ponei şi până la urmă îl căpătase. Acel ponei devenise simbolul independenţei ei, prima dată când se împotrivise voinţei ei şi câştigase. De atunci a fost întotdeauna un copil cu o personalitate puternică, nu rebelă, ci încăpăţânată.

Mia principessa.

Se aşează la birou şi se uită multă vreme la fotografie. Se gândi la ziua când venise aici cu arhiepiscopul şi ştiu că ea era, dar nu voia să creadă.

— O să vorbesc cu ea, murmură, dar ştiu că nu va schimba nimic. Rămase aşa multă vreme, în întuneric, singur, fără să facă o mişcare.

Reuben era în camera lui, privind pe fereastră luminile oraşului. Ridică pistolul şi-l cântări în mână. Era un Colt 45 ca al poliţiei. Armă, verifică încărcătorul, puse gloanţele. Repetase toate mişcările de zeci de ori, până se obişnuise să le facă automat.

Durase trei zile până când făcuse rost de pistol. Trei zile şi aproape un milion de lire. Scump. Puse pistolul într-un buzunar şi încărcătorul plin în altul.

N-ai curajul să faci asta.

Nu îmi pari a fi „Biciul lui Dumnezeu”, dar eşti tot ce am.

Mă voi ruga, Reuben, ca Dumnezeu să-ţi ia puterea.

Se întrebă dacă Domingo şi Mercedes aveau dreptate. Va afla curând.

Se gândi la Simone. *Îmi tot repet că mai există o persoană care înţelege ce simt, exact cum simt. Una singură.*

Se gândea că se află în mijlocul unui coşmar şi că nu putea fi mai rău, dar va fi mai rău şi avea nevoie de cineva care să fie lângă ea. Luă telefonul şi ceru o linie internaţională. Formă numărul pe care i-l dăduse Gabriella.

Stătea în pragul uşii, cu paltonul în mână. Se uitară unul la altul multă vreme.

— Pot să intru? spuse el într-un târziu.

Rămase în mijlocul sufrageriei, cu mâinile în buzunare în timp ce ea îşi făcea de lucru la bucătărie cu cafeaua. Îşi dăduse cu colonia preferată şi mirosul se împrăştia subtil în toată casa. Când era mică îl urmărea bărbierindu-se, dându-şi apoi cu o

colonie dintr-o sticluţă verde.

Era posibil să pierzi o iluzie, ceva care nu existase decât în mintea ta?

Stătea în profil şi lumina de afară îi închipuia o aură aristocratică.

— Ce se întâmplă?

— Omul acela.

— Omul acela. Un străin trimis aici să spună tot felul de minciuni despre mine.

Ea îşi făcea de lucru cu cafeaua.

— De ce mă superi?

— Ştiu ce s-a întâmplat atunci.

— Dar eu nu am nimic de-a face cu asta.

Minţea atât de uşor. Ochii îi erau atât de blânzi, faţa lui un studiu al disperării şi uimirii. Era un portret izbutit al unui om acuzat pe nedrept.

— Hârtiile acelea spuneau altceva.

— Erau minciuni, falsuri. Doar nu eşti atât de naivă încât să crezi că sunt greu de falsificat?

Ea îi dădu cafeaua. El ignoră ceaşca.

— Simone. Trebuie să-mi spui ceva. Atunci, când ai venit la mine, ai ascultat ce-am discutat cu arhiepiscopul?

— Eram pe balcon.

— Cam mult timp ai stat acolo.

— Ţi-am spus. Am avut multe lucruri la care să mă gândesc.

El o urmărea cu atenţie, rămânând cu mâinile în buzunare. Ochii nu-i mai erau blânzi; erau ochii unui inchizitor; reci, pătrunzători, cercetând fiecare secret, dar nu mai era tatăl ei; descoperise că nu era decât un asasin care pur şi simplu jucase un rol.

— Tu ai anunţat poliţia.

— Despre ce vorbeşti, papa?

— Spune-mi. Te iert. Dar trebuie să ştiu adevărul.

Ea înscenă uimirea, simţindu-se ca o actriţă proastă dintr-o telenovelă.

— *Mia principessa.*

Ignoră cafeaua. O sărută pe frunte şi dădu să plece. Se opri în pragul uşii şi se întoarse.

— Te iubesc, îi şopti şi ieşi.

99

Market Dene

Gabriella parcă Volkswagenul şi opri motorul. Nu mai era nici o maşină în curte. Stephen nu se întorsese acasă.

Ieşi din maşină şi intră în casă. Câmpul era acoperit cu gheaţă, iar vântul de noaptea trecută împrăştiase frunzele prin toată curtea. Auzi un ţipăt ascuţit, poate o pasăre, însă ea îşi imagină, fără vreun motiv aparent, o iapă prinsă într-o capcană undeva în imensitatea câmpului.

Uşa bucătăriei era deschisă.

— Mami?

Intră în salon. Mercedes adormise lângă şemineu, cu o pătură pe picioare. Părea îmbătrânită, pielea ca un pergament, uscată. Îi părea rău pentru ea.

Se trezi brusc.

— Gabriella?

— Sărut mâna, mamă.

— Ce cauţi acasă?

— M-a sunat Reuben, de la Roma.

Mercedes nu spuse nimic. Gabriella se aşeză. Un buştean sfârâia în şemineu.

— Ştiai că va suna.

— Ce ţi-a *spus?*

— A spus că a găsit-o pe sora mea.

Nici o reacţie.

— Mami? Mami, *te rog!*

— A mai spus şi *altceva?*

— Cum a găsit-o? *Ştiai*. Tu i-ai spus!

— Te-a sunat. Înseamnă că s-a terminat, spuse ea, aproape ca pentru sine însăşi.

Gabriella ar fi vrut s-o zgâlţâie. Voia cu disperare să înţeleagă această ultimă lovitură.

— Ce s-a terminat? Ce?

Mercedes îşi trase pătura mai sus.

— Te duci la Roma?

— Am venit să-mi iau paşaportul. Plec mâine dimineaţă.

Un zâmbet ciudat apăru pe faţa lui Mercedes.

— Poate o să vorbim despre asta când te vei întoarce.

— De ce nu-mi spui ce se-ntâmplă?

— Unele lucruri sunt prea dureroase. Mai bine să pretinzi că nu s-au întâmplat. Să fii atentă acolo, da?

Când Stephen se întoarse acasă o găsi pe soţia sa privind la tăciunii din şemineu. Îi spuse că venise mai devreme Gabriella şi că acum plecase la Roma.

Mercedes nu-i spuse însă că ea îi povestise lui Reuben de Simone şi César Angeli. Aşa cum nu-i spusese despre suspiciunile lui Jeremy Dexter despre moartea lui Luke. La ce bun? Nu schimba nimic. Nu exista nici o dovadă. Aşa cum nu exista nici o dovadă că César Angeli o violase de cinci ori la centrul de detenţie de la Ezeiza.

Dar ea ştia, îl recunoscuse din fotografie. Fusese răzbunată. Şi Luke.

Nu-l va împovăra pe Stephen cu adevărul. Ar fi ajutat-o cu ceva pe Gabriella? L-ar fi ajutat pe Stephen să ştie că Angeli era motivul pentru care nu mai suporta să fie atinsă de un bărbat, că din cauza lui nu mai făcuse dragoste cu soţul ei de atâta timp?

Aşa cum îi spusese Gabriellei, unele lucruri erau prea dureroase pentru a fi povestite cuiva.

Roma

Dormise pe sofa. Părea bolnavă. Avea cearcăne negre la ochi.

— A venit astăzi aici.

Reuben pipăi pistolul.

— Ce voia?

— Crede că l-am denunţat poliţiei. M-a speriat.

— Te simţi bine?

— Am luat nişte pilule. N-am putut să dorm.

Îşi luă faţa în mâini.

— Aş vrea să se termine totul odată.

El o luă de mână.

— Crezi că-ţi va face rău?

Ea clătină din cap.

— Sunt încă fiica lui.

Îi zâmbi amar.

— Şi are dreptate. Într-un fel, încă mai sunt. Şi voi fi mereu.

— Ştiu.

— Ce să mă fac?

— O să fie bine. Îţi promit.

— Nici nu mai pot să mă gândesc. Aş vrea să mă ascund undeva.

Ea îl lăsă s-o îmbrăţişeze. O făcu timid, aşa cum faci cu un străin aflat în dificultate.

— Am sunat-o pe Gabriella, îi şopti. Vine aici mâine.

— Vine aici?

— I-am dat adresa ta. O să aibă grijă de tine după…

Se îndepărtă.

— *Por Dios*, uită-te la tine. N-ai mâncat nimic astăzi?

Ea clătină din cap.

— Am vomitat tot timpul de când a plecat el. Vreau doar să dorm.

El o ajută să meargă în dormitor, trase aşternuturile şi o puse pe pat. Avea încă o geacă de fâş, cu fermoarul tras până la gât. O ajută s-o dea jos, apoi o înveli cu grijă şi stinse lumina.

— Dacă nu mai sunt aici când te trezeşti, nu pleca nicăieri. Aşteapt-o pe Gabriella.

— Unde te duci?

Nu-i răspunse direct.

— Încerc să mă întorc la timp.

Era prea obosită ca să-i mai pună alte întrebări. În ultimele zile viaţa ei fusese răscolită complet. Corpul şi mintea îi erau supraîncărcate. Voia doar să doarmă.

— Noapte bună.

— Noapte bună, Simone.

Închise uşa dormitorului în urma sa.

— Adio, *cara*. Iartă-mă. Pentru tot.

*

Durerea fusese îngrozitoare astăzi. Luă două tablete de morfină cu un pahar cu apă. Doctorul îi dăduse trei luni, dar probabil se înşelase. Simţea că boala îi progresează mult mai rapid. De mâine însă nu va mai conta.

O va face, trebuia s-o facă acum.

100

Era aproape unsprezece când se trezi. Somniferele îi dăduseră un somn negru, fără vise, şi acum capul o durea ca după o noapte de chef. Se duse în sufragerie. Reuben plecase. Nu lăsase nici măcar un bilet.

Ascultă mesajele de pe robot. Trei erau de la mama ei. Părea isterică. Simone derulă caseta de câteva ori, apoi o opri. Îşi făcu o cafea şi se schimbă. Se duse la fereastră şi privea fără ţintă.

Ce să facă?

Fără tatăl ei nu avea nimic, era apartamentul lui, maşina lui, viaţa lui. Acum se despărţise de el definitiv. Unde să se ducă?

Decise să nu-i ceară ajutor lui Reuben. Îi dăduse de înţeles că nu este un om sărac, dar poate că venise vremea să înveţe să trăiască pe picioarele ei. Ca Riccardo.

Era timpul să se maturizeze.

Zborul British Airways BA552 de la Heathrow sosi pe Fiumicino cu doar câteva minute întârziere, puţin după unsprezece jumătate dimineaţa. Gabriella nu avea bagaje, doar o geantă cu câteva schimburi, aşa că trecu repede peste formalităţile vamale. Luă un taxi şi-i întinse o bucăţică de hârtie. Pe ea era adresa din Trastevere pe care i-o dăduse Reuben.

Se aşeză mai bine pe banchetă, nerăbdătoare, emoţionată şi temătoare. După douăzeci de ani se întorcea acasă.

Bărbatul acela stătuse la Gino’s încă de când se deschisese. Avea o geacă neagră de piele până la genunchi. Sub ea avea un pistol automat Heckler & Koch.

Scoase o fotografie din buzunar şi o studie încă o dată, pentru a se asigura că va recunoaşte ţinta. Mai ceru un espresso.

Motocicleta era parcată vizavi. Era mult mai uşor să scape pe două roţi. Mai ales la Roma. Nu-l interesa faptul că cei din bar l-ar fi putut recunoaşte. Diseară va fi în Elveţia şi cu banii luaţi pe acest contract nu avea deloc de gând să se întoarcă.

101

Angeli îi ceru lui Marco să aducă maşina. Nu era timpul acum să-l schimbe, dar o va face cât de curând. Alte lucruri îl

preocupau acum. Avea o întâlnire cu arhiepiscopul la Villa Strich la ora doisprezece. Trebuia să discute consecinţele atentatului de la Pallazzo di San Calisto.

Îşi privi ceasul, aşa cum făcuse de nenumărate ori în acea dimineaţă, întrebându-se dacă se terminase. Cel pe care îl angajase avea recomandări foarte bune.

Ieşi din casă şi urcă în Mercedes. Marco porni, o luă pe Corso Vittorio Emanuele şi ajunse în faţa bisericii Sant' Andrea della Valle.

— Opreşte aici, spuse Angeli.

Marco păru surprins, dar făcu ce i se ordonă. Pătrunse pe Via degli Chiavari şi opri motorul.

— Aşteaptă-mă aici, spuse Angeli.

Se dădu jos şi o luă înapoi pe stradă către biserică, împinse uşa grea şi intră. Se închină şi se aşeză pe una din bănci. Închise ochii şi-şi trase răsuflarea. Nu ştia ce impuls îl adusese aici. În numele Domnului. Transpira ca o fecioară.

În biserică era o atmosferă stranie. Arhitecţii Renaşterii îşi cunoşteau meseria. Te îndepărtează de lumină şi zgomote şi te fac să înfrunţi numai măreţia Bisericii, ca să-ţi aducă aminte de moarte. Când te aduc în starea de trepidaţie îţi oferă salvarea, acolo sus, dincolo de puterea noastră de înţelegere.

Dumnezeule, ce am făcut?

Nu avusese de ales, îşi spuse. Mai era însă timp să se oprească. Îşi scoase mobilul din buzunar. Ştia numărul asasinului pe dinafară, l-ar fi putut opri. Degetele îi tremurau pe telefon. Mai era şi altă soluţie?

Nu dădu atenţie preotului care trecu pe lângă el şi se aşeză în spatele său.

Deodată auzi o voce în ureche.

— Dacă faci vreo mişcare eşti un om mort.

Angeli reacţionă cu calm. Inima îi bătea ceva mai repede, însă antrenamentul îşi spunea cuvântul. Deci prietenii lui Massini nu pierdeau timpul. Se gândi la Marco care îl aştepta în maşină. Nu avea nici o şansă de scăpare, îşi păstră calmul, încercând să se relaxeze, să se gândească. Singura lui şansă era negocierea.

— Ne aflăm în casa Domnului.

— Contează asta pentru tine?

— Sigur. Sunt un om civilizat. Sper că şi tu.

— Îmi imaginez că speri.

Omul vorbea italiană cu un accent distinct. Îl recunoscu. Era un *porteño*, ca şi el. Aproape sigur unul din prietenii lui

Massini.

— Vreau să te întorci foarte încet. Ţine-ţi mâinile în buzunare. Acum priveşte în podea. Bine. Aşa. Vezi ce am aici? E un Colt 45. După cum vezi nu e o glumă. Acum poţi să te întorci cu faţa la altar. Contemplă sacrificiul Domnului. Nu vorbea ca unul din prietenii lui Massini.

— M-ai convins. Acum, ce facem?

— Acum ne vom ridica foarte încet şi vom porni spre ieşire. Voi fi chiar în spatele tău. O singură mişcare bruscă şi golesc în tine încărcătorul. Fără ezitare. Înţelegi?

— Vorbeşti foarte clar.

— Bun. Când ieşim afară, o iei spre Plazza Vidoni. Acolo vei vedea un Volkswagen Golf negru. Vei urca la volan. Eu voi fi în spatele tău. Vom merge într-un loc mai intim, ca să putem discuta.

Angeli se ridică şi porni spre uşă. El se încordă, aşteptând un moment oportun, dar celălalt anticipase mişcarea. Când ajunseră la uşă, celălalt se apropie şi simţi împunsătura pistolului în spate.

— Te pot împuşca şi aici pe trepte, dacă e cazul.

— Nu va fi nevoie.

Angeli coborî scările şi coti spre dreapta, aşa cum i se ordonase. Văzu Golful la câţiva metri. Se urcă la volan iar celălalt pe banchetă, chiar în spatele lui. În biserică nu reuşise să-l vadă decât pentru o clipă, dar acum îl putea vedea bine în oglinda retrovizoare; un păr de culoare deschisă, înspicat cu fire albe, o faţă lungă, slabă, osoasă.

Era calm acum; dacă ar fi fost un profesionist, totul s-ar fi terminat până acum. Poate că nu are de-a face cu Massini. Simţea că încă se mai poate negocia.

Găsi cheile în contact, aşa cum i se spusese.

— N-ar fi trebuit să laşi cheile în contact. Roma e plină de hoţi. Ar fi putut fi furată.

Celălalt îl ignoră.

— Ia-o la stânga. Mergi spre Vatican, apoi o iei la stânga pe Vicolo Sugarelli.

— Unde mergem?

— Dă-i drumul.

După evenimentele din faţa Palazzo San Calisto, cei de la SID descoperiseră apartamentul închiriat de asasini într-o suburbie de lângă aeroport. Printre lucrurile găsite acolo se afla

o carte de vizită a unei bănci argentiniene cu un număr de telefon mobil pe ea. Au descoperit că aparţinea unui telefon mobil înregistrat pe numele lui César Gregorini.

Doi agenţi, un bărbat şi o femeie, au fost puşi să urmărească fiecare mişcare a acestuia. Nimeni nu se aşteptase ca rezultatele să apară atât de repede.

Urmăriseră Mercedesul din Plazza Navona cu un Fiat alb, către Via degli Chiavari. Când îl văzură ieşind din maşină şi venind spre ei se prefăcură că erau un cuplu în plină ceartă.

Dar Angeli nici nu se uită la ei.

Câteva minute mai târziu îl văzură ieşind din biserică şi urcând într-un Volkswagen împreună cu un bărbat neidentificat. Îşi dădură seama imediat despre ce era vorba. Se uitară înapoi la şoferul lui Angeli. Acesta nu putea vedea intrarea principală şi fuma liniştit la volan, neştiind ce se întâmpla cu şeful său.

— Şeful tău tocmai e răpit, *stronzo*, murmură unul dintre agenţi. Mafiot imbecil.

Când Golful intră în trafic, Fiatul porni pe urmele sale. Femeia de lângă el verifică prin staţie numărul de înregistrare al maşini. Fusese închiriată de la Hertz.

Bărbatul în geacă de piele se uită la ceas şi-şi mai aprinse o ţigară. Scrumiera din faţa sa era plină de chiştoace. Aproape doisprezece şi fata încă nu-şi făcuse apariţia. Să fi trecut pe lângă el fără s-o observe? Făcu semn tânărului de la bar şi mai ceru o cafea.

Se gândi să se ducă peste ea în apartament, dar renunţă la idee. Nerăbdarea te împinge să faci greşeli. Va aştepta. Doar n-o să stea toată ziua în casă.

102

Angeli se tot uita în oglinda retrovizoare. Crede că mă cunoaşte, se gândi Reuben.

— Îţi mai aduci aminte de mine? îl întrebă el.

— Ar trebui?

— Nu m-ai mai văzut până acum. Cred că nici nu îmi mai ţii minte numele.

— Încearcă.

Reuben nu se putea abţine să nu admire stăpânirea de

sine a lui Angeli. Sperase ca el să se sperie, să intre în panică, să cerşească îndurare. Calmul său nu făcea decât să-i crească îndoielile. Îşi aminti ce-i spuse Domingo: *N-ai curajul s-o faci*.

— Întoarce-te înapoi cu douăzeci de ani.

Pentru prima dată simţi o umbră de teamă.

— Nu e vorba despre Massini?

— Mai încearcă.

Angeli conducea prost. Probabil că o făcea deliberat, încercând să atragă atenţia poliţiei; sau poate că nu era obişnuit să conducă la Roma.

— Dacă faci vreun accident, te împuşc.

— Fac ce pot. Nu e uşor să conduci în oraşul ăsta nenorocit nici dacă n-ai avea un pistol în coaste. Vrei să-mi spui numele?

— Reuben Altman.

Urmări reacţia lui Angeli. Fu o tresărire?

— N-am auzit de tine.

— O cunoşti pe soţia mea. Şi pe fiica mea. Apropo, ce i-ai făcut soţiei mele, colonele?

— Nu ştiu despre ce vorbeşti.

Reuben se lăsă pe spate. Mâinile îi transpiraseră. Dacă ar fi putut să fie sigur. Auzea vocea lui Mercedes: *Nu-mi pari a fi „Biciul lui Dumnezeu”.*

— Condu maşina.

*

Dacă asasinul Simonei îşi închipuia că e invizibil, se înşela. Riccardo îl urmărea cu atenţie, la fel şi Gino. Un alt străin, la fel ca cel de acum două zile. Acela se dovedise a fi prieten, cel puţin aşa îi spusese ea, dar acesta nu părea la fel de inofensiv. Stătea la fereastră, prefăcându-se că aşteaptă pe cineva, dar era evident pentru amândoi că supraveghea apartamentul.

Nu-l scăpau din priviri.

Reuben îi spuse lui Angeli să parcheze pe Lungotevere dei Sangallo. Ieşiră din maşină şi-i indică să meargă pe malul râului. Nu se afla nici un pescar pe mal, iar zgomotul traficului era atenuat de perdeaua de copaci.

Reuben îşi trase pardesiul, ţinând pistolul la îndemână. Angeli mergea la câţiva paşi înaintea lui, cu mâinile în buzunare, ca şi cum n-ar fi avut nici o grijă, ca un om de afaceri ieşit la o

plimbare. Impresia era însă în totală contradicţie cu vremea de afară. Din cer cădea o lapoviţă deasă.

— Opreşte.

Angeli se întoarse.

— Ce vrei? Vrei să mă omori? Bine. Omoară-mă. Dacă nu, lasă-mă dracului să plec, nu vezi ce vreme nenorocită e?

— Mai întâi, vreau să-mi spui ce s-a întâmplat cu soţia mea.

— Nu ştiu cine crezi că sunt, dar n-am nici o idee despre ce vorbeşti.

Zâmbi.

— Apropo, deci nu eşti preot?

— Nu, nu sunt preot, şi sunt sigur că ştii despre ce vorbesc. E vorba despre Simone, fiica mea.

Angeli clipi.

I se părea că trecuse atâta timp.

O dezbrăcară, o udară cu apă rece şi o legară de o masă de metal. Lângă masă se afla un monitor cu un defibrilator şi o picana, un aparat electric de marcat vite. Turturro aştepta alături împreună cu un doctor.

Angeli strâmbă din nas. Pe podea erau pete de sânge, iar aerul era plin de mirosuri de arsură, transpiraţie şi excremente.

Făcu semn şi Turturro apucă picana. O atinse sub braţ.

Când torturezi pe cineva cu electricitate, nu geme sau ţipă, ci urlă. Angeli îi făcu semn lui Turturro şi acesta se trase înapoi, nemulţumit că fusese întrerupt atât de repede. Trupul Rosei încă mai tresărea, cu muşchii în spasme. Doctorul sări repede să-i scoată limba afară ca să nu se înece şi-i puse o bucată de cauciuc între dinţi.

Apoi începură din nou:

— Unde e Reuben?

— Bine. Am fost în armată, dar eram soldat, nu ucigaş. Soţia mea şi cu mine... voiam copii, nu puteam avea. Aşa că un prieten mi-a spus... ştii cum se petreceau lucrurile atunci. I-am oferit tot ce-şi dorea, am iubit-o ca şi cum ar fi a noastră. Despre asta e vorba.

Reuben simţi cum îi dispare siguranţa. Dacă se înşela? Dacă luase pe altcineva? Avea dreptul să repare un rău prin altul?

Auzi vocea părintelui Salvatore. *Mă voi ruga ca Domnul să-*

ţi ia puterea.

Angeli îşi ridică gulerul.

— Te rog, nu putem să mergem undeva, la o cafea, să discutăm? Sănătatea mea nu mai este chiar atât de bună. Dacă răcesc va trebui să stau în pat săptămâni întregi. Nu sunt un asasin, pentru numele lui Dumnezeu. Te rog.

Turturro era sadicul. Eu îmi făceam doar datoria. Am încercat s-o ajut.

— Uite, Rosa, singura obligaţie pe care o ai este să supravieţuieşti. Nu se va mai întoarce niciodată la tine. Ştii asta, nu? Nu-i datorezi nimic. Spune-mi unde se ascunde şi voi opri imediat toate astea.

— Minţi, spuse Reuben.

— Nu. Te legi de persoana greşită.

Ezită. Domingo avusese dreptate. Nu avea curaj. Nu putea s-o facă.

103

Gabriella ieşi din taxi şi verifică adresa pe care o avea scrisă. Privi în sus. O faţadă renascentistă, cu obloane verzi. Era o micuţă curte interioară. Plăti şoferului şi rămase câteva clipe. Inima îi bătea atât de tare încât ameţise.

Simone privea în piaţă de la fereastră. Sări imediat în picioare când văzu taxiul. O tânără coborî din el şi când o văzu îngheţă.

— Gabriella, murmură.

Era ca şi cum ar fi ieşit din corp şi se uita la ea însăşi. Avea chiar şi aceeaşi coafură. Fugi la uşă, o deschise şi coborî scările în grabă, râzând şi plângând în acelaşi timp.

Bărbatul cu geacă de piele se ridică în picioare, vărsând ceaşca de cafea. Ieşi din bar în piaţă, căutându-se în buzunar după pistol.

Taxiul se îndepărtase, dar femeia rămăsese acolo, privind la clădire, legănând geanta pe care o avea la umăr.

Părul lung era legat în coadă de cal. Purta o pereche de blugi şi un pulover gros lăbărţat.

Îşi scoase pistolul şi-l aţinti spre ea.

Fata se uita la el. Gura ei forma un „O” perfect din cauza surprizei. Auzi un ţipăt. O fată ieşi din casă cu braţele întinse. Avea părul lung legat în coadă de cal. Purta o pereche de blugi şi un pulover lăbărţat.

Amândouă erau identice cu fotografia.

O astfel de situaţie nu fusese luată în considerare. Din această cauză făcu ceea ce nu făcuse niciodată în cariera lui de asasin profesionist, ezită.

Una dintre femei se îndreptă spre el, încercând să-i apuce pistolul. O plesni cu putere cu cealaltă mână şi ea căzu, dar atunci cealaltă fată sărise pe el, zgâriindu-l pe faţă cu unghiile, ţipând. Lumea se bulucea spre ei. Pistolul i se declanşă de două ori.

O împinse şi se trase înapoi zguduit. Nu mai fusese întrerupt niciodată până acum. Totul se schimbase în rău dintr-o dată.

Luă din nou pistolul, decizându-se să le omoare pe amândouă.

Una dintre ele zăcea la pământ. Pe piept îi înflorea o pată roşiatică. În timp ce o ţintea, cealaltă se aruncă în el, dezechilibrându-l. Încercă s-o lovească cu pistolul, dar nu-l observă pe ospătarul de la barul în care stătuse toată dimineaţa venind cu un vas de lapte în mână, aruncându-i-l în faţă.

Femeia îl muşcă de mâna în care ţinea pistolul. Simţi cum îi cade din mână şi alunecă pe spate, orbit de laptele fierbinte. Fu încolţit de alţi oameni care erau în piaţă, care îl loveau cu pumnii şi picioarele. Chiar şi o matroană venerabilă, cu mâinile încărcate de sacoşe îi trase un şut.

Tânărul de la bar parcă înnebunise. Dacă nu l-ar fi tras înapoi un carabinier l-ar fi omorât în bătaie.

Lapoviţa se înteţise, transformându-se în ploaie.

Angeli clipi iar. Vedea nesiguranţa de pe faţa celuilalt.

— Mi s-a făcut frig. Putem să mergem în altă parte?

— Spune-mi despre Rosa.

— Trebuie să mă crezi. Nu ştiu nimic despre asta.

Angeli văzu un bărbat şi o femeie coborând cu pistoale în mână. Profesionişti. Nu erau oamenii lui. Nici ai lui Reuben.

Zâmbi.

*

— Poliţia! Aruncă pistolul şi ridică mâinile sus!

Reuben se întoarse. Veneau spre el, un bărbat într-o geacă de piele neagră încheiată până la gât şi o femeie cu un pardesiu de culoare închisă. Ocupară ambele capete ale aleii ca să împiedice retragerea.

— Aruncă pistolul! E ultimul avertisment!

Reuben se întoarse spre Angeli care zâmbea satisfăcut.

— Ai pierdut, îi spuse.

Reuben privea în depărtare. Moartea îl măcina pe dinăuntru. Avea atâtea păcate, încât ce mai conta unul? Văzu privirea lui Angeli, rece şi albastră, singurul lucru albastru din acea zi, ca o amintire a cerului senin.

— Tu eşti.

Ridică pistolul.

În timp ce golea încărcătorul în capul lui Angeli, la fel făcură şi agenţii SID. În câteva secunde s-a încheiat totul, două cadavre în noroi, preotul şi diavolul, unul lângă altul, uniţi printr-o baltă de sânge.

Întins pe spate, Reuben se întoarse cu gândul la Buenos Aires. Văzu Casa Rosada, roză în lumina soarelui de după-amiază, şi femeile cu eşarfe albe, continuându-şi protestul în jurul obeliscului din Plaza del Mayo.

Clipi pentru ultima oară, privind uluit cerul care venea spre el.

— Rosa, murmură.

Apoi şi el fu înghiţit de bolta vastă şi necunoscută a Domnului, în tăcerea indiferentă a cerurilor.

Epilog

Uşile liftului se deschiseră. La capătul coridorului se afla o micuţă sală de aşteptare cu scaune de vinilin şi vase de flori uscate. Recunoscu pe tânărul chelner de la bar care sărise în ajutorul lor. Stătea pe unul din scaune, trecându-şi fără încetare mâna prin păr, murmurând ceva, poate o rugăciune. Se uita pe fereastră.

Norii se împrăştiaseră şi în spatele domului San Pietro ieşea soarele.

O soră o conduse în rezervă. Era întuneric, obloanele fiind trase. Singurele sunete erau ticăitul monitorului cardiac şi

fâsâitul ritmic al respiratorului. Tuburi de plastic erau înfipte în corpul Simonei, legând-o de perfuziile atârnate la capul patului.

O bucată de leucoplast care lega unul din fire de antebraţ se slăbise. Gabriella o aranjă. Se aşeză lângă ea, privind la medalionul pe care îl ţinea în mână. Îl găsise în piaţă atunci când o urcaseră pe Simone în ambulanţă. Era aproape identic cu al ei. Îl scoase pe al ei şi desfăcu cu grijă degetele Simonei, după care i le puse în palmă pe amândouă.

Glonţul intrase chiar sub sânul stâng. Doctorii spuneau că-i perforase plămânul şi ieşise din corp chiar pe lângă şira spinării. Pierduse mult sânge.

Gabriella o mângâie pe faţă.

Se întreba dacă viaţa lor va redeveni normală vreodată, dacă va reuşi să înţeleagă ce i se întâmplase zilele acestea, să-şi explice ei şi altora ce s-a întâmplat dimineaţă în Trastevere şi pe malul Tibrului la câţiva kilometri, în momentul acela nu era decât un tunel lung şi întunecat, iar luminiţa era departe, departe.

Privi la sora ei.

— Nici măcar nu te cunosc.

Simone părea atât de fragilă. Faţa îi era cenuşie şi avea vânătăi în jurul ochilor. Şi totuşi, când o atinse, nu i se păruse ca atingerea unei străine.

Gabriella ar fi vrut ca ea să deschidă ochii. Aveau atâtea să-şi spună. Poate că se puteau ajuta una pe alta să se vindece.

Îşi aminti ce-i spuse Reuben despre prima lor zi de viaţă. Privi în jur. Asistenta plecase.

Îşi scoase pantofii şi se puse în pat alături de Simone. Era o senzaţie curioasă, ca şi cum s-ar fi aflat lângă ea însăşi. O mângâie pe păr, pe piele, atât de familiară, atât de asemănătoare cu a ei. O va aduce înapoi, aşa cum făcuse Simone, cu douăzeci de ani în urmă.

— Simone, şopti ea. M-am întors şi n-o să mai plec vreodată.